

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 16 / Sayı: 187 / Temmuz 1997 / 5,- DM

Yeni devrimci bir yükseliş başlıyor

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi başladığından bu yana, en derinlikli gelişmeler bulunduğumuz bu günlerde yaşanıyor. Şimdiki aşama, her türlü özellikleriyle çözümlenmesi ilginç bir aşamadır. TC devletinin içinde bulunduğu durum ile mücadelemizin vardığı düzey; savaşın genel düzeyi hakkında çok ilginç, eşsiz bir görünüm oluşturmaktadır. Rakiplerin her ikisinin içinde bulundukları son durumlar önemli hatlarıyla gazetemizde işlendi. Bu süreç bitmiş değil, bütün hızla devam ediyor.

l Yaratılmak istenen bu platformun bir '*sol*'a ihtiyacı var, yine '*Kürt*'e ihtiyacı var, hatta şu son dönemlerdeki bütün toz-dumana rağmen '*islamcı*'ya ihtiyacı var. Hemen bütün '*kanatları*'nın takıldığı bir '*sistem*'dir amaçlanan."

Sömürgeci Türk devletinin şu anda içinde bulunduğu durum nedir? Açıkça ortaya koymak gerekir ki, Kürdistan cephesinde ulusal kurtuluş mücadelesi serpilip gelişirken; öte yandan Türkiye cephesinde ordu giderek kendini kurumsallaştırmıştır. Mevcut bütün Türkiye ve Kürdistan'daki gelişmeler ve en önemlisi de ülkemizdeki savaşın stratejisi ordu tarafından belirlenmektedir. Bunun dışındaki hükümetler veya cumhurbaşkanlığı gibi devlet kademeleri, daha çok verili savaş ortamını en iyi biçimde kamufle etmek üzere örgütlendirilmişlerdir. Bu durum kendisini en iyi bir biçimde Güney savaşında gösterdi. Güney savaşının sadece sonuçları değil, nedenleri ile de ilgili hiçbir ciddi değerlendirmeye gitmediler. Son siyasal durumu ve yaşanan olayları şöyle sıralamaya çalışırsak:

14 Mayıs 1997 tarihinde başlayan Güney savaşı, Refah-Yol hükümetine son darbeyi vurdu. Savaş bu kez "*temizleme*"yi dayatıyor.

Sömürgeci Türk ordusu, 1997 14 Mayıs'ında yüzbine yakın gücünü Güney Kürdistan sınırından içeri salarken, TV ekranlarına yansıyan görüntülerin gerisinde, Kürdistan savaşında yenik Türk ordusunun, bu seferden askeri bir zafer beklemediği anlaşılıyordu. Kürdistan savaşında yenik Türk ordusu ve genareller, esas olarak Türkiye'de siyasal alanı açmanın çabası içindeydiler. Burada sakın yanlış anlaşılmasın. Bu, Kürdistan savaşında siyasal çözüm arayışı değil, artık bütün gözenekleri kapanmış Türk siyasal yaşamına soluk aldırma ve güç dengelerini yerli

● Devamı 2. sayfada

Emperyalist planlar Zap'ın doruklarına gömüldü

Bugüne kadar Güney Kürdistan'a irili ufaklı sayısız operasyon gerçekleştirildi. Ancak bunların içinde üç tanesi, önemli ve stratejik amaçları olan kapsamlı büyük harekatlardır. Bunlardan birincisi; 1992 sonbaharında gerçekleşen ve Güney Savaşı olarak tarihimize geçen stratejik seferdir. İkincisi; 1995 baharında gerçekleşen ve kod adı "*Çelik Harekatı*" olarak konulan Güney

● Devamı 4. sayfada

Yaşamımızın mütevazi ayrıntıları militanlaşmamızın dölyatığıdır

Parti Önderliği'nin, emek süreci yaptırımı uygun görülmüş bir arkadaşa "*Sen gerillaya gidince bir yoldaşına doğru-dürüst bir bardak su ver, yeter. Senin emek sürecin bu olsun*" diyerek affettiğini anlatmışlardı. Anlam vermeye çalıştım. Militanlık merakı ve endişesiyle devrimci savaşımızın ve yaşamımızın ayrıntılarına önem vermeye, üzerinde yoğunlaşarak düşünmeye başladım.

Devrimcinin işi devrim yapmaktır. Bir zanaatçı profesyonelliği ve titizliğiyle devrim işine merak sarmak ve yapılan işin her aşamasında başarıyı yakalayan bir onur ve yerini bulacağına dair bir güvenle yarattığına bakmak, devrim işçiliğinin militanlık boyutudur. Devrimci savaşım böylesi bir militanlık ve militanlaşma çizgisinde gelişip güçlenir.

Demiri oya gibi işleyen bir zanaatçı sabrıyla belki de, ama işlenen oyanın her kıvrımına döneme denk düşen bir görev ve sorumluluk bilinciyle tüm emeğini ve yeteneğini yatırabildiğin; bunu inançla, güvenle yapabildiğin oranda kendini devrime katabiliyorsun demektir. Oysa devrim büyük iştir. Onun yüceliği karşısında büyülenip, ona yanılgılı yaklaşarak her anına, her görevine cevap olma mütevaziliğinden kendini koparmak, devrim işçiliği-

● Devamı 14. sayfada

Yeni bir işgal girişimi
NATO'NUN GENİŞLEME POLİTİKASI

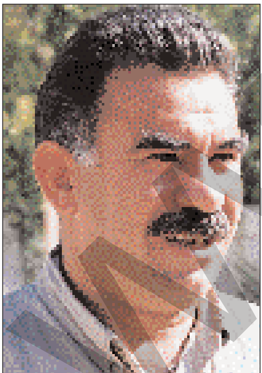
● Yazısı 7. sayfada

"Benim için artık yılların, ağır hapislerin, müebbetlerin, hatta idamların önemi yoktur. Halkımın ve ülkemin yüce davasına bağlılığım, parti ilkelerine olan inanç ve bağlılığım önemlidir. Ve her şeyden çok PKK'nin onur ve prestiji önemlidir."

M. Hayri Durmuş yoldaşın 1980 tarihinde Diyarbakır zindanından ailesine yazdığı mektup 10. sayfada

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor

14 Temmuz direnişi PKK'nin en büyük gerçeğidir

"Biz zayıf, basit, hafif insanlar için yokuz. Küçük ve zayıf insanın düşmanıyız. Biz onların yok olmaları anlamına geliyoruz. Biz büyümek isteyen bir insanla, kendisini gerçekleştirmek yapmak isteyen, kendisini direniş yapan, düşmana karşı kendini büyük silahlandırmak isteyenleriz."

Bundan onbeş yıl önce partimizin temellerini atan **Kemal**, **Hayri** gibi yoldaşlarımız direniş kararını verdiklerinde partinin büyüklüğünü göstermişlerdir.

Ne teslimiyet, ne düşüş, -sonuna kadar direniş.

Bu, parti tarihimiz ve yaşamımızda tarihi bir adım olmuştur. İşte, 14 Temmuz anısına dürüstçe yaklaşmak isteyenler, sonuç çıkarmak isteyenler, her yönüyle kendilerini bu gerçeğe ulaştırmalıdırlar. Aksi halde bu direniş ve bu şehitlere layık olamazlar ve kendilerinden bir şey çıkmaz.

Hatta, bu gerçeklikten sizlerde belli bir uzaklaşma yaşanmaktadır.

Her şeyden önce bu tarihsel anı üzerinde durduğumuzda parti gerçeği

● Devamı 12. sayfada

"Tarih içinde sürekli görünür olmak, sürekli duyulur olmak yalnızca onların ulaştığı bir varolma düzeyidir"

Yaşamak ve savaşmak; yaşamak, bütün öfke ve acımasızlığıyla; bu yüzden de bütün güzelliğiyle sürüyor. Yaşamakta süren her şeyde şimdi onların soluk soluğa düşleri gerçekleşmektedir.

Onlar, derin sevinçli bir göz olarak, Kürdistan toprağı üzerinde gerçekleşen her şeye bakıyorlar. Geçmişten, yaşanmış olan her şeyden şimdi gerçekleşen her şeye taşınmaktadırlar.

İşte, şimdi şehit olan her insanımızın yarım kalan düşleri Kürt ülkesi dağlarında gerçekleşiyor.

Çünkü onlar yaşayan, ışıktan yontulardır.

Onlar, yükseklerde çok yükseklerde bir memleket ve yüksek dağ zirveleridir, dağ zirvelerinde gerçekleşmek isteyenlerdir.

Çünkü, PKK'yi en iyi onlar tanımladılar.

Onlar ölmediler, yok!

Ateş fitiller gibi

Dimdik ayakta

Barut ortasındalar!

Karıştı bakır tenli

O canım hayalleri

Çayır çimene...

● anı yazıları 19-20 ve 21. sayfalarda

Serxwebûn'dan

Yeni devrimci bir yükseliş başlıyor

● Baştarafı 1. sayfada
yerine oturtma çabası idi. Yani Türk ordusu, 1997 baharı yaza evrilirken siyasal çözüm peşinde idi.

Haziran sonunda hükümet değişti. MGK'nın mutfağında pişirilen ve sözde "*sivil güçlerin zaferi*" diye masaya sunulan ANAP merkezli ANASOL-D hükümeti generaller tarafından kuruldu. Her şeyden önce kurulan geniş uzlaşmalı bir ordu hükümetidir. Ordunun kendini siyasal sahada daha rahat ve etkili bir biçimde gerçekleştirmesi açısından Yılmaz başbakanlığındaki hükümeti bir basamak olarak da değerlendirebiliriz. Mevcut hükümetin Kürt sorunu vd. sorunlara yaklaşımını ordunun yaklaşımı olarak değerlendirmek ve böyle görmek gerekiyor. Nitekim hükümet kabinesinde bulunan bakanlardan başbakana kadar, hepsinin Kürt sorununa çözüm konusunda yeni bir açılım getireceklerinden bahsetmek oldukça güç. Bırakalım Kürt sorununda çözüm arayışlarını, hatta bir çözümün gelişmemesi veya geliştirilebilecek bir çözümün geciktirilmesinde mevcut siyasilerin önemli bir engel durumu olduklarını da belirtmek gerekiyor.

Yeni hükümetin kurulmasıyla birlikte Refah-Yol ortakları ciddi bir yenilgi aldılar. Bu yenilgi sadece Çiller ve Erbakan şahsında somutlaşan bir yenilgi olmaktan çok, daha derin ve "*derin devlete*" uzanan bir yenilgiydi. Çiçeği burnunda hükümet daha güvenoyu almadan, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın telefonlarının içişleri bakanlığı tarafından dinletildiği ve gizli birtakım belgelerin sızdırıldığı biçimindeki bir haber gündeme oturtuldu. Kıbrıs meselesi, Ege sorunu gibi kronik sorunlara sözde yeni açılımlardan bahsedilmeye başlandı. Basın, ordunun kışlasına çekildiği, şeriat tehlikesinin ortadan kalkışıyla birlikte rahat bir nefes alındığı büyük bir demokrasi zaferinin ve hatta "*devrimi*"nin başarıldığı biçiminde görüşler pompalamayı hızlandırdı. Pompalanan bütün bu düşüncelerin kaynağı herkesçe biliniyor. Bütün bunların ardında ise Çiller'in CIA ajanı olduğu konusundaki iddialar gündemin en önemli konusu oldu.

İstihbarat örgütleri arasındaki çete çatışmaları, karanlık ilişkiler, katliamlar deşifre edilmeye çalışılıyor. Ordu çete elemanlarına yönelmeye devam ediyor. Şimdi ise Çiller ailesine sıra gelmiş bulunuyor. Çiller ekibini gözden çıkardılar. Hatta bu faşist ekibin en önemli elemanlarından olan Doğan Güreş'in ismi kışlalardan bile siliniyor, neredeyse eski mekanı genelkurmaylık binasına sokulmuyor. Ancak bütün bu tasfiye girişimleri Çiller'in bir CIA ajanı olmasından dolayı değildir. Nitekim ordu kurmaylığının emperyalizmin doğrudan güdümünde ve hizmetinde bir yapı olduğunu da ayrıca belirtmeye gerek yok, -bu biliniyor. Gerek içinde bulunduğu askeri ittifak, gerekse de politik doğrultuları, bunun dışına çıkmalarına izin vermemektedir. Doğası zaten bundan ibarettir. Nitekim yüzlerce çetenin ordunun, genelkurmayın politikaları sonucu türediği de bilinmektedir.

Şimdilik, hem de epeyce bir süredir Güney'deki savaştan bahseden yok. Gerillaların düşürdükleri askeri helikopterler ardından düzenlenen salya-sümük gösterili cenaze törenlerinden sonra, generaller gözyaşlarını saklamak ister gibi. Oraya niçin girdiler, çıktılar mı, çıkmadılar mı, ne kadar kalacaklar, kaç kayıp verdiler, KDP'nin büyük davetinin sonucu ne oldu, bu konularda hiçbir açıklama yok. Toplum da fazla meraklı değil gibi. Sıcakların rehaveti her yere sinmiş gibi.

Tam bu sıralarda Kırıkkale patladı. Bir cehennem topuna dönüştü şehir. Güney Kürdistan coğrafyasına uçaklarla atılan bombaların depolarının patlama tehlikesinden sözedildi. Ecevit, Kırıkkale patlaması için "*sabotaj*" ihtimalinin de gözardı edilmemesi gerektiğini açıkladı. Ardından Sabah gazetesi Türkiye baskısında "*Kırakele eylemini PKK gerçekleştirdi*" haberini manşetten veriyordu. Tahliye edilen şehir kendi ordusu tarafından bombalanan yalnız bir kentin trajedisini yaşıyor. Halk sokaklarda, perişan. TV kameralarından izlenen patlama görüntülerine göre ölü ve yaralı sayısının doğru açıklanmadığı anlaşılıyor. En azından böylesi patlama karşısında sadece bir kişinin öldüğüne inanmak mümkün mü?

Kırıkkale mühimmat fabrikasını yerle bir eden patlamanın ARGK Metropol Timleri tarafından gerçekleştirildiğini, PKK Genel Başkanı Öcalan yoldaş da konuyla ilgili bir açıklama yaparak, bunun yeni kurulan hükümete bir ihtar olduğunu belirtti. Ayrıca sabotaj eyleminin Zilan yoldaşının şehadet yıldönümünü anmak, 2 Temmuz Sivas katliamını yıldönümünde protesto etmek amacıyla ve Güney Kürdistan'a yönelik saldırılara karşı bir cevap olarak düzenlendiği ve eğer mevcut politikada bir değişiklik olmaz ise, askeri, ekonomik ve turistik tesislere yönelik eylemlerin artacağı haber verildi.

Kırıkkale silah fabrikasına yönelik gerçekleştirilen sabotaj eylemi, TC'nin kendi hayati kurumlarını dahi koruyamadığını ortaya koydu. Trilyonlarca maddi zarar veren eylemin orduda yarattığı korku ve moral bozukluğu Zap yenilgisine eklenmiş tuz-biberdir.

Türk ordusu, Güney'de yüzlerce kayıp vererek geri çekildi. Ancak gerilla Ankara'nın yanıbaşında bu kez savaş karargahını vurdu. Gümüşhane, Tokat, Giresun, Ordu alanlarında son iki aydır onlarca gerilla saldırısı gerçekleşti. Savaş her geçen gün Karadeniz ve Türkiye'ye yayılmakta. Buna karşılık başta koruculuk olmak üzere, Kürdistan'daki faşist ve özel uygulamalar yavaş yavaş Karadeniz bölgesine de kaydırılıyor. Köylülere silah dağıtılıyor, halk korucu olmaya mecbur kılınıyor.

Gelişmelerin doğru bir sıralamasını yapmamız gerekiyor.

1990'lı yıllarda savaş yepyeni bir boyut kazandı. 1990'lı yıllarda TC için savaşta yenilginin kesinleştiği ve ama buna rağmen sonucu kabul etmeme biçiminde yaklaştığı bir süreçti. Ve bu süreçle birlikte gelişen Güreş-Çiller darbesi aslında koyu bir faşizmin Kürdistan ve Türkiye'de egemen kılınmasıdır. Bahsettiğimiz darbesel durum, 12 Eylül sürecinde gerçekleşen darbeden daha şiddetli bir sürecin ifadesi olmaktadır. Özel savaş bu yıllarda Çiller makyajını yüzüne geçirerek ve Türkiye'nin tüm zenginliklerini ve potansiyelini dış güçlere peşkeş çekerek PKK ve ulusal kurtuluş mücadelesinden kurtulma yollarını aramıştır. Faili meçhul cinayetler, köylerin yakılıp-yıkılması, şovenizmin alabildiğine hortlatılması, hepsi bu süreç ile başladı. Yine 1992 Güney saldırısı ve bunu takibeden yıllık saldırı harekatları hep bu kör ısrarın sonucu olarak gerçekleşti. Kendilerini "*devletin bütünlüğü ve bekasının teminatı*" olarak gören generaller, yıllar içinde gördüler ki, Kürdistan'daki savaş ordunun yenilgisini kör gözlerin bile görebileceği netlikte ortaya çıkardıkça, bu yenilgi salt askeri bir yenilgi olarak kalmamakta, esas olarak devletin mayası olan kemalist ideoloji yerle bir olmaktadır. Yenilen ordu, bütün kurumlarıyla yenilen resmi ideoloji anlamına gelmektedir.

Ve bugün artık Türk ordu güçleri içinde bir moralsizlik ve değersizlik duygusu hakim olmuştur. Çünkü, hem Kürdistan savaşında partimiz karşısında aldıkları yenilgi, hem kirli savaşın süreklileşmesinde rant sahibi olan özel tim, paramiliter ve bunların sembolik ifadesi olan Çiller ekibinin kendilerini yıprattıkları, hatta bazı iddialara göre, bu ekibin Kürdistan'daki savaşta ordunun yıpranmasından hoşnut oldukları bile söylenebiliyor. Eski istihbaratçı Mahir Kaynak yaptığı bir değerlendirmede şöyle diyor: "*Güneydoğu Anadolu'daki çatışmada mevcut iktidar (Refah-yol süreci) memnundur. Çünkü bu çatışmayı bahane ederek ordunun gücünü sınayacak yeni bir güç oluşturmaktadır. Kürtlere karşı yürütülen savaş aslında bir bahane olarak kullanılmaktadır. Asıl amaç Türkiye içerisindeki güç dengelerini ordu aleyhine bozmaktır. Şimdi bu çatışmada ordunun yerine geçmek isteyen güç takviye edilecektir. Türkiye'de bir polis devleti kurulmak üzereydi. Bu kurulacak polis devletine askeri etki altındaki bir yönetimden daha kötü olabileceğini düşünüyorum.*"

● Ordu, kendini merkez kılarak yeni bir devlet şekillendirmesini yaratmak istiyor. Oluşturmak istediklerine bir 'burjuva demokrasisi' demek mümkün değildir. Ancak, bu artık eski tarz ve şekillenmede olmayacaktır. Türk tekelci burjuvazisinin, yine ordu merkezli olarak yapmak istediği şey, ordunun yenilgisinde yitirilen merkez-çekim gücünü yeniden oluşturmaktır.

İşte, bütün bunlar askerlerin de bildiği ve üstü örtülü olarak, kimi zamanlar da açıktan dile getirdikleri durumlardı. İşte, bu durum askerleri bunalıma sokuyor, neredeyse uykularını kaçırıyor. Bu bunalımın esası, 1993 Çiller-Güreş darbesiyle yerleşen faşist mekanizmanın Türkiye tarihi için tersten yepyeni bir karakter taşımasından ileri gelmektedir.

Bu açıdan ordunun siyaset sahnesine çok açıktan girişi ve bu ekibi tasfiye etme durumu oldukça önemlidir. Ordu aynı zamanda bu ekibi tasfiye etmekle kalmıyor, kendi içinde de bir temizleme harekatı gerçekleştiriyor. Ordu artık kendi kendisinden de korkar bir duruma gelmiştir. Bugün bu gerçek çok daha somut hale gelmiştir. Ordunun ideolojik ve moral dayanakları yıkılmıştır.

Burada hemen şöyle bir parantez açmak gerekiyor: Ordunun ideolojik ve moral dayanaklarının yıkılması demek, "*Türk ulusal birliği ve bütünlüğü*"nün de paramparça olması demektir. Bugüne dek, Türkiye toplumunda ortak bir "*ruhsal şekillenme*" olarak ifade edilen ve esasta bütünüyle siyasal olan "*Türklük*" kavramı toplumu birleştiren bir maya olmaktan çıkmıştır. Kürdistan savaşının esas olarak parçaladığı budur. Oysa, resmi coğrafik sınırlar harita üzerinde hâlâ duruyor. Ama gerçekte şimdi yaşanan tam bir parçalanmadır.

1990'lı yılların gerçeğini TC açısından bir parçalanma, paramparça olma süreci olarak adlandırmamız yerindedir. Üstelik bu parçalanma, tarihsel etkenler nedeniyle sadece TC ile de sınırlı kalamayacak bir süreci başlatmıştır. Etkisi bölgeseldir. Hatta uluslararası boyutları vardır. Çünkü kemalizm, ulusal değil, uluslararası bir gerçektir.

Kürdistan savaşının esas sonuçları şimdi Türkiye üzerinde ortaya çıkıyor. Maya bozulmuştur. Ve bu bozulmanın ortaya çıkardığı çözülme en başta devlette somutlaşıyor. Ordunun tek kuvvet merkezi olma gerçeği artık süremiyor. Bu, her düzeyde yeni arayışları ve bu da yeni çatışmaları gündeme getiriyor. Bugüne kadar ipleri elinde tutmuş olan ordu, devlet bünyesinde aslında Kürdistan savaşının ortaya çıkardığı "*yeni kuvvet*"lerle karşı karşıya geliyor. Polis teşkilatının ikinci bir silahlı kuvvet olarak devlet parsası üzerinde hak iddiası TC gerçeği açısından gerçekten de tahammülü zor bir olaydır. Biz bu gerçeğe yıllar önce işaret etmiştik. Ordu darbelerine alışan Türkiye'nin, polis darbeleriyle de yüzyüze gelebileceğini, bununda yabana atılmaması gereken bir olasılık olduğunu belirtmiştik. Çünkü Kürdistan savaşının beslediği şiddet, bunu zorunlu kılıyordu.

Güncel gelişmelere ilişkin yaptığı değerlendirmede Abdullah Öcalan yoldaş şöyle demektedir: "*Çiller'in maskelediği grubun oldukça faşist olduğu anlaşılıyor. Demokrasiyle bir ilgisi olmadığı; hukuk dışı olduğu, vurgun yaptığı biliniyor. En zirveye çıkan bir sağ-faşist bloklaşmadır. Bu bloklaşmanın içinde polis, korucu, özel tim, işadamı ve önemli bir askeri kesim var. Ve buna Refah da dahil edildi. Refah ne kadar demokratik söylevini geliştirirse geliştirsin, kesinlikle rolü faşist bloklaşmadan yana tavırdır. Bile bile faşist blokun içinde yer almıştır. BBP ile ilişkileri bunun kanıtlar. Yine MHP içindeki ilişkilenmeler bunu kanıtlar. Refah'ın bunu gizlemesi mümkün değil. Şimdi eskiden anti-emperyalist, anti-siyonist ve bunun gibi birçok sol slogana sığınırdı. Artık bu sloganlara sağınması mümkün değildir. Bir yerde maskesi düşmüştür ve daha da düşürülmesi gerekir.*"

Kürdistan savaşı güncel anlamda Türkiye'de birçok pisliği hem gizledi ve hem de kör gözlerin bile görebileceği bir pislik dağı yarattı. Kirli savaş en çok sahiplerinin kirini arttırdı. Partimizin Kürdistan'daki savaşını geriletebilmek ve tasfiye etmek için, bir kez her türlü yol mübah görüldüğünden, kirli politika ve yöntemler bir yaşam tarzı olarak seçilmiş oluyordu. Katliamlara, kana, cinayete, hırsızlığa, soyguna bulaşmayan hiçbir devlet kurumu ve şahsiyeti kalmadı.

Serxwebûn'dan

üzerine oturtulduğundan, bu aynı zamanda bir ideolojik şekillenme demekti. Ordunun ve tabi ki devletin, yani kemalizmin örtüsünün açılmasını ve bütün kirleriyle gün yüzüne çıkmasını beraberinde getirdi. Kürdistan gerçeği karşısında cinnet halindeki devlet, tüm bir toplumu da cinnete sürükledi. Bir cinnet toplumu yaratıldı. Bu, zıvanadan çıkıştı ve tabii ki bu gerçek, TC açısından inisiyatifin bütünüyle yitirilmesi anlamına geliyordu.

Çillerli hükümetler, bu cinnet halinin, bu zıvanadan çıkmanın, ideolojik, siyasal iradesizliğin ve yine toplumsal iradesizliğin "*iktidar gücü*" olarak şekillendi. Çiller hükümetleriyle yürütülen aslında reel bir politika değil, cinnet haliydi. Bu hükümetlerde, doğal olarak hiçbir uluslararası ve ulusal güç politik bir muhatap bulamadı. ABD de dahil bütün emperyalist güçler politik tasarımları açısından TC'de ancak kırık görüntülerini bulabildiler. Bu, TC'nin dünyaya rağmen bağımsız bir politika yürütmesi, kendi çıkarları için kafa tutma cüreti değil, bir yansıma kuvveti bile olamayacak denli dağılmış olmasından kaynaklı bir sonuçtu.

Partimiz de bütün olumlu yaklaşımlarına, sık sık yinelediği "*siyasal çözüm*" ve "*barış*" çağrılarına rağmen, aynı gerçekle karşılaştı. Karşısında muhatap ve cevap oluşturacak bir ideolojik-siyasal irade yoktu.

ABD emperyalizmi, TC'ye Kürdistan devrimi karşısında bir irade gücü kazandırabilmek için yıllarca seferber oldu, TC'nin her türlü cinnet haline göz yumdu ve hatta Avrupa'lı ortaklarını bu konuda sürekli teşvik ve hatta tehdit etti. "*Sarışın bayan*" Çiller'in açık ABD patentli ile ve MGK güdümlü olarak hükümet koltuğuna oturtulması da yine aynı "*sarışın bayan*"ın ABD'nin bölgedeki islama yönelik politikasının son noktası olarak Refah'lı hükümet kurması da, TC devletinin iç ve dışa dönük politik bir irade belirleme gücünden bütünüyle düştüğünün açık bir kanıtı olmaktan öteye bir anlam taşımıyordu. Çiller'in uzun yıllar hükümette kalması, onun ya da DYP'nin başarısından değil, gerçekten alternatifsizliğinden kaynaklanıyordu. İradesiz bir sistemin, kendi içinde alternatif üretebilmesi mümkün değildi. Çiller'e ve Çiller'li hükümetlere mahkumiyet bu gerçekten kaynaklanıyordu. Bu "*sarışın bayan*"ın gerisinde ise ordu, esas icra kuvveti olarak devlet çatısını ayakta tutmanın savaşını veriyordu. Ancak artık, çatı da ayakta duramaz hale geldi. Kürdistan savaşı çatıyı da uçurduğu noktadan itibaren ise, ortada TC diye bir binanın kalmamış olduğu gerçeği aşikar hale geldi.

Burjuvazi perişan durumda. Hiçbir zaman bir "*çatı*" özelliği taşımamış olan parlamento değil sorun. O zaten hiçbir zaman gerçek anlamda işlemedi. Ama şimdi sorun ordudur. Kürdistan devrimi, TC'yi en güçlü göründüğü noktada yenmiş, en güçlü görünen yanınının en büyük zaafı olduğunu deşifre etmiştir.

Şimdi Türkiye'de ordu yeni bir ideolojik-siyasal mayalanmayı yaratmak zorunda görünüyor. PKK Genel Başkanı Öcalan yoldaş "*Türk ordusu ile savaşımımız esasta ideolojik yönü önde olan bir savaştır*" belirlemesi giderek daha çok somutlaşıyor. Gelinen aşamada devlet içindeki çatışma son raundlarından birini oynuyor. Susurluk'un sonuçları esas olarak önümüzdeki günlerde kendini daha da açığa çıkaracaktır. Devlet içinde kaç devletin yaratılmış olduğu, en son genelkurmay ve içişleri bakanlığı arasındaki "*köstebek skandalı*" ile de görüldü. Üstelik bunlar gösterilmek istenen ya da artık gizlenmesi mümkün olmayan olaylardır. Ordu, kendini merkez kılarak yeni bir devlet şekillendirmesini yaratmak istiyor. Oluşturmak istediklerine bir "*burjuva demokrasisi*" demek mümkün değildir. Ancak, bu artık eski tarz ve şekillenmede olmayacaktır. Türk tekelci burjuvazisinin, yine ordu merkezli olarak yapmak istediği şey, ordunun yenilgisinde yitirilen merkez-çekim gücünü yeniden oluşturmaktır. Yaratılmak istenen bu platformun bir "*sol*"a ihtiyacı var, yine "*Kürt*"e ihtiyacı var, hatta şu son dönemlerdeki bütün toz-dumana rağmen "*islamcı*"ya ihtiyacı var. Hemen bütün "*kanatları*"nın takıldığı bir "*sistem*"dir amaçlanan. Buna eski tanımlar koymaya da ihtiyaç yok. Yani açılmak istenen sürece, "*reformizm süreci*"de denilemez. Ama özellikleri, bu oranda da karşısında mücadele etmenin araç ve yöntemlerinin farklı olması gereken bir süreç sözkonusu olacaktır.

Partimiz bütün gelişmeleri büyük bir dikkat ve titizlikle izlemekte ve hatta siyasal çözüm, diyalog ve bir barış sürecinin gelişmesi için arkasındaki milyonlarca kitlesi ile şans tanımak istemektedir.

Eğer Türkiye Cumhuriyeti, dolayısıyla ordu bütün bu gelişmelerden ve özellikle de Güney Kürdistan'da aldıkları son yenilgiden sonra, siyasal çözüm konusunda adımlar atmazsa, Kürdistan'daki imha operasyonları durmazsa, köyler yakılıpyıkılmaya, faili meçhul cinayetler devam ederse, savaşın daha da boyutlanacağı açıktır. Ve partimiz böylesi bir durumda hiç de istemeyerek kendini en amansız biçimiyle sadece savaşa yatırmak zorunda kalacaktır. Türkiye metropollerinde, tıpkı Kırıkale eyleminde olduğu gibi gün be gün eylemler gerçekleştirecektir. Eylemler sadece askeri hedefleri değil, aynı zamanda her türlü psikolojik çökertme amacına da yönelik olacaktır. Bu topraklarda tarihin tanık olmadığı biçimler altında bir iç savaş durumu yaşanır ve geriye dönüşsüz bir varlık ve yokluk savaşı başlar. Türk ekonomisi felç olacak, şehirleri birbirlerine bağlayan enerji hatları havaya uçacak. Barajlar füze bombardımanına tutulacak. İç Anadolu'nun ovalık kesimleri dışındaki bütün bölgelerde demiryolu ulaşımı diye bir şey kalmayacak. Dağlık bölgelerde karayollarının işlemesi zaten mümkün olmayacak. TC havaalanları yalnızca askeri amaçlarla ve zorlukla kullanılabilecek.

Kısacası eğer TC bu savaşı, en kritik olan bugünkü aşamada daha da tırmandırır ve katliam politikasından vazgeçmezse bunların hepsi gerçekleşecektir.

Partimiz bu yeni sürece önemli hazırlıklarla girmektedir. Hem iç hazırlıkları açısından ve hem de bölgesel ittifak ve ilişki çalışmaları açısında önemli mevziler kazanmış durumdadır. Bu, uluslararası alanda da böyledir. Askeri olarak da en güçlü, en deneyimli ve en hazırlıklı süreci yaşamaktadır. Askeri-teknik imkanları itibariyle de geçmişle kıyaslanamayacak bir düzeydedir. Sömürgeci Türk ordusunun Güney'de uğradığı hezimet ve son savaş boyunca kullanılan silahlar önemli bir veridir.

Savaş, güçleri yeni yaşam olanakları aramaya ve yaratmaya zorlar. Savaşta yenilen güç, değişmeye de mahkumdur. Bu, onun artık iradesi dışındadır. Muzzaffer olanda, kendini yeni örgütlenmelere ve yeni politikalara kavuşturmak zorundadır. Kendilerini değiştirme ihtiyaçlarını duymayanlar, aslında savaşmayanlar, savaş dışı kalanlardır. Çünkü savaş, yaşamın en yoğun temsil sahasıdır. Yaşam gücü bu sahada kanıtlanır. Kendilerini böyle bir sınavdan geçirmeye bile güç yetiremeyenler, savaş üzerine çok laf etseler de, ancak ve ancak gevezelik üretebilirler. Kendi doğmatizmlerini, savaşın müthiş değiştirici özelliği karşısında sürdürme beyhudeliğini göstermeye çalışırlar.

Savaş ve özellikle de devrimci savaş değişmek ve değiştirmek demektir. Kürdistan'daki savaşımımızın ortaya koyduğu bu gerçeği öğrenmek, dersler çıkarmak ve en başta bakış açılarını değiştirip, bir bakış gücünü kazanmak, Devrimci, emekçi güçler ve toplumsal muhalefet açısından yaşamsal bir görevdir. Çünkü kendini ileriye doğru devrimci dönüşüme tabii kılanlar ancak dönüştürme-değiştirme ve yaratma gücüne sahip olabilirler. Kendini değiştirme yeteneği olmayanın, hiçbir şeyi değiştirme yeteneği olamaz.

Savaşımımız açısından konumlanma nettir, cepheler açık ve sınırları keskindir. Ama sorun hâlâ Türkiye cephesindedir. Ortaya çıkan bu gelişmelerin hangi tarihsel görevleri dayattığı ne yazık ki, hâlâ gerekli biçimde görülememektedir. Ucuz sloganlarla politika yapıldığının sanılması, Türkiye solculuğunu iyileşmez hastalığı olarak devam etmektedir.

Görmek ve anlamak zorundayız. Devlet, ordusunun yenilgisi üzerinde kendine yeniden şekil vermek, politikalarını ve araçlarını yeniden düzenlemek ihtiyacını duyuyor. Emperyalist güçler, bu gerekliliği çoktan beri biliyor ve hazırlıklarını sürdürüyorlar. Türkiye'de bugün "*sağ*" ve "*sol*"a dönük bir girişim ve politika oluşturma çabaları herhangi bir olay olarak değerlendirmemeliyiz. Yeni hükümet oluşumunda sağlanmaya çalışılan dengeler bile, çok şeyi anlatmıyor mu?

Gerek düşman cephesinde, gerekse Kürdistan ulusal kurtuluş cephesinde, savaş yeni bir aşamaya sıçramıştır. İçinde bulunduğumuz günlerde, devletin siyasal ve askeri anlamda tarihsel olarak yeni bir düzenleme çabası içinde olduğu ne kadar doğruysa, bu düzenlemenin bütünüyle bir halklar yararına bir düzenleme olduğu da o kadar yanlıştır. Düşman, düşmanlık niteliğinden kolay kolay vazgeçmeyecektir. Ülkemiz ve halkımıza karşı güdülen imha politikası, her zaman düşman stratejisinde varolacaktır. Fakat şu gerçektir: Savaşan bir güç olarak partimizin varolduğu bir yerde, özel savaş sonuç alamayacaktır. PKK, özel savaşı yenmiştir. Özel savaş, PKK karşısında kendi sahiplerini tüketen bir savaş haline gelmiştir. Bu da, Kürdistan tarihinde yeni bir aşamadır. TC, tarihinin hiçbir döneminde Kürt halkına karşı bu kapsamda bir savaş yürütmediği halde, yine hiçbir dönemde Kürdistan ve Kürtler karşısında bu kadar zorlanmamış, böylesine yenilginin eşiğine gelmemiştir. Özel savaş mekanizması, mücadelemiz karşısında iflas etmiştir.

Savaşın geldiği düzeyde Türkiye Cumhuriyeti artık eski politikalarını sürderebilecek durumda değildir. Kendi kendini yeniden yaratma yeteneği de yitirmiştir. İnisiyatif bütünüyle bizdedir. O halde büyük kazanmayı kim engelleyebilir?

Özel savaş ve tipler

M. Can Yüce

Bir zamanlar özel savaşın gözdesiydi. O kadar öyleydi ki, bu dönem, neredeyse onun adıyla özdeşleşmişti. Dönemin genelkurmay başkanı kendisiyle olan ilişkilerini, "*Tak emir verir, biz de şak yerine getiririz*" diye anlatırdı. Tabii bu "*Tak-şak*" ilişkisini tersinden okumak, yani onun duruşuna, özel savaşa mutlak bağlılık, kesin emir dinleme, emirlerin gereklerini yerine getirme biçiminde değerlendirmek gerekiyor. O, kendini tümüyle özel savaşa kilitlemişti. Bu tutumunu, "*Ya bitecek ya bitecek*" sözleriyle, olağanlaştırılmıştı.

Hiç kuşkusuz Tansu Çiller'den söz ediyoruz. 1993-96 döneminde özel savaşın gözdesiydi, özel savaşın bütün isteklerini gözü kapalı bir biçimde yerine getiriyordu. Herhalde özel savaş aygıtı, bu dönem için ondan daha gözü karasını bulamazdı. Bu rastlantı mıydı? Hayır! Özel savaş bu kadının zaaflarını iyi yakalamış ve bundan sonuna kadar yararlanmıştı. Ancak o da başta siyaset çarklarını bilmese de zamanla öğrenecek, özel savaşın özel örgütlemeler yaratma, kirli işler çevirme pratiğinde yararlanacaktır. Özel savaş buna bir noktaya kadar razıydı. Ancak akıldan çıkarmayalım ki bir noktaya kadar… Bunun bir sınırı vardı. Bu sınır aşılmaya görsün, her şey tersine dönerdi. Cumhuriyetin iktidar yasaları hiçbir engel tanımadan işlerdi. Şu anda olan da budur.

Çiller'in bir zamanlar özel savaşın gözdesi olması, özel savaş kurmaylığı tarafından el üstünde tutulması kişisel tutumlarla, örneğin general Güreş'in tutumuyla açıklanabilir mi? Hayır! General Güreş, bir dönem özel savaş politikasına damgasını vurmuştur. Bu politika da onun kişisel tasarrufu değil, MGK'nin, yani devletin politikasıdır. Bugün bu politikaya devlet ve ordu katında sıradan bir eleştiri var mı? İşte Tansu Çiller de, bu devlet politikasının vitrinine uyan, bunu en gözükara bir biçimde temsil eden tipin kendisi oluyor.

Özel savaş kurmaylığı, dün gözde düzeyinde değerlendiriyordu, oysa bugün askeri mahkemede CIA ajanlığı gerekçesiyle yargı konusu yapıyor.

Çiller'in başını çektiği özel savaş kliğini tasfiye etmek için her türlü çabayı sergiliyor. Özel savaş aygıtının, bu iki dönem tutumu arasında bir çelişki yok mu? Çiller'in yargı konusu yapılması CIA ajanlığından dolayı mı? Peki daha önce Çiller'in ABD ile ilişkileri bilinmiyor muydu? Ya ABD ile sıkı ilişki ve işbirliği içinde olan, ABD burslarıyla yetişen, onlara sadakatle bağlı diğer politikacıları, bürokratları da yargılama konusu yapacaklar mı? Özel savaş kurmaylığının bu tutumunu "*anti-Amerikancı*" bir tavır olarak değerlendirmek mümkün mü?

Bu soruların yanıtları geniş bir konudur. Öyle de olsa kısaca değinmekte yarar var. Hiç kuşkusuz genelkurmayın Çiller'e ilişkin geliştirdiği tutum, "*anti-Amerikancılıkla*" hiçbir ilişkisi yoktur. Böyle bir iddia gerçeklerle alay etmek anlamına gelir. Yine özel savaş kurmaylığı Çiller'i kendi vitrinine aldığı dönemde geçmişini, ABD ile olan ilişkilerini biliyordu. Kaldı ki, bu ilişkileri hiçbir zaman kendisi için sorun yapmamıştır. Özel savaş aygıtının ABD ile olan çok sıkı işbirlikçi ilişkileri hiç kimse için sır değildir. Bunlar biliniyor.

TC'nin 1995'lerde ABD ile geliştirdiği ilişkiler çok yönlüdür. ABD, CIA ve paravan örgütleri aracılığı ile tekelci sınıflarla sıkı bir işbirliği içine girer. Bu ilişkinin en önemli boyutlarından biri de "*Amerikan değerlerini benimsemiş Türk yöneticisi yetiştirme*" oluyor. Amerikan burslarıyla eğitim alan Türk yöneticileri aynı zamanda Amerikan değerleriyle donanmış oluyorlar. Bunların sayısı hiç de az değildir. Örneğin bugün Cumhurbaşkanı olan Süleyman Demirel, Eisenhoower bursundan yararlanıp ABD'ye giden ilk Türk'tür. Bu bursun üçte birinin CIA'dan gittiğini bir CIA başkanı açıklayacaktır. (Ayrıntılar için Suat Parlar'ın 'Gizli Devleti adlı kitabına' bakılabilir.) Yine bugün başbakan yardımcısı olan Bülent Ecevit, Rockfeller Vakfı'nın bursuyla ABD'de eğitim görmüştür. Bunun dışında Türk siyaset ve bürokrat elitinin büyük bir çoğunluğunun yaşamında böyle bir "*burs*" veya başka tür bir ilişki vardır. Yani ABD, yeni-sömürge ilişkisi içinde olduğu devletlerin askeri ve "*sivil*" yöneticilerini kendi "*değerleri*" temelinde eğitmeye büyük bir özen göstermiştir. Bu konuda başarılı olduklarını yine kendileri itiraf ediyorlar.

ABD ile işbirlikçi, ilişkiler bu kadar derin ve kapsamlı iken, burada Tansu Çiller'in yargılanmasını CIA ajanlığı gerekçesiyle açıklamak, gerçekçi değildir. Burada sorun, ABD ile içine girilen sıkı ilişkiler değil, sorun başka noktalarda düğümleniyor. Bu da cumhuriyetin çelik yasasından başkası değildir.

Evet Çiller, özel savaşa canla başla hizmet etti. Özel savaş Çiller'in başbakanlığı döneminde hiç zorlanmadı, bütün ihtiyaçları eksiksiz yerine getirildi. Bu doğru. Ancak bu ilişkiden Çiller'de yararlanmasını bildi. Oluşturulan özel savaş örgütleriyle sıkı ilişkiler geliştirdi, bunların başına geçti ve çoğu zaman kendi çıkarları için kullandı. Bu özel savaş çeteleri geleneksel hiyerarşik düzenin dışına taşıdılar. Bu noktada "*islah edilmeleri*" gerekiyordu. Özel savaş daha fazla seyirci kalmayı tehlikeli gördü. Ayrıca Çiller devlet içinde daha uzun vadeli planlar yapmıştı, iktidar ilişkiler içinde bir ağırlık oluşturma peşindeydi. Buna da özel savaş kurmaylığının izin vermesi mümkün değildi. Ve en önemlisi özel savaş kurmaylığı, Çiller'e Refahyol'u bozma talimatını vermesine rağmen Çiller, bunu görmezden geldi, direnişi sürdürdü. Bütün bu tutumları, esas iktidar gücünü harekete geçirmeye yetti. Özel savaş aygıtının tahammül ve affedemeyeceği bir nokta vardır; cumhuriyetin çelik yasasının ihlal edilmesi. Anılan bu yasanın özü şunlar: Ordu cumhuriyetin esas belirleyici iktidar gücüdür; bu iktidar bölüşülemez! Hele bu yasaya kafa tutmaya çalışan, onu bozmaya yeltenen kişi veya kişiler en ağır bir biçimde cezalandırılmalıdır. Adnan Menderes ve arkadaşlarının idam edilmesinin en belirleyici nedeni, anılan bu yasayı ihlal etme istemleri ve girişimidir. Bundan dolayı kendilerini affetmediler. Bu, Osmanlı'daki "*Devletin varlığı ve geleceği için kardeş katlinin vacip görülmesi*" yasasının bir tür devamı niteliğindedir.

Tansu Çiller'in tasfiye ve yargılanması sürecini böyle algılamak gerekiyor. Özel savaşın en kirli unsurlarının başında gelen Çiller, bugün demokrat kesiliyor. Bu, büyük bir sahtelik ve ikiyüzlülüktür. Dünün özel savaşın sırtında semirdi, sayısız kirli işe, katliam ve cinayete imzasını attı, Bugün ise özel savaş için taşınmaz bir yük haline geldi. Bir kenara atıldı. Çiller hikayesinin özeti budur.

Bu noktada özel savaş ve egemenler cephesinde yaşanan çelişkilerden yararlanmak, özel savaş ve onun uygulayıcılarını halkın vicdanında mahkum etmek; bunu, savaş suçlarını yargılama, bunun somut platformlarını yaratma düzeyinde ele almak gerekiyor. Son yapılan itiraflarla açığa çıkan gerçekler bunun olanaklarını çoğaltmıştır. Bunları etkince kullanmak önemlidir.

Emperyalist planlar Zap'ın doruklarına gömüldü

"Bu kez belki stratejik bir bozgun yaşamadılar, ancak hiçbir stratejik ve taktik plan hedeflerine ulaşmadıkları da kesindir."

● Baştarafı 1. sayfada

işgal harekatıdır.

Birinci Güney Savaşı'nda stratejik planlarına ulaşamadılar. Birçok taktik dışılığa, taktik önderliğin bir dizi yanılgısına ve gerilla dışı tutumuna rağmen kahramanca bir direniş sergilendi ve özellikle Parti Önderliği'nin doğru ve etkili müdahaleleri sonucu özel savaşın planları boşa çıkarıldı. Ancak istenilen darbeler de vurulamadı. Ne bir yenilgi yaşandı, ne de tam bir yengi... Daha büyük başarılara ulaşmak mümkündü. Ancak Güney'li işbirlikçi güçlerin ve özel savaşın ortak imha saldırıları boşa çıkarıldı.

Bu büyük harekatın arkasında bütün emperyalist güçler vardı. Bu kadar kapsamlı bir bölgesel ve uluslararası harekata karşı mevziler korundu, Güney'e biraz daha derinlemesine yerleşildi. Bu önemli bir başarıydı. Ama öyle de olsa tam taktiğin uygulanamaması başarıyı biraz yarım başarı düzeyinde bıraktı; buna bir ölçüde "*pata*" durumu da denilebilir.

Birinci Güney Savaşı'nın sonuçları bütün parti ve gerilla yapısı için bir özeleştiri ve özyargılama süreci oldu, önemli siyasal ve örgütsel sonuçlara ulaşıldı. Bu temelde 1993 yılı daha güçlü karşılandı; Mart '93 ateşkesi bu siyasal kazanımlar üzerinde geliştirildi. Kısacası birinci Güney Savaşı askeri ve siyasal açıdan Güney'de ve Kuzey'de yeni başarıların basamağı yapıldı.

Birinci Güney Savaşı'nda plan ve hedeflerine ulaşamamışlardı. Bu tarihten sonra da Güney'e saldırılarını aralıksız sürdürdüler. Fakat bunlar etkili olamıyor. Güney'in devrimimiz içindeki yeri ve rolü derinleşiyordu. Birinci Güney Savaşı'yla birlikte Kuzey ve Güney devrimleri daha da birleşiyor ve birleşik bir karektere bürünüyordu. Bu olgu, hem özel savaş ve emperyalizm için, hem de işbirlikçi güçler için korkulu bir rüya halini alıyordu. Dolayısıyla özel savaş, işbirlikçi güçler ve emperyalizm, Güney üzerindeki oyunlarını aralıksız sürdürdü, yeni öğelerle boyutlandırdı.

Aslında TC, Irak egemenliğini klasik biçimiyle Güney'e taşırmak istiyordu. Ancak bunu başaramadı, ABD'nin Irak ve Güney Kürdistan politikası buna elvermedi. Bu çelişki objektif olarak devrim için elverişli bir zemin anlamına geliyordu ve bundan sonuna kadar yararlanıldı.

1995 baharına gelindiğinde özel savaş yeni bir stratejik imha seferini dayatmaya başladı. Bu seferinde de emperyalizmin, İsrail'in desteğini aldı, işbirlikçi güçler ise sözümona "*tarafsız*" bir tutum aldılar. Gerçekte ise devrimin ezilmesini ve meydanın kendilerine kalmasını istiyorlardı. Sömürgeci güçler '95 baharında büyük bir güçle Güney'e girdiler. Amaçları devrimci güçleri tümüyle bastırmak, ezmek ve sonuçta Güney'i tamamen devrime kapatmak idi. Uzun süre kalmayı planlamışlardı, bunu açıkça dile getirmekte de bir sakınca görmüyorlardı. Tampon bölge, uzun süreli işgal, sınırların yeniden saptanması gibi birçok olasılık tartışıldı. Güney'i devrime kapatma stratejisini kesin uygulama kararında görünüyorlardı. Bu amaçlarına uygun büyüklükte askeri gücü harekete geçirmişlerdi. Ancak bir kez daha planları boşa çıkarıldı. Hiçbir askeri ve siyasal hedefe ulaşmadan, apar-topar güçlerini geri çekmek durumunda kaldılar. Güney'de kalmak batağa saplanmak ve altından kalkamayacakları askeri ve siyasal sonuçlarla yüzyüze gelmek anlamına gelecekti. Bunları bildikleri için etkili gerilla direnişi ve saldırıları karşısında geri çekilmek zorunda kaldılar. Kendileri açısından bu, bir yenilgiydi. Yenilgi taktik düzeyde kalmıştı, yenilginin stratejik düzeye çıkmasını engellemek için çareyi geri çekilmekte bulmuşlardı.

İkinci Güney Savaşı'nda gerilla, '92'nin derslerini iyi özümsemiş ve kendini eskiye göre daha iyi konumlandırmış ve savaş çizgisine oturtmuştu. Doğal olarak bu hazırlıkların olumlu sonuçları da alınacaktı.

1995 Dublin süreci biliniyor. Bu kez emperyalist devletler doğrudan devreye girmiş, işbirlikçi güçler eliyle devrime kapatılmış, Güney'de kendi denetimlerinde bir statü oturtmak istiyorlardı. Dublin sürecinin Kürdistan devrimine olduğu kadar Ortadoğu'ya yönelik boyutları vardı. Güneyi, halkımız ve bölge halkları için bir saldırı üssüne dönüştürmek istiyorladı. Bu, son derece tehlikeli bir plandı ve mutlaka boşa çıkarılması gerekiyordu. Öyle yapıldı. İkinci 15 Ağustos Atılımı ile KDP şahsında emperyalist ve sömürgeci planlar boşa çıkarıldı; devrimci yurtsever mücadele Güney'in etkili bir askeri ve politik gücü olduğunu kanıtladı. Bundan böyle Güney ve bölge politikalarında PKK'yi de hesaba katmak zorundaydılar. Ama özel savaş ve emperyalist güçlerin, işbirlikçilerin bu durumu kabul edip sindirmeleri mümkün değildi.

Buna karşılık devrimci güçler Güney'deki konumlarını daha da güçlendirdiler, mevzilerini derinleştirdiler. Askeri başarılarını geliştirdikleri ateşkes ile siyasal başarıya dönüştürmesini bildiler. Bunlar önemli gelişmelerdi.

1995 ve 1996 döneminde KDP ve YNK'nin iç çatışmaları yaşandı. Bu çatışmalar daha çok Kürtlerin düşmanlarının işine yaradı. KDP, Irak yönetimiyle geliştirdiği ittifak sonucu YNK'yi büyük ölçüde darbeledi, Erbil'i ele geçirdi. Kısa bir süre sonra toparlanan YNK karşı saldırıya geçti ve kaybettiği toprakların büyük bir bölümünü geri aldı. Erbil'in Irak desteği ile düşmesi sonucu ABD'nin inisiyatifi sarsıldı, dengeler aleyhine döndü. Ancak geliştirdiği siyasal ataklarla dengeleri kendi lehine döndürmeye çalıştı.

Ankara süreci böyle başladı. Ankara süreciyle Türkmenler bir kontra gücü olarak devreye sokuldu, KDP ve YNK karşı-devrim temelinde uzlaştırılmak ve Güney'de kendi çıkarlarına hizmet edecek biçimde konumlandırılmak istendi. Ancak bu süreç de ağır-aksak sürdü, istenilen sonucu vermedi. TC'nin kazancı Türkmenleri bir kontra gücü haline getirmiş olmalarıdır. Fakat bir türlü Güney Kürdistan'a istedikleri biçimi veremediler. Bunun en temel nedeni devrimin Güney'deki konumu ve bütün bu karşı-devrimci planları boşa çıkaran duruşudur.

Bu nedenle devrime çok öfkeliydiler, bir an önce bitirmek, ezmek istiyorlardı. Yoksa kendilerini çok kötü ve tehlikeli günler bekliyordu. Bunları biliyorlardı. ABD ve İsrail de Güney Kürdistan'a çıkarlarına hizmet edecek tarzda bir biçim vermek, bu alanı bölge halklarına karşı bir saldırı üssü haline getirmek istiyorlardı. TC-İsrail-ABD arasındaki stratejik ilişkiler de en üst noktaya çıkmıştı; bölgenin bu karşı-devrimci eksene göre şekillenmesi için harekete geçtiler ve böylelikle üçüncü Güney Savaşı başladı.

Zagroslar'da yeni Vietnam'lar

Uzun süre sınıra askeri yığınak yaptılar. Sınır boylarında çatışmalar hiç durmadı. Güney Kürdistan sürekli havadan ve karadan ağır bombardımana tabi tutuldu. Bütün bu hareketlerin, çok kapsamlı bir stratejik imha ve işgal hareketine hazırlık niteliğinde olduğu biliniyordu.

Sonunda 14 Mayıs 1997 tarihinde Güney'e girdiler; resmi açıklamalara bakılırsa, 250 tank ve 50 bin askerle... Gerçek rakamların açıklanan bu resmi rakamlardan yüksek olduğu daha sonra kesinleşti.

Peki bu kadar büyük bir askeri güç ve donanımla ne yapmak, hangi hedeflere ulaşmak istiyorlardı? Bu harekatı sıradan bir "*sınır ötesi harekat*" olarak tanımlamak mümkün mü? Bu imha ve işgal seferi karşısında emperyalizmin ve işbirlikçi güçlerin tutumu ne oldu? Bu imha seferi Güney'e yeni bir biçim verebildi mi, uzun süreli bir işgal hareketine dönüşebildi mi? Başarı ve başarısızlık olasılıklarının olası siyasal ve askeri etkileri neler olabilirdi?

Üçüncü Güney Savaşı, önemli siyasal ve askeri sonuçları olabilecek, bölge dengelerini ve en önemlisi Kürt sorunu ve devrimci-yurtsever mücadelenin gelişimini çok önemli ölçülerde etkileyebilecek bir harekattır.

Daha önce de büyük çaplı imha seferlerini gerçekleştirmişlerdi. En son 1995'te gerçekleştirilen ve adına "*Çelik Operasyonu*" denilen imha harekatı gibi. Yaklaşık 35-40 gün sürmüştü. Amaçları imha operasyonunu uzun vadeli bir işgal hareketine dönüştürmek, Güney'i askeri kontrollerine almaktı. Ancak bu stratejik planlarında başarılı olamadılar. Gerillanın görkemli direnişi ve dayanılmaz saldırıları karşısında gerilemek, daha büyük yenilgiler alıp kapsamlı siyasal sonuçlara yol açmamak için harekatı sona erdirmek ve kuvvetlerini geri çekmek zorunda kaldılar. Bu operasyondan sonra Güney'e taktik saldırılarını eksik etmediler, hava bombardımanlarını aralıksız sürdürdüler. Ancak bu çapta bir operasyonu göze alamadılar. Başarısından emin olamıyor, daha kötü durumlara düşmekten korkuyorlardı.

Hatırlanırsa geçen yıl "*tampon bölge*" projesini ortaya attılar. Bu, Güney'i işgal etmek, bu alanda askeri bir denetim kurmak anlamına geliyordu. Bu planlarını resmen açıklamalarına rağmen pratikte adım atamadılar. Bölgesel ve uluslararası dengeler buna izin vermedi. En önemlisi gerilla hazırlıkları ve Güney'li halkımızın tutumu onların planlarının önündeki en önemli engellerdi. Dolayısıyla tampon bölge planları askıda kaldı. Ama bu, varolan planlarından vazgeçtikleri anlamına gelmiyordu. Uygun koşullar ve dengeler oluştuğunda bu planlarını hayata geçireceklerdi. Üçüncü Güney Savaşı arifesinde böyle bir değerlendirmeye varmış olmalılar.

ABD emperyalizmi bu imha seferini destekledi. Bizzat ABD başkanının, PKK'nin Güney Kürdistan ve Ortadoğu dengelerini tehdit ettiği biçiminde açıklamaları oldu. Bu, TC'ye yeşil ışık anlamına geliyordu. İsrail'le son dönemde sıklaşan karşılıklı geziler ve sıcaklaşan ilişkilerin bir boyutu TC'nin Kürt, Güney politikalarına dönüktür. Yani bu son seferde İsrail'in çok yönlü desteği ve yardımları sözkonusudur. Avrupa emperyalizminin tutumu da örtük bir destek biçiminde somutlaştı. Bölge devletleri Irak, İran ve Suriye'nin bu operasyona karşı itirazları oldu, ancak bunun etkili bir askeri ve siyasal karşı koyuş biçiminde somutlaşmayacağı biliniyordu.

Bir de Güney'li güçlerin tutumu var: KDP ve YNK'nin emperyalizm ve TC ile ilişkileri "*Ankara süreci*"yle belli bir noktaya gelmişti. Varolan ilişkilerin esas yönü işbirlikçi ve karşı-devrimci temeldedir. Son süreçte KDP, bu tutumlarının "*Azap akerleri*" düzeyine çıkardı. KDP böyle bir ihaneti yaptı, arkadan hançerleme hareketine girişti; hatırlanırsa Erbil'de katliam yapmaktan, hastaları katletmekten çekinmedi.

Ancak hemen vurgulamalıyız ki, halkımızın ezici çoğunluğu ve bunların devrimci yurtsever temsilcilerinin bu imha ve işgal harekatına karşı duracakları, yabancı egemenliği kabul etmeyecekleri, özgürlükleri için sonuna kadar mücadele edecekleri kesindi. Pratikte de bunu çok net bir biçimde gösterdiler. Dolayısıyla Güney seferine çıkanların işleri o kadar kolay değildi. Bunun yeni bir "*Sarıkamış Seferi*" olma olasılığı yüksekti.

Bu stratejik seferin esas amacı, Güney'in mevcut durumuna, devrimi besleyen konumuna son vermek idi. 1995'ten bu yana devrimci-yurtsever mücadele önemli mevziler kazandı, bu alanı "*kurtarılmış bölge*" düzeyine çıkardı, halk arasında derin bağlar geliştirdi. Devrimci mücadele derinlemesine saldığı köklerle Güney üzerinde tezgahlanan bütün emperyalist ve sömürgeci planları boşa çıkardı. Dublin süreci ve son Güney Savaşı ile boşa çıkarılan Ankara sürecinin başarıya ulaşmamasının en temel nedeni devrimci-yurtsever mücadelenin Güney'deki varlığı ve etkisidir. Şunu kesin anladılar: PKK Güney'den tasfiye edilmeden Güney'e kendi çıkarları doğrultusunda biçim vermek, bu alanı karşı-devrimci bir üsse çevirmek olanaklı değildir! Planların önünde en büyük engel olarak PKK'yi görüyorlar. Bunu salt Güney Kürdistan için değil, tüm Ortadoğu planları açısından böyle değerlendiriyorlar. Bu değerlendirmelerini açıkça vurgulamaya özen gösteriyorlar. Dolayısıyla devrimci-yurtsever mücadelenin Güney'deki varlığına son vermek, özel savaş ve ABD emperyalizminin öncelikli hedefi oluyor.

Fakat özel savaş karargahı, salt bununla yetinmeyecek. Güney'i uzun vadeli askeri denetim ve işgal altında tutmayı, işbirlikçi güçleri koruculaştırmayı, Türkmenleri bir mızrak başı gibi kullanmayı planlamıştı. Buna gücü yeter mi, yetmez mi? Devrimci-yurtsever güçler ve Güney halkı, bölgesel ve uluslararası dengeler buna izin verir mi, vermez mi? Bu, ayrı bir konuydu, ancak planları böyleydi. Bu kadar büyük askeri bir güçle sıradan bir imha operasyonunu gerçekleştirmeyi hedeflemedikleri belliydi. Askeri denetim ve işgal, tampon bölge biçiminde somutlaşabilir, başka biçimler de kazanabilirdi. Ne var ki, bunlar işin özünü değiştirmezdi.

Özel savaş karagahı bu Güney seferinde başarılı olabilir miydi? Çok güçtü. Başarılı olma şansı zayıftı. Elbette bunda gerillanın kendini gerçekleştirmesi, direnişi ve vuruşu belirleyici olacaktı. Güney halkını, Kürtleri, bölge halklarını arkasına alan bir mücadelenin başarısı kesindi. Gerçekleştirilen hazırlıklar, ulaşılan bilinç ve deneyim düzeyi, Güney'de derinleştirilen bağlar ve geçit vermez dağlarımız büyük kazanmayı olanaklı kılıyordu. Özel savaş planları Zagroslar'dan geri döndürülürse bunun siyasal sonuçları, Kuzey'deki mücadeleye etkileri büyük olacaktı. Ağır bir yenilgi Türkiye'nin siyasal dengelerini altüst edecek, ulusal kurtuluş mücadelesi yeni bir aşamaya sıçrayacaktı. Bu nedenle bu seferi boşa çıkarmak çok önemliydi, '97'yi gerçekten "*final yılı*" yapabilmek açısından önemli bir olguydu. Tabii tersi bir durum da önemli sonuçlar doğurabilecekti. Ciddi hatalar yapılsaydı, olanaklar ve fırsatlar doğru değerlendirilmeseydi, dahası yenilgiye doğru gidilseydi üçüncü Güney Savaşı sonuçları çok kötü olacaktı.

Nesnel koşullar, hazırlıklar ve devrimci savaş tarzı büyük kazanmayı koşulluyordu. Bunda kuşku yok. Ancak bunun için taktik önderlik görevini mutlaka yerine getirmek, yüreğini ve iradesini ortaya koymak zorundaydı. Başarı ve başarısızlığın düğüm noktası burasıydı.

Zagroslar'da yeni Vietnam'lar neden yaratılmasın ki!

Güney Savaşı ve emperyalizm

Gün geçtikçe Güney seferiyle ilgili ayrıntılar bir bir aydınlandı. Öncelikle bu stratejik imha harekatı, çok yönlü ve kapsamlı bir hazırlığa dayanıyordu. Sadece askeri hazırlıktan söz etmiyoruz. İdeolojik, politik, diplomatik ve moral hazırlıklara vurgu yapmak istiyoruz. Bu kadar kapsamlı hazırlıkları sözkonusu imha harekatının hedefinin kapsamlılığından ve diğer özelliklerinden kaynaklanıyordu.

Hatırlanırsa, Güney savaşından bir süre önce genelkurmaylıkta birçok brifing verildi. Bu brifinglerde irticanın baş tehdit haline geldiği ve ordunun buna göre bir konumlanmaya gideceği ve önlemler alacağı vurgulandı. Bununla birlikte PKK'nin irtica ile birlikte öncelikli tehdit olmaya devam etmekle birlikte, etkinliğinin belli sınırlara çekildiği

özellikle anlatıldı. Bu brifingler, bir süredir şeriat tehlikesi adına yürütülen ideolojik ve politik mücadelenin bir tür üst aşaması oluyordu. Refah şahsında politik islama karşı yürütülen mücadele, bir bakıma, ordu açısından bir imaj yenileme, en az 13 yıldır yaşadığı yıpranmayı ve çözümsüzlüğü gözden kaçırma operasyonudur. Elbette gerçekleştirilen operasyonun başka temel boyutları da var. Ancak bunlar üzerinde durmayacağız. Vurgulamalıyız ki ordu, bu süreçte günlük politika ve yürütmede tüm ipleri eline aldığı gibi, kendini topluma kurtarıcı gibi sunmayı, imajını düzeltmeyi, prestijini yükseltmeyi bir ölçüde başardı. Laik çevreler denilen toplumun önemli bir kesimini, sağın, solun önemli bölümünü arkasında hizaya sokmasını bildi. Bu, kendisi için önemli bir politik güç ve moral destek niteliğindeydi.

Ve en önemlisi de her açıdan iflas eden kemalizmi adeta mezarından doğrulttular ve toplumda önemli bir toplumsal tabana oturttular. Bunu kemalizm açısından bir tedavi, restorasyon hamlesi olarak değerlendirmek gerekiyor.

Alabildiğine yıpranan özel savaş karargahının ideolojik, politik ve moral hamleleri, esas olarak, kendini özel savaşa daha güçlü hazırlama ve böylece daha kapsamlı saldırıya geçme istemi ve planına dayanıyor. Verilen brifinglerle, geliştirilen ve daha da geliştirilecek saldırı hareketlerinde etkili çevreleri; yani tekelleri, basını, sendikaları, üniversiteleri "*milli mutabakat*" çizgisinde tutmayı amaçlıyorlardı. Brifingler, anılan çevrelerin hareket tarzını belirliyor ve bu temelde davranmalarını emrediyordu. Bunu belli ölçülerde başardılar. Özel savaştaki başarısızlıklarını, çözümsüzlüklerini gözlerden kaçırarak kendilerini başarılı gösterdiler, anılan çevreleri daha da hizaya soktular. Kısacası bütün bu irticaya karşı yapılan atakların, geliştirilen saldırıların özel savaş karargahının ideolojik, politik ve moral güç kazanma operasyonu olduğu gerçeği bugün çok daha iyi anlaşılıyor.

Elbette bütün bu güç kazanma, öne geçme çabalarına rağmen rejimin yapısal krizi, onulmaz yaraları kanamaya devam etti. Hükümetin gereksizliğini kendileri ilan ettiler, Güney seferini hükümete bildirmediklerini açıklamakta bir sakınca görmediler. Bu durumun rejim için bir güç değil, güçsüzlük, kriz göstergesi olduğu açıktır.

Özel savaşın hazırlıkları bununla sınırlı değildir. İsrail'le geliştirilen ve geçen her gün biraz daha derinleştirilen stratejik ilişkiler, anılan hazırlıkların çok önemli bir parçasını oluşturuyor. İsrail'in, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da özel savaş karargahının ülkemizde geliştirdiği operasyonlarla eş zamanlı olarak Güney Lübnan'a bir operasyon geliştirmesi rastlantı değildir. Bu, İsrail-TC paktının bölgesel karşı-devrimci niteliğinin, halklarımıza karşı geliştirilen savaş hazırlığının açık göstergesidir.

Çok net bir biçimde açığa çıktı ki, Güney işgal arkasında başta ABD olmak üzere bütün emperyalist güçler var. Yaptıkları açıklamalarda bunu açıkça ifade ediyorlar. Emperyalizmin partimiz önderliğindeki halklar mücadelesine ne kadar düşman olduğunu, bu nedenle bir an önce ezilmesi gerektiğini arzuladıklarını biliyoruz. Bu nedenle emperyalizmin özel savaşa verdiği destek bize süpriz gelmedi. Zaten şimdiye dek özel savaşı maddi, moral ve diplomatik açıdan desteklediler, yardımlarını eksik etmediler.

Üçüncü Güney seferi, halkımıza, onun özgürlük istemlerine ve devrimine karşı geliştirilen bir uluslararası emperyalist, siyonist ve sömürgeci stratejik imha hareketidir. Halkımızın sıradan, herhangi bir taktik saldırı ile karşı karşıya olmadığını bilmek, geliştirilen mücadelede bu olguyu mutlaka hesaba katmak gerekiyor.

Güney Savaşı'nın kaydedilmesi gereken bir özelliği daha var: Bu savaşın bir de yerel ihanet ayağı var. Belli bir süredir KDP ile yürütülen ilişkiler sonucunda Güney'in işgali, denetimi ve devrimin tasfiyesi konusunda anlaştıkları kısa süre geçmeden anlaşıldı. Yani KDP'nin geliştirdiği ilişki sıradan bir ihanet ilişkisi olarak değerlendirilmemelidir. KDP, özel savaşın şemsiyesi altında ve ona koruculuk yapma temelinde Güney'de iktidar olma hayalini kuruyor.

KDP ve hain Barzani, bu kez ihanetini doruğa çıkardı, eşine az rastlanan bir ihanet örneği sergileyerek Güney'i Kürdün idam fermanını günlük olarak icra eden sömürgecilere sattı. Bununla yetinmedi, bu parçadaki bütün yurtsever kurum, çevre ve kişilere karşı katliam operasyonlarını geliştirdi. Hiç kuşkusuz halkımız, bu büyük ihaneti unutmayacaktır!

KDP'nin büyük ihanetini Türk dışişleri bakanlığı da doğruladı. Yaptıkları açıklamada Güney'i devrimden temizlemeden ve KDP'yi tek "*iktidar gücü*" haline getirmeden askeri varlıklarını geri çekmeyeceklerini belirttiler. Askeri harekatın gelişme seyri de işgal ve kesin denetim kurmaya dönüktü. Başaramadılar... Ancak planları böyleydi ve bütün güçleriyle bunu gerçekleştirmeye çalıştılar. Güney'deki devrimci ortama ve olanaklara bu temelde son vermeyi düşünüyorlardı. Bu stratejik imha ve işgal seferinin Kürt halkı açısından ne kadar ciddi bir tehlike anlamına geldiği açıktı. Aynı zamanda yenilgiye uğratılması durumunda da özel savaş karargahı açısından da sonun başlangıcı olacaktı. Bu nedenle bu sefere yoğun hazırlandılar; harekete uluslararası ve yerel boyutlar katmayı ihmal etmediler.

Çok açık ki, bütün Kürtler ve özgürlük mücadeleleri uluslararası ve yerel gerici güçlerin kolektif imha saldırıları ile ezilmek isteniyor. Elbette Kürtler çaresiz değildir. Yılların deneyimi, doğru bir önderliği ve özgücü esas alan savaşçı güçleri var. Özgürlüğü ve geleceği için ayağa kalkan bir halkı yenilgiye uğratmak mümkün mü?

Elbette özel savaş karargahının kaybetme olasılığı da büyüktü, ihanetin tamamen ezilmesi ve bir tehlike olmaktan çıkarılma olasılığı güçlüdür. Bu, özgürlüğü, birleşen her iki parçayı birlikte kazanmanın fırsatlarının elle tutulur somutlukta olduğunu gösteriyor.

Dolayısıyla topyekün imha seferlerine karşı topyekün direnişi geliştirmek ve yükseltmek, halkımız için vazgeçilmez, olmazsa olmaz bir seçenekti. Böyle davranacaklarından kuşku duymamak gerekiyordu. Çünkü biliyorlardı ki topyekün direnişleri, ülke ve bölgemizin, kendilerinin kaderini önemli ölçüde etkileyecektir. Bu etki kendileri için belirleyici önemdedir.

Güney savaşı ve ihanet

Üçüncü Güney Savaşı'nda Kürdün tarihi ihaneti güncelde kendini çok şiddetli bir biçimde dayattı. İşbirlikçi ihanetin halkımız ve devrimimiz açısından nasıl bir tehlike olduğu bu son savaşta bir kez daha ortaya çıktı. Bu nedenle Güney Savaşı'nın diğer boyutlarına geçmeden önce Kürdün ihanet belası hakkında birkaç söz söylemenin gerekli olduğunu düşünüyoruz.

> **"Güney'in Vietnamlaşma yolunda olduğunu çok erkenden kavradılar ve hemen daha fazla batağa saplamadan çareyi kaçışta buldular. Çünkü biliyorlardı ki, Güney'de tadacakları stratejik bir bozgunun iç dengelere, bölgesel dengelere etkileri muazzam olacaktı. İçerde büyük bir deprem yaşayacak, belki de istemeye istemeye siyasal çözüm noktasına bile geleceklerdi. Tümden kaybetmemek için geri çekilmeyi zorunlu gördüler."**

Kürdün ihanet yarası çok derindir; kökleri tarihimizin derinliklerine uzanıyor. Kürtler kadar ihanet belasından çeken başka bir halk var mıdır? İhanet bugüne kadar Kürtlerin peşini bırakmadı, bir gölge gibi onu izledi. Her defasında da çok derinden ve kapsamlı vurdu. Eğer bugüne kadar belini doğrultamadıysa, bunun en temel nedenlerinden birisi tarihsel ihanet belasıdır.

Halkımız tarih boyunca yabancı egemenlere, işgal ve istilaya karşı ayaklandı, görkemli direnişler sergiledi. Ancak bu direnişleri her defasında yenilgilere uğradı; yenilgiden sonra büyük katliamlar yaşadı. Ancak her defasında yeniden direnişleri yeniden direnmesini bildi. Daha öncesi bir yana, 19. ve 20. yüzyıllardaki bütün direnişleri yenilgiye uğratıldı. Kazanmanın; bu direnişler sonucunda özgürlüğü yakalamanın, özgür uluslar topluluğu içinde onurlu bir yer tutmanın olanakları vardı. Ancak yine ihanet belası yüzünden bu olanaklar ve fırsatlar kaçırıldı, ağır kölelik ve yok olma süreçlerine muhatap oldu. Direnişçilerin başları altın tepsilerde zalimlere sunuldu; böylece ihanet kapkara harflerle tarihimize geçti, toplumsal yapımızda onulmaz yaralar açtı.

Kürtler, haini bol bir halktır. İhanet kurumlaşmış geleneksel bir çizgi haline gelmiştir. Kürt egemen sınıflarının tarihi genel olarak teslimiyet, uşaklık ve ihanet tarihidir. Kendileri ihanet etmekle kalmamışlardır, aynı zamanda bu uğursuz çizgilerini bir yaşam tarzı olarak toplumumuza egemen kılmaya çalışmışlardır. Böylece ihaneti ulusal dokumuza kazımışlardır. Bu nedenle her tarihsel dönemeçte bol bol hain çıkmakta, bir tas çorbaya kendini satanlar özgürleşme isteminin önüne dikilmektedirler.

Hiç kuşkusuz her halkta ihanet bir çizgi olarak yaşanmıştır. Ancak Kürtler'deki ihanet çok katmerli ve kökleri derinlere uzanan, çok kurumlaşmış bir olgudur... Bizim egemen sınıflarımız, aşiret reislerimiz, toprak ağaları ve feodal beylerimiz geleceklerini yabancı egemenlere uşaklık anlayışına bağlı gördükleri için ihanet, onlarda bir yaşam tarzı haline gelmiştir. Bu tutumlarını özellikle ayaklanma ve ulusal direniş süreçlerinde çok daha uğursuz bir tarzda icra etmişlerdir. Kürtler özgürleşmek ve geleceklerine sahip olabilmek için ihanet belasını alt etmek, tasfiye etmek zorundadırlar. Bu zorunluluğu anlamış ve ihanete karşı mücadeleyi ulusal özgürlük mücadelelerine bağlamış, iç mücadeleyle dış mücadeleyi birlikte, içiçe ele almış ve uygulamışlardır. İhanete, teslimiyete ve her türlü düzen etkisine karşı mücadele verilmeden özgürlük mücadelesinin geliştirilemeyeceğini, bunda başarıya ulaşamayacaklarını acı deneyimleriyle kavramışlardır.

Genellikle Kürtlerin mücadelelerinin bu özgün, ama zorunlu yönü anlaşılmıyor. İhanete karşı verilen mücadele, "*Kardeş kavgası*" olarak değerlendiriliyor. Bu yanlış bir değerlendirmedir. İhanet, kendi kardeşini, halkını arkadan hançerleme, halkının en temel değerlerini gümüş tepside düşmana sunma davranışı değil midir? Elbette buna karşı mücadele meşru ve haklıdır; bu, özgürlüğü avuçlamak açısından kaçınılmazdır. Kazanmanın başka bir yolu da bulunmuyor. Örneğin, birkaç kuruş için ruhunu, her şeyini satan, özel savaş birliklerine "*Azap askerliğini*" yapan koruculara, kelle avcılarına karşı mücadelenin haklılığı, meşruiyeti ve kaçınılmazlığı tartışılabilir mi?

Bugün KDP denen aşiretçi-feodal guruh, saldırıya geçmiş bulunuyor, devrime karşı özel savaş birliklerinin önüne düşmüş, onlara "*Azap askerliği*" yapıyor. KDP ve Barzani haini bu tavrıyla özel savaşın imha harekatını meşrulaştırıyor ve ulusal davanın tasfiye edilmesine hizmet ediyor. Bundan daha büyük bir ihanet olabilir mi? Peki ne uğruna? Bu ihanetin karşılığında ne elde edecek? Devrimci-yurtsever mücadelenin tasfiye edilmesi, Güney'in yeniden eski katmerli kölelik günlerine kapıların açmayacak mı? Ülkemizi kendi malı-mülkü sayan yabancı egemenler, Kürdün en sıradan ulusal haklarına saygı gösterirler mi? Bu, mümkün mü?

Açık ki özel savaş karargahı, KDP ve diğer işbirlikçi güçleri biraz adam yerine koyuyorsa, bu, onları azap askeri gibi kullanma, koruculaştırma ihtiyacından kaynaklanıyor. Ancak PKK'nin güçten düşürülmesinden sonra onlara da pek ihtiyaç kalmayacak; kullanılmış bir kağıt mendil gibi buruşturulup çöp sepetine atılacaklardır. İhanetin bedeli bundan başkası olmayacaktır. En yakınlarının başını gümüş tepside sunan hainlerin sonunu biliyoruz. Kendini İran'a, ABD'ye pazarlayan Molla Barzani'nin hazin sonu da öyle. Oğul Barzani bugüne dek yaşadığı ihanetin karşılığında ne elde etti? Bugün küçük bir alanı kontrol altında tutabiliyorsa bu, ihanetinin bir sonucu değil, birçok denge ve en önemlisi devrimci mücadelemizin bir sonucudur.

Barzani bunları biliyor. Ancak devrimden korkuyor. Devrimin yakıcı, sıcak ateşini 1995 yazında çok yakından ve yoğun bir tarzda yaşadı. Devrimin ne demek olduğunu anladı. Burada önemli olan ulusal dava, ulusal iktidarlaşma değil, kendi dar, bencil aile çıkarları ve iktidarıdır. Bunu korumak için yapamayacağı bir şey, satmayacağı bir değer yoktur. Ama bu yolun onurlu bir yol olmadığını genişçe açmamıza gerek yoktur. İhanet, bütün toplumlarda lanetlenen ve en ağır cezalara tabi tutulan bir değersizlik durumudur. Halkımız da bu arkadan hançerlenmeyi, onursuz Azap askerliğini sindirmeyecek, affetmeyecektir! Bundan kuşku duyulmamalıdır.

> **"Güney'de ihanet sökülüp atılmadan ulusal birliği, federasyonlaşmayı gerçekleştirmek, devrimi zafere ulaştırmak mümkün değildir. Kurumsallaşmış, savaş ağalığı ile palazlanmış KDP ve diğer ihanet odakları gelişmenin, uluslaşmanın ve ulusal davanın önündeki en büyük engellerdir."**

İhanet belası belki de devrime, ulusal davaya zarar verebilir, kimi taktik darbeler de vurabilir. Ancak ihanetin kazanma ve başarılı olma, direnişleri yenilgiye uğratma dönemi sona erdirilmiştir. Devrimci mücadele ihanete, onursuzluğa karşı her türlü ideolojik, politik, örgütsel, askeri ve ruhsal tedbiri almıştır. İhanetin geçmişte olduğu gibi stratejik düzeyde uğursuz bir rol oynaması olanaklı değildir. İhanetçiler bol; örgütlü, özel savaş tarafından sonuna kadar kullanılıyor; her açıdan besleniyor, silahlandırılıyor. Ancak bütün bunlara rağmen artık ihanetin kazanma şansı kalmamıştır. Üçüncü Güney Savaşı'nda da bu gerçeklik ortaya çıkmıştır. Bu kez işbirlikçi-ihanet kesin kaybetmeye mahkumdur!

Kuzey'de korucular, Güney'de KDP hainleri özel savaş birliklerinin önüne düşüyor. Özel savaş kendilerini kendisine siper ediyor, en tehlikeli ve yüzde yüz ölüm noktalarına bunları sürüyor. Bu durumun kendisi bile, ihanetin özel savaş karargahının gözünde nasıl bir değer ifade ettiğini çok net bir biçimde ortaya koyuyor. Bu kadar onursuzluğu halkımız elbette temizleyecektir. Bunu, kendini yeniden yaratmanın kaçınılmaz bir gereği sayacaktır.

KDP ve Barzani haini, özel savaşa Azap *(Azap: Arapça'da 'bekar erkek' anlamına geliyor. Azap, Osmanlı ordu ve donanmasının hizmetinde kullanılan hafif piyade askeridir. Kara savaşlarında başlıca görevleri, ok atımı ve ordunun önüne düşerek ilk düşman saldırısını karşılamaktı.)* askerliği yapmakla devrimi tasfiye edeceğini, Güney'in mutlaka hakimi olacağını sanıyor. Irak'la, emperyalist devletlerle geliştirdiği işbirlikçi ilişkilerle bu amacına ulaşabileceğini hesaplıyor. İhanet çizgisinin kazandırdığı görülmüş müdür? Geçmişte de aynı çizgi defalarca yenilgiye uğradı ve sonunda bunun faturasını halkımız çekti. Ama bu kez devrim üzerine yaptığı uğursuz hesapların hiçbiri tutmayacak, partimizin geliştirdiği savaş ve geliştireceği yeni atılımlarla ihanet yerle bir edilecektir. 14 Mayıs tarihinden bugüne kadar KDP ile devrimci güçlerimiz arasında devam eden savaşta, ihanet çok önemli darbeler aldı. Komuta gücünün önemli bir bölümü tasfiye edildi. Bütün Güney halkının büyük tepkisini ve nefretini kazandı. Partimizin yaptığı çağrıların hiçbirine olumlu cevap verilmemiştir. Aksine Mesut Barzani, "*Bir tek PKK'li kalana kadar bu savaş devam edecektir*" biçiminde bir açıklamada bulunmuştur. Evet, ihanet ile savaşımız bir tek PKK'li kalana kadar devam edecektir. İşte, bundan dolayı önümüzdeki günler, Kürdistan'da ihanetin tasfiye süreci olacaktır.

Çok net bir biçimde anlaşılıyor ki, Güney'de ihanet sökülüp atılmadan ulusal birliği, federasyonlaşmayı gerçekleştirmek, devrimi zafere ulaştırmak mümkün değildir. Kurumsallaşmış, savaş ağalığı ile palazlanmış KDP ve diğer ihanet odakları gelişmenin, uluslaşmanın ve ulusal davanın önündeki en büyük engellerdir.

Güney Savaşı ve Türk solu

Güney Savaşı ile ilgili daha bütünlüklü bir kavrayışa ulaşmak için sol'un somutlaşan tutumuna da kısaca bakmakta yarar var:

Genelde Kürt sorunu, özelde bugün şiddetli bir tarzda süren Güney Savaşı, çok netleştirici, ayrıştırıcı bir rol oynuyor. Kimin ne olup olmadığını, hangi çizgi ve renkler taşıdığını açığa çıkarıcı bir işlev görüyor; tıpkı turnusol kağıdı gibi.

Bir ayı aşkın bir süre, özel savaş karargahı Güney'de yüzbinlerce ordu gücü ve en gelişkin teknikle stratejik imha ve işgale dönük bir askeri harekat yürüttü. Bu, halklarımızın kaderini, geleceğini yakından ilgilendiren önemli bir olaydır. Peki bu kadar yaşamsal önemde olan bu gelişmeye karşı kim ne yaptı, neler düşündü, hangi biçim ve düzeyde müdahale etti, kısacası tavrını nasıl biçimlendirdi? Elbette bu sorularımız sol ve devrim iddiasında olanlar içindir. Var mıydı bir eylem programları? Kürtlere dayatılan bu imha ve ezme harekatını kendi özlerine yapılmış bir hareket olarak algılayıp değerlendirdiler mi? Ya Kürtlerin davalarını, özgürlük mücadelelerini kendi öz davaları ve mücadeleleri olarak algılıyorlar mı? Bu sorular, halklarımız arasındaki ilişkilerin, kader birliklerinin anlamını ve içeriğini anlamamıza yarayan temel sorulardır. Ancak buna geçmeden önce soldan ne anladığımızı, sol derken kimleri kastettiğimizi kısaca özetlememiz gerekiyor:

Sol derken, MGK'nın ardında secdeye duran, saf tutan, resmi ideoloji ve çizgiden milim şaşmayan İP gibi partileri, Türk-İş, DİSK gibi sendikaları, CHP gibi katışıksız kemalist partileri, Doğu Perinçek gibi kemalizm ve ordu şakşakçılarını kastetmiyoruz. Bu anılan grup, çevre ve kişiler tavırlarını, duruşlarını tartışmaya yer bırakmayacak biçimde ortaya koymuşlardır. Bunlar, resmi ideolojinin, halkımıza dayatılan imha seferlerinin destekçileri konumundadırlar. Dolayısıyla bunları sol saymamız mümkün değildir.

Peki "*reformist sol*" denilen grupların tutumlarını, duruşlarını nasıl tanımlamak gerekiyor? Örneğin, reformist solun çatı örgütü işlevini gören **ÖDP** ve başka bir reformist çizginin temsilcisi olan **EMEP**'in Güney Savaşı karşısındaki tutumları nasıl somutluk kazandı, pratikte ne yaptılar? Haklarını yemeyelim! Çok cılız bir eleştiri de bulundular, Güney seferini kınayıcı birkaç söz söylediler. Bunun dışında etkili bir eylemleri, etkili bir tutumları olmadı. Hatta Sultan Ahmet Meydanı'nda gerçekleşen mitingde, ÖDP yetkileri, Güney seferini daha radikal tarzda protesto eden, en büyük ulusal hain kimliğini kazanan Mesut Barzani'ye karşı öfkelerini haykıran binlerce kitleyi susturmaya çalıştılar, bunu başaramayınca mitingi planlanan zamandan daha erken bitirdiler. Bu tutumlarını sıradan bir korku ve çekingenlik olarak değerlendirmek mümkün mü? Hayır, ÖDP ve aynı çizgide buluşan kimi **HADEP** yöneticileri, kitle eylemini, kitlelerinin devrimci coşkusunu söndürmek, eylemlerini rejim için kabul edilebilir bir çizgide tutmak için özel çaba göstermişlerdir. Bu, onların ideolojik ve politik çizgilerinin pratik bir sonucudur, kesinlikle rastlantı değildir. ÖDP, kendi çizgisini, meşruiyet anlayışını, "*düzen ve rejim için kabul edilebilir sınırlar*" olarak belirlemiş ve ona göre bir "*sol muhalefet*" pratiğini sergiliyor. HADEP'te bu anlayışa olan, ısrarla radikal kitleleri bu çizgiye getirmek ve buna alıştırmak istiyen kişi ve çevreler var.

Söylemde devrimciliği başkasına bırakmak istemeyen, kendinden başka devrimci

görmeyen EMEP ve **Emek Gazetesi** çevresinin tutumu da ÖDP'den çok farklı değildir. Emek Gazetesi'nin sayfaları, haberleri, yorum yazıları her şeyi çok iyi anlatıyor. Güney Savaşı'yla ilgili haberler ancak çok küçük bir yer tutuyor, o da psikolojik savaş haberciliğini pek aşmayan bir üslupla... Emek'e göre Güney Savaşı sıradan bir askeri eylemdir, Türkiye gündeminin, emekçilerinin kaderini etkileyen önemli bir olay değildir. Adı sanı duyulmamış bir yerdeki bir grev veya sendikal bir eylem, kimi zaman manşetlik bir haber olurken, ülkemizi harabeye çeviren, halkımızı kırarak yok etmeyi amaçlayan büyük bir operasyon, ancak küçük bir sütuna konu olabiliyor. Elbette bu bir tavırdır. EMEK çevresinin genelde Kürt sorununa, özelde Güney Savaşı'na yaklaşımını ve tutumunu net bir biçimde gösteren bir aynadır.

Yeri geldiğinde bu anılan grup ve çevreler, enternasyonalizm, halkların kardeşliği konusunda mangalda kül bırakmazlar. Bir Arnavutluk'taki halk hareketliliğine gösterdikleri ilginin onda birini dahi özel savaşa ve halkımızın direnişine göstermiyorlar. Elbette başka ülkelerdeki devrimci gelişmelere de ilgi gösterilmelidir. Ancak kaderleri bu kadar birbirini yakından ilgilendiren iki halkın devrimci ilişkileri, çok daha kapsamlı ve içerikli olmak zorundadır. Ülkemiz ve Anadolu halkları arasındaki enternasyonalist ilişki, başka ülke halkları arasındaki enternasyonalist ilişkiye indirgenemez. İçeriği çok daha zengin ve kökleri daha derin ilişkilerin boyutları daha bir karmaşıktır. Ama anılan reformist çevrelerin tutumlarında sıradan enternasyonalist belirtiler, izler bulmak bile çok güç!

Devrimci sol dediğimiz grupların, partilerin tutumları kendi içinde birçok yetersizlik ve yanılgı taşısa da esas olarak olumludur. Bazıları bir şeyler yapmaya, eylemler geliştirmeye çalışıyor ve basınlarında özel savaşa karşı, pek etkili olmasa da Güney seferine karşı kitleleri eyleme çağıran bir pratik sergiliyorlar. Halklarımızın devrimci mücadele birliği açısından bu tutum ve pratikler önemli ve anlamlıdır. Ama siyasal etkisi sınırlıdır, kitleselleşme boyutları çok yetersizdir. Ne var ki bu yetersizlikler aşılabilir, en geniş güç ve mücadele birlikleri geliştirilebilir. Bu, giderek daha üst boyutlu birliklere, cepheleşmelere götürebilir. Daha doğrusu götürülmelidir.

Fakat bir noktanın altını özellikle çizmek gerekiyor: Güney Savaşı gibi önemli bir gelişmeyi gündemlerinin ilk sırasına almayan grupların tavırlarının güdük ve son derece yetersiz kalacağı açıktı. Tutumlarının etkisiz kalmasının en önemli nedeni enternasyonalist anlayışlarının sayısız yanılgı içermesi ve Güney Savaşı'nın bölgesel ve uluslararası önemini yeterince kavramamış olmalarıdır. Devrimci sol grupların tutumunu olumlu karşılarken, özellikle içlerindeki bazılarının önemli yanılgı ve yetersizliklerini de unutmamamız gerekiyor.

Güney seferi, özelde Kürt halkına, genelde bütün Ortadoğu halklarına ve devrimlerine karşı geliştirilen bir emperyalist, siyonist ve sömürgeci imha hareketidir. Bu katı gerçeklik birleşmeyi güçleri bir araya getirmeyi dayatıyor. Öncelikle bu saldırının boy hedefi durumundaki halklarımız ve onların devrimci temsilcileri birliklerini geliştirmek zorundadırlar. Bu bir tercih olmaktan çok, bir zorunluluk olarak algılanmalıdır.

Tabii bu zorunluluğu anlamak için öncelikle halklarımız arasında oluşan kader birliğini çok iyi bilince çıkarmak gerekiyor. Kürdün davasını ve acısını kendi öz davası ve acısı bilmeyen, mücadelesini kendi öz mücadelesi olarak algılamayan bir Türkiye solu, enternasyonalizmin özüne yaklaşamaz. Aynı durum devrimci-yurtsever mücadele için de geçerlidir. Özel savaşın Güney saldırısını kendine, özüne karşı yapılmış bir saldırı olarak algılamayan bir solun hayatın dayattığı görev ve sorumlulukları başarıyla yerine getirmesi mümkün mü? Peki devrimci sol, Güney Savaşı'nı ve ona karşı sergilenen direnişi böyle mi algılıyor? Bize göre bu soruların yanıtları tartışmalıdır. Bugün pratikte ortaya çıkan yetersizliklerin bir nedeni de enternasyonalizm anlayışındaki yetersizlik ve yanılgılardır. Bunların aşılması, her türlü dar grupçu ve dar ulusalcı yaklaşımların aşılmasının önünü de açacaktır.

Türkiye halkı Kürdün derdini kendi derdi, Kürdün mücadelesini kendi mücadelesi olarak algıladığı ve bunu yüreğinin derinliklerinde hissettiği zaman, işte o zaman, bu topraklarda özgürlük, kardeşlik, sosyalizm gülleri çiçeklenecek. Bu topraklar, o zaman, rengarenk açan, sayısız koku saçan halklar bahçesi haline gelecektir! Peki, bu bir düş mü, bir rüya mı?

"ÖDP ve aynı çizgide buluşan kimi HADEP yöneticileri, kitle eylemini, kitlelerinin devrimci coşkusunu söndürmek, eylemlerini rejim için kabul edilebilir bir çizgide tutmak için özel çaba göstermişlerdir. Bu, onların ideolojik ve politik çizgilerinin pratik bir sonucudur, kesinlikle rastlantı değildir. ÖDP, kendi çizgisini, meşruiyet anlayışını, '*düzen ve rejim için kabul edilebilir sınırlar*' olarak belirlemiş ve ona göre bir '*sol muhalefet*' pratiğini sergiliyor."

Hayır, düş değil, bir adım ötede, elle tutulur somutlukta bir gerçekliktir! Bütün mesele, bu güzelliklere uzanmakta, birlikte uzanma becerisini göstermekte düğümleniyor.

TC dört bir yandan kuşatma altına alınmıştır

Güney Savaşı, Türk savaş karargahının istediği biçimde gerçekleşmedi. Henüz bir ay dolmadan askeri ve moral üstünlüğü gerillalara kaptırdı. Bunu SA-7B füzeleriyle açıklamaya; devrimci taktik, devrimci insan unsurunu gözden kaçırtmaya çalıştılar. Gerçekten de Zap'ta bir Türk savaş helikopterinin düşürülüşü ve bunun genelkurmay tarafından kabul edilişi, Güney Savaşı'nda önemli bir dönüm noktasına işaret ediyor. Bu olayı salt askeri bir gelişme olarak değerlendirmek yanlış olur. Hayır, gerillanın askeri ve moral üstünlüğü açıkça ele geçirişi ve bunun dolaylı da olsa özel savaş karargahınca kabul edilişinin iç ve dış politikaya yansıyan önemli etkileri oldu. Helikopterin düşürülüşü, aynı zamanda özel savaşın çok güvendiği ve her fırsatta övünç konusu yaptığı askeri gücünü de tartışma konusu yaptı, gerilla karşısındaki aczini belgeledi. Bunu kendileri de itiraf etmek durumda kaldılar.

Bu olaydan sonra ordu ile hükümet arasındaki çelişkiler daha da şiddetlendi. Taraflar kozlarını açık oynamaya başladılar. Erbakan, "*üçyüz bin kişiyle operasyon yapıyorlar, başarısızlıklarını bizim üzerimize yıkıyorlar. 'PKK'yi bitirdik, yok ettik' diyorlardı. Ancak gelinen nokta ortadadır*" anlamına gelecek sözler söyledi ve tepkisini dile getirdi. Gerçi Erbakan bu sözlerin kendisine ait olmadığını söyleyecek, tekzip edecektir. Ancak bunların bir anlamı yok. Çünkü aralarındaki çelişkiler yumuşamadı, tersine brifingler ve karşı tavırlarla tırmanarak sürdü. En son bu, Refah-Yol hükümetinin düşürülüşü ile doruk noktasına çıktı.

Genelkurmayın helikopterlerin düşürülüşüyle ilgili yaptığı açıklamada, hükümeti ödenek ayırmamakla ve dışişlerini diplomatik yetersizlikle suçlaması, egemenler cephesindeki çelişkilerin boyutlarını gösteriyor. Güney Savaşı ve gerillanın yenilmez duruşu bu çelişkiyi daha da netleştirmiş ve keskinleştirmiştir. Erbakan ve Şevket Kazan'ın gösterdikleri açık tavır ile özel savaşın Güney Savaşı'nda tattığı başarısızlık arasında kesin bir bağlantı vardır. Refah, biraz daha cesaretlenmiş gibi oldu, ama bu, saman alevi gibi bir şeydi.

Özel savaşın yaşadığı her başarısızlık egemenler cephesindeki çatlağı daha da büyütüyor, derinleştiriyor. En çok arzuladıkları "*milli mutabakatı*" bir türlü yakalayamıyorlar, ne ikna ile ne de zorla... Bu başarısızlığın temelinde de özel savaşın cephedeki aldığı taktik yenilgiler yatıyor. Aralarındaki güvensizlik derinleşiyor. Bu ek ödenek konusunda çok net bir biçimde ortaya çıktı. Kimi burjuva gazeteciler ve yorumcular, bu durumu "*Cumhuriyet tarihinde ilk*" diye değerlendirdi ve işin ciddiyetinin altını çizdi. Kimi partiler de ödenek konusunda pürüz çıkaran hükümeti "*vatan hainliği*" ile suçladı. Bu, aralarındaki çelişkilerin derecesini göstermesi bakımından ilginçtir.

Ödenek tartışmaları özel savaş harcamalarının artık altından kalkılamaz boyutlara geldiğinin bir işareti olarak değerlendirilmelidir. Özel savaş trilyonlarca lirayı kısa bir sürede yutuyor. Buna bütçe mi dayanır? Elbette özel savaş harcamaları çok acımasız bir biçimde halka fatura ediliyor. Zamlar otomatiğe bağlanmıştır. Halkın yoksullaşması, sömürülüşü daha da dayanılmaz boyutlar kazanacaktır. Bundan kuşku duyulmamalıdır. Peki Türk ekonomisi, halkın kendisi buna daha ne kadar dayanabilir?

Güney'de yenilen darbenin dış politika alanına yansımaları da vardır. Bunu da genelkurmay sözcüsü itiraf etti ve dışişleri bakanlığını beceriksizlikle suçladı. Yapılan açıklamaya göre Suriye, İran, Ermenistan, Kıbrıs Cumhuriyeti, Sırbistan ve Yunanistan PKK'yi şu veya bu düzeyde destekliyor. Gerçeklik tamıtamına böyle midir? Bu ayrı bir tartışma konusudur. Ancak ortaya çıkan bir somut durum var: TC dört bir yandan kuşatma altına alınmıştır! Tam bir kuşatılmışlık psikolojisini yaşıyor. Bu çepeçevre sarılmışlık ve kuşatılmışlık durumu, savaştaki bir devlet için büyük bir dezavantajdır. Yukarıda adı geçen devletlerle TC arasında çok kapsamlı çelişkiler var. Bu çelişkiler son Güney seferi ile biraz daha boyutlanmıştır. İran ve Arap devletleri, içinde kimi ikili oynamalar olsa da, Güney seferine yönelik tepkilerini, diplomatik baskılarını arttırdılar. Bu diplomatik baskılar daha da büyüme eğilimindedir. Anılan bu devletler, Güney seferinin salt PKK'ye yönelik bir harekat olmadığını biliyorlar. Bunun TC, İsrail ve ABD ortak harekatı olduğunu, İsrail subaylarının bizzat savaşın içinde yer aldığını, ABD'nin çok yönlü destek verdiğini; harekatın bölge dengelerini değiştirme ve kendilerini kuşatmaya alma hedefini de içerdiğini değerlendiriyorlar. Güney'de işbirlikçi bir üssün kendileri için ne anlama geldiğini, hangi tehlikeleri içerdiğini biliyorlar. Bu nedenle tepkisiz kalmıyor, tavır almayı kendi çıkarları için gerekli görüyorlar.

Özel savaş ve bölge devletleri arasında yaşanan bu önemli çelişkiler, dış ilişkilerde özel savaşı daraltacağı, devrimci-yurtsever mücadele için ise elverişli bir dış ortam sunacağı çok açıktır. Hiç kuşkusuz, özgüce güvenme ve bağımsız çizgisinden taviz vermeme ilkesi temelinde, mücadelemiz bu elverişli dış koşullardan sonuna kadar yararlanacaktır. Fakat unutmamalıyız ki, burada belirleyici olan özgüce dayalı mücadelenin kendisidir. Görüldü ki, savaş cephesinde yakalanan bir başarının siyasal ve diplomatik kazanımları, yansımaları hiç de önemsiz değildir.

Evet, Güney Savaşı'nda özel savaş, istediği başarıyı elde edemedi. Daha çok erkenden inisiyatifi yitirdi. Helikopterlerin düşürülüşü ve yapılan açıklamalar, özel psikolojik savaş balonlarını bir bir söndürdü. Bu moral üstünlüğün halk güçlerine kaptırılması anlamına geliyor. Bu gerçekliği ağlayan genarellerin göz yaşlarında görmek mümkündür. Bu, yenilginin göz yaşlarıdır, yıkılan "*Ordu efsanesi*"nin ardında dökülen göz yaşlarıdır.

Gerilla ise karşı saldırılarıyla konumunu güçlendirdi, mevzilerini derinleştiriyor. KDP'de çözülme belirtileri çok açık görülüyor. Korucularda isteksizlik işaretleri çoğaldı. Güney halkında belli kıpırdanmalar var. Kuzey'de de savaş daha da boyutlanıyor. Ve önümüzdeki Ağustos ayında savaşın boyutu hiç görülmemiş düzeyde, bütün Kürdistan ve metrepollerde büyük atılım sürecine girecektir. Bütün bu gelişmeler çok önemlidir ve devrimci taktiklerin başarıyla uygulanması durumunda nelerin, hangi gelişmelerin ortaya çıkabileceğinin somut göstergeleridir. Ancak her şeye rağmen henüz süreç, iç ihanete dönük aşamasıyla devam ediyor. Yapılması gereken çok şey var. Daha büyük bir ciddiyet ve sorumlulukla yüklenmek gerekiyor.

Güney Savaşı'nda ABD ve İsrail'de kaybeti

Bir kez daha dayanamadılar; sessizce geri çekilmeyi yeğlediler... Taktik yenilgilerinin stratejik bir yenilgiye dönüşmesini engellemek için bunu kaçınılmaz gördüler. Sömürgeci, emperyalist, siyonist ve işbirlikçi planlar Zap ve Zagroslar'ın doruklarında toprağa gömüldü.

14 Mayıs'ta büyük bir psikolojik savaş eşliğinde başlatılan Güney seferi, yapılan resmi açıklamalara göre büyük ölçüde tamamlanmış bulunuyor. Askeri güçlerin büyük bir bölümünün geri çekildiği, basında çok küçük ve önemsiz haberler ile açıklandı. Güney imha seferi başlatıldığında bu kez uzun süre kalacaklarını, PKK'yi alandan tamamıyla temizledikten ve KDP'yi Güney'e hakim duruma getirdikten sonra geri çekileceklerini belirtmişlerdi. Hatta sonbahara kadar Güney'de kalacaklarını, tampon bölge oluşturma amacında olduklarını ısrarla vurgulamışlardı. Ancak açıklanan bu planlarını hiçbiri tutmadığı, hiçbir önemli askeri ve siyasal başarı elde etmedikleri halde geri çekilmek durumunda kaldılar.

Peki ama neden?

Özel savaş karargahına bakılırsa kendileri son derece başarılıdırlar. Binlerce PKK'li öldürmüşler ya da etkisizleştirmişler, kamplarını yerle bir etmişler(!) Verdikleri rakamlar binlerle ifade ediliyor. Bu rakamlara mehmetçik medya, Türk halkı inanmıyor. Hiçbir zaman gerçekleşmeyen birinci ve ikinci İnönü savaşlarında olduğu gibi, başarıya ve sahte zaferlere büyük ihtiyaçları var. Bu nedenle "*başarılı olduk*" diyor ve bunun için hiçbir inandırıcılığı olmayan bilançolar açıklıyorlar. Bu bilançoların yaşanan savaş gerçekliğini açıklama yerine, halklarımızın gözlerinden kaçırtmaya yönelik olduğu çok açıktır.

Gerçek durum çok daha farklıdır. Çok açık bir biçimde vurgulamalıyız ki, özel savaş Güney'de büyük bir taktik bozgun yaşadı, Güney seferi tam anlamıyla bir fiyasko oldu. En önemlisi taktik komutanlarını kaybettiler, dağlık alanda adım atamadılar. Peşpeşe alınan kayıplarla moral bozukluğu içine girdiler. Helikopterlerin düşürülüşü, savaşın taktik komutanlarının yitirilişi, özel savaş açısından başaşağı gidişin dönüm noktası oldu. Güney Savaşı bu olaydan sonra yitirildi, inisiyatif ve moral üstünlük gerillanın eline geçti. Giderek etkili gerilla saldırıları karşısında özel savaş birlikleri ilerlemek bir yana kendilerini dahi koruyamaz duruma düştüler.

"Güney Savaşı'nda kaybeden sadece TC değil, aynı zamanda ABD ve İsrail politikalarıdır. Sömürgeci, emperyalist ve siyonist planlar, şimdilik Zagroslar'ın derin vadilerine, kuytuluklarına, dağ başlarına gömülmüştür. Bunu halkımız ve bölge halkları için önemli bir başarı olarak değerlendirmek gerekiyor."

Bu yenilgili durumda ne yapmalı diye derin derin düşünmüşler; çareyi geri çekilmede bulmuşlardı. İmha hareketini daha fazla uzatmaları durumunda altından kalkamayacakları, etkileri on yıllara uzanacak siyasal gelişmelere kapıları açacaklardı. Ama bu noktada deneyimleri vardı. Korkuyorlardı, Güney'in Vietnamlaşma yolunda olduğunu çok erkenden kavradılar ve hemen daha fazla batağa saplamadan çareyi kaçışta buldular. 1995 "*Çelik Harekatı*"nda da benzer bir durumla karşılaşmış ve sonuçta geri çekilmek zorunda kalmışlardı. Çünkü biliyorlardı ki, Güney'de tadacakları stratejik bir bozgunun iç dengelere, bölgesel dengelere etkileri muazzam olacaktı. İçerde büyük bir deprem yaşayacak, belki de istemeye istemeye siyasal çözüm noktasına bile geleceklerdi. Tümden kaybetmemek için geri çekilmeyi zorunlu gördüler. Siyasal, askeri, ekonomik ve diplomatik düzeylerde en son dayanma sınırına gelmiş bulunuyorlardı. Böylece stratejik bir bozgundan kendilerini kurtardılar. Evet, bu kez belki stratejik bir bozgun yaşamadılar, ancak hiçbir stratejik ve taktik plan hedeflerine ulaşmadıkları da kesindir. Ne Güney'in devrimci konumuna son verebildiler, ne de KDP'yi tek hakim güç durumuna getirebildiler. KDP belki de tarihinin en zor ve zayıf dönemini yaşıyor. Önümüzdeki dönem kendisi için daha bir zorlu ve etkisiz hale getirilme dönemi olacaktır. Bütün belirtiler bunu gösteriyor. Özel savaş kendisini savunmakta aciz, KDP'yi mi koruyacak!

Bunların yanısıra siyonist ve emperyalist beklentiler de tutmadı. Dolayısıyla Güney Savaşı'nda kaybeden sadece TC değil, aynı zamanda ABD ve İsrail politikalarıdır. Sömürgeci, emperyalist ve siyonist planlar, şimdilik Zagroslar'ın derin vadilerine, kuytuluklarına, dağ başlarına gömülmüştür. Bunu halkımız ve bölge halkları için önemli bir başarı olarak değerlendirmek gerekiyor.

Özel savaş karargahı Güney'de kaybetti, bunun askeri, siyasal ve bölgesel sonuçları önümüzdeki dönemde çok net bir biçimde ortaya çıkacaktır. Bölge halkları da şu gerçekliği çok net bir biçimde gördüler: Ortadoğu'da anti-emperyalist ve anti-siyonist mücadelenin başarısı Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin başarısından ve onunla ittifaktan geçer. Dolayısıyla halkımızla ittifakı içermeyen hiçbir bölgesel anti-emperyalist mücadelenin başarı şansı yoktur. Bu ittifak ve mücadele cephesinde Kürtler, "*çeper*" bir halka değil, "*merkez*" konumundadırlar. Bu son Güney Savaşı'nda bu gerçeklik, bir kez daha doğrulandı. Dolayısıyla bölgedeki devrimci-yurtsever ve ilerici güçler hesaplarını bu gerçeklik temelinde yapmak durumundadırlar. Önümüzdeki dönemde bu gerçekliğin daha somut politik sonuçları görülecektir. Buna hazırlıklı olmak ve buna göre politik projeler üretmek gerekmektedir.

Güney Savaşı'nı devrimci-yurtsever güçler kazandı. Hem askeri hem de siyasal açıdan. Bunun koşulladığı moral üstünlükle önümüzdeki dönemin baştan başa bir atılım dönemi olacağını söylemek bir kehanet olmayacaktır. Gerilla Güney'deki mevzilerini yitirmek şurda dursun, bu alandan sökülemeyeceğini dosta düşmana kanıtlamıştır. Kuzey-Güney birliği salt coğrafik düzlemde değil, ulusal, siyasal, askeri ve ruhsal alanda da pekiştirilmiş ve derinleştirilmiştir. Güney'de bütün yurtsever güçlerin birliği yeni bir düzeye getirilmiş, ihaneti-işbirlikçiliği kesin söküp atmanın olanakları ve koşulları en olgun ve elverişli düzeye çıkarılmıştır. Halkımız, KDP ihanetini çok net bir biçimde görmüş ve buna karşı tepkisini ve öfkesini neredeyse ayaklanma düzeyinde ortaya koyma aşamasına gelmiştir. Bundan sonra KDP'nin Güney'de tutunma şansı olabildiğince azaltılmış, Güney devriminin önü sonuna kadar açılmıştır. Güney'de ulusal birlik, iktidarlaşma ve federasyonlaşma hedefleri doğrultusunda atılan tarihsel adımları yeni adımlarla taçlandırmak artık zaman ve biçimlendirme meselesidir.

Güney'de derinleşen ve güçlenen devrimin Kuzey devrimi üzerinde çok önemli siyasal, askeri ve moral etkileri olacaktır. Kurtarılmış bölge planlarının hayata geçirilmesi artık somut planlama ve savaşı biraz daha derinleştirme, taktiği işletme sorunu olacaktır.

Bütün bu verileri ve olası gelişmeleri birlikte değerlendirdiğimizde, bu yılın, "*final yılı*" olacağı öngörüsünün doğrulanma eğiliminde olduğunu, gelişmelerin daha şimdiden bu yönde olacağını anlatıyor.

Güney'de kaybeden özel savaş Kuzey'de saldırılarını yoğunlaştırıyor, bu alanda sonuç almaya çalışıyor. Elbette şimdi görev imha operasyonlarını boşa çıkarmak, Kuzey'de ve Güney'de yorgun düşen özel savaşı adım adım yenilgiye götürmektir. Bugünler tam da kendini ortaya koyma, kendini davayla bütünleştirme ve kendinde ne varsa onları davaya katma günleridir. Geride duranları, seyirci kalanları halkımız affetmeyecektir! Gerçek anlamda tarihi günler yaşıyoruz. Durmak, seyirci kalmak olur mu?

Yeni bir işgal girişimi

NATO'NUN GENİŞLEME POLİTİKASI

M. Sait Üçlü

Bugün NATO yeni anlaşma ve görüşmelerle genişleme politikasını somut bir gerçekliğe çeviriyor. Reel sosyalizmin yıkılmasıyla, ABD'nin başını çektiği kapitalist-emperyalist dünya soğuk savaş alanlarını soğutmak, reel sosyalist ülkelerin entegrasyonunu sağlamak, sosyalizmin artık "*iflas*" ettiğini ezilenlerin belleğine kazımak, kapitalizmin dışında bir alternatifin olmadığını göstermek için yoğun faaliyetlerde bulunuyor.

"*Yeni dünya düzeni*" ile, "*tek kutuplu*" bir dünya gerçekleştirildiğinin propagandasını geliştirdi. Sosyalizm, sınıf mücadelesi, ulusal kurtuluş hareketleri vb.'lerini inkar etmek için emperyalist merkezlerde "*yeni dünya düzeni*"nin ideologları tarafından teoriler geliştirmeye başladı. NATO, Dünya Bankası, IMF, AET, BM, AGİT, AB, BAB vb. kuruluşların artık bütün dünyayı temsil ettiklerini, çok kutupluluğun geride kaldığını ilan ederek, dünya emek sınıfına, ezilen ve sömürülen halklara, "*yeni dünya düzeni*" politikası ile köleliği ve sömürgeciliği daha da derinleştirmeyi gerçekleştirdi.

Ulusların "*barış, işbirliği, dayanışma içinde kalkınması*", "*sınıf mücadelelerinin geride kaldığı*", "*ulusların entegrasyonu*", "*sınıflararası uyum ve evrensel refah*", "*özgür bireylerin yeteneklerine dayanılarak yapılan rekabet*" vb. düşünce ve teoriler emperyalist merkezler tarafından geliştirilmeye, ezilen halkların ve sömürülenlerin bellekleri köreltilerek, umut ve inançları yok edilerek, iradeleri kırılarak denetim altına alınmaya çalışıldı.

Günümüzde NATO ve Rusya arasında yapılan görüşmeler, NATO'nun eski Varşova Paktı ülkelerinin bir kısmını içine alacak şekilde Doğu'ya doğru genişlemesi bu politikanın bir devamı olarak gelişmektedir.

Filistin sorununun ele alınış biçimi, "-*Kürt sorunu*"na yaklaşım, Irak'a ortak emperyalist müdahele, Somali, Panama, Arnavutluk ve Yugoslavya'ya fiili müdahale bu politikanın bir devamı olarak geliştirildi.

Gerçekleşen sosyalizmin yıkılmasıyla başlayan yeni gelişmeler, NATO'nun genişleme politikası, sıcak savaş alanlarına fiili askeri müdahaleler özünde ezilen emekçi sınıfların ve halklar mücadelesini bastırmak, devrimleri ve ulusal kurtuluş hareketlerini engellemeye dönüktür.

Emperyalist medya tekkeleri aracılığıyla geliştirilen tek taraflı yoğun propaganda ve beyin yıkama faaliyetlerine rağmen, emperyalizmin "*yeni dünya düzeni*" politikası iflas etmiş, "*tek kutupluluk*" anlayışı paramparça olmuş, bütün karşı-devrimci faaliyetlere rağmen, emekçi sınıflar ve ezilen halklar emperyalizme karşı mücadelelerini yükseltmektedirler.

Bugün bütün gerici güçlerin, emperyalizmin işbirliğine, NATO ve BM'nin fiili müdahalelerine rağmen, başta Ortadoğu olmak üzere Latin Amerika, Balkanlar, Kafkasya, Afrika gibi kıtalarda sıcak savaş alanları soğutulamamış, halkların ulusal-sosyal sorunları çözümlenememiş, tersine, giderek daha da ağırlaşarak devam etmiştir. Ezilen halklar ve emekçiler bunun için dünyanın dört bir yanında mücadele vermektedirler.

Bütün bu derin çözümsüzlüğün içinde, emperyalist ülkelerin kendi aralarındaki çelişki ve çatışmaları daha da derinleşerek devam etmektedir. Emperyalist teorisyenlerin iddia ettikleri gibi, "*Dünya insanlığının önderi ülkeler arasındaki eski mücadeleler, sosyalizmin 'iflası'*"yla" tarihe karışmamıştır. Aksine bugün ABD, Japonya, Almanya, AB, Fransa, Rusya, Çin gibi ülkeler arasında çok yönlü olarak gelişen çelişkiler "*tek kutupluluk*" değil, çok "*kutupluluğun*", birden çok merkezin olduğunu göstermektedir.

Son olarak 27 Mayıs'ta NATO ve Rusya arasında, NATO'nun Doğu'ya doğru genişlemesine ilişkin Paris'te yapılan anlaşma bunun somut ifadesidir. NATO'nun genişlemesi, özünde emperyalist devletler arasındaki çelişkileri daha da derinleştirecektir. Emperyalist devletlerin "*askeri bir koalisyon*"u olan NATO'nun genişleme politikasının daha iyi anlaşılması için, geçmişine değinmek ve hangi amaçlarla kurulduğuna bakmak gerekir.

NATO'nun kuruluş gerekçeleri ve tarihçesi

NATO (North Atlantic Treaty Organization): Kuzey Atlantik Savunma Paktı, 4 Nisan 1949'da Washington'da ABD, Kanada, Danimarka, Belçika, İngiltere, Fransa, İzlanda, İtalya, Hollanda, Lüksemburg, Norveç, Portekiz tarafından kuruldu. Kuzey Atlantik Savunma Paktı'na, 1952'de Türkiye, Yunanistan, 1955'te Almanya, 1982'de İspanya'nın katılımıyla üye sayısı onaltıya çıktı.

NATO; emperyalist devletler arasında gerçekleştirilen "*askeri bir koalisyon*"dur. Böyle askeri bir pakt neden, niçin, hangi ihtiyaçtan dolayı kurulmuştur? Kuruluş amacı nedir?

Bu sorulara verilecek yanıt NATO'nun esas işlevini de ortaya koyacaktır. Çünkü II. Dünya Savaşı'ndan bu yana emperyalist cephede en aktif rolü oynayan, reel sosyalizm ve ulusal kurtuluş hareketleri ile dünya emekçilerinin mücadelesine karşı kullanılan en etkin emperyalist kurumlardan biridir. Bu kuruluş esas olarak emperyalist blok içinde ABD'nin girişimi, inisiyatifi ve çıkarları temelinde oluşturulmuştur. ABD, NATO aracılığıyla emperyalist kamp içinde kendi liderliğini yıllardan beri sürdürmektedir. Emperyalizmin jandarmalığını bu askeri pakt aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Sorunu bütünlüklü kavramak için biraz daha gerilere gitmek gerekir:

I. Dünya Savaşı'yla birlikte, emperyalizmin bütünlüğü parçalandı. Rusya'da Lenin'in önderlik ettiği Bolşeviklerin büyük Ekim Devrimi'ni gerçekleştirmesiyle kapitalist-emperyalist sisteme karşı yeni bir sistem tarih sahnesine çıktı. Artık pratik boyutuyla da emperyalizm alternatifsiz değildi. Büyük Ekim Devrimi sadece yeni bir sistemin değil, tüm dünyayı derinden sarsan ve ardından gerçekleşecek bütün toplumsal süreçlere damgasını vuracak bir gelişmeydi.

Ekim Devrimi; "*Birincisi; yeni bir çağ, proletarya devrimleri çağını açmıştır. Bundan önceki devrimler bir sömürücü sınıfın yerine, başka bir sömürücü sınıfı getirdiği halde, Ekim Devrimi sınıfsız toplumun geçiş evresi olan sosyalizmi doğurmuştur.*

– Batı'daki devrim dalgasının, Doğu'ya taşırılmasında köprü rolü oynayıp sömürgesel devrimler ve bu devrimlerde proletaryanın hegamonyasını kurmasına yol açmıştır.

– Emperyalizm ve işbirlikçisi olan feodal-işbirlikçi burjuvazi arasındaki karşı-devrimci ittifaka karşılık sosyalist ülkeler, işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketleri arasındaki devrimci ittifakın oturtulmasında temel teşkil etmiştir.

– Bu üç faktöre bağlı olarak, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde emperyalizmin işbirlikçisi yarı-feodal, yarı-burjuva unsurların oluşturduğu sahte ulusal cepheye karşılık; proletarya, köylülük ve aydınların oluşturduğu gerçek ulusal cephenin yaratılmasında tayin edici bir etkendir." (Kürdistan Devriminin Yolu)

Bu sınıflı toplumlar tarihi boyunca gerçekleşen yeni bir tarihsel olaydır. Ekim Devrimi'yle birlikte emperyalizmin pazar alanları daraldı, daha ötesi ezilenler için yeni bir alternatif ortaya çıktı. Bu da hem işçi sınıfının, hem de ezilen-sömürülen, sömürge-bağımlı halkların mücadelesini daha da geliştirdi.

Bütün bu gelişmeler karşısında kapitalist bunalım giderek derinleşmeye başladı. 1929 buhranı bütün kapitalist sistemi altüst etti. Artık burjuvazi normal geleneksel yöntemlerle iktidarını gerçekleştiremez duruma geldi.

Ve 1920'lerden sonra faşist yöntemlere sarıldı. 1930'lu yıllara gelindiğinde Avrupa'nın birçok ülkesinde faşizm iktidara gelmeye başladı. II. Dünya Savaşı patlak verdiğinde Hitler, Mussolini, Franko vb. diktatörlükler iktidarı ele geçirdiler.

Ancak Ekim Devrimi'nin doğurduğu sonuçlar, giderek ezilen halklar ve işçi sınıfı lehine gelişmeye başlıyordu. Diğer yandan emperyalist ülkeler arasında da sömürge ve pazar paylaşımından dolayı çelişkiler derinleşti. I. Dünya Savaşı'nda yenilen Almanya, yeniden kendini toparlamış, pazar alanlarını elde etmek için silahlanmıştı. Hitler faşizmi bir yandan pazar alanlarını ele geçirmek, diğer yandan gelişip güçlenmekte olan SSCB'yi ortadan kaldırmak için II. Dünya Savaşı'nı başlattı.

II. Dünya Savaşı'nda Hitler, Mussolini faşizmi ve Japon militarizmi büyük hezimete uğradılar. Kapitalist sistem büyük bir çöküntü içine girdi. Ekonomileri tam bir harabe haline geldi. Savaştan kârlı çıkan tek güç ABD oldu. ABD savaştan fazla zarar görmediği gibi, savaş vurgunlarıyla da iyice palazlandı. Ve kapitalist-emperyalist sistemin önderliğini ele geçirdi.

SSCB; büyük insan kaybına uğradı ve ekonomisi altüst oldu. Buna rağmen Doğu Avrupa ülkelerinde gelişen halk demokrasileri sosyalist bloku güçlendirdi.

"NATO, ABD çıkarlarının hizmetinde olan etkin bir askeri güç olarak aktif bir rol oynamıştır. ABD, NATO'yu oluşturmakla emperyalist kamp içinde hem ekonomik, hem de askeri ve siyasi alanda fiili önderliği ele geçirmiş oldu. NATO özünde ABD'nin dünya jandarmalık rolünün resmiyete kavuşturulmasıdır."

Ezilen halklar, artık klasik sömürgeciliğe karşı açık bir savaşım geliştirmeye başladılar. Sömürge ülkelerde devrimlerin objektif koşulları hızla olgunlaştı.

Emperyalizm, artık klasik yöntemlerle sömürgecilik ilişkilerini sürdüremez hale geldi. ABD emperyalizmi savaşta yıkılan, harabe haline gelen kapitalist yapılanmaları yeniden onarmak, sosyalist sistem karşısında alternatif bir güç olmak için, pazar alanlarını bir biçime kavuşturmak için yeni arayışlara girişti.

Bu amaçla; "*Marshall Planı ve Truman Doktrini gereğince kapitalist ülkelerin kalkınmasıyla, bu ülkelerin ekonomik ve askeri güçleri arasında bir ittifak zorunlu görüldü. NATO, CENTO, RCD, SEATO gibi örgütler buna göre kurulmuş olup, kapitalist sistem içinde, özellikle siyasi ve askeri bunalımları ortaklaşa karşılama, sosyalist ülkeler ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı ortak tavır koyma esasına dayanır. Avrupa emperyalistlerinin ekonomik örgütü olan AET, ekonomik alanda ABD'ye karşı çıkmakla birlikte esas olarak sosyalist ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı diğer emperyalistlerle ortak hareket etmektedir.*" (Kürdistan Devriminin Yolu)

Şöyle bir durum ortaya çıkmaktadır: Emperyalist güçler arasında "*askeri bir koalisyon*" olan NATO'nun kuruluş amaçlarını şu ana başlıklar altında sıralayabiliriz:

– Sosyalist sisteme karşı, emperyalist devletlerin güçlerini ABD'nin denetimi ve inisiyatifi altında merkezileştirmek ve tek blok halinde hareket etmesini sağlamak. Çünkü o döneme kadar esas çelişki emperyalist ülkelerin kendi arasındaydı. Ancak sosyalist sistemin güçlenmesi artık, emperyalizmi iyice tedirgin etmeye ve korkutmaya başlamıştı. Kendi aralarındaki çelişkiyi biraz daha yumuşatıp askeri alanda bütünleşmeyi, koalisyon sağlamayı gerçekleştirdiler. Amaç sosyalist sistemin etkinliğini sınırlandırmak, etkisiz kılmak ve kapitalizmin bir alternatif olarak yeniden inşa edip ortaya çıkarmaktı.

– İflas eden ve artık işlevini yitiren klasik sömürgeciliğe karşı hızla yükselen ulusal kurtuluş hareketlerini engellemek, bunlara karşı ortak tavır almak, buna bağlı olarak yeni sömürgecilikle pazar alanlarını derinlemesine geliştirmek...

– Dünyada gelişen anti-emperyalist rejimleri, "*Bağımsızlar Bloku*"nu etkisiz kılmak, oluşturduğu güçle emperyalizmle entegrasyonunu sağlamak, sosyalist sistemle bütünleşmelerini engellemek, kendi etki alanlarına çekmek...

– İşçi hareketlerini sınırlandırmak ve etkisizleştirmek, bunlara karşı ortak hareket etmeyi sağlamak.

– ABD, II. Dünya Savaşı'yla enkaz haline gelen Avrupa ekonomisini "*Marshall Planı ve Truman Doktrini*" ile yeniden onarmak, bu temelde kapitalist-emperyalist sistemin fiili öncülüğünü ele geçirmek için kendi denetiminde askeri bir pakt oluşturdu. Nitekim bu süreçten sonra NATO, ABD çıkarlarının hizmetinde olan etkin bir askeri güç olarak aktif bir rol oynamıştır. ABD, NATO'yu oluşturmakla emperyalist kamp içinde hem ekonomik, hem de askeri ve siyasi alanda fiili önderliği ele geçirmiş oldu. NATO özünde ABD'nin dünya jandarmalık rolünün resmiyete kavuşturulmasıdır.

ABD, NATO'ya paralel olarak; klasik sömürgecilik yerine yeni-sömürgecilik politikasını geliştirmeye başladı.

"*Marshall Planı ve Truman Doktrini*" bu amaçla geliştirildi. Böylelikle yeni-sömürgecilik politikasının temeli atılmış oldu. Ve süreç içinde kurumlaştırıldı. Marshall Planı; savaşla birlikte yıkılmış, dağılmış, harebe olmuş Avrupa'da ABD'nin etkinliğini kurmak ve kendi denetimine almak, SSCB'nin etkinliğini sınırlandırmak amacıyla "*anti-komünizm*"i geliştirmeyi amaçlıyordu. Böylece bir yandan sosyalist bloka karşı siyasi-ekonomik ve askeri bir kamp oluşturulurken, diğer yandan bu blok içinde ABD'nin tartışmasız etkinliğini inşa ediyordu.

Truman Doktirini ile Türkiye ve Yunanistan'ı da içine alan "*anti-komünist*" güçlere dayanan bir blokla SSCB'nin etrafında bir çember oluşturulmak amaçlanıyordu.

Böylece tarihsel ve toplumsal olarak miadını doldurmuş, çürüyen, asalaklaşan, gericileşen, tarihsel gelişmenin önünde engel olan, derin bir siyasi ekonomik bunalımı yaşayan kapitalist sistemi yeniden canlandırmak, bu temelde bir çözüm bulunmak isteniyordu.

Çünkü her iki blok arasındaki çatışmalar savaş sonrasında da çeşitli biçimlerde devam etti. 1948 yılında Berlin üzerinde çatışmalar yoğunlaşarak boyutlandı. Kızıl Ordu'nun desteğiyle faşizmin yenilgiye uğratıldığı, Doğu Almanya, Bulgaristan, Çekoslavakya, Macaristan, Polonya ve Romanya'da arka arkaya Demokratik Halk Cumhuriyetleri'nin kurulması, diğer yandan güçlü olmalarına rağmen, Fransa ve İtalya'da komünistlerin iktidarı kaybetmesi, Yunanistan'da komünistlerin imha edilmesi, Yugoslavya'da tüm çabalara

karşın Tito'nun başarıya ulaşması her iki blok arasındaki kamplaşmayı derinleştirip mücadeleyi daha da keskinleştirdi. Buna bağlı olarak savaş sonrasında başlayan diplomatik görüşmeler, birçok noktada tıkanmaya başladı. Almanya iki ayrı devlete bölündü.

Ulusal kurtuluş hareketleri de hızlandı. 1949 yılında Çin'de feodal imparatorluk ve Çan Kay Şek yenilerek Çin Halk Cumhuriyeti kuruldu.

Bütün bu gelişmeler karşısında ABD emperyalizmi yeni çözüm arayışlarını daha da hızlandırdı. "*Özellikle ABD'nin güçlü ekonomisine dayanarak geliştirdiği bu sömürgecilik, sosyalist ülkelerin karşısında tutunmak, ulusal kurtuluş hareketlerinin ekonomik bağımsızlığa yönelmesini engellemek ve kapitalist ekonominin daha da gelişmiş, bilimsel ve teknolojik bir temel üzerinde pazar sorununu çözümlemek için dünyanın büyük bir bölümünde hakim kılınmaya çalışılmaktadır. Bu yeni sömürgecilik, klasik sömürgeciliğe karşı değildi. Klasik sömürge şartlarının doğurabileceği tehlikeler bu tip sömürgecilikle ortadan kaldırılmaya çalışıldı. Sömürgeler üzerinde taraflar -emperyalistler ve işbirlikçiler-, çıkar birliklerini daha esaslı olarak görmekte ve sömürgelerinin tümüyle ellerinden çıkması yerine, üzerinde önceden anlaşılmış yönetimle birleşmektedirler. Çatışmayı değil, denge durumunu muhafaza etmeye çalışmaktadırlar.*" (Kürdistan Devriminin Yolu)

Çünkü emperyalizm II. Dünya Savaşı'yla birlikte sömürge ve pazar alanlarının önemli bir bölümünü yitirdi. Hammadde ihtiyaçlarını gidermek, meta-pazar alanlarını yaratmak için, göreceli bir bağımsızlığa ve montaj sanayisine dayanan yeni-sömürgeciliği geliştirdi. Böylece sömürgeciliği derinlemesine geliştirerek pazar sorununu çözmeye çalıştı.

Bütün bunlar için de, güçlü bir askeri pakt gerekiyordu. Hem emperyalistlerin birliğini sağlamak, hem de gelişen sosyalist kamp ve ulusal kurtuluş hareketleri karşısında ayakta durmak için bu gerekliydi. Marshall Planı ve Truman Doktirini'ne bağlı olarak NATO'nun oluşumu, emperyalizmin bu ihtiyaçlarından dolayı gündeme geldi. Yeni-sömürgecilikle, NATO'yla tıkanan emperyalist sisteme nefes boruları açılmaya çalışıldı. Diğer yandan NATO ve yeni-sömürgecilikle ulusal kurtuluş hareketlerine, dünya devrimlerine, işçi sınıfı hareketlerine boyun eğdirmeye, özünden saptırılmaya çalışıldı. Bir yandan NATO aracılığıyla askeri tehdit ve fiili müdahale, diğer yandan ise yeni-sömürgecilikle göreceli bir bağımsızlıkla güçlü bir ekonomik bağımlılık yaratılıyor ve geliştiriliyordu. İşte, NATO ise bunun en önemli araçlarından biri oluyordu.

Sosyalist blok sadece Doğu Avrupa ülkelerinde demokratik cumhuriyetlerini oluşturmakla kalmadı. Gelişen ulusal kurtuluş hareketleriyle durumu hızla kendi lehine çevirmeye başladı. Çin devriminin ardından Kuzey Kore ülkesini birleştirmek için harekete geçti. Her iki blok Kore üzerinde karşı karşıya geldi. Dien Bien Phu savaşıyla Fransız sömürgeciliği Vietnam'da nihai yenilgiye uğratıldı. 1959 yılında Küba Devrimi'yle ABD'nin arka bahçesinde yeni-sömürgecilik darbelendi. 1960'lara doğru reel sosyalizm emperyalizmle dengeyi yakaladı. Ve giderek emperyalizm güç kaybetmeye başladı.

Ancak Marshall Planı ve başka yöntemlerle Batı Avrupa ülkelerinde kapitalizmi restore etmesi, ABD'nin güçlü bir müttefik olarak içinde yer aldığı NATO ittifakının oluşturulması tasfiye edilen klasik sömürgecilik yerine Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde yeni-sömürgecilik sistemlerinin geliştirilmesi dengenin aleyhte daha fazla bozulmasını engellediği gibi, emperyalizmin kendisini toparlamasına ve sosyalizm karşısında yitirdiği mevzileri yeniden kazanma hayaline kapılarak bu doğrultudaki uygulamalarına hız vermesine yol açmıştır.

Bu denge dönemi yakalanmasına rağmen dünya komünist hareketinin SSCB'nin izlediği çizgi ile sağ bir sapma içine girmesi, emperyalizmin yeni-sömürgecilik politikasıyla sömürgeleri derinlemesine sömürerek nefes alması, kapitalist-emperyalist sistemi tek blok içinde toplayıp NATO üzerinde oturtması ve reel sosyalist sistemin buna yanıt veren devrimci politikalar geliştirememesi olumsuz bir etken olarak gelişmelere ve dünya devrimlerine yansıdı.

Özellikle Moskova-Pekin çatışması-ayrışması ile dünya komünist hareketinin bölünmesi emperyalizme nefes aldırdı. Sovyet sağ sapmasına karşı sol bir tepki biçiminde ortaya çıkan Çin oportünizmi, özünde sağcılığı temsil ediyordu. Dünya komünist hareketindeki bu sağ çizgi beraberinde emperyalizmle uzlaşmayı getirdi.

"NATO, özellikle ABD'nin Vietnam yenilgisiyle ulusal kurtuluş hareketlerine karşı geliştirdiği politikasını gözden geçirmeye ve yeni politikalar oluşturmaya başladı. Vietnam, Mozambik, Angola, Gine, vb. ulusal kurtuluş hareketlerin zaferle sonuçlanmasından sonra, ABD'li Mareşal Ky; '*Bir gölge silindirle ezilemez*' diyecekti."

1970'lere doğru emperyalist kampta bunalım had safhaya ulaştı. Ve petrol kriziyle iyice doruklandı. NATO bu süreçten sonra, çözüm olarak "*Detant Politikası*"nı geliştirmeye başladı. Oluşturulan stratejik politikalarla reel sosyalist ve anti-emperyalist ülkelerde CIA ve yerli istihbarat örgütleri aracılığıyla iç muhalefetler oluşturarak bu ülkeleri boşa çıkarmaya, iç sorunlarla uğraştırmaya, bu temelde kendi eksenine çekmeye başladı. Polanya'da Walessa gibi gerici burjuva muhalefetler oluşturarak, reel sosyalizmi içerde zayıflatarak, kaleyi içten fethetmeye başladı. NATO'nun en temel görevlerinden biri bu temelde iç muhalefetleri destekleyerek, çeşitli biçimlerde besleyerek reel sosyalist sistemi yıkmak ve ulusal kurtuluş hareketleri engellemekti.

Nitekim, ABD fiili olarak Domuzlar Körfezi çıkarmasıyla Küba'ya müdahale etmeye çalıştı ve bu müdahalesi fiyaskoyla sonuçlandı.

1954'de Vietnam'a müdahale etmeye, Fransız emperyalizminin bıraktığı yeri doldurmaya başladı. "*1961 yılında 15 bin danışman*" ve her türlü askeri yardımı yollayarak fiili müdahaleyi başlattı. Ancak Güney kukla rejimi hiçbir sonuç alamadığı gibi Kuzey Vietnam güçleri karşısında sürekli yenilgiye uğradı. Bunun üzerine ABD, 1965 yılında 500 000'i aşkın askeri Vietnam'a çıkardı. 100 milyar doların üzerinde harcama yaptı ve sonuç büyük bir traji ve yenilgiydi. 1973-74'te geri çekilmek zorunda kaldı. Bu süreç aynı zamanda emperyalizmin genel bunalımının da yükseldiği bir süreçti. Nitekim bundan sonra ABD'nin üstünlüğü NATO içinde tartışılmaya ve diğer emperyalist güçler de yeni arayışlara ve yeni bir güç olarak çıkmaya başladı.

Bu yenilgilerden sonra ABD saldırgan politikasından hiçbir zaman vazgeçmemdi. Varşova Pak'tı ile sürekli bir askeri yarış içinde olmuştur. Askeri üstünlüğü elinde tutmak için yoğun çaba sarfetmiştir. "*Sovyet tehdidi*", "*komünizm tehlikesi*" adı altında yoğun bir propaganda geliştirmiş ve durmadan saldırganlığına zemin hazırlamıştır.

NATO, özellikle ABD'nin Vietnam yenilgisiyle ulusal kurtuluş hareketlerine karşı geliştirdiği politikasını gözden geçirmeye ve yeni politikalar oluşturmaya başladı. Vietnam, Mozambik, Angola, Gine, vb. ulusal kurtuluş hareketlerin zaferle sonuçlanmasından sonra, ABD'li Mareşal Ky; "*Bir gölge silindirle ezilemez*" diyecekti. Bu aynı zamanda ABD ve NOTA'nun ulusal kurtuluş hareketlerine karşı politikasını gözden geçirmesi gerektiğinin de ifadesiydi.

NATO güçleri ezilen halkların haklı kurtuluş mücadelelerini engellemek için her şeyi silindir gibi ezip geçiyordu. NATO'nun yüksek teknikle donatılmış güçleri; katliamlar, kirli cinayetler, işbirlikçi rejimler, darbeler, parayla satın almalar, vb. ne kadar kirli yöntem varsa kullanıyordu. Ancak sonuçta yine yeniliyordu. Mareşal Ky'nin değerlendirmesi bu gerçekliğe bağlı olarak gelişiyordu. Ağır silindir her şeyi ezip geçtiğini sanıyordu. Ancak silindirin arkasında gölge yine duruyordu. Bu, haklı bir savaş yürüten gerilla güçleriydi. NATO'nun düzenli donanımlı ordusu, bir gölge gibi yitip ortaya çıkan gerilla güçleri karşısında çözümsüz kalıyordu.

Artık işlerin salt NATO'nun askeri güçleriyle yürütülemeyeceği açığa çıkıyordu. Ezilen halklar, bağımsızlık ve özgürlüklerini elde etmek için topyekün olarak ayaklanıyor ve uzun sürece yayılan gerilla savaşıyla halk savaşımı veriyorlardı. NATO'nun düzenli orduları ise halk orduları karşısında sürekli yenilgiye uğruyordu. Ulusal kurtuluş hareketleri politikasının gözden geçirilmesi bu gerçeklikten doğuyordu.

Daha 1970'lerden itibaren Reagan, emperyalizmin çıkmazını önemli oranda görmüştü. "*Derin bunalımdan çıkartılan derslerle, pasif savunma konumundan, aktif saldırı konumuna geçişin*" ifadesi olan bu yönetim, reel sosyalizmin hatalarını çok iyi kullanmış, gelişen birçok ulusal kurtuluş hareketlerini kendi lehine çevirmeye başlamıştır. Politikasını, sosyalizmin pratiğinden hareketle yaşanan zaafların, hataların, sapmaların üzerine oturtmuştu. "*Başta NATO için güçler olmak üzere bütün müttefiklerini bu politika etrafında birleştirmeyi amaçlayan ABD yönetimi, her türlü taviz ve ittifak politikasını da tam bir ortak saldırı ruhuyla bu politika üzerine yatırmaktadır.*" (Abdullah Öcalan, Sosyalizm ve Devrim Sorunları, syf. 73)

Reagan süreciyle birlikte emperyalizm ve NATO bünyesindeki kontrgerilla, paramiliter güçler daha da saldırgan bir politika izlemeye başladılar. Bu saldırganlıkla, -salt fiili müdahale anlamında değil-, özellikle içte güçlü işbirlikçiler oluşturmak, sızma taktikleri, yoğun ideolojik saldırılar, her türlü maddi-teknik yardımlar aktif destek olarak vermeye başladı.

Saldırganlık politikası, "*Nükleer silah tehdit*"leriyle daha da yoğunlaştırıldı. Bu temelde reel sosyalist ülkeler ve ulusal kurtuluş hareketlerini sindirmeye, pasifize etmeye, teslim almaya, içten içe çökertmeye çalıştı. Bunun için her türlü yol ve yöntem kullanmayı, hainlerden, döneklerden, kaçkınlardan, ispiyonculardan yararlanmaya başladı.

"Reel sosyalizmin çözülmesiyle '*tek kutupluluk*' değil, aksine çok kutupluluk durumu ortaya çıkmıştır. ABD, Rusya, Japonya, Almanya, Fransa ve İngiltere'nin ayrı ayrı başlarını çektiği kutuplaşmalar sözkonusudur. ABD'nin başını çektiği NATO ile Almanya'nın başını çektiği AET arasında derin çelişkiler bulunmaktadır. Rusya ise ayrı bir kutup olarak ortaya çıkmaktadır."

SSCB ise, "*Özellikle 1960-1985 yılları arasındaki yönetim, 1978 anayasasında açıkça belirtildiği üzere, dünyanın büyük bir bölümünde emperyalizmin zaman zaman dengeyi aşan bir egemenliği ortadayken, komünizme ulaşılabileceğini düşünmekte ve bununla başta ABD olmak üzere NATO ortakları ve öteki kapitalist ülkelerle yapılacak görüşmeler yoluyla sağlanabileceğini savunmaktaydı.*" (Abdullah Öcalan, Sosyalizm ve Devrim Sorunları, syf. 83)

Bu sağ yaklaşım emperyalizmin dengeyi tamamen kendi lehine çevirmesine ve reel sosyalizmin gerilemesine, NATO'nun saldırgan politikalarının yaşam bulmasına yol açtı.

Bu sağ politika çerçevesinde "*sürdürülen görüşmeler ve anlaşmalar sonuç vermemiştir. Silahlanma yarışını önleyemediği gibi NATO alabildiğine silahlanmıştı. Emperyalist sistem nükleer caydırıcılık adı altında bir güvenlik politikasında karar kılmıştır.*" (Abdullah Öcalan, Sosyalizm ve Devrim Sorunları, syf. 140)

Nükleer silahlar temelinde yarış, sonuçta devrimlerin tasfiyesine yol açmış ve ulusal kurtuluş mücadelelerini engellemeye çalışmıştır. Çünkü II. Dünya Savaşından sonra başlayan silahlanma, sonuçta nükleer silahlanmayla doruklandı ve bütün devrimler ve toplumsal gelişmeler buna endekslendi. Nükleer silahlanma şantajıyla NATO, dünya çapında devrimleri, ulusal kurtuluş hareketlerini bastırmaya, engellemeye başladı. SSCB "*bölgesel savaşlar çıkacak, nükleer savaş çıkacak, tüm insanlığı yok edecek*" yaklaşımıyla silahlı halk hareketlerini dıştalamış, bunun yerine "*barışçıl*" yöntemleri esas alarak emperyalist politikaların yörüngesine girmiştir.

"*Emperyalist-kapitalist sistemin nükleer silahları önemli bir şantaj aracı olarak düşündüğü ve insanlığın başına sürekli bir dehşet kılıcı gibi salladığı bilinmektedir. NATO bunu 'caydırma ilkesi' olarak değerlendirmektedir. NATO bununla emperyalist-kapitalist sistemin özüne köklü bir biçimde dokunur ve onu yıkmaya çalışırsanız, bu işin sonunu düşünmelisiniz demeye getirmektedir.*" (Abdullah Öcalan, Sosyalizm ve Devrim Sorunları, syf. 104)

Görüldüğü gibi SSCB nükleer silahlar konusunda da son derece yanılgılı bir politika izlemiştir. Onun bu yanılgılı politikası NATO politikalarının yaşam bulmasına yol açmıştır.

Bundan hareketle şunu belirtmek gerekiyor: Emperyalist politikaların başarısına yol açan, reel sosyalizmin yanılgılı politikalarıdır. SSCB, Varşova Paktı ve Comecon ile kendisini örgütlemiş, ancak bunları dünya devrimleri gerçeğiyle bütünleştirmeyip, sadece SSCB çıkarları çerçevesinde geliştirmiştir.

Emperyalizm de buna bağlı olarak kendisini merkezileştirmiş ve reel sosyalizmin bu merkezi politikaları karşısında merkezi bir güç haline getirmiştir. "*Sovyet yayılmacılığı*" adlandırdığı SSCB politikalarını gerekçe edinerek sürekli silahlandı ve tüm emperyalist ülkeleri bir merkezde toplamaya çalıştı.

Buna karşı SSCB ise, sağ pasifist bir çizgi ile NATO'nun bu saldırgan politikasına denk politikalar geliştiremedi.

Sonuçta Gorbaçov, nükleer silahları sınırlandırma politikasını doruğa çıkardı ve emperyalizmle yoğun görüşmeler geliştirdi. Bu ise reel sosyalist sistemin bütün olarak tasfiyesini getirdi.

Gorbaçov ilkin Varşova Pak'tı ve NATO'nun karşılıklı tasfiyesini öngörüyordu. Politikalarını bunun üzerinde biçimlendirmişti. Ne var ki, reel sosyalist ülkeler içinde yıllardan beri köklü bir muhalefet oluşturan NATO inisiyatifi ele geçirmiş ve reel sosyalizmin yanılgılı ve yanlış politikalarını da kullanarak reel sistemi bir bütün olarak yıkmıştır.

Emperyalizm yumuşama *detant* politikasıyla birlikte reel sosyalist ülkelerin içinde önemli bir muhalefet oluşturmuştu. Yine birçok komünist partisini içten fethederek sağ-reformist bir çizgiye çekip, kendi sınırları içine hapsetmişti. NATO, bu temelde birçok komünist partiyi kendi alanına çekerek devrimleri tasfiye etmişti. Avrupa komünist partilerinin tümünü bu temelde ideolojik bir sapmaya uğratarak, emperyalist politikalarla uzlaşır hale sokmuştur. Avrupa'da oldukça başarılı sonuçlar alınmıştır. Bugün yıkılan reel sosyalizm enkazı üzerinde yeni bir kapitalist sistem biçimlenmektedir. Emperyalizm bu ülkelerin entegrasyonunu sağlamak için yoğun çaba sarfetmektedir. NATO'nun genişlemesi bu çerçevede gündeme gelmektedir.

ABD'nin NATO'da yeri

NATO 1949 yılında bizzat ABD'nin girişim ve politikaları doğrultusunda Washington'da kurulmuştu. Kuruluşu ve politikaları tamamen ABD çıkarlarına göre biçimlenmişti. Oluşum sürecinde ABD ekonomik, askeri, diplomatik ve siyasi açıdan tüm gelişmelere fiili önderlik yapıyordu. Her ne kadar AET ekonomik açıdan NATO'nun kimi politikalarına karşı olsa da, fiiliyatta buna karşı çıkacak ve kendi çıkarlarını direkt yaşamsallaştıracak durumda değildi. Çünkü yıkılmış, harebe olmuş bir Avrupa'yı, ABD kendi çıkarları doğrultusunda onarmış ve ekonomik yapılanmayı ona göre biçimlendirmişti. ABD, NATO içinde tek etkin güçtü. Ve tüm politikalarına istisnasız damgasını vuruyordu.

Birinci "*soğuk savaş dönemi*" olarak adlandırılan 1945-1953 yılları zaten ABD'nin Avrupa'yı restore etme yıllarıdır. Savaştan dolayı harap olmuş ülkelerin hiçbirinin direkt olarak ABD politikalarına karşı çıkacak gücü yoktur.

Ancak birinci soğuk savaş döneminin son yıllarında, NATO içinde ABD politikalarına karşı çıkışlar başladı. ABD 1952 yılında NATO ile bütünleşmiş "*bir Avrupa ordusuna sahip Avrupa savunma topluluğunun oluşturulması*" öngördü. Fransa "*1954'te anlaşmaya imza atmayı reddetti.*" Böylece NATO içinde ilk çatlaklar belirmeye, açıktan karşı çıkmalar görünmeye başladı. Ancak buna rağmen, ABD tartışmasız lider ve tüm politikalara damgasını vuran güçtü. Birinci soğuk savaş dönemi olarak ifade edilen bu restore etme süreci, direkt ABD'nin denetiminde gerçekleşmiştir.

İstikrarsız karşıtlık dönemi olarak adlandırılan 1953-69 yılları arasında Fransa'nın karşı çıkışları olmakla birlikte ABD, NATO içinde yine tartışmasızdır. Tüm politikalara damgasını vurmaktadır. Diğer emperyalist güçlerin henüz ABD'ye kafa tutacak kadar güçleri oluşmamıştır. Bu süreçte ulusal kurtuluş hareketlerinin yükseldiği, SSCB'nin artık denge durumunu yakalayıp etkin duruma geldiği de dikkate alındığında, diğer emperyalist güçlerin ABD tekelindeki bir NATO'dan hoşnut olmadıkları ortaya çıkmaktadır.

Nitekim ABD 1960'lardan itibaren SSCB'ye karşı "*kitlesel nükleer misilleme stratejisi*"ni terketti. Çünkü SSCB de artık nükleer silahlar elde etmişti ve bu, ABD'yi tehdit ediyordu. Daha sonraki süreçte ABD "*esnek mukabele stratejisi*"ni geliştirmeye başladı. General De Gaulle, bu "*esnek savunma*" politikasına karşı çıktı ve "*birleşik komutanlık*"tan ayrıldı. Bu durum 1966'da NATO içinde yeni bir krize yol açtı.

Aslında başından beri NATO üyeleri arasında derin çelişkiler vardı. Fakat Avrupa emperyalist ülkeleri İkinci Dünya Savaşı'ndan aldıkları ağır ekonomik tahribatlardan dolayı henüz bir güç olarak direkt ABD'nin karşısına çıkacak durumda değillerdi.

Detant-yumuşama dönemi olarak adlandırılan 1969-79 yılları arasındaki dönem artık ABD'nin NATO içindeki yerinin açıktan tartışıldığı bir dönemdir. Çünkü ABD ekonomik olarak artık yük olmaya başlamıştı. Bu durum diğer tüm emperyalist üye ülkelerin çıkarlarına gelmiyordu. AET, Almanya, Japonya ABD'nin NATO içindeki politikalarına açıktan tavır almaya başladılar. ABD ekonomik olarak gerilemeye, buna karşın Japonya ve Almanya ekonomik açıdan hızla gelişmeye ve genişlemeye başladılar.

Diğer yandan "*esnek savunma*" Batı Avrupa'da sınırlı bir savaşı kabullenme anlamına geliyordu. ABD kendi savunmasını esas aldığından dolayı, Avrupa'ya SSCB'nin olası bir sınırlı saldırısı duru-

munda, direkt savaşa girmemeyi öngörüyordu. "*Esnek savunma*" bu anlama geliyordu. Bunun temelinde yatan anlayış ise, nükleer silahlardaki karşılıklı gelişmeydi.

"*İkinci soğuk savaş dönemi*" olarak adlandırılan 1979 sonrası ise, Reagan'ın başa geldiği, sağ-radikal bir politika izlendiği bir dönemdir. Aynı politikanın Avrupa'daki bir devamı ise Techter'dı. Reagan ve Techter'in sağ-militan politikayla reel sosyalizmi önemli oranda geriletmiş ve emperyalizm cephesinde etkin bir politika geliştirilmiştir.

NATO, uzun bir dönem, kimi çatlaklar olsa da, ABD'nin liderliğinde tek başına tüm gelişmelere damgasını vurdu. Ve "*tek kutupluluk*" vardı. Çıkarları gereği çelişkiler yine mevcuttu. Ancak bu tek kutupluluğu bozacak güce sahip değillerdi. 1970'lerden itibaren özellikle Japonya ve Almanya ekonomik açıdan güçlenerek, ayrı birer güç odağı olarak ortaya çıktılar. Fransa da buna eklenince, fiili olarak "*tek kutupluluk*" yerini "*çok kutupluluk*"a bıraktı.

Alman parlamentosunda, eski dış politika sözcüsü **Ortwin Lowack,** yaptığı bir açıklamada, "*Federal Almanya Cumhuriyeti ekonomik gücüne uygun olarak dünyada daha fazla sorumluluk üstlenmeli ve bu bağlantıda uluslararası barış misyonu çerçevesinde askeri bir katkı üzerine de düşünmelidir. CDU-CSU fraksiyonunun, diplomatik çalışma grubunun Gelderfing'deki bir kapalı toplantısındaki düşünce de buydu. Dış politika kararları uzun vadeli hazırlanmak zorundadır. Eğer Federal Almanya Cumhuriyeti, Batılı uluslar çerçevesinde eşitler arasında eşit olarak kendini görmek istiyorsa, günün birinde, sadece NATO bölgesinde görevler üstlenmekle kalmamaya hazır olmak zorundadır. Başka şeylerin yanısıra uluslararası sularda deniz mayınlarının temizlenmesi, aynı şekilde BM barış birliği içinde Alman birliklerinin kullanılması bu görevlere dahil olabilir. Denizlerin serbestliğinin korunması ve savaş bölgelerinde bir ateşkesin güvence altına alınması da bizce korunması gereken önemli yaşamsal çıkarlar arasındadır.*" (M. Ali Kışlalı, Düşük Yoğunluklu Savaş syf. 5)

Şu ortaya çıkıyor: Almanya İkinci Dünya Savaşı'ndan aldığı yenilgiden hareketle kendisine biçilen statüyü kabul etmiyor. Ekonomik olarak güçlendikçe uluslararası güçlü pazarlara sahip olmak istiyor. Diğer emperyalist ülkelerle aralarında derin bir çelişki bulunmaktadır. Ekonomik alandaki gelişime bağlı olarak emperyalistler arası siyasi, ekonomik, diplomatik ve askeri çelişkiler de derinleşiyor. Almanya yine geç kalmış olmanın verdiği telaşla, dünya sömürgelerinde ve pazarlarında pay sahibi olması gerektiğini kesin olarak dile getiriyor.

NATO bünyesi dışında kendi başına askeri bir güç olarak rol oynamak istiyor. Bu konuda NATO ile arasındaki çıkmazı ve çelişkiyi dile getiriyor. Emperyalist ülkeler arasında kendisini eşit bir güç olarak koyuyor. Bu, şu anlama geliyor: Sömürge ve pazarlarda ABD'ye eşit bir pay sahibi olmak istiyor ve istediğini gündemleştiriyor.

Şunu belirtebiliriz: Günümüzde askeri alanda bir çatışma koşulları yoksa da, emperyalist ülkeler arasındaki ekonomik, siyasi ve diplomatik alanda derin bir çelişki ve çatışma sözkonusudur.

Özellikle günümüzde Almanya, Japonya, Fransa ve İngiltere NATO'nun ABD çıkarları çerçevesinde biçimlenmesini törpülemek istiyorlar. Pratik boyutuyla derinleşen bu çelişkilerden dolayı bu ülkeler NATO'nun birçok kararına uymamışlardır. Veya kendi çıkarları doğrultusunda yorumlayıp uymuşlardır.

Reagan'la birlikte NATO dünyadaki tüm gelişmelere artık, aktif olarak müdahale ediyordu. Reagan NATO'yu yeniden ABD'nin çıkarlarını koruma temelinde aktifleştirmiştir. Bu dönemde ABD'nin savunma bakanı olan **Genaral Aleksandar Haig**, "*bütün dünyanın NATO meselesi olduğunu*" ifade etmiştir. Bütün dünyanın NATO'nun meselesi olduğunu savunmak, bütün siyasal gelişmelerin merkezine NATO'yu oturtmaktır. Her şeyi NATO'yla denetim altına alma politikasıdır. Nitekim Reagan NATO aracılığıyla aktif bir müdahale politikası izlemiş; böylece diğer emperyalist ülkeleri de ABD çıkarları doğrultusunda harekete geçirmiştir.

"Askeri alanda bir çatışma koşulları yoksa da, emperyalist ülkeler arasındaki ekonomik, siyasi ve diplomatik alanda derin bir çelişki ve çatışma sözkonusudur. Özellikle Almanya, Japonya, Fransa ve İngiltere NATO'nun ABD çıkarları çerçevesinde biçimlenmesini törpülemek istiyorlar. Pratik boyutuyla derinleşen bu çelişkilerden dolayı bu ülkeler NATO'nun birçok kararına uymamışlardır."

Zaten NATO, işleyişi gereği ABD'ye tek başına sömürge ve yeni sömürgelerdeki gelişmelere müdahale hakkı tanımaktadır. Bu, ABD'nin istediği zaman NATO'yu kendi çıkarları doğrultusunda harekete geçirmesi anlamına gelmektedir. Nitekim Grenada, Nikaragua, Panama, Somali, Etopya ve Irak gibi ülkelere müdahale ABD'nin istemi çerçevesinde gelişmiştir.

Şimdiye kadar Fransa, Almanya, Japonya gibi ülkeler NATO'nun bu politikasını sürekli eleştiri konusu yapıp çelişkilerini gündemleştirmişlerdir. Müdahalede yanlış örneklerin -yerlerin-, ülkelerin seçildiğini belirtmişlerdir. ABD, NATO üyesi olmasına rağmen -hukuksal açıdan eşitler arasında eşit bir üye-, birçok işgali, askeri müdahaleyi NATO üyelerinin onayını almaksızın ve benimsememelerine rağmen gerçekleştirmiştir. Demek ki ABD, NATO'yu istediği zaman kullanabilmiştir. Bu ise, varolan çelişkilerin daha da derinleştirip, giderek keskinleşmesini getirmiştir.

NATO Zirvesi'nde ABD yine ağırlığını hissetirdi.

Ekonomik olarak giderek güçlenen NATO üyeleri, bu çelişkilerden hareketle "*NATO dışı müdahale*" terimini kullanıyor ve politikasını benimsiyorlar. Çünkü ABD, NATO aracılığıyla kendi çıkarları doğrultusunda gerçekleştirdiği askeri müdahalelerin faturasını tüm üyelere paylaştırıyor. Çelişkiyi derinleştiren bir nokta da bu oluyor.

Yine diğer üye ülkeler kendi çıkarları doğrultusunda, NATO dışında kendi güçleriyle, yeni sömürgeleri ve pazar alanlarını ele geçirmek için müdahale hakkını gerekli görüyorlar. Özellikle Almanya'nın bu konuda oldukça ısrarlı olduğu görülüyor. Pratikte kendileri de çeşitli ülkelere, çeşitli biçimlerde müdahaleler gerçekleştiriyorlar. İngiltere'nin Falkland adalarına müdahalesi bu temelde gelişmiştir.

Fransa, İngiltere ve İtalya NATO'ya rağmen yıllardan beri kendi müdahale güçlerini oluşturmuş bulunuyorlar. Bundan hareketle AB kendi içinde ayrı bir yapılanmaya gidiyor.

Reel sosyalizmin yıkılması ve NATO'nun kuruluş gerekçelerinin önemli etkenlerinden birini ortadan kalkmasıyla birlikte, bu çelişkiler daha açık biçimlerde dile getirilmeye başlanmış, çelişki ve çatışmalar giderek derinleşmiştir.

ABD ekonomik alandaki öncülüğünü, Almanya ve Japonya'ya kaptırdıkça, bu çelişkiler daha da derinleşmekte ve keskinleşmektedir. Artık günümüzde Almanya, AB önderliğine soyunmuş ve politikasını bunun üzerine oturtmuştur. ABD ile aralarındaki çelişki ve çatışma da buna bağlı olarak gelişmektedir.

Sonuç olarak; günümüzde emperyalistler arasındaki çelişki ve çatışmalar her ne kadar askeri düzeyde bir çatışmaya varmamışsa da, SSCB'nin dağılmasıyla bu yönlü beraberinde getirebilecek düzeyde çelişkilere yolaçmıştır. Önümüzdeki süreçte pazar paylaşımına bağlı olarak daha da derinleşecektir.

NATO'nun genişlemesine ilişkin

NATO'nun kurulmasından sonra 14 Mayıs 1955'te; SSCB, Polonya, Çekoslovakya, Macaristan, Romanya, Bulgaristan, Almanya Demokratik Halk Cumhuriyeti ve Arnavutluk tarafından Varşova Pak'tı kuruldu.

İki pakt arasında çelişki, çatışma ve gelişmelerden sonra, Varşova Paktı 1 Temmuz 1991 yılında resmen feshedilerek dağıtıldı.

Varşova Paktı'nın dağılması NATO'nun da kuruluş gerekçelerini ortadan kaldırmaya ve dolayısıyla "*meşrulululuğunu*" yitirmeye başladı. Bu yönlü tartışmalar gelişti. NATO'nun feshedilmesi, işlevinin değiştirilmesi, genişletilmesi yeni bir misyonla işlevlendirilmesi vb. temelde tartışmalar yoğunlaştı. Bu tartışmalar NATO üyesi ülkeler arasındaki çelişki ve çatışmaları da gündemleştirdi.

"NATO, işleyişi gereği ABD'ye tek başına sömürge ve yeni-sömürgelerdeki gelişmelere müdahale hakkı tanımaktadır. Bu ABD'nin istediği zaman NATO'yu kendi çıkarları doğrultusunda harekete geçirmesi anlamına gelmektedir. Nitekim Grenada, Nikaragua, Panama, Somali, Etopya ve Irak gibi ülkelere müdahale ABD'nin istemi çerçevesinde gelişmiştir."

NATO yıllardan beri; "*komünist tehlike*" ve "*SSCB yayılmacılığı*" gerekçesiyle faaliyetlerini sürdürmüş ve ulusal kurtuluş hareketlerine bu gerekçeyle ekonomik, siyasi, diplomatik ve askeri müdahalelerde bulunmuştur.

Reel sosyalizmin ortadan kalkmasıyla bu defa "*yeni dünya düzeni*" politikasıyla işlevlendirilmeye başlandı. Reel sosyalizmin dağılmasıyla emperyalizm pazar alanlarını genişletmeye eski reel sosyalist ülkelerin bütünleşmesini sağlamak için yoğun faaliyetlere girişti.

NATO'ya Varşova Paktı'nın dağılmasıyla varlığını devam ettirmek ve buna meşruluk kazandırmak için Rusya ile yapılan görüşme ve anlaşmalar çerçevesinde; barışı koruma terörizm, silahsızlanma, uyuşturucu kaçakcılığı vb. bir rol biçilmeye başlandı. "*Barış için ortaklık*" adı altında Rusya ile görüşmeler başlatıldı. Bu amaçla 20 aralık 1991'de kurulan Kuzey Atlantik Kooperasyon Konseyi'ne Rusya "*barış için ortaklığın*" 21. üyesi olarak katıldı. 38 üyeli olan bu konseyin içinde, aynı şekilde diğer Varşova Pak'tı üyeleri de yer almaktadır.

Bu aynı zamanda reel sosyalist ülkelerin entegrasyonunu sağlamaya dönük bir adımdır. NATO'nun genişlemesi de bu politikanın bir devamı olarak gündeme gelmektedir. 27 Mayıs 1997'de Paris'te Rusya ile NATO arasında imzalanan anlaşmayla, NATO-Rusya Daimi Konseyi kuruldu ve 1999'dan itibaren Macaristan, Çekoslavakya, Polonya NATO üyeleri olarak yerlerini alacaklardır.

NATO'nun genişlemesi ve bu politikanın amacı diğer üye devletlerin tutumu konusuna değinmeden önce emperyalist ideologların, reel sosyalizmin dağılmasıyla birlikte geliştirdikleri kimi "*tez*"lere değinmek gerekiyor. Şöyle sıralayabiliriz:

– Reel sosyalizmin dağılması, "*yeni dünya düzeni*" ile birlikte "*tek kutuplu*" bir dünya kurulmuştur. Ulusların, devletlerin "*barış, işbirliği, dayanışma*" içinde kalkınması, insanlığın ve uluslararası 'refah'ın demokratik yollardan başarılmasının koşullarının doğduğu...

– Kapitalizmin aşırı üretim bunalımlarının aşıldığı ve kapitalizmin kendisini yenilediği...

– Sınıf mücadelesi ve uluslararası çelişki ve çatışmaları geride bırakan yeni bir çağın -"*küreselleşme çağı*", "*evrensel refah çağı*"- başladığını...

– Kapitalizmin artık sosyalleştiği ve emperyalizmin aşıldığı, geride kaldığı...

– Mücadele halinde olan karşıt sınıflar döneminin kapandığı, bunun yerine "*özgür bireylerin yeteneklerine göre rekabet ettikleri ve yükseldikleri yeni bir dönem açılmıştır*"...

– Uluslar, ulusal özgürlük talep ettikleri dönem kapanmıştır.

– Kapitalist ülkeler arasındaki çelişkilerin tamamen ortadan kalktığı, uluslararası eşitliğe dayanan adaletin olduğu...

Bütün bu tezlerin ise "*yeni dünya düzeni*" çerçevesinde gerçekleştirileceği iddia edilmek ve ileri sürülmektedir. Yine bütün bunlar BM şemsiyesi altında gerçekleşecektir, denilmektedir. NATO'nun genişlemesi, değişik uluslararası kurumların oluşturulması, yine bu düzmece "*tez*"lere dayanmaktadır.

Bunların hiçbirinin gerçeği ifade etmediği, sömürüyü yeni biçimlerle derinleştirmeye, ezilen halkları köleleştirmeye, emperyalist düzeni tek geçer akçe saymaya ve alternatifsiz göstermeye, bilimsel sosyalizmin iflas ettiğini kitlelere empoze etmeye dönüktür.

"*Yeni dünya düzeni*" teorisinin ortaya atılmasından sonraki süreçte gelişen toplumsal olaylar bile bunu bin kez yalanlamaktadır. Bu teorilerin sadece kitlelerde kafa karışıklığı yaratmak, bilimsel sosyalizmi karalamaya dönüktür. Reel sosyalizmin çözülmesiyle "*tek kutupluluk*" değil, aksine çok kutupluluk durumu ortaya çıkmıştır. ABD, Rusya, Japonya, Almanya, Fransa ve İngiltere'nin ayrı ayrı başlarını çektiği kutuplaşmalar sözkonusudur. ABD'nin başını çektiği NATO ile Almanya'nın başını çektiği AET arasında derin çelişkiler bulunmaktadır. Rusya ise ayrı bir kutup olarak ortaya çıkmaktadır.

BAB ise kendi içinde ayrı bir güç olarak ortaya çıkmaktadır. Bu kutup, ABD ve Kanada hariç çeşitli biçimlerde tüm NATO üyeleriyle ilişkisi bulunmaktadır. Esas çelişkisi ABD'nin başını çektiği NATO yapılanmasıdır. BAB içinde Fransa'nın başını çektiği kutup İtalya, İspanya ve Portekiz'le birlikte "*barışı korumak ve uluslararası operasyonlarda görevlendirmek*" adı altında 15 bin kişilik yeni bir askeri güç oluşturdu.

BAB'ın oluşturduğu "Batı Avrupa Barış Gücü" (Eurofor) esas olarak emperyalistler arasındaki sömürge ve pazar savaşında daha iyi pay almak için kurulmuştur. Bu nedenle ezilen, sömürülen halkların bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini bastırmaya dönüktür. Bu emperyalist işgalci güce karşı Libya ve diğer Kuzey Afrika ülkeleri sert tepki gösterdiler. Çünkü Eurofor özünde emperyalistlerin uluslararası terör gücüdür.

Rusya, Bağımsız DevletlerTopluluğu da ayrı bir kutup olarak ortaya çıkıyor. Bunun için Rusya, Japonya da ve Çin ile ayrı ayrı anlaşmalar yaparak ayrı bir kutup geliştiriyor. Japonya'da ABD etkinliğini kırmak için kendi ekseninde ayrı bir güç oluşturmaktadır.

Bütün bunlar bile "*yeni dünya düzeni*" ile ilgili getirilen tezleri her gün, her saat çürütmektedir. Emperyalistler arasında derin bir çelişki bulunduğu gibi, aynı tarzda ezilen-sömürülen halklar ile emperyalistler arasında da derin uzlaşmaz bir çelişki bulunmaktadır.

Bugün Ortadoğu, Latin Amerika, Kafkasya, Balkanlar ve dünyanın dört bir tarafında ezilen halklar ile emperyalistler arasında çelişki, çatışma ve savaşlar yaşanmaktadır. Emperyalizmin en çok zorlandığı nokta, ezilen halkların yükselttikleri bağımsızlık ve özgürlük mücadelesidir. Bunun biçimi değişebilir. Kimi yerlerde radikal islam, kimi yerlerde bilimsel sosyalizm ve daha değişik biçimler de ortaya çıkabilir. Özü itibariyle bunlar ezilen halkların emperyalizmin sömürgeleştirme politikalarına karşı geliştirdiği haklı mücadelelerdir.

Emperyalistlerin, "*yeni dünya düzeni*" savunucularının iddia ettikleri gibi ne uluslararası dayanışma ve evrensel refah, ne evrensel adalet ve işbirliği sözkonusudur. Bugün biçimsel yönüyle işçi sınıfının mücadelesi çeşitli nedenlerden dolayı geriletilmiş olsa da dünya genelinde, keskin bir emek sermaye çelişkisi bulunmaktadır. Bunun üzerinde biçimlenen bir sınıf mücadelesi verilmektedir.

NATO'nun genişlemesini bütün bunlara bağlı olarak ele almak gerekmektedir. Gerçekte iddia edildiği gibi böylesine "*evrensel refah çağı*", "*yeni dünya düzeni*" yaratılmışsa neden askeri bir güç olan NATO daha da genişletiliyor? Neden daha çok silahlanma geliştiriliyor? Neden her emperyalist güç kendi askeri gücünü oluşturmaya çalışmaktadır?

Sürecek

“Ben, PKK davası içinde bir damla bile değilim”

Mehmet Hayri Durmuş yoldaşın ailesine Kasım 1980 tarihli yazdığı mektup...

Dünyanın her yerinde olduğu gibi görev ve sorumluluğunu bilen bir kişi olarak ben de halkımın kurtuluşu, ülkemin bağımsızlığı için mücadeleye katıldım. 1973'ten 1979 yılına kadar faal olarak çalıştım. 30 Kasım 1979 tarihinde Türk polisi ve ordusunun düzenledikleri bir operasyonda yakalanarak esir edildim. Şu anda yüzlerce yoldaşım, yüzlerce yurtsever-demokrat insanla beraber Diyarbakır Askeri Hapishanesi’nde bulunmaktayım.

Zindanlardan size sesleniyorum. Ama bu sizi asla umutsuzluğa düşürmemelidir. Soğukkanlı olunuz ve geleceğe umutla bakınız. Ve aylardır ilk defa size mektup yazdığım için, üzüldüğümü veya özlem çektiğimi (yani sizi özlediğimi) sanmayın. Daha mektubumun başındayken şunu size belirteyim ki, benim düşüncem veya üzümtüm olsa olsa ülkem ve halkımla ilgilidir; sizin için özel bir üzüntüm, özlemim, hasretim yoktur. Ama siz öyle değilsiniz. Pekçok konuda merak eder, telaşlanırsınız. Size bazı konularda bilgi vermek, nasıl davranmanız gerektiğini izah etmek için bu mektubu yazma ihtiyacını duydum.

Mücadeleye nasıl ve niçin katıldığımı size uzun uzun anlatacak değilim. Bunu beraber olduğumuz dönemlerde pekçok defa anlattığımı hatırlıyorum. Eğer kafalarınıza bir şeyler girmediyse bundan sonra mücadeleyi faal olarak yürütecek olan yoldaşlarım tüm halkımızı ve sizleri eğitecek ve aydınlatacaktır. Yalnız şunu söyleyeyim ki, mücadeleye katılmam sadece ve sadece ülkem ve halkımın, insanlığın çıkarı için olmuştur. Asla bir zorlanma veya aldanma sonucu değil, sorumluluğumu ve tarihin bana yüklediği görevleri çok iyi bilerek mücadeleye atıldım. Bunda hiçbir kuşkunuz olmasın.

Ülkemin bağımsızlığı, halkımın kurtuluşu için 7 yıl faal olarak mücadele ettim. Bu süre size çok gelebilir, ama her şeyini devrimci yurtsever mücadeleye, halkına ve insanlığa adayan bir siyaset adamı için çok küçük bir zaman parçasıdır. Ben daha mücadeleye atıldığım ilk günden beri çok iyi biliyordum ki, ülkelerin, halkların kurtuluşu öyle birkaç ayda, birkaç yılda gerçekleşmez. Yine mücadele içinde çok iyi öğrendim ki, Kürdistan gibi bir ülkenin kurtuluşu, halkımızın refaha kavuşması nesillerin işidir. Bu nedenle tüm yoldaşlarım gibi ben de mücadele azmiyle doluydum. Daha yıllarca, ömrümün sonuna kadar faal olarak mücadele etmek istiyordum. Ama yakalandım ve tutsak edildim. Faal mücadeleden alıkonuldum. Bu beni üzüyor, fakat halkımın, arkadaşlarımın, Türk militarizminin ayakları altında ezildiğini, baskınlarda ve işkencelerde kahpece katledildiğini gördükçe veya duydukça kinim ve öfkem bir kat daha artıyor. Devrime bağlılık ve inancım o kadar pekişiyor. Tüm inancım ve azmimle mücadelemi sürdüreceğim. Zindanda da olsa, yoldaşlarımdan ve halkımın çıkarlarından ayrılmayacağım.

Geçen yedi yıl içinde tüm yeteneklerimi, bilgimi ve becerilerimi kullanarak halkıma yararlı olmaya çalıştım. Yoldaşlarımla beraber Kürdistan’ı dolaşarak ülkemizin ve halkımızın gerçek sorunlarını doğru kavradım. Ülkemiz gençlerine, aydınlarına, yer yer halk kitlelerine gerçekleri kavratmaya çalıştım. Cahil kalmanın, perişan olmanın, katliamlara uğramanın, horlanmanın, sömürülmenin, zenginlik kaynaklarımızın talan ve yağma edilmesinin, dilimiz ve kültürümüz üzerinde tahribat yaparak halkımızı kişiliksizleştirmenin, aç-susuz perişan olan insanlarımızın İstanbul’larda, Adana’larda, Hatay ve diğer diyarlarda kölece çalıştırılmasının nedenlerini, dilim döndükçe anlattım. Bütün bu kötülüklerin sorumlusunun Türk sömürgecileri ve onların uşakları olan Kürt hainleri -ağalar, kompradorlar, zenginler- olduğunu halkıma izah etmeye çalıştım.

Bu tür propagandalar yapmakla iş bitmez. Yalnız bu propagandalarla ne ülke kurtulur, ne halk özgürlüğe kavuşur. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir şeye rastlanmamıştır. Kurtuluş ve özgürlüğe kavuşmak için halkın birlik yapması, hainlere ve tüm düşmanlarımıza karşı savaşması gerekir. Ama halk nasıl birlik olur? Savaşan bir halk cephesi nasıl yaratılır? Bu sorulara cevap vermemiz gerekir. Halk kendi kendine birlik olur mu? Hayır. Herkes bilir ki cahil ve güçsüz olan halkımız kendi başına örgütlenemez, cephe kuramaz. Daha doğrusu dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir. Ezilen, sömürülen halklar içinden çıkan aydınlar, yurtseverler, devrimciler büyük bir fedakarlık yaparak halkı aydınlatmaya, örgütlemeye, bir savaş cephesi yaratmaya çalışırlar. Vietnam’da da, Angola’da da, Filistin’de de ve dünyanın her yerinde bu böyle olmuştur. İşte görev ve sorumluluğunu bilen bir kişi olarak, yani aydın, devrimci bir insan olarak ben de aynı inancı paylaştığım yoldaşlarım ile beraber Kürdistan gençlerini, köylülerini, proleterlerini, velhasıl tüm emekçilerini ve yurtseverleri örgütlemek ve mücadeleye sevketmek için her şeyimi mücadeleye verdim. Yani diğer yoldaşlarım gibi ben de politikaya girdim. Kürdistan halkının nasıl kurtuluşa gidebileceğini hem kavradım, hem de yoldaşlarım ile beraber kavratmaya çalıştım.

Başta bir avuç insandık, kimse bizi ciddiye almıyordu. Sahte devrimci gruplar aleyhimizde her türlü iftira ve karalamayı yaptılar. Ama bizi dağıtamadılar. Çünkü haklıydık, çünkü politikamız, ideolojimiz doğruydu, çünkü mücadele anlayışımız doğruydu, çünkü hiçbir menfaat beklemeksizin, fedakarca mücadele ediyorduk. Bu nedenle kısa zamanda, Kürdistan’ın pekçok yerinde devrimci gençler, yurtseverler, demokratlar hareketimizin yanında yer aldı. Halkımız imkanları ile bize yardımcı oldu. Yürüttüğümüz mücadeleye gençler dışında, işçiler ve köylüler de faal olarak katıldılar, görevler aldılar.

Sömürgeci Türk devleti, hareketimizin gelişip, güçlenmesi karşısında şaşkınlığa düştü. Faşistleri, ağaları, ajan örgütleri, hain ağaların eşkıya çetelerini üzerimize saldırttı. Bizi yoketmek, dağıtmak istiyordu. Ama devletin bu vahşi politikasına karşı biz de boş kalmadık ve mücadele yolunu tercih ederek, bize saldıranlara karşı şiddete başvurduk. Halkımızın ve yurtseverlerin, devrimcilerin başbelası faşist militanlar, ağalar yok edildi veya Kürdistan’ı terkettiler. Ajan örgütlerle mücadelemiz devam etti. Tabii bu mücadelede kayıplar verdik. Haki Karer, Halil Çavgun ve daha pekçok yoldaşlarımız veya taraftarlarımız öldürüldü. Buna rağmen mücadelemizi durduramadılar. Türk devleti ve uşakları daha çok zarar gördü. Hilvan’da eşkıya çetelerini dağıttık ve teslim aldık. Ülkemizin pekçok yerinde hainler yok edildi veya teslim alındı. Halk, mücadelemize güvendi ve kitleler halinde mücadeleye katıldı. Hilvan, Ceylanpınar, Batman, Derik, Kızıltepe, Suruç ve daha pekçok kaza ve köyde hareketimizin denetimi sağlandı. Buraların belediyeleri hareketimizin denetimini gördü. Tunceli, Bingöl, Antep ve diğer yerlerde hareketimiz büyük gelişmeler katetti. 1978 sonlarında tüm halkımıza bir müjdemiz oldu. PKK (Partiya Karkerên Kurdistan) bu tarihte kuruldu.

Ülkemizi bağımsızlığa, halkımızı özgürlüğe götürecek olan PKK’nin kurulması ve mücadeleyi hızlandırması sömürgecileri çok korkuttu. Ajanlar, faşistler ve eşkıya çeteleri bir şey yapamayınca, bize ve halkımıza karşı direkt kendi ordularını çıkardılar. 1979 başında bildiğimiz gibi tüm Kürdistan’da sıkıyönetim ilan ettiler. Hedef PKK’yi ve Kürt halkını katletmek, ezmek, sindirmek ve bağımsızlık düşüncesini özgürlük ateşini söndürmek idi. Ama ateş Kürdistan’ın her tarafını sarmıştı. Bunu kısa sürede söndürmek Türk ordusunun başaramayacağı bir işti. Sıkıyönetime rağmen PKK mücadeleyi sürdürdü. Hem hainlere, hem de Türk polisi ve askerlerine karşı canımızı dişimize takarak direndik. Tüm zorluklara rağmen halkımız bizim yanımızda yer aldı, bizi korudu, faal olarak mücadeleye katıldı.

Zaman geçtikçe sömürgeci Türk devleti tüm gücünü üzerimize saldırttı. Halkımıza karşı taarruza geçti. Hilvan ve Siverek gibi, Batman, Kızıltepe, Derik, Ceylanpınar gibi yerlerde, onbinlerce asker tarafından sık sık aramalar, operasyonlar, tutuklamalar yapıldı. Kadın, erkek, çocuklar işkencelerden geçirildi. Büyük katliamlar yapıldı. Türk ordusunun bu vahşi taarruzuna karşı da direndik. Onlarca yoldaşımız ve halktan insanlar, yerli hainler veya Türk askerleri tarafından öldürüldü. Salih Kandal, Cuma Tak, Ahmet Kurt, Metin Turgut, Aytekin Tuğluk, Edip Solmaz gibi hareketimizin önderleri ve pekçok yoldaşımız katledildi. Yüzlerce yoldaşımız ve taraftarımız tutuklandı ve insanlık dışı işkencelerden sonra zindanlara atıldı. İşte Türk ordusunun taarruza geçtiği 1979-1980 yıllar içinde mücadele ederken esir alınan yüzlerce insan ve yoldaşım gibi ben de yakalanarak esir edildim.

1980 yılı içinde hareketimiz büyük kayıplar verdi. Benim gibi hareketimizin üst düzeyde önemli görevler alan çok sayıda arkadaş öldürüldü veya esir edildi. Ama PKK halkımız arasında öyle bir kök salmıştı ki, dökülen kanlar, insanlık dışı işkenceler, tutuklamalar mücadelemizi yok edemedi. Her yakalamadan sonra halkımızın desteği ile PKK yeniden toparlanarak mücadeleyi sürdürdü. Düşmanlarımız acz ve hayret içinde kaldılar, ne yapacaklarını şaşırdılar. Ordu yönetime el koyduktan sonra, tüm Kürdistan’da PKK’ye ve yurtsever halkımıza karşı savaşı alevlendirdi. Tanklar, toplar, helikopterler, piyade ve komando birlikleri alarma geçirildi. Siverek, Kızıltepe, Derik, Dersim, Nusaybin ve daha pekçok yerde katliamlar yapıldı. Cesaretiyle yoldaşlarımıza ve halkımıza güven veren yiğit savaşçı Delil Doğan çembere alınarak öldürüldü. Kızıltepe’de de her şeyini mücadeleye veren yoldaşlarımız ve yurtsever köylüler, bombardıman edilerek katledildiler. Mahkemeye çıkarılan bir grup arkadaşımıza en ağır cezalar yağdırıldı. Büyük önder, genç yoldaşımız Orhan Aydın idama mahkum edildi. Zindanlarda üzerimizde en zorba ve vahşi baskılar uygulandı. Faşist cunta hâlâ Kürdistan’da kan dökmeye, insanları işkenceden geçirmeye; tutuklamaya ve tutukluları mahkemeye çıkararak en ağır cezalara çarptırmaya devam ediyor.

Evet büyük kayıplar verdik. Hâlâ da vermeye devam ediyoruz. Ama ne Türk ordusu, ne hainler, ne de ağababaları emperyalistler, PKK’yi bitiremeyecekler, halkımızın direnme ruhunu söndüremeyecekler, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi PKK öncülüğünde eninde sonunda zafere ulaşacaktır.

Pekçok yoldaşım gibi ben de sömürgeci zindanlarda, mahkemelerde, halkımızın yüce davasına ve PKK’ye, onun ilkelerine bağlı kaldım ve kalmaya devam edeceğim. Geçmiş mücadele dönemlerinde sömürgeciler tarafından pekçok defa takip edilmiş, yakalanmış, tutuklanmıştım. Son olarak yakalandığımda, ellerinde benim hakkımda somut bilgi ve belgeler vardı. Artık gizleyecek bir şeyim yoktu. Bu nedenle polis ve askerlerin günlerce uyguladıkları işkenceler sırasında, elimden geldiği kadar parti sırlarını gizlemeye çalıştım, fakat mücadelemi ve yaptıklarımı açık ve yüreklilikle anlattım. Hareketimizin amaçlarını anlattım. Elimden geldiği kadar harekete ve yoldaşlarıma ve halkıma layık olmaya çalıştım.

Yaklaşık bir yıldır zindanlarda mahrumiyet içinde, her türlü baskı ve eziyet altında tutulmaktayız. Tüm yasaklara ve baskılara rağmen, yoldaşlarım ile beraber her türlü haksızlığa karşı geldim, direndim. Bundan sonra da düşmanın zorbalıklarına, yasaklarına, her türlü haksızlıklarına karşı yine yoldaşlarımla beraber tüm gücümle direneceğim.

Sizin merakla beklediğiniz duruşmalarımız çok yakında başlayacak. Durumumu az çok tahmin ettiğiniz için büyük bir sabırsızlık ve telaş içinde olduğunuzu biliyorum. Ne yazık ki boş bir telaş ve boş bir sabırsızlık. Ben koskoca bir PKK davası içinde bir damla bile değilim. Cunta her gün katliamlar yapıyor, köyleri yakıp yıkıyor. Her gün sömürgeci mahkemeler idamlar yağdırıyor. İdam kararı verilenler asılıyor. 30 yıl, 40 yıl müebbet hapisler sıradan cezalar olmuş. Yani şunu demek istiyorum: Cunta boyuna katlediyor, yakıp yıkıyor, herkes aç-susuz, perişan, ortalık kan-revan. Böyle bir dönemde benim durumum, evet sadece benim durum önemli midir? Ölüm cezasına çarpıtırılmam veya 30 yıl, 40 yıl hapis giymem çok mu önemli? Hayır… hayır… hayır..! Hiçbir önemi yok. Hiçbir önemi olmadığı için de, pekçok yoldaşım gibi ben de bütün şeylere aldırış etmiyorum. Sizin üzülmenizi, telaşınızı, sabırsızlığınızı boş görüyorum.

Daha başka şeyler düşünmek lazım. Hep beraber daha başka şeyler düşünmeliyiz. Bugünkü ağır şartlara rağmen, gerçek kurtuluş yolunu arayıp bulmalı, körü körüne oflayıp poflamaktan, ağlayıp sızlamaktan kurtulmalısınız. Kimlerin dost, kimlerin düşman olduğunu artık net olarak görmeli ve mutlaka başınızın çaresine bakmalısınız. Ben sizin evladınızım, kardeşinizim, yakınınızım; sizi yakından ilgilendirebilirim. Ama her şey ben değilim. Siz Kürdistan halkının bir parçasısınız ve size istikbal lazımdır. Geleceğinizi düşünmeniz, dostlarınızın yanında yer almanız lazımdır. Hep beraber mücadeleye ağlayalım, hep beraber mücadeleye girelim, hep beraber düşmana karşı direnelim. Benim de, zindanlardaki tüm yoldaşlarımın da, halkımızın da gerçek kurtuluş yolu budur.

Yakında başlayacak duruşmalarımızda, tüm kararlı ve harekete bağlı

arkadaşlarım gibi, ben de en kararlı tavrı takınacağım. Sömürgecilerin ve uşakları olan hain Kürtlerin yüzlerce yıldır halkımıza yaptıkları kötülükleri anlatacağım. Katledilen, işkenceler altında inletilen devrimcilerin, yurtseverlerin, masum insanların hesabını soracağım. Tüm haksızlığa karşı canını feda ederek kahramanca direnen yoldaşlarımın mücadelesini anlatacağım. Halkımıza uygulanan sömürüyü ülkemiz Kürdistan'ın zenginlik kaynaklarının nasıl talan edildiğini, insanlarımızın nasıl el kapısında perişan olduğunu anlatacağım. Neticede tüm kötülüklerin, cinayetlerin, katliamların, sefaletin sorumlusunun Türk sömürgecileri olduğunu anlatacağım. Ülkemizde ortaya çıkan ihanetlere ve tüm hainlere lanet okuyacağım. Ve benim asla suçlu olmadığımı, kendi görevimi yaptığımı belirttikten sonra, suçlunun Türk devleti ve onun uşakları olan hainler olduğunu açıkça belirteceğim. Bunun adına siyasi savunma deniliyor. Evet ben de bir siyaset adamı olarak kendimi savunacağım. Türk devletini ve mahkemelerini ise suçlayacağım.

Benim için artık yılların, ağır hapislerin, müebbetlerin, hatta idamların önemi yoktur. Halkımın ve ülkemin yüce davasına bağlılığım, parti ilkelerine olan inanç ve bağlılığım önemlidir. Ve her şeyden önemlisi PKK'nin onur ve prestiji önemlidir. Bunları asla çiğneyemem. Bu durumu çok iyi bilen sömürgeciler, özellikle duruşmalarımızın yakınlaştığı bu dönemde, kendi ajanlarını harekete geçirerek pekçok tutuklu ailesi gibi, sizi de etkilemeye, aldatmaya ve beni caydırmaya çalışıyorlar. Ortalıkta dolaşan bazı uşaklar ve kişiliksiz avukatlar, size sürekli telkinlerde bulunmaktadırlar ve bulunmaya devam edecekler. Size şunları söyleyecekler: "*Üzerinde bir şey yoktur. Her şeyi inkar ederse, eğer suçu başkalarının üzerine atarsa, eğer pişman olduğunu söylerse kesin kurtulur, yoksa kötü olur*" ve benzeri.

Bu ajanların, sahtekarların iki amacı vardır: Birincisi, sizin zayıflığınızdan, duygusallığınızdan ve de cahilliğinizden faydalanarak, bir miktar para almak istiyorlar. Öyle yalancı vaatlerde bulunurlar ki, siz rahatlıkla varınızı-yokunuzu seferber edersiniz. İkincisi, Türk devleti, beni ve benim gibi yüzlerce yoldaşımı, bitirmek, ajanlaştırmak Türk devletin uşağı yapmak istiyor. Bunu yapmak için ise, sahte vaatlerde bulunarak bizim pişmanlık göstermemizi, her şeyden vazgeçmemizi istiyor. Görüyorsunuz ki her iki şey de bizim tarafımızdan asla kabul edilmeyecek çok feci şeylerdir.

Bir defa size açıkça söyleyeyim ki, ben bin pişmanlık göstersem de sömürgeciler ağır cezalar verecekler-dir. Ne benim ne de sizin aldanmanıza, varımızı-yokumuzu seferber etmemize gerek yoktur. İkincisi, pişmanlık göstermem ve her şeyden vazgeçmem ise, devletin ajanı ve uşağı olup, yoldaşlarıma ve halkıma düşman olmam demektir. Halbuki ben, yoldaşlarım ile varım. Ben, halkımın bir parçasıyım. Hayri, ancak mücadele yolunda kaldığı müddetçe Hayri'dir. Mücadeleye düşman olan Hayri, artık ajandır, uşaktır, beş paralık bir insandır. Böyle bir şeyi de benden istemezsiniz herhalde. Bizim ailemizin mücadeleye bir ihaneti olmadı. Bundan sonra da ihanet edeceğinizi sanmıyorum. Ama sırf benim bedenimi kurtarmak için bazı duygusal tavırlar içine girip yapamayacağım şeyleri benden isteyebilirsiniz. İsterseniz ne olacak? Kendi haysiyet ve şerefinizi lekelemiş olursunuz. Ben bir siyaset adamıyım; bir davaya baş koydum. Beni yönlendirecek olan, bağlı olduğum ilkeler, bağlı olduğum ideoloji ve politikadır. Doğru bildiğim yolda, en küçük bir taviz vermeksizin, mücadelemi sürdüreceğim. Hepinizi PKK'nin doğru ilkeleri doğrultusunda mücadeleye davet ediyorum.

Hepinize selam ve saygılarımı sunarım.

Oğlunuz, kardeşiniz, yakınınız
Hayri
25 Kasım 1980
Diyarbakır

Kemal Pir takip etti M. Hayri Durmuş'u. Anadolu dağları, kentleri, genç kız ve erkekleri takip ediyor M. Hayri Durmuş'u. Bir kişiyle, üç kişiyle, beş kişiyle, altı... kişiyle "Başardık!" diyebilmek için.

Meral Kıdır

14 Temmuz, bu yıl yeni bir atılım ruhu ile karşılanıyor. Gerilla, Kemal Pir'in doğduğu ve buluştuğu topraklarda. Gümüşhane dağlarında Anadolu gerillası doğum sancısında. ARGK kollayan, koruyan, zorlayan, yaşamı doğurtmaya çalışan bir ebe gibi.

M. Can Yüce arkadaşın 14 Temmuz'a ilişkin yazısını okudum. M. Hayri Durmuş yoldaş, "*Ölüm orucu*" kararını askeri mahkemede açıkladığı gün cezaevi hücresinde yoldaşlara şöyle sesleniyor: "*Başardık, altı kişiyle başardık!*"

Kürdistan devrimi başardı. Kürdistan'da özgürlük, yaşam, zafer kazandı. Hem de en zor koşullar içinde, gerçekten ölümle şarmaş dolaş bir savaş içinde kazanılan yaşam oldu bu. M. Hayri Durmuş yoldaşın "*Başardık!*" sözü, 15 Ağustos 1984'te gerillanın yaşam çıkışında kesinleşmiş oldu. Gerilla yaşam anlamına geldi. Ölümü durdurdu. Yaşamın yolunu gösterdi, yaşamın yolunu adım adım açtı. Ve sonra binlerce genç erkek ve genç kız, hatta yaşlılar ve çocuklar bu yaşama koştular. Dağlar yaşamı arayan, yaşamı kendi elleriyle yaratma savaşına koşan binlerce insanla şenlendi.

Bu, PKK'de M. Hayri Durmuş ve Kemal Pir şahsında Kürdistan ve Anadolu halklarının yaşam doğrultusunun çizildiği bir başarıydı. Kürdistan'da yaşam kazanıldı.

"*Başardık!*" sözünü ilkin M. Hayri Durmuş söylemişti. Kemal Pir, o coşkulu, gür sesiyle onu takip etti. Ölüm orucu günlerinde, Gümüşhane'ye davet etti yoldaşlarını. Özlemişti, seviyordu. Ölüm orucunun tam 29. günü hep beraber Gümüşhane'de idiler. Ne büyük bir coşku, ne büyük bir heyecanla! Hiç ayrımsız, her yeni gün yeni bir kentte, yeni bir kentin dağlarında dolaştılar. Yaşamı kucaklarında taşır gibi, kucak kucak yaşam götürü gibi!

Kemal Pir takip etti M. Hayri Durmuş'u. Anadolu dağları, kentleri, genç kız ve erkekleri takip ediyor M. Hayri Durmuş'u. Bir kişiyle, üç kişiyle, beş kişiyle, altı... kişiyle "*Başardık!*" diyebilmek için.

Günümüz, M. Hayri Durmuş ve Kemal Pir yoldaşlığını mutlaka doğru anlama ve karşılığını verme günüdür. 14 Temmuz 1982'de 12 Eylül genarellerinin işkencesi suratlarına karşı peşpeşe haykırılan "*Başardık!*" sözünü, Kürdistan dağlarından sonra şimdi Anadolu dağlarında haykırmanın günüdür.

Nasıl buluşacağız? Temel ve en acil soru bu! Mehmet Hayri Durmuş işkencecilerin suratına karşı zafer eylemini açıklarken, arkadan bir ses yükselmişti: "*Ben de!*" demişti, Kemal Pir. Şimdi Kürdistan dağlarından dünyaya yankılanan özgürlük ve kardeşlik haykırışına eşlik edecek, "*ben de!*" sesi yükseliyor Anadolu dağlarından. Ama ateşi harlamak gerek. Sesi yükseltmek gerek. Elleri daha sıkı kenetlemek gerek. Kardeşliğin, yoldaşlığın gerekleri için kendimizdeki her türlü şoven eğilim ve ruhla daha kararlı bir savaş gerek. Bilinçle, inançla, coşkuyla bu savaşa sarılmak gerek.

"*Pir Kemalleşelim-Halklarla Kardeşleşelim!*" demiştik. Ama bilmeliyiz ki, Pir Kemalleşmek Türkiye insanı için yeniyi yaratmak için kendini parçalamayı kabul ederek yürütülen bir savaştır. Pir Kemal ve Hayri Durmuş, Diyarbakır zindanında hücre hücre birlikte eridiler. Yürekten yüreğe, gözden göze anladılar birbirlerini. Elleri birbirine en sıkı kenetlenmiş şekilde, birlikte adım adım tırmandılar yaşam dağının zirvelerine. İlk ulaşan Kemal Pir oldu, bayrağı ilk o dikti. Gördük ki, savaş kararı bir kez ortak irade haline geldi mi, bayrağı zirveye diken elin kim olduğu da önemli değildir. Çünkü o birlikte açılan ve birlikte dikilen bir bayraktır. Yaşama birlikte yürüyüşün bayrağıdır. Artık orada öncü kim, komutan kim silinir. Herkes olur, hepsi olur. Çünkü bütünlük vardır.

Türkiye öncüsünü arıyor, diyoruz sık sık. Acaba kim öncü: M. Hayri Durmuş mu, Kemal Pir mi? Böyle ayırmak, böyle düşünmek mümkün mü? Şimdi Andolu dağlarında gerilla doğuyor. Burada da Kemal Pir ile Mahsum Korkmaz'ı birbirinden ayırmak mümkün mü? 12 Eylül cuntasının ayak seslerinin duyulduğu günlerdir. Kemal Pir, Başkan Öcalan öncülüğünde yurtdışı sahasındaki gerilla hazırlıklarını Kürdistan'a taşırmakla görevlendirilmişti. Kürdistan gerillasının ilk komutanıydı. Mahsum Korkmaz onun hemen yanıbaşındaydı. Kemal Pir'in komutasında idi. Kemal Pir'in düşman eline esir düştüğü o lanetli gün, Mahsum yoldaş da onun yanında idi. O kurtuldu, Kemal Pir esir düştü. Ve Mahsum Korkmaz, 15 Ağustos 1984 Eruh-Şemdinli eylemlerine komuta ederken, Kemal Pir'in büyük rüyasını gerçekleştirmenin coşkusunu yaşıyordu. Patlatılan bu ilk "*silah*"la, sadece Kürdistan'ı değil, Anadolu'yu, Anadolu'da Gümüşhane ve Ordu'yu da selamlıyordu. İşte şimdi, Ordu ve Gümüşhane dağlarına kadar ulaşan gerillanın silah sesi, o gün, o 15 ağustos günü sıkılan silahın sesidir. Bu, bir kez daha "*başardık!*" diyen sestir.

Halklarımızın devrimci önderlerinin bu birbirinde gürleşen, yankılanan, yayılan sesi haline geliyor. Halklarımızın devrimci öncüleri, devrimci halklarımızın cephesinin, savaş gücünün, özgür iradesinin ve kardeşliğinin yolunu aydınlatıyor. ARGK ile devrimci Kürdistan Anadolu'ya akıyor. Anadolu'yu kendi devrimini yaratmaya çağırıyor. Bu çağrıyı, 15 Ağustos'un büyük komutanı Mahsum Korkmaz'ın Anadolu dağlarında yankılanan silah sesinde duyuyoruz. O ses, bizim. O ses Anadolu'nun. O ses, egemenlerin kanlı pençelerini geçirdikleri hançerimizden. O ses, yüreklerimizi bir bayrak gibi açmaya çağıran kendi yüreğimizden. Yüreğimizden yüreğimize bir çağrı.

Duymalıyız!
Anlamalıyız!
Cevap vermeliyiz!
Tarih bunu emrediyor.

Ve bir gerçek. Egemenler için savaş, daha çok kirlenmektir. Ezilenler için savaş, egemenlerin kirinden temizlenmektir, yıkanmaktır. Bu savaş bize temizlenmeyi dayatıyor. Anadolu devrimci savaşla temizlenmesi gereken bu kirin altında hâlâ önemli oranda kördür. Elindeki silah hâlâ kendisine ait değildir ve kendi öz silahını görme yeteneğini hâlâ tam geliştirmemiştir. Bu da anlaşılır. Çünkü şovenizmin kirli dalgaları altında dövülen kirletilen ruhu köleliğin de bütün paslı prangalarını taşıyor. Anadolu bu kirin ve bu paslı kölelik prangalarının ağırlığı altında eziliyor. İşçi sınıfı bu kirin ve paslı prangaların ağırlığı altında egemenlerin ideolojik-politik zincirlerinden kurtulamıyor. Bunlar onu, Kemal Pir'den ayıran duvarlar oluyor. Kemal Pir'e ulaşmak için bu duvarları yıkmak gerekiyor.

Türkiye devrimcileri de, ne yazık ki hâlâ önemli oranda bu kirin ağırlığı altındadır. Bu kirle en başta kendi kişiliğimizde de karşılaşıyoruz. Kemal Pir'in komutasında yürümenin ne denli derin bir öz yargılamayı gerektirdiğini, bu savaşta yürüme gücümüzü geliştirdikçe anlıyoruz. Görüyoruz ki, anlamak için de güç gerekiyor. Görüyoruz ki, en başta anlama gücünü geliştirmek gerekiyor. Bunun için içinde bulunduğumuz savaşa, önce şu adı koyuyoruz: Anlama Şavaşı! Kemal Pir'in komutasına ancak ve ancak böyle girebileceğimizi görüyoruz.

Kemal Pir: "*Ortadoğu halklar federasyonu için!*" demişti, yürüttüğü savaşın anlamını açıklarken. Yüreğine sınırları silerek halkları sığdırmıştı.

Şimdi soru şu: Biz, Anadolu'nun yüreğini Kürt halkına açtık mı? Hatta, kendi yüreğini duyupanlayacak bir gücü yarattık mı? Peki nasıl diyebiliriz ki, biz Kemal Pir'in önderliğindeyiz?

Şimdi soru şu: Biz, Kemal Pir-M. Hayri Durmuş yoldaşlığında olduğu gibi, ölümü ve yaşamı birlikte karşılamayı, bayrağı birlikte yükseltmeyi öğrenmeyi bildik mi? Peki nasıl diyebiliriz ki, biz Kemal Pir'in öğrencisiyiz?

Şimdi soru şu: Biz, Mahsum Korkmaz'ın 15 Ağustos günü Anadolu dağlarına gönderdiği selamla, bugün Tokat'ta, Sivas'ta, Ordu'da, Gümüşhane'de, Amanoslar'da yankılanan silah seslerinin birlikte ölümü öldüren Kemal Pir-Hayri Durmuş yoldaşlığının, birlikte yaşamı yükseltişi olduğunu anladık mı? Peki nasıl diyebiliriz, biz, M. Hayri Durmuş'un öğrencisiyiz?

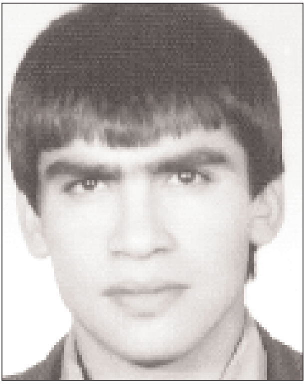
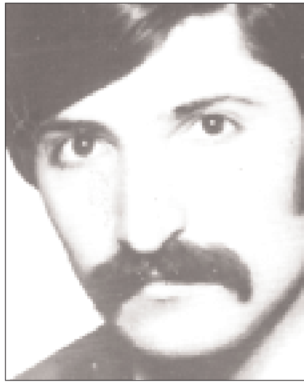
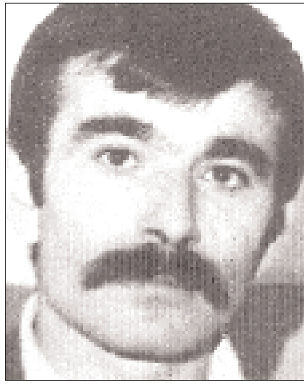
Anlamak, öğrenci olmayı bilmektir. Öğrenci olmayanlar, öğrenemezler. Kendi cehaletleri içinde, kendi geriliklerinde ısrar eder, her zaman da en doğruyu savunduklarını zanederler. Öğrenmek, kendinden çıkarak kendini bulmaktır. Kendi kendisine zincirlemiş gibi bağlı olanlar, hiçbir gerçeğe ulaşamazlar. Hiç kimse ile buluşamazlar. Zaten Türk egemenlerinin elinde Anadolu halklar kişiliği de böyle köleleştirilmiştir. Kemal Pir, işte tam da bu kölelik zincirlerini kendi kişiliğinde kırarak özgürleşmiştir. Kürdistan halkıyla bu temelde buluşmuş, kardeşleşmiş, yoldaş olmuştur. Biz, hâlâ neredeyiz?

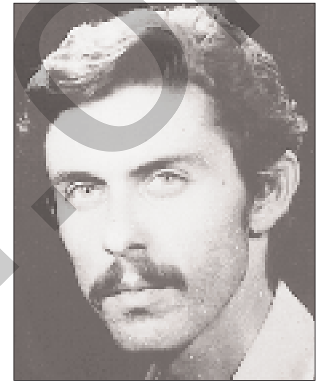
Süreç zorlu; bunu hepimiz biliyoruz. Başta Türk halkı olmak üzere Anadolu'da halklar kendi kendisini yenerek özgürleşmek ihtiyacında. Ve biz, tek tek her birimiz Anadolu devrimcisi olma iddiasındaki hepimiz kendi kendimizin zincirlerini kırmak göreviyle yükümlüyüz. Kemal Pir bunu emrediyor. Hayri Durmuş yoldaşlığa çağırıyor. Anadolu dağlarında silah sesleri yankılanan Kürdistan gerillası Anadolu'yu kendi silahlarını kuşanmaya, kendi gerillasının adını koymaya çağırıyor.

Duymalıyız!
Anlamalıyız!
Cevap vermeliyiz!
Tarih bunu emrediyor.

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor...

14 Temmuz direnişi PKK'nin en büyük gerçeğidir

"Ben bu yoldaşları, bu direnişi sizden ve parti adına yürütenlerden koruyorum. Ya bu arkadaşların ruhuna ulaşır, ya 14 Temmuz ruhu yakalanır, ya da bu ruhu sonuna kadar sizden koruyacağız."

● **Baştarafı 1. sayfada**

nedir, sorusu karşısında kendi gerçeğimizi gözönüne getirmek zorundayız. Şimdi sizlerin uzaklaştığı ve onunla oynadığınız parti gerçeğinin ta kendisi olmaktadır. Hayır, bu gerçeklikten uzak olmakla partileşmek gerçekleşemez. Her arkadaş kendi gerçeği üzerinde durup gerçekliğini gözönüne getirdiği taktirde bu direnişlere karşı hesap veremeyeceğini, layıkyorum, kendinizi nasıl böyle kabul edebiliyorsunuz? Bu kadar çalışmama rağmen ben bile kendimi kabul etmiyorum. Hayır! Kişi büyümenin yoluna girmeden kendinden memnun olamaz. Bir şey yapamıyorlar, -kendileri bile gerçekleştiremiyorlar. Buna rağmen kendilerine, PKK adına bir usul yaratıyorlar.

Bu büyük anıya bağlı kalmak istiyorsak, biraz dürüstlük varsa, değerlerimizi böyle unutmak istemiyorsak, mutlaka kendimizde bir veriyorum ki, bunu koruyacağım. Sizi kabul edemem ve etmediğimi de görüyorsunuz. Parti içinde kimse kalmasa bile düşkün kişilikleri ve zayıf insanı kendimize yaklaştırmayacağız.

PKK, bir kahramanlık partisidir.

14 Temmuz büyük bir yüceliktir.

Bunu alçaltmayız, ayaklar altına alamayız ve bunu sizlere layık göremeyiz. Ben bu yoldaşların anılarına, kendimi de layık görmiyorum. Ancak onların temsilcisiyim, vasiyetlesizler gibi zayıftılar, imha olmakla karşı karşıyaydılar. O zaman bu kahraman insanlar, "*Gün direnme günüdür*" diyerek, zayıflıkların önüne geçtiler. Şimdi de düşman çok şiddetli ve acımasızca üstümüze geliyor. Şimdi de Kürdistan'da ihanet büyük ve daha da büyümüştür. Direniş de büyümüştür. Aynı zamanda içimizde düşkünlük de var, teslim olma da var. Ülkenin dört bir yanında direniş ne kadar gerçekleşiyorsa bir o kadar teslimiyet, yine bir olamayacağını görecektir. Çünkü yüzünüz ak değil, şimdiye kadar sorun yaratmaktan, ağlamaktan başka ne yaptınız ki? Bu, hepinizin bir ayıbıdır. Şehitlerin karşısında bu halinizle durmanız, büyük ayıptır.

Şimdi bakıyorum da, herkes kendi keyfine göre parti gerçeğiyle oynamaya çalışıyor. Savaşta, örgütlemede, eğitimde her yönüyle oynamayı kendisi için bir sanat haline getirmiş. Bu sizin ayıbınız ve insan bu utanç verici durumla hiçbir gerçeğe ulaşılamaz ki! Tabi "*çok zayıfız, güçsüzüz, bundan başka ne yapalım*" diyeceksiniz. Bu sizin diliniz ve bunu her zaman tekrarlıyorsunuz. Ama bu kabul edilmez bir durumdur. Şehitlerin anısı üzerine konuştuğum zaman böyle bir partililiği ve sizleri kabul etmiyorum. Kaldı ki, bu durumuyla ben bile kendimi kabul edemiyorum, sizi nasıl kabul edeceğim ki! Bu zayıflıklarla mı, bu sahtekarlıklarla mı, bu kandırmayla mı, bu düşüşle mi sizi kabul edeceğim!

Hayır!

Yaşadığımız bu günlerde bazı hususlar üzerinde duruyoruz: Yine parti adına hafif, dar ve güçsüz bir yaşama tenezzül etmeyi bir sanat haline getirmişler. Bununla da sınırlı kalmayarak, kendilerini partiye ve bu büyük direnişlere layık görüyorlar. Güçsüzsünüz, söz sahibi olamazsınız. Bunun için de en dürüstün elinden ancak ucuz bir ölüm geliyor. Ama bu arkadaşlar kendilerini ucuz ölüme yatırmadılar.

14 Temmuz direnişi ucuz bir ölüm için değildi.

Büyük bir ölümdü, -ölüm değil büyük bir yaşamdı.

Ülkede, savaşta ucuz ölen arkadaşlarımız için "*büyük şehitlerdir, güçlüdürler*" diyemiyorum.

Neden?

Çünkü direnmeden, ucuzca gidiyorlar. Eğer 14 Temmuz anısına doğru yaklaşacak olursak; bu arkadaşlar, iğne ucu kadar yaşam olanağı ve çalışma fırsatı bulduklarında sonuna kadar değerlendiriyorlardı. Şimdi sizlere bakıyorum, eğer biraz harekete geçseniz ülkeyi alabilirsiniz, kurtarabilirsiniz. Ama ne yazık ki, bir çalışmayı doğru bir adıma dönüştürmeye tenezzül edemiyorsunuz, -elbette bu da insanı kahrediyor.

Parti ruhunu, parti büyüklüğünü kendinizden uzaklaştırmışsınız.

Bu kendinize yapabileceğiniz en büyük kötülük, kölelik, hatta düşkünlüktür. Hayret edişeyler yaratmak zorundayız. Kendi içimizde bazı esaslara ulaşarak daha doğru ve birlikte büyük yürüyebilmeliyiz.

PKK'nin saflığı, PKK'nin dürüstlüğü bu yoldaşların gerçeğindedir.

Kendi durumlarınıza bakın; ne kadar bu büyüklüklesiniz? Bu büyük yoldaşlarımız, partinin adını yükseltmek istediler, parti amacından uzaklaşmamak için büyük vahşet altında, her gün tahammül edilemeyecek işkenceler altında küçük bir yaşam imkanı bularak direndiler. Bu büyük direniş, bu amaç içindi. Burada hemen kendinizi karşılaştırın; ülke toprakları üzerinde, dağların zirvelerinde silahlı gruplar halindesiniz, ama yine de düşmana karşı birkaç doğru adım atamıyorsunuz.

Bu şehitleri, bu direnişleri gözlerinizin önüne getirdiğinizde kişi kendi hakkında ne diyebilir?

Elbette ki, bu yoldaşlardan ve bu direnişten bir uzaklaşma var. Bu uzaklaşmayı kendinize nasıl layık gördünüz, işte buna şaşıyorum. Uzun bir zamandır büyümeniz ve yetkinleşmeniz için bu kadar büyük parti derslerini verdik, büyük hizmetler sunduk. Ancak çıkardığınız sonuç; "*düşkün kişiliğimi nasıl yaşatabilirim*" oldu. İşte, en büyük tepkimiz de buna yöneliktir.

PKK şehitleri bunlar değildir. PKK direnişi bu değildir. İçinizden bazıları veya birçoğunuz, birçok yönüyle bir şeyler de yaratmak istiyorsunuz, ama PKK büyüklüğünden uzak bir PKK yaratmak istiyorsunuz. Her zaman söylüyorum, bu kişiliğinizle yalan söylüyorsunuz, kendinizi kandırıyorsunuz.

PKK mukaddestir, PKK kişilikleri dürüsttür.

Mazlum, Kemal Hayrilere eğer biraz bağlılığınız varsa, sahip olduğunuz bu kişilikle yürümenizin mümkün olmadığını göreceksiniz. Bu kişiliği şimdiye kadar parti içinde nasıl yürüttünüz, buna nasıl cesaret ediyorsunuz! Gerçekten vicdansız mısınız, terbiyesiz misiniz, -anlıyamıyorum. Neden böyle oldunuz? Çok mu zayıfsınız, çok mu düşkünsünüz, çok mu çaresizsiniz, -bunu anlamak istiyorum. Bu doğru değil ve zindan direnişine, 14 Temmuz kahramanlığına bağlılık değildir.

Ben bu yoldaşları, bu direnişi sizden ve parti adına yürütenlerden koruyorum.

Ya bu arkadaşların ruhuna ulaşır, ya 14 Temmuz ruhu yakalanır, ya da bu ruhu sonuna kadar sizlerden koruyacağız. Kesinlikle söz rini takip ediyorum. Bu kişiliklerinizle yürüyemem ve en ufak bir eksikliğiniz de olsa kabul etmem, bunu bileceksiniz.

Bugün 14 Temmuz direnişinin yıldönümü vesilesiyle bir şeyler yaparak anmak istiyorsanız ve gerçekten dürüstseniz ve bir şeyler de anlamak istiyorsanız bu arkadaşlarımızın sergiledikleri direniş gerçekliğine doğru yaklaşmak zorundasınız. Hangi koşullarda, neye karşı, neyle, nasıl direnişi yürüttüler, bunları aklınıza getireceksiniz, kendi gerçeğinizle kıyaslayacaksınız. Ve "*ben ne kadar bağlıyım, ne kadar onunlayım*" hesabını dürüst ve doğru vereceksiniz. Vermezseniz, sizleri ancak bir sahtekar olarak değerlendiririm. Bunları herkes için söylüyorum.

Bazı arkadaşlar bizi çok incitti. Bilemiyorum, insan büyümekten neden bu kadar korkuyor, -şaşıyorum. Bu arkadaşlara çok büyük imkanlar sunduk, ama hiç önem bile vermediler. Vicdanınız neden bu kadar kara, -gerçekten insan bir sonuç çıkaramıyor. Sizlere kim "*böyle yaşayın*" dedi? Bu yaşam uslubu kimindir? Bunun cevabını vereceksiniz. Aksi halde sizi kabul etmeyiz. Her gün bunun üzerinde duruyorum. Özgürlük istiyorsunuz, şerefli bir yaşam istiyorsunuz, işte yolu bu belirttiklerimdir. Neden bu yolun üstünde yürümüyorsunuz? Kötülüğün rüzgarına kapılıp gidiyorsunuz. İşte, gördünüz kaçıyorlar. Elbette birçok nedeni var. Büyük imkanlar hazır önünde, ama üzerinde durmaya tenezzül bile etmiyor. Bunun için gerçekten bu tarihi anının, adımın üzerinde durmak istiyorsanız acaba dürüst müdürler, değil midirler diyorum. Sadece bir anının üzerinde durmak insana yürümesi için sonuna kadar yeter. Uzun bir süredir "*PKK adına her yönüyle hareket edebiliriz*" diyorlar. Olmaz! PKK esastır. Eğer PKK gerçeği tutturulmazsa Kürdistan'da yaşam yürümez, -hiçbir şey gerçekleşmez.

Neydi bu direniş?

Zindanda ihanet büyük dayatılınca Şahinler tamamen düşürmek istediler; "*PKK adına kimse kalmamalı*", hatta "*hepsi PKK' ye karşı çıksın*", "*PKK de vatanı inkar etsin, halkı inkar etsin.*" Bunun karşısında bu büyük insanlar ise, "*biz canımızı vereceğiz, bu kararı vereceğiz*" dediler.

14 Temmuz; parti, halk, Kürdistan ve insanlık adının ortadan kalkmaması için verilen bir karardı. İhanete, büyük zulme, düşkün yaşama karşı bir parti kararıdır. Hemen hemen hepsi o kadar düşkün bir yaşam da gerçekleşmektedir. Eğer 14 Temmuz'a bağlıyız diyorsanız, o zaman sizlerden kahramanca bazı adımların atılmasını istiyoruz. Zindandaki gibi değil, savaş ve çalışmanın her yönüyle 14 Temmuz ruhuna bağlı adımlar atılması gerekiyor. Kendi ruhunuzda adım atın, böyle adımlar atmazsanız sahtekarsınız. Büyük değerlerle ucuz yaşamınızı sürdürmek istiyorsunuz, elbette bizim de bunu kabul etmemiz mümkün değildir.

Diğer bir husus da şudur:

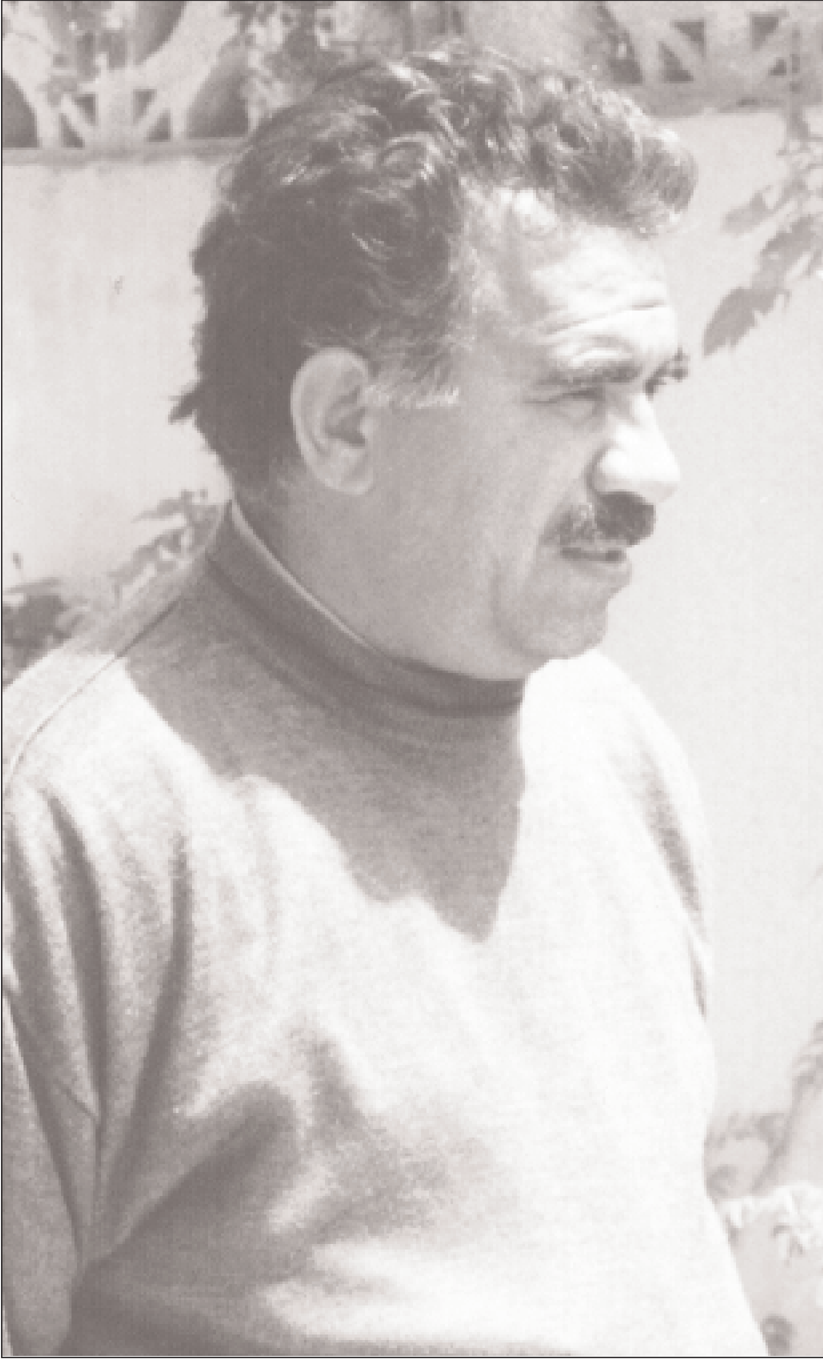
Önderliği tanımıyorsunuz.

Çok düşkünsünüz ve her zaman bizi kendi seviyenize düşürmek istiyorsunuz. Tabii ki, bu da mümkün değil.

Sizden bir şey rica ediyorum; biraz büyümeyi tanıyın. Eğer kendinizi yetiştiremiyorsanız, o zaman parti ile oynamayın, ihanet etmeyin, sadece bu değerleri koruyun. Eğer bu da elinizden gelmiyorsa çıkın gidin, derim. Ben bile kişiliğimi her gün eritiyorum, ama sizler kendinizi paşa ilan etmişsiniz.

Şimdi sizlerde PKK dışında her şey var; düşkünlük var, zayıflık var. Düşünce dağılmış, ruh dağılmış ve en önemlisi de büyük karar yok, -yarı ölü gibi. Her zaman kendisini sorun yapıyor; "*ben kapalıyım, yüzeyselim, bilmem neyim.*" İşte, bundan başka bir şey değil, en iyisi de ucuz ölüme gidiyor. Büyük başarı, büyük adım diyen, "*Ben de PKK' nin büyük şehitlerinden eksik yapmam, sonuna kadar düşünce ve yaşamım budur*" diyen yoldaşlar içinizde yetişiyor mu? Kendinize ve etrafınıza bakın, kim kendisini böyle gerçekleştiriyor?

Sizler üzerine fazla geliyorum diye değil, kendi kendinizi zor durumlara sokmuşsunuz. Oysa parti imkan ve fırsatlarıyla kendinizi büyütebilirdiniz, hepiniz kendinizi yaratabilirdiniz. Zaman da vermiştik, hatta kendinizi büyütebileceğiniz bir ortamı da sunmuştuk. Ama sizler anlamadınız ve sürekli "*ucuz bir yaşam*" edebiyatı dediniz. Hep keyfiyete tenezzül ettiniz. Bu da, tabii ki bir düşman isteğiydi. İşte, düşmanın isteği de kişinin böyle ucuz bir kişilikle yaşamasıdır. Budur, -bu da tanımadığınız bir şey değildir. Eskiden beri bu kişilik bizim için bir sefaletti ve içinde hayırlı hiçbir şey yok. Sadece düşmanın zulmü değil, binlerce arkadaş hemen hemen düşüyordu, "*ben teslim olayım mı, olmayayım mı?*", bu haldeydi arkadaşlar. İşte, 14 Temmuz direnişi buna karşı bir karar gerçekleşmesidir. Şimdi bakıyorum da, hiçbir arkadaş bundan kendisine yönelik bir

sonuç çıkarmıyor. Çoğunuz da bu haldesiniz, ama burası zindan değil. Burası dağ başıdır, elinizde silah var, ama doğru-dürüst yürüyemiyorsunuz, bu teslimiyetten daha kötüdür. Eğer bu anılarla sözleşmek ve kararlaşmak istiyorsanız kendinizi bu şekilde bırakamazsınız. Herkes söz sahibi olamaz, sizin gibi insanlar kendilerini yenilememişler, söz sahibi, karar sahibi olmaktan uzaksınız.

"*Partinin bazı imkanlarıyla yaşarım, sonunda düşmanın yanına kadar giderim.*" Bu PKK gerçekliği değildir, PKK'ye ve 14 Temmuz direniş anısına en büyük kötülüktür, hatta düşmandan daha çok bize karşı bir direniştir. Bu düşmana karşı değil, PKK büyüklüğüne karşı bir direnme durumudur.

Belki size acayip gelebilir, ama bu yaşamınız düşman hamleleri gibi sizleri PKK'ye ve 14 Temmuz'a karşı direnişe kaldırıyor. Düşmanın baskısı, düşmanın zoru ülkenin her yanında, savaş sahalarında sizi yumuşattı, şaşırttı, sonuç itibariyle hepiniz PKK içinde direniş halindesiniz. Elbette bu direniş 14 Temmuz direnişi değildir, Agit yoldaşlarınki değildir. Bu direniş PKK'ye karşı olan bir direniştir. Tuhaf bir şey, PKK içinde çoğunuz birçok yanınızla PKK'ye engel teşkil ediyorsunuz. Engelden öteye direniyorsunuz.

"*Biz partileşemeyiz, parti taktiklerine ulaşamayız, parti hattına ulaşamayız. Yakamızı bırak, biraz kendimizi yaşamak istiyoruz, küçük yaşamak istiyoruz*", gece-gündüz bunları söylüyorsunuz. Bu, kabul edilemez bir durumdur. Ne hakkınız var?

Şimdi sizler benden PKK partisini, bu büyük şehitler partisini küçük-burjuva bir parti yapmamı istiyorsunuz. Yüzde doksanı küçük-burjuva bir parti istiyor. Bu halinizle PKK partisi olabilir misiniz? Kendinizi Mazlum, Hayri, Kemal'in çizgisine ulaştırabilir misiniz?

Birçoğunuzun kişilikleri ortada ve doğru hesap vermelisiniz: Biz ne kadar büyük şehitlerin partisiyleyiz! Bu değerler tümden unutulmuş, çoğunlukla da ülkedekiler, savaşta yer alanlar unutmuş. Kim komutandır, kim keyfi yaşam sahibidir, kim kendini yaşıyor, kim parti ve savaş esasları dışı, kim kurnaz, kim oyunlar çeviriyor, bunlar üzerinde duruyorsunuz.

"*Düşmanı derinden vuralım, düşmanı büyük vuralım, büyük yoldaşlıklar yaratalım*" diyen yok, bunlar adeta unutulmuş.

Kim sizleri böyle alıştırdı? Öğretmenlerinizin hepsi yanlış, büyük şehitler değil. Büyük şehitlerden uzak, hatta düşmanın kendisidir.

Düşmanın zoru sizleri iflas ettirmiş. Neden sizden büyük yoldaşlar çıkmıyor, neden?

Bunca yıldır zindanda değilsiniz, özgürsünüz. Partinin bütün kitapları elinizin altında, neden bir türlü büyüyemiyorsunuz? Kendinize bunu mutlaka sormak zorundasınız. Eğer sormazsanız kimse size "*şereflisiniz*" diyemez ve namuslu insanlar da olamazsınız. Elbette başaramayan, bir görevi doğru-dürüst yerine getirmeyen namussuzdur, düşkündür. Düşkün insan ise beş para etmezin tekidir. Düşkün insanın bir değeri olur mu? Tek bir savunma yönteminiz var; "*ben ağlarım.*" Ağlayanlar da namussuzdur. Ağlamak kahramanlık mıdır? 14 Temmuz ağlamak mıdır, direnmek midir? 14 Temmuz başarı mıdır, düşüş müdür? 14 Temmuz kahramanlık mı, korkaklık mıdır? Bunların hepsini düşünmek zorundasınız.

Söz sahibi olamıyorsunuz ve çoğunlukla da buna üzülüyorum. Gerçekten sizler kimin arkadaşısınız?

Mazlum, Kemal, Hayirlerin mi?

Onlara mı yakınsınız, yoksa Şahin'e mi?

Şahin içimizdeyken çok çalışıyordu, sizden on kat daha fazla çalışıyordu, -ben tanıyorum. İçinde bulunduğunuz zor ortamda olsaydı belki sizden daha çok savaşırdı. Burada yine bir şey insanın aklına geliyor: Böyle büyük ihanet etmiş bir insan dahi yerinizde olsaydı, belki sizden daha iyi olabilirdi. Eğer sizler onun yerinde olsaydınız, belki daha kötü olabilirdiniz. Yani yeriniz Mazlum, Kemal ve Hayir'nin yeri değil, konumunuz Şahinlerden daha kötü.

Neden?

Bu yaşamınızla parti içinde büyük çalışmanın kaynağı olamazsınız. Parti içinde adeta yeni bir adet ortaya çıkmış; hiç çalışma, parti imkanları üzerinde otur ve kendini yaşat! Sen kendini nasıl yaşatırsın? Eğitimini yapmıyorsun, düşmanın üstünde hiç durmuyorsun, bazı taktikler, örgütlenmeler üzerinde durmuyorsun, ondan sonra da etrafını yık, boz, zafersiz kendini yaşat, çalışmadan kendini yaşat! Suçu arkadaşının üstüne at, etrafını suçla, kendini de temiz çıkart! Böyle olmaz ve bu bir sahtekarlıktır. Binlercesi bu şekilde kendi bireysellikleri ya da düşkünlükleri için partinin büyüyen imkanlarına göz dikmişler.

Durumlarınızı daha derin açmak istemiyorum, anlayabildiğinize inanıyorum. Eğer savaş ve halk içerisinde komutanlıkta, savaşçılıkta mevcut durumlarınızı değiştirmezseniz, değil düşmana karşı, bize karşı; değil 14 Temmuz'la, 14 Temmuz'a karşı direniyorsunuz demektir! Yanlış yapmayın. Bu arkadaşlarımız bu direnişte 60 gün aç-susuz, bir deri-bir kemik kaldılar.

Bu direnişle neyi ispatlamak istediler? "*Bu düşkün yaşamı, eriyip elimizden giden yaşamı kabul etmiyoruz. Biz ölümü kabul ediyoruz. Vücudumuzun, kemiklerimizin erimesini kabul ediyoruz, ama düşmanın istediği yaşamı kabul etmiyoruz. Biz PKK'yi bırakmayacağız.*" İşte, 14 Temmuz bundan başka bir şey değildir. Bir de kendinize bakın, "*düşman yok, biz güçlüyüz*" diyerek, kendi kendinizi ucuzca eritiyorsunuz. Mesela savaştaki arkadaşlar bilirler; "*parti esasları kalmadı, gerilla adına ideoloji, siyaset kalmadı, yoldaşlık kalmadı*" diyorlar. Yine köylü kurnazlığı, kimileri arkadaşlarını şehit ediyor, kimilerinin arkadaşları elden gidiyor, onlarca şehadet gerçekleşiyor, ama kendini sorumlu görmüyor, şehitlerin anısına bir şey yapmıyor. Her gün haberleri alıyorsunuz, "*anılarına ne yapayım, ben nasıl bir sorumluluk altındayım*" diyen yok. Bu komutanlık değildir, savaşçılık değildir, bu bir hıyanettir. İnsan böylesi bir durumdan korkar. Eğer bir sözünüz varsa ve partiyle olmak istiyorsanız dürüst olun. Bunun derinliğini, anlamını kavrayın.

En büyük korkum, partiden varolan uzaklaşmadır.

Bu kişilikler partiyi istila etmiş, parti diye bir şey bırakmamışlar.

Bunlar gözünüzün önünde yaşanırken, kendinizden bile haberiniz olmuyor. Bu durumda Kürdistan için, Kürtlük adına bir şey elimizde kalmıyor. Sadece ihanet kalıyor.

Eğer gerçekten bu anıya bağlı kalarak 14 Temmuz'un 15. yılında bir sonuca ulaşmak istiyorsanız, üzerinde durduğum bu noktaları kendinize esas alarak üzerinde durun, kendinizle kıyaslayın ve böylece kendinizi doğrulara ulaştırabilirsiniz.

Parti meselesi tek benim meselem değil. Bu yoldaşlar neden şehit düştüler? Elimizde bir şeylerin, bir şerefin kalması için şehadete ulaştılar, -yoksa kendileri için değil. Kendileri için olsaydı böyle büyük direnmezlerdi. Bir halk için, bir tarih için, bir insanlık için bunları yaptılar. Eğer sözlerinizin sahipleriyseniz sizler de bu yoldaşların takipçileri olabilirsiniz.

Söz sahibi olmak, hangi durumda olursa olsun, devam etmektir.

Her gün vahşet altındaydılar, en büyük zorluklar içerisindeydiler. Ama buna rağmen bu kadar direnebildiler. Sizlerin durumu ise çok iyi, niye büyük direnemeyeceksiniz ki! Kimse "*imkanım yoktur*" demesin, bunların hepsi yalandır. En büyük vahşet, en büyük imkansızlık Diyarbakır zindanındaydı. Hatta tarihte bile böyle bir vahşet görülmemiştir. Ama bu yoldaşlarımız direndiler, -büyük direndiler.

Kahramanlığı kendinize layık görün.

Her şeyle oynayın, ama bu büyük mukaddes değerlerle oynamayın. Sizden fazla bir şey istemiyoruz. Büyümek üzerinde durun. Hatta düşmanla baş edemiyorsanız ilkin kendinizle başetmeye çalışın. "*Kendimi gerçekleştireceğim, doğru partileşeceğim, partileşmeden uzaklaşmayacağım*" deyin. Neden bunları ısrarla belirtiyorum? Siz dün parti içindeki yaşamınızla bu değerleri mahvettiniz de ondan. Siz parti esaslarını, parti yoldaşlığını, hepsini boşalttınız da ondan. Neden böyle yaptınız? Parti içindeki düşman, zindandaki düşmandan daha mı büyüktü? Hayır! Hiç düşman yoktu, siz kendi kendinize böyle yaptınız. Şimdi de sizleri kabul etmemi istiyorsunuz. Bu büyük şehitler sizi affetsin, kabul etsin.

Hayır!

Parti yaşamıyla, önderlik yaşamıyla oynayanlar af edilmezler, kabul edilmezler.

Kendinizi kandırıyorsunuz. "*Biz çaresiz kaldık, zayıfız, bazı anlayışlarımız düşmandan kalmış, eski toplumdan kalmadır*" demek, büyük yalandır. Bu arkadaşlar için de aynı şeyler geçerliydi. Ama hayır! Sizde olan daha başka bir şeydir.

Parti üzerindeki oyun, partiyi küçük-burjuva partisi yapmaktır. Elbette ki, bu partiye savaş açmaktır. Parti içinde partiye karşı bir savaş durumudur. Başka türlü bunun izahı yapılamaz ki!

Tekrarlıyorum; şehitlerin anılarına bağlı kalmak istiyorsanız, sözleriniz sahipleriyseniz, çizdiğimiz bu çerçeve üzerinde bir kez daha gerçekçi durun. Fazla yorulmamışsınız ve sizlere bazı imkanlar da sunmuşuz. Her şeyden önce bu büyük şehitlerin yolunda, bu büyük direniş yolunda kendinizi kararlaştırın. Ama dürüstlükle, ama onların gerçeği temelinde kendinizi kararlaştırın. Sizin için dile getirdiğimiz bu hususları büyük istekle, büyük iradeyle esas alın. Ve PKK militanlığının gerçekliği sizde yürütülsün. Böyle yaparsanız ancak Mazlum, Kemal, Hayri, Ali ve Akiflerin arkadaşı olabilirsiniz. Büyüyeceksiniz ve büyük adımlar atmaktan korkmayacaksınız. "*Etrafımız bizi şaşırtıyor, etrafımız bizi yoldan çıkarıyor*" demeyin. Hayır! Düşman da bu arkadaşları yoldan çıkarmak istiyordu, oyun büyüktü ama başaramadılar. Ama burada düşman da yok, siz kendi kendinizi yoldan çıkarıyorsunuz.

Bazı şeyleri anladığınıza inanıyorum. Yine önderlik her şeyden önce şehitlerin temsilcisidir. Kimse bunu unutmasın ve bizden de bir şey istemesin. Kesinlikle kabul etmiyorum. Benim istediğim, yaptıklarım şehitlerin isteğidir, diğer şeylerin benim için fazla bir kıymeti yoktur.

Onların amacı, onların vasiyeti, onların yaşamı üzerinde ben söz sahibiyim. Bıraktıkları vasiyet temelinde sözüm var, -yürütüyorum da. Bunu anlayacaksınız. Yetersizliklerinizi üstümüze atmayacaksınız, zayıflıklarınızla bize yaklaşmayacaksınız. Çaresizliğinizle, yanlışlıklarınızla, düşkünlüklerinizle bize uzak duracaksınız. Bu şehitlere de yaklaşmayacaksınız.

Ben her zaman şehitlere söz verdim.

Haki yoldaşa söz verdim, partiyi ilan ettik.

Mazlum, Kemal, Hayri yoldaşlara söz verdim, ülkeye büyük dönüşü gerçekleştirdik.

Mehmet Karasungur yoldaşa söz verdim, Güney Kürdistan'ı devrime ulaştırdık

Kimse inanmıyordu, ama biz yaptık. Agit yoldaşlara söz verdik, Kürdistan'ın tamamında gerillayı donattık. Bütün bunlar şehitlere verdiğimiz sözlerdir.

Zilan yoldaşa söz verdik, kadın özgürlüğünü yükselttik, büyüttük. Hepsinin sözleri ve vasiyetleri yerine getirilmiştir.

Kendinizde saygı ve takdiri görüyorsanız kendinizi söz sahibi yapacaksınız. Bundan başka sizin için hiçbir şeyin değeri olamaz. Yeme-içme hepsi zafer içindir. Konuşma, yürüme hepsi partinin büyümesi içindir. Bizde keyfiyet yok, her şey insanın büyümesi temelindedir.

Her şey büyük direniş içindir.

Kendinizi başka bahanelerle üzerimizde yürütmeyin ve yanaşmayın. Bunu ısrarla söylüyorum, sonra kötü düşersiniz. Önderlik babanız değil, akrabanız değil, önderlik allahınız değil, reis ve muhtarınız da değildir. Önderlik, her şeyden önce şehitlerin vasiyetidir, her şeyden önce direniştir, her şeyden önce partidir, bir savaş çizgisidir.

Eğer önderliği böyle tanımak istiyorsanız birlikte yürürsünüz. Böyle tanımazsanız yanına yaklaşmayın. Yaklaşırsanız ajansınız: Sömürgeciliğin, düşmüş toplumun, kötülüğün, müflis kişiliğin ajanısınız.

Biz zayıf, basit, hafif insanlar için yokuz. Küçük ve zayıf insanın düşmanıyız. Biz onların yok olmaları anlamına geliyoruz. Biz büyümek isteyen insanla, kendisini gerçekleştirmek isteyen, kendisini direniş yapan, düşmana karşı kendini büyük silahlandırmak isteyenleriz. Sözümüz de bundan başka bir şey değildir.

Büyük şehitlerimiz için, parti içindeki böyle büyük kararlar şimdiye kadar yürümüştür ve yürüyecektir de. Eğer akıllıysanız, dürüstseniz ve söz sahibi olmak istiyorsanız bu çerçeve temelinde bir kez daha en büyük kararı kendi kişiliğinizde verin, kendinize karşı, kendiniz için verin. Sizden bir şey istemiyorum, şehitler sizden istiyor. Bu büyük direniş sizden istiyor, sizler de vermek zorundasınız. Eğer bu doğrular temelinde verirseniz dürüstsünüz ve kimse sizleri durduramaz. Geride kalmaz, zayıfta olmazsınız. Bu arkadaşlar zayıf mı kaldılar, geride mi kaldılar, çok zor durumlarda büyüklüklerinden taviz mi verdiler?

Hayır!

Bu büyük direnişten herkesin sonuçlar çıkarması gerekiyor. Hangi sahada ve hangi şekilde olursa olsun bu partiden uzaklaşmayı ortadan kaldırmalıyız. 14 Temmuz kararına ulaşana dek bu uzaklaşmaya karşı durmalıyız. Bu büyük şehitler kendilerini büyük direniş temelinde gerçekleştiler ve sonuna kadar yürüdüler. Çalışmanız böyle olup sonuca ulaşırsa 14 Temmuz'un sahipleri olursunuz. 14 Temmuz sahipleri ise her zaman büyük olurlar. Böyle yürüyenler bunun savaşını verenler; sabırla, bilinçle, çalışmayla bir savaş yürütürler ve her zaman zafer kazanırlar, başarılı olurlar.

14 Temmuz 1997

Yaşamımızın mütevazi ayrıntıları militanlaşmamızın dölyatağıdır

“İdeoloji teorik yanından çok, pratik bir gerçekleşme durumudur”

● *Baştarafı 1. sayfada*

ne, onun sınıf ve örgüt çizgisine gelmemek demektir. Özce örgüt adamı olmayı kabullenmemektir; devrime ve onun iradi gücüne kendini yatırmamaktır. Elbette ki, ideolojiyi özümseyememiş veya onunla bütünleşmemiş olmanın bunda payı büyüktür. Çünkü militanlık ya da militanlaşma bir ideoloji ile bütünleşme anlamına gelmektedir. Ruh ve irade olarak bütünleşme, hatta ideolojinin **partizan karakteri** içinde kendini eritme de diyebiliriz buna.

Bu bütünleşme nerede, nasıl gerçekleşecektir? Kendini kalın kitaplar arasına yatırıp devrim rüyaları görmekle mi? Böyle olmadığını herkes biliyor, ama birçoklarımızın siyasi yaşam gerçekliği, böylesi bir duruştan başka bir şeyi ifade etmiyor. Bu durum ideolojiyi salt teorik bir sorun olarak ele almaktan ve onun partizan karakterini görememekten kaynaklanıyor. Halbuki ideoloji teorik yanından çok, pratik bir gerçekleşme durumudur. İdeolojilerin tanımı gereği bu böyledir veya böyle olmak durumundadır. En genel tanımıyla ideolojiler; bir ulus, toplumsal sınıf veya tabakanın, hatta toplumsal bir grubun **çıkarlarının** sistematize edildiği düşünsel disiplinlerdir. Çıkarların esas alınması, böylesi bir yoğunlukta ifade bulması, ideolojiyi, teorinin soyut karakterinden koparıp somutlaştırdığı gibi, onu aynı zamanda bir çatışma ve savaşım içine sokar. Bu savaşta egemen ideolojiler egemenliklerini sürdürebilmek kaygısıyla gerçeği gizleme ve çarpıtma **savaşını** verirken, dolayısıyla yanılsama işleviyle hasrolunurken; ezilenlerin ideolojisi, gerçeği savunma ve dile getirmenin **savaşımını** verirler. Ve her ikisi de bu savaşı, bu **çıkar çatışmasını partizanca vermek** durumundadırlar. Egemen ideoloji her türlü teknik olanağını bu doğrultuda seferber ederek kullanır. Ezilenlerin ideolojisi ise, tüm teknik olanaksızlığına karşılık insanın ruhunu ve iradesini partizanca bir seferberliğe katarak bu savaşı yürütmeye çalışır. Bu durumu onu, çok daha yüksek düzeyde partizanca tutum almaya zorlar. Ve bu tutuma sahip olabildiği oranda mevcut gerçekliğini dönüştürebilme gücü kazanır.

İşte, bu anlamda ideoloji ve onun partizan karakteri, militanlaşmanın olmazsa bir koşuludur. Sosyalist kişilikte devrimci ruh ve özgür irade militanlaşma ile kazanılır. Bu söylediklerimizinden yola çıkarak, devrimci kişilikte gelişme çizgisinin **militanlaşma merakı ve arayışı** içinde olanlar için geçerli olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü militanlaşma merakı ve arayışı ile ancak kendimizde ve yaşamımızda bir çözümleme gücüne ve kendini her gün yeniden üreterek gelişen bir katılım düzeyinde sahip olabiliriz. Nasıl? Tıpkı bir zanaatçının işlemekte olduğu oyanın her kıvrımında taşıdığı, başarıyı güvenceye alma sorumluluğuyla sahip olduğu titizliğe sahip olarak, yaptığımız işin her anında ve ayrıntısında kendimizi görerek bir gelişim çizgisini tutturabiliriz.

Militanlaşma merakı ve arayışı bunun için gereklidir. Ulusal ve toplumsal kurtuluşun çıkarlarını her gün daha yüksek düzeyde nasıl anlamlandırıp ifade edebiliriz? Bu doğrultuda mevcut gerçekliği nasıl dönüştürebiliriz ve buna denk düşecek bir dönüşüm gerçeğini kendi kişiliklerimizde nasıl somutlaştırabiliriz, ne kadar somutlaştırmışız? Bu ve benzeri sorular ideoloji ile bütünleşmenin, onu politik bir silah, bir eylem klavuzu olarak her gün yeniden üretebilmenin endişesini ifade eder. En üst düzeyde yüklenilen bir sorumluluktan, en küçük gördüğümüz görevlere kadar bu endişeyi taşıyabilen militanlaşır. Küçük bir sorumluluk alanında büyük dünyaları kurabilir; küçük başlangıçlardan büyük sonuçlara ulaşabilir ve çok **küçük imkanlardan büyük değerler** yaratabilir. Böylesi bir gelişme çizgisi ideoloji ile bütünleşmeyi sağlayabilir. Veya ideolojiyle bütünleşmenin bir ölçütü ortaya konulmak isteniyorsa eğer; başvurulması gereken kriter, militanın bu gelişim

“Bu savaşın sırrı yoldaşça bir ‘merhaba’ da gizlidir.”

çizgisinin neresinde olduğudur.

Soruna bu şekilde yaklaşıldığında görülecektir ki, yaşamımızın mütevazi ayrıntıları militanlaşmamızın dölyatağıdır. Özellikle mütevazi ayrıntılar diye nitelendiriyoruz. Kesinlikle küçük veya basit değil, küçük veya basit gibi görünen, ama büyük sonuçları bağrında taşıyan ayrıntılardır burada sözkonusu edilen. Bunlar, bizim çoğu kez öneminin farkına varmadığımız, dolayısıyla küçümsediğimiz, ama özünde büyük sonuçların göstergesi olan veya büyük sonuçlara ulaşmakta çok güçlü başlangıçlar yapabileceğimiz ilişkiler ve bunun gereği olan işlerdir. Ve yaşam böylesi ilişkiler ağından başka bir şey değildir. Dolayısıyla bizde gelişecek olan militanlık ya da militanlaşma merakı ve arayışı, yaşamın bu mütevazi ayrıntılarını görme ve anlama çabası olarak tanımlanabilir. Militanlık bizim bu ilişkilere verdiğimiz değerde, algılama gücünde ve anlam verme çabamızda büyür.

Bu noktada dikkat edilmesi ve yanlış anlaşılmaması gereken husus, bu ayrıntılarda boğulup gidilmemesi gerektiğidir. Militanlaşacağım diye yaşamın ayrıntılarına saplanıp kalan, militanlığı küçük işlerle uğraşma yaklaşımından ileriye gidemeyen, çevresindeki ağaçlara bakmaktan ormanı göremeyen bir gelişmeyi -daha doğrusu gelişmemeyi- kastetmiyoruz. Tersine en ufak bir ayrıntıda ulusal ve toplumsal kurtuluşun, insanlığın yüce çıkarlarının görülebilmesinden ve bilince çıkarılmasından sözediyoruz. Parçanın bütün ile böylesi bir bağlantısını kurabildiğimizde, büyük sonuçlara ulaşmada güç alabileceğimiz o mütevazi ayrıntılar içinde **öncelikli olanları** açığa çıkarabileceğiz demektir. Öncelikli olanı yakalama, onun üzerinden bir gelişme çizgisini açığa çıkarma, bizim ayrıntılar içinde boğulup gitmemizi engelleyeceği gibi, giderek politika yapma yeteneğimizi de geliştirecektir.

Öncelikli olanı yakalayamayanın politik olması veya ideoloji ile bütünleşmesi düşünülemez. Çünkü parçada bütünü göremeyen ve doğrultuda öncelikli olanı yakalayamayan bir tarz, parçayı bağımsız dolayısıyla anlamsız ele aldığı için her zaman bütünü parçaya feda eden bir yaklaşıma düşmekten kendini kurtaramaz. Tali olanda takılıp bu yaklaşım stratejisinin, taktiksel olanın hizmetine sokulmasını ifade eder. Politika edebiyatında buna **pragmatizm** deniliyor. Taktik olana göre hareket etmek, hatta giderek stratejiyi, taktik olanın gereklerine göre belirlemek. Stratejinin, ideolojinin en yüksek ve en yoğun düzeydeki gerçekleşmesi olduğu düşünülürse pragmatist tutum, ilkesizlik, dolayısıyla en gözükara oportünizm anlamına gelmektedir.

Yaşamımızın mütevazi ayrıntılarında gözükara oportünizmi her gün açığa çıkarıp teşhir etmemiz mümkündür. Bir göreve gidip geldiğinde yoldaşlarının kendisine hizmet etmesini bir hak olarak görüp ağalığını dayatma, bilinçli ya da bilinçsiz olarak yaşadığımız ve yaşattığımız durumlar olmaktadır. Yine bunun gibi, bir göreve gidip geldiğimizde, ardından bir göreve daha gitmemeyi kendimizde hemen bir hak olarak görürüz. Ve hatta bu duruma açık bir ortamda, kurnazca davranıp hafif olan bir görevle günü atlatmaya çalışırız. İlk bakışta küçük gibi görünen yaşamla böyle bir ilişkilenme tarzının açığa çıkardığı kişiliğin varacağı en son nokta, siyasal literatürümüze “*Botan Çeteceği*” diye geçen “*Savaşırım, istediğim gibi yaşarım*” anlayışıdır. “*Yaşayamazsam kaçarım*” diyerek gözükaralığını ihanet çizgisinde ifade eder.

Demek ki, yaşamımızın mütevazi ayrıntılarında ihanet çizgisiyle mücadele etmek mümkündür. İçimizdeki yılanın başının çok küçükken ezilmesi anlamında en etkili olanı da budur. İhanete karşı savaş, asıl olarak yaşamın mütevazi ayrıntılarında kazanılır ve tam anlamıyla bir zafer olur. Çünkü ihaneti yaşatacak zeminin kurutulması anlamına gelir ve bu uğurda sarfedilen her çaba, kazanılan her başarı bizi biraz daha fazla ideolojiyle bütünleşmeye götürür. Çünkü hak arayıcılığının her mahkum edilişinde kazanılan, değer yaratma endişesidir. Parti için, halk için, ulus için, insanlık için daha fazla ne ya-

“Kesinlikle küçük veya basit değil, küçük veya basit gibi görünen, ama büyük sonuçları bağrında taşıyan ayrıntılardır burada sözkonusu edilen. Bunlar, bizim çoğu kez öneminin farkına varmadığımız, dolayısıyla küçümsediğimiz, ama özünde büyük sonuçların göstergesi olan veya büyük sonuçlara ulaşmakta çok güçlü başlangıçlar yapabileceğimiz ilişkiler ve bunun gereği olan işlerdir. Ve yaşam böylesi ilişkiler ağından başka bir şey değildir.”

pabilirim; bu uğurda bütün enerjimi ve yeteneğimi nasıl seferber edebilirim, endişesidir. Bu, PKK ideolojisinin ta kendisidir. Böylesi bir seferberlikle PKK'nin ideolojik-politik hattı yaratılmış, parti olarak tarih ve halk karşısına çıkılmış ve uğruna kahramanca bir PKK direniş geleneği açığa çıkarılmıştır.

Yaşamın mütevazi ayrıntılarında öncelikli olanı yakalayıp politik kazanımların sahibi olmanın bize kazandıracağı en önemli yeteneklerden biri de bir bakış açısına sahip olmaktır. Savaşta taktik geliştirebilmenin, taktikte yaratıcı olabilmenin dayandığı temel yeteneklerden biri budur. Böylesi bir bakış açısına sahip olmak, üzerinde bulunduğumuz coğrafyaya farklı bakmayı, -yani doğru bakmayı geliştirir. Bir çatışmada hangi tepeyi, hatta hangi kaya parçasını nasıl değerlendiririm; neyi neyle ilişkilendirerek gücüme manevra yeteneği kazandırabilirim sorunlarının cevabı, öncelikli olanı yakalayabilmekten geçer. Bu bakış açısı, üzerinde bulunduğumuz coğrafyanın her bir parçasını, bizim gözümüzde farklı kılar. Yine bunun gibi, bir çatışma, baskın veya sızma da düşman mevzilenmesini çözebilme, kazanmış olduğumuz bakış açısıyla ilgilidir. Savaşta her mevzi birbiriyle bağlantılıdır. Bulunduğu konum ile birlikte ele alındığında bu bağlantılar bazı mevzileri diğerlerinden daha önemli -stratejik- kılar. Güçlü bir bakış açısına sahip olan komutan bunu görebilir. Mevziler içinde öncelikli olanı saptayıp düşürmek, diğer mevzilerin de daha kolay ve hızla düşmesi demektir. Örnekleri çoğaltmak mümkün. Özellikle de hareketli savaş açısından ele aldığımızda bakış açısına sahip olmanın önemli daha anlaşılırdır. Hareketli savaşta, özellikle operasyonlarda düşmanın ilerleyişi, girdiği her alanı tutma, böylece arkasını sağlama alarak ilerleme biçimindedir. Bilindiği gibi buna, düşmanın gücünü alabildiğine araziye yaymayı, böylece zayıf noktaları açığa çıkarmayı hedefleyen bir taktikle karşılık verilir. İşte, tam da bu noktada komutanı taktikte yaratıcı kılacak olan, yayılmakta olan düşmanın işaretlerini izleyerek boşluklarını yakalayabilmesidir. Yine aynı şekilde düşmanın nasıl geri çekileceğini görebilmesidir. Bunu önceden görüp kendi savunmasını veya geri çekilmesini buna göre mevzilendirebilirse eğer, düzenli ordunun hantallığının ve operasyon dönüşü yorgunluğunun ona kazandırdığı avantajı iyi bir biçimde değerlendirebilmiş olur. Bakış açısından sahip olabilen bütün bunları görebilir ve bakış açısı ne kadar güçlüyse, o oranda başarıyı kazanabilir. Tarihteki büyük komutanların politikacı kökenli olmalarının nedeni de daha çok burada aramak gerekir. Çünkü bakış açısı kazanılmasına neden olan öncelikli olanı saptayıp onun üzerinden politika yapabilme yeteneği, politika sanatının en temel özelliklerinden biridir. Dolayısıyla güçlü politikacılar, güçlü bir bakış açısına sahip oldukları için tarihe büyük komutanlar olarak giriş yapabilmişlerdir.

Bizde komutada yaşanan darlığı da aynı nedende görebilmek mümkündür. Yaşamın mütevazi ayrıntıları karşısındaki tutumumuz, onları politika yapmanın nesnesi olarak değerlendirmek değil, sıradan ele almak ve kendimizi sıradanlaştırmaktır. Nasıl yani? Yaşamın mütevazi bir ayrıntısında yatan büyük bir ihaneti görmezsen ve bunun gereği olan sınıf savaşımını anı anına geliştirmezsen sıradanlaşırsın. Hiçbir bakış açısı da gelişmez.

Politika, ideolojinin kendini yaşamda gerçekleştirme durumudur. İdeolojinin mevcut gerçekliği dönüştürmek -egemen ideoloji açısından korumak- için girdiği çatışmayı ve çatışma alanını ifade eder. Savaş, bu çatışmanın en yoğunlaşmış biçimidir. Bu söylenenler çok bilinen doğrularımızsa eğer, mütevazi ayrıntılarda öncelikli olanı saptayabilmek ve onun üzerinden büyük sonuçlara ulaşabilecek bir gelişim çizgisini tutturabilme yeteneğini kazanmak, militanın kendini büyük politik eylem ve savaşa hazırlaması anlamına gelmektedir. Yaşamımızın mütevazi ayrıntılarına yüksek bir değer biçmemiz, onları militanlaşmamızın dölyatağı olarak görmemiz, her şeyden önce bu nedenledir. Militan politika yapabilen, bunun her türlü gereklerini üretebilen, böylece yaşamına siyasal muhteva kazandırabilen kişi demektir.

Militanlaşmanın ideoloji ile bütünleşmek olduğunu belirtmiştik. Apocu düşünce bu anlamda büyük bir militanlaşma gücüdür. Askerleşme ve bu esas üzerinde bir savaşım gerçeğini açığa çıkarmak ideolojik-politik hattımızın dayandığı temel taktik esaslardan biridir. Dolayısıyla askerileşmek, onun disiplini ve gereği olan bir yaşam biçimi, militanlaşmamızın olmazsa olmaz bir koşuludur. Bu olmazsa olmazın kavranabilmesi ve-

ya kavratılabilmesi için elbette ki ideolojik-politik birtakım açılımlara sahip olmak önemlidir. Örneğin, TC sömürgeciliğinin günümüzdeki karakteri ve bunu yaratan tarihsel-toplumsal gelişmenin bilinmesi militanlaşmamız açısından, yani ideolojiyle bütünleşebilmemiz açısından önemlidir. Silahlı mücadelenin, yürütülen devrimci savaşın ve bunun gereği olan bir kadrolaşmanın ancak güçlü bir askerileşme çizgisiyle sağlanabileceğini bilince çıkarmamız açısından bu böyledir. Ama bu militanlaşma, ya da ideoloji ile bütünleşme sorunumuzun sadece bir yanıdır. Tüm bu söylenenler, açıklananlar anlamını nerede bulacak ve askerileşmenin bir yaşam biçimi haline getirilmesi nerede kazanılacaktır. Askeri çaba ve kazanımlarla büyük bedeller pahasına yaratılmış değerlere doğru yaklaşımda kazanılacaktır. Askeri bir göreve, -en kutsalı nöbettir, nöbete yaklaşımda kazanılacaktır. Savaşımımızın önemli bir aracı olan silaha yaklaşımda kazanılacaktır. Bunlar gibi daha bir sürü ayrıntıda askerileşme çizgisini açığa çıkarmak, bu esas üzerinden militanlaşmanın veya ideolojiyle bütünleşmenin neresinde olduğunu sorgulayabilmemiz mümkündür.

Yeni tanışmış olduğum bir yoldaşın sürekli olarak silahıyla oynamakta olduğunu görünce oldukça rahatsız olmuştum. Teknik anlamdaki sakıncaları bir yana, beni asıl rahatsız eden, silaha yaklaşımındaki o küçükburjuva tutumdu. Yaşam içindeki durumunun oldukça hafif, gevşek olduğunu bir süre sonra açıkça gördük. Askerileşme ve askeri yaşam konusunda kendisiyle sürekli konuşulup bir şeyler anlatılmaya çalışılıyordu. Bir yararı olmayacağını düşünüyordum hep. Çünkü bunu anlayabilmesi için kavraması gereken çok daha temel hususlar vardı. Bir gün yıkamış olduğu çoraplarını silahının üzerine asmış olduğunu gördük. Uyardığımızda, doğru olmadığını söylediğimizde "*neden*" diye karşılık verdi. Kürt için savaşın önemi, onun savaşmaktan başka hiçbir yoğunun olmadığını ve bunun bir gereği olarak ordulaşmanın zorunluluğunu aslında her arkadaş kadar iyi **bilen** bir arkadaştı. Ama sadece biliyordu. O bildiği ile ne kadar bütünleştiği, bildiklerinin kişiliğinde ne kadar içselleşmiş olduğu konusunda aynı şeyi söyleyebilmemiz mümkün değil.

İşte, arkadaştaki yaşam sorunun kaynağı buradadır aslında. Savaş ile taşıdığı silahın bağlantısını doğru kurmaktan çok uzaktır. Silahın hangi bedellerle yaratılmış olduğunun ve bunun gereği olan saygının çok uzağındadır. Bunun bilincinde olmayan yaşamımızın hangi değerinin bilincinde olabilir? Örneğin bir yoldaşın, partinin ve şehitlerin bize kazandırdığı en yüce değerlerden biri olduğunu, onların bize bir mirası ve emaneti olduğunu nasıl bilince çıkarabilir? Bunlar sorunun bir boyutudur. Biraz daha derinleşildiğinde görülecektir ki, arkadaşımız, taşıdığı silahın gücünü bilince çıkarmış olmaktan çok çok uzaktır. Onun için silahla bir oyuncak gibi oynuyor, uyarıldığında da "*neden*" diye soruyordu. Düşünmemiz gerekiyor; taşıdığı silahın gücünü yeterince göremeyen bir savaşçı, bu savaşı ne kadar anlayabilir? Bu savaşı kazanacağına inancı ne kadardır? Bu doğrultuda inancı zayıf olanın yaşadığı ruh hali ve coşkusu ne kadardır? Ruhu ve coşkusu zayıf olan, en başta kendisi olmak üzere, yaşamımıza neyi, ne kadar katabilir?

Yaşam sorunu gerçekten de büyük ve kapsamlı bir sorundur. Ama görüldüğü gibi böylesi büyük ve kapsamlı bir sorunu biz, yaşamımızın mütevazi ayrıntılarında çözebiliriz ve asıl olarak da orada çözmeliyiz. Yine militanlaşmamızın önemli bir boyutu olan ideoloji ile bütünleşmeyi de böylesi mütevazi ayrıntılarda çözebiliriz. Çünkü taşıdığı silahın gücünü bilince çıkaramayana, TC sömürgeciliğinin gerçekliğini anlatmanın çok fazla anlamı yoktur. Veya anlatmamızın temel amacı, savaşçı da taşıdığı silahın gücünü bilince çıkarmak doğrultusunda olmalıdır. Veya bunun gibi mütevazi ayrıntıların bilince çıkarılmasına hizmet etmelidir. Böyle olmazsa ne olur? Savaşçı da düşmana karşı yanlış yaklaşım gelişir. Düşmanın gücüne ya abartılı, ya da küçümseyici bir anlayışla yaklaşır. Böyle olmadığını görünce de inancı sarsılır. Yani, sonuçta bizim ona teorik olarak vermeye çalıştıklarımız, savaşçıyı militanlaştırmak yerine tam tersi bir etki yaratır.

Anlatmaya çalıştığımız tüm bu hususların önemli olduğunu düşünüyoruz. Önemine vurgu yapmak için, arkadaşla ilgili öykümüze devam edelim: Bir akşam sohbet toplantımızda arkadaş silahların önüne oturmuştu. Çok geçmeden sırtını silahlara dayayarak toplantıya katılımını sürdürdü. Yaşamımız üzerine sohbet ediyorduk. Bir süre sonra bir arkadaş daha geldi ve onun yanına oturdu. Manga komutanı bir arkadaşımızdı; saflarımıza askeri kanunla katılmıştı. Toplantı boyunca bir kere olsun silahlara sırtını dayamadan oturdu. Sohbetimizin bir bölümünde örnek verdik. Sırtını silahlara dayayarak oturan arkadaşta bizim bu savaşı kaybettiğimizi; diğer arkadaşta ise savaşı kazandığımızı belirttik. Nedenini, nasılını anlatmaya çalıştık.

Bir başka arkadaşımız daha var. Çok kitap okur. Daha sonra şehit düşmüş olan bir arkadaşımız, bir gün onun nöbette kitap okuduğunu görmüştü. Arkadaşı eleştirmiş ve eleştirisini şöyle noktalamıştı: "*Sen çok kitap okuyorsun, ama okuduklarını hep yanlış anlıyorsun.*" Çok doğru ve anlamlı bir tespit aslında. Nöbete yaklaşımı yanlış olduğu için yanlış anlıyor. Veya okudukları onun nöbete doğru yaklaşımına hizmet etmiyor. İşte, ideolojiyle bütünleşememe tam da bu noktada ortaya çıkıyor. Arkadaşta güçlü bir düzeltmenin yapılabilmesi için nöbete yaklaşımından işe başlamamız gerekiyor.

Çok bilenlerin ve hatta içimizde bir "*filozof*" gibi dolaşanların, bu durumlarına hiç de uymayan eksiklikleri, hatta ihanet çizgisine düşmelerini de bu değerlendirmeler ışığında çözümlemek, anlaşılır kılabilmek mümkündür. Bildiklerine yaşamında bir anlam vermeyenler, en ufak bir değeri bile üretmenin çabası haline dönüştüremeyenler, ideolojiyle bütünleşmedikleri gibi, kendilerini örgüt gücüne de kavuşturamazlar. Militan örgütlü kişiliktir ve örgüt militanlaşmanın veya militanın en güçlü silahıdır. Kendini örgüt gücüne kavuşturamayanlar, bireyselleşmeden başka yol bilmez veya düzenin onda yaratmış olduğu bireyciliği kıramayan bir duruşun sahibi olarak kalırlar. Örgüt gücüyle hareket etmeyenin ne kadar çözüm gücü olabileceği her zaman ortadadır. Başlangıçta sonuçlarının farkında olmadığı için belki de yeğlediği bir durumdur, ama bu bireyselliği kişiyi, giderek kendini örgüt içinde yalnız, tek başına hissetmeye götürür. Artık bütün iyi niyeti ve duyguları da onu çizgide tutmaya, örgüt adamı olmaya yetmez. Doğru olanı bilir, ama uygulayamaz veya bu doğrultuda bir çabanın sahibi olmaz. "*Ben başıma ne yapabilirim ki*" diye, düşünür durur hep. Bu aslında onun son sığınma noktasıdır. Oysa bu savaşın sırrı, gerek düşmana karşı yürütülen, gerek içimizde yürüttüğümüz sınıf savaşımının sırrı yoldaşça bir "*merhaba*" da gizlidir. Yoldaşa verilen bir bardak suyun moral gücünde gizlidir. Yine bir yoldaşa katabildiğin ideolojik-politik değerde ve onda yaratabilmiş olduğumuz gelişmede gizlidir. Bunlar yaşamımızın mütevazi ayrıntılarıdır, ama güç bunlarla yaratılabiliyor. Güç olabilen ideolojik-politik birikimini bunlara yansıtabiliyor ve yaşamımızın bu mütevazi adımlarında ideoloji ile bütünleşen güçlü bir yürüyüşün sahibi olabiliyor demektir.

Parti çizgisiyle bütünleşmiş bir yürüyüşün her mütevazi adımında, iradenin, parti iradesiyle nasıl eritildiğini görmek mümkündür. Verilen bir göreve itiraz etme gibi bir yaklaşım sözkonusu değildir. "*Hak arayıcılığı*" ne kelime!.. O kendini borçlu hisseden bir yaşamın sahibidir. Kendi çabalarını parti emeği olarak görür, böyle sahip çıkar ve günlük yaşamındaki üslubuna da bunu, ideolojiyi özümseyebilmiş olmanın rahatlığıyla yansıtır. Tersiyle ister kendinde, ister başkasında açığa çıkmış olsun anı anına mücadele eder. Bunu kendisinde devrimci yaşam ve davranış alışkanlığı haline getirebilen, kendisini parti çizgisinde tutmanın koşullarını da bugün yeniden üretmiş olur.

Çünkü ideoloji ile bütünleşmemizi sağlayan yaşamımızın mütevazi ayrıntıları, aynı zamanda ideolojik birikimimizin yaşam içinde ifadesini en güçlü bulabileceği ilişkilerdir. Böyle olunca, ideoloji karşısındaki duruşumuz kişiliğimizin nasıl bir gelişme içinde olduğunu sorgulayabileceğimiz ve bu doğrultuda günlük bir mücadeleyi hayata geçirebileceğimiz bir ilişkiler ağı/alanı olarak görmemiz gerekmektedir. Her türlü yetmezliğimiz, zaaf ve eksikliğimiz bu ilişkiler ağı içerisinde kendisini ele verir. Anı anına bir düzeltme, eksi/sivil yaşam alışkanlıkları yerine devrimci yaşam alışkanlıklarını kişiliğimizde ve ortamımızda geliştirme anlamına gelir. Bizi büyük savaşlara ve eylemlere hazırlayacak olan da budur. Ve bizi bu savaşlara büyük bir irade gücüyle, özdisiplinimizi geliştirmiş olarak hazırlar. İlkeli ve kurallı yaşama alışkanlığını kazandırarak örgüt disiplininin, örgüt adamı olmanın içselleşmesini, yani militanda bir yaşam biçimi haline gelmesini sağlar.

Tüm bu söylediklerimizden çıkarılabilecek bir sonuç olarak, yaşamımızın mütevazi ayrıntılarından oluşmuş ilişkiler ağını siyasal kültürümüzün beslenme alanı olarak da ifade edebiliriz. "*Anlayış*" diye de adlandırdığımız her kültürel veya siyasal yaklaşım, kaynağını bu ilişkilerden almakta veya bu ilişkilerin salgıladığı kültürel bir ortamda geliştirmektedir. Yürüyüşümüzdeki her türlü uzlaşmanın dayandığı veya beslendiği alan neresidir diye düşündüğümüzde bunun, bizim çok küçük olarak gördüğümüz, hiç önemsemediğimiz birtakım ilişkiler veya bu ilişkilerin açığa çıkardığı yaşam alışkanlıkları olduğu görülecektir. Tabi arka planında bizim rejim tarafından çokça kirletilmiş kişiliklerimiz olduğunu burada bir kez daha vurgulamakta fayda var.

Bunlar karşısında eleştirinin ve özeleştirinin en güçlü düzeltme silahı olduğunu da biliyoruz. Ama biz, eleştirmekten kaçınırız. Çünkü eleştirdiğimiz eksikliğe kendimizin düşmeyeceğine dair bir güvenimiz yoktur. Veya bizzat kendimizde aynı eksikliğin içindeyizdir. Dolayısıyla eleştirmek kendi eksikliğimizden veya eksikliğe yolaçan alışkanlığımızdan vazgeçmek için eleştirmeyiz, açıkça uzlaşırız. Çünkü yaşam içinde hiç önemsemeden uzlaştığımız bir süni küçük eksiklik giderek bizde uzlaşmacılığın kişilikleşmesini beraberinde getirir. Onu bir anlayış, tarz ve siyasal kültür olarak yaşamaya başlarız.

Hatta bu uğurda savaşarak yaşarız. Sorunsuz, oldukça uyumlu bir manga veya takımın komutanı olmak, bizde çoğu kez bir başarı ölçütü olarak ele alınmaktadır. Bunun neden böyle algılandığı ayrı bir konudur. Ama bu bir anlayış haline gelmiştir. Ve PKK tarzına tamamen ters bir durumdur. Çünkü PKK çelişkileri açığa çıkaran, onları sonuna kadar çatıştıran ve böylece çözüm gücü olmayı, dönüştürücü olmayı esas alan bir harekettir. Ama bizde komuta kademesi yukarda belirtmiş olduğumuz tam tersi bir endişeyle birliğine yaklaşır. Böyle yaklaşınca sivil yaklaşımlarını sürdürmek isteyenin, hak arayıcısının, lümpenizmin eline en büyük kozu vermiş olur. Çünkü yaşam içindeki duruşuyla o, komutanını hep sorun çıkarmakla tehdit ederek uzlaşma zeminine çekmeye çalışır, çeker de. Böylece büyük bir sonucun/uzlaşmanın savaşı, yaşamın o küçük gördüğümüz ayrıntılarında kıyasıya verilir. Militan tutum, parti tarzını savunarak, bu doğrultuda savaşarak parti çizgisiyle bütünleşmeyi esas alır ve bu da militanlaşmanın en büyük gücüdür.

Militanlaşma açısından oldukça önemli gördüğümüz bu hususlar, yürüttüğümüz devrimci savaşın güçlü siyasal kazanım ve mevzilere kavuşturulması açısından önemlidir. Her askeri eylem siyasal kazanımlara, özellikle de örgüt gücüne, böylesi bir militanlaşma çizgisi esas alınabildiği oranda kavuşturulabilecektir. Zaten savaşımımız, siyasal sonuçlarına kavuşturulabildiğinde devrimci karakterini ve anlamını bulabilmektedir. Çünkü bu savaş halk savaşıdır. Onun esas almış olduğu gerilla taktiği de buna bağlı olarak gelişen "*siyasal bir organizasyon*"dur. Özce ifadesiyle gerilla savaşı, bütün savaşlardan fazla siyasal muhtevaya sahiptir veya sahip olmak zorundadır. Askeri çabalar, siyasal sonuçlara taşınamazsa eğer, savaşımımız içeriğinden, yani devrimci muhtevasından boşaltılmış olur. Yaşamımızın mütevazi ayrıntıları yürütülen savaşa devrimci muhtevasının kazandırılması bakımından militanın veya militanlaşmanın en önemli mücadele alanıdır.

İ. Kaçkar / Zagros Eyaleti

Newton, güneş sistemi ve önderlik

Sıcak bir Eylül sabahı. Yaşama dönüş okulunun öğrencileri not alacakları defterlerini, kalemlerini hazırlıyorlar. Kimileri küçük teyplerini şimdiden uygun yerlere yerleştirmişler. Her ders yeni bir heyecan, yeni bir birikim demek. Söylenenler daha sonra defalarca tartışılacak. Okuldan ayrılıp ülke topraklarına dönüşte bu altın kıymetindeki dersler birer birer uygulama alanı bulacak. Bu uzun ve meşakketli yol bu bilgiler sayesinde kolay kılınacak. Öğrenciler bu nedenle heyecanlı. Bu heyecanın bir nedeni de her derste yeni bir kişiliğin çözümlenmesi. Bugün sıra Avrupa'dan gelen Cafer'de olabilir. Belki Rus kökenli Leyla, belki Fas'lı Şerwan, belki Mısır'daki El-Ezher Üniversitesi'nden gelen Amed ya da Botan'da 5 yıldır savaşan Nefal... Bilge-komutanın bakışları kimi yakalarsa çözümlenen o olacak.

Herkes son kez kendisini gözden geçiriyor. Saçını tarayanlar, gömleğinin yakasını düzeltenler, özellikle de öksürme sorunu olanlar –derste öksürmenin yasak olduğunu bildiklerinden– son haklarını (!) kullanıyorlar. Bir anda ortalık öksüreğe boğuluyor. Bunun nedeni daha çok psikolojik. Güneşi iyi hesaplayamadan gölgede yer tutanlar 4-5 saat terden sırılsıklam olabilirler. Bütün bunlar bile yaşama dönüş okulunda her saniyenin bir eğitim süreci olduğunu, bunun titizlikle uygulandığını gösteriyor.

Bir defasında eğitime yeni başlayan ve tıp fakültesi 4. sınıftan ayrılan bir savaşçı adayı öksürüğün yasaklanmasını tam anlayamadığını söylüyordu. Üstelik diyordu, "*öksürük bir vücut refleksidir, böbreklerde, boğazda ve solunum yollarındaki enfeksiyon ve iltihaplanmalara karşı vücudumuzun doğal bir korunma refleksidir.*" Tartışmalara çevredeki diğer öğrenciler de katılmış, ellerinde çay bardakları ile bayanlar ve erkekler geniş bir çember oluşturmuşlardı. Doktorun açıklamalarına sekiz yıldan beri savaşın içinde kalmış Kerem kocaman bir kahkaha ile karşılık vermişti. Pratik sahalardan gelen çoğu öğrenci Kerem'in bu kahkahasına eşlik ettiler. Kerem, mütevazi ve sakin bir ses tonu ile anlatıyordu; hepimiz başta böyle düşünüyorduk. Burada kendimizi zorladığımız kan-ter içinde kaldığımız, ama öksüremediğimiz soğuk kış günlerini hatırlıyorum. Ama beyninizle vücudunuzu bütün organlarına hükmetmeniz mümkün. Vücudun doğal refleksi denen işlevi bir süre askıya almanız düşünüldüğü kadar zor değil. Biz burada buna alıştık. Pusularda, mevzilerde öksürük krizlerine tutulmak üzere olan arkadaşlar saatlerce öksürmeden beklediler, biz kendimiz bizzat yaşadık. Bu anlatılanlar deneyimli gerillalar tarafından baş işaretleri ve tebessümlerle onaylandı.

Sessizlik bozuluyor. "*Dikkat!*" komutu ile herkes aynı anda ayağa fırlıyor. Bilge-komutan her zamanki gibi tüm öğrencileri hızlı bir biçimde gözden geçiriyor. Ortadaki alanda bir-iki tur atıyor. Anfinin çevresindeki çiçekleri elleri ile okşuyor. Sonra okulun komutanına yöneliyor ve tekmili soruyor. Okul komutanı, birtakım uygunsuz davranışlardan, yaşama dönüş okulunun kurallarına aykırı ilişkilerden; sevgi adına ama sevgiyi küçülten yaklaşımlardan sözediyor.

Bilge-komutan pür dikkat dinleyen öğrencilere soruyor: "*Neden böyle oluyor? Yücelen değerler karşısında bu cücelik niye? Bu kutsal alanda bu tür sapkınlıkların ortaya çıkması ne anlama geliyor? Siz neden müdahale etmediniz?*"

Öğrenciler düşünceli. Kimse konuşma cesaretini kendisinde bulmuyor. Herkes birbirini bekliyor. Oysa bu tür ilişkileri bin şekilde tanımlamak, doğru sevgi anlayışını ortaya koymak, geniş değerlendirmelere varmak mümkün.

Ülkesini, halkını, yoldaşlarını sevmeyen ve bu sevginin gereklerini yerine getirmeyen birisinin karşı cinsten birine vereceği sevgisinden bahsedilebilir mi? Dahası sevgi herkesin, her düzeyde ulaşabildiği ve rahatlıkla dağıtabileceği bir gerçek midir? İki cinsin birbirine yaklaşması, birbirine herhangi düzeyde ilgi duyması sevgi olarak adlandırılabilir mi? Sonsuz ve gerçek sevgi nedir? Bu sevgiye veya bu aşka nasıl ulaşılır?

Bu soruların yanıtını yıllarca önce fizik bilgini *Newton* vermişti. Fizik kuralları ile sevgi ve sonsuz aşk anlatılmıştı. Newton yasasına göre her cismin bir çekim gücü vardır. Bu cisimlerin çekim alanına giren diğer cisimler, kuvveti olan cisimle birleşir ya da onun itme gücü karşısında uzaklaşır.

Güneş sistemi ve uzaydaki benzer sistemler de böyledir. Güneş sistemi de mükemmel bir denge düzenidir. Güneşin müthiş çekim gücüne karşılık, onun etrafındaki dünya, ay ve diğer gezegenlerin oluşturduğu ilişki son derece hızlı ve sonsuz bir ilişki biçimidir. Bu gezegenlerin güneşin ışıklarından yararlanabilmesi ve onun etrafında bir denge içinde dönebilmesinin tek koşulu bu gezegenlerin de belli bir çekim ve itme gücüne sahip bulunmalarıdır. Gece ile gündüz; bahara, yaza, kışa ve güze ulaşmak için güneşin etrafından dönmek bunun içinde bir ağırlığa sahip olmak gerekir. Yani güneşin de kabul edeceği bir güç olmak gerekir. Çünkü güneşin çekim gücü ile dünyanın ve ayın çekim güçleri birbirleri ile karşılaşır. Ve belli bir oranda birbirini çekter-iter. Sonunda denge kurulur, gezegen belli bir uzaklıkta durur. İşte, sonsuz sevgi ve bitimsiz aşk böyle kurulur.

Bazen de göktaşları veya küçük gezegenler evrenin boşluğunda gezinirlerken güneşin çekim alanına girerler. Güçleri olmadığı için o muazzam çekim alanına girer, çarpar ve erirler. Güç olmadığı için itme kuvveti, yani belli bir uzaklıkta durabilme takati de yoktur. Bu nedenle hızla yapışır ve biter.

Newton'un bu fiziki tanımına Kürt felsefeci *Halil Cibran* da "*Ermişler*" isimli kitabında şöyle bir katkı sunuyor:

Bir binayı ayakta tutan sütunlarıdır. Sütunlar, yapıyı ayakta tutmak amacı ile birleşirler, aynı amaca hizmet ederler, aynı ağırlığı bölüşürler, aynı sıkıntıları yaşarlar.

Sütunlar her zaman birliktedir. Her an birbirini görür, birbirine bakar. Birinin yıkılması, diğerinin de yıkılması anlamındadır. Sütunlar arasında çok güçlü ve sürekli bir sevgi ilişkisi vardır. Bu ilişki bireysel "*bireysel*" çıkarlar ve kaygılara dayanmaz. Sütunlar birbirine değmez, birbirine dokunmaz ama onlar hiçbir zaman da ayrılamaz. İşte, sevgi ve birlik budur. Sütunların aşkı sonsuzdur.

Önderlik de böyledir. Önderliğe yakın olabilmek için göktaşı olmamak gerekiyor. Belli bir ağırlığı ve gücü olmayanların bu muazzam gücün çekimine dayanabilmeleri imkansızdır. Ağırlık ve güç nedir? Ağırlık; insanın eğitimidir, emeğidir, çabasıdır. Güç; insanın bilgisi, kavrayışı, azmi kararlılığı inancı ve ürettikleridir. Bunlar olmadan ağırlık da güç de olunamaz. Ağırlık olmadan da ayakta kalınamaz. Önderliğe sürekli ve sonsuz bağlılığın yolu, güneş sisteminin yasalarını ve sütunların nizamını iyi kavramak ve bunun gereklerini yerine getirmektir.

Dünya ile güneşin, ay ile dünyanın ilişkisinden daha güzel, daha sağlam, daha sonsuz bir ilişki var mıdır?

Her zaman birbirini gören, her saniye gücünü birbirine hissettiren, her zaman birbirinin etrafında dönen bir sevgi ilişkisi ve büyük güce ulaşmak için sonsuz bir çaba ve emek...

A...

Kürt-Türk ilişkileri çözüm arıyor

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş ile Mihri Belli'nin yaptıkları söyleşi...

● Baştarafı 24. sayfada

lam diniyle bağlantılı olarak da ele alacağım. Şunu söylemek istiyorum; Hazreti İsa'nın ilk dili Ortadoğu dilidir, hatta Asuriler, “*ilk konuştuğu dil, propagandasını yaptığı dil Asuri dilidir*” derler.

Mihri Belli: Abranayan'dır.

Abdullah Öcalan: Yine Roma'nın çarmıh hareketini biliyoruz. İlk hristiyanların Antakya'da ilk kliseyi kurduklarını, Suriye ve giderek Anadolu'da nasıl yüzyıllarca yeraltında manastırlarda yaşadıklarını da biliyoruz. Şimdi bunu nasıl değerlendireceğiz? Elbette ki, yüzyılların propaganda hareketleri olarak değerlendireceğiz.

Mihri Belli: İllegalite.

Abdullah Öcalan: İllegalite, propaganda birlikleri muhteşemdir. Anadolu neredeyse bunun eşiğidir.

Mihri Belli: Yeraltı şehirleri de vardır.

Abdullah Öcalan: Kapadokya'daki, Efes'teki, Antakya'daki yüzyıllara sığan bu başkaldırı, büyük Roma köleliğini çözmüştür ve kendi içinde eritmiştir. Ondan sonraki süreçte, artık egemenlerin dini haline geldiğinden dolayı fazla atıfta bulunmak istemiyorum.

Yine Hazreti Muhammed'in ortaya çıkışı vardır. Bu çıkışının elbette ki, halklar gerçeğiyle çok sıkı bir bağlantısı var. Bunu anlamadan halklar gerçeğine aydınlık getirmek oldukça zordur. Bu çıkışın en veciz anlamı nedir? Az çok ticaret gelişiyor, çöldeki Arap büyük bir sıkışıklık içinde, ama aynı zamanda büyük bir potansiyeli de ifade ediyor. Öyle anlaşılıyor ki, Hazreti Muhammed çöl Arabı'nın enejisiyle ticaretin çekiciliğini birleştirmenin dehasıdır!

Mihri Belli: Dinanizmidir.

Abdullah Öcalan: Dehasıdır, -ve bunu dolaylı olarak bütün ideolojik dili, dini söylemi, çok veciz bir biçimde, büyük bir yoğunlukla sureler halinde adeta edebi olarak Kur'an ile somutlaştırıyor. Bu, büyük bir ideolojik çağrı ve dönemin uygarlık sentezidir.

Hazreti Musa ve İsa döneminde bütün peygamber gelenekleri kendilerini son peygamberi olarak değerlendiriyorlar ve burada bir gerçeklik vardır. “*Din adına söylenmesi gerekeni tamamladım*” denilirken, dini söylemde dile getirilen en güçlü ve son sözdür, ondan sonrası felsefe ve bilimdir.

Mihri Belli: Bir daha İsa'nın başkaldırısı kadar yeni bir peygamber çıkmamıştı.

Abdullah Öcalan: Burada gerçekçidir. Çok olumlu, ileri bir yanı teşkil ediyor. Kadın statüsüne karşı daha ileri bir durumu ifade ediyor. O bölük-pörçük aşiret, kabile ideolojilerini -ki bunlar Kabe'deki 360 put tarafından temsil edilir- parçalıyor. Giderek soyut tek devlet kavrayışının da bir ideolojik ifadesi olarak “*tek tanrı*” biçimine ulaşıyor. Ona çok çeşitli sıfatlar yakıştırarak, bunu yeni bir toplumsal şekillenmenin parlak bir ideoloji çerçevesi haline getiriyor. Hukuku oluşturuyor, hem de o ilk çağ köleci devletlerinin üstünde bir devletleşmenin yasalarını ortaya koyuyor. Yine ticarete ilişkin olarak ekonominin temel kuralarını ortaya koyuyor. Bu çerçeveyle birlikte çöl Bedevisi'nin gözü açılıyor ve yeni siyasal bir model altında müthiş bir askeri güç haline geliyor ve çok kısa bir süre sonra Bizans, Sasani ve Habeşlerin topraklarına kadar ulaşıyorlar. Ve gerçekten bu ileri çıkışın bir sonucu olarak islamla çok güçlü bir imparatorluğu gerçekleşiyor.

Mihri Belli: Hamza'yla, Hamza'nın eliyle oluyor.

Abdullah Öcalan: İslam imparatorluğunun esas özelliklerini anlamakta yarar vardır. Bu, herhangi bir kavmin üstünlüğüne dayalı bir yayılış değildir, kavim yayılışı yoktur. Her halk için, hatta her insan için genel geçerli ilkeler vardır. Hazreti İsa için de aynı şeyleri söyleyebiliriz, onlar yalnız güçlü olan yoksulların dilini kullanmasıdır, yoksul hareketin temsilcisidir. Hazreti Muhammed ise, biraz üst hakim sınıf haline gelmek isteyen ve çok gerekli, ileri bir aşamayı teşkil edecek olan tüccar ve giderek ortaçağ feodalitesinin güçlü bir söylemidir ve bu çok ileri bir anlama sahiptir. İslamiyetin bu üç çıkışının büyük bir devrim olduğunu vurgulamamız, bu nedenledir. O ilk yüzyıllar hemen hemen bütün halklara önemli şeyler vermiştir. Örneğin, Arap halklarını çöl Bedevilerinden çıkarmış, muazzam bir uygarlığa kavuşturmuştur, -Mısır'da, Suriye Şam'da, Bağdat'ta.

Mihri Belli: Endülüs.

Abdullah Öcalan: Giderek Endülüs'e kadar, yani Avrupa'ya karşı muhteşem olan Endülüs uygarlığını yaratmıştır, Bağdat'taki uygarlık hâlâ dillere destandır. Bu, kendi başına islamiyetin özellikle 1000 yıllara kadar gelişinin parlak olduğunu gösteriyor. Yine İbn-i Sina, İbn-i Rüşt gibi Batılıların hâlâ gıpta ile seyrettikleri bilim adamları, tarihçiler, coğrafyacılar ortaya çıkmıştır. İster siyasi, ister bilimsel anlamda en büyük üstünlüğü, Ortadoğu coğrafyasında islamın yükselişi temsil etmektedir. En büyük askerlik sanatının da temsilcileri buradadır; Selahattin, bütün Batılılar karşısında askeri üstünlüğün ifadesidir.

Toparlarsak, islamiyet 1000 yıllara ve ondan birkaç yüzyıl sonrasına kadar dünya çapında güçlü, üstün ve ileri bir uygarlığı ifade ediyor. Üstünlük, ekonomiden tutalım askerliğe kadar, kültürden tutalım siyasete, hukuka kadardır ve gerçekten parlak bir şahlanış anlamına geliyor. Ortadoğu bu anlamda büyük bir yükselişi yeniden yakalıyor. Aşağı-yukarı islamiyetin çıkışıyla birlikte 15. yüzyıllara kadar gerçekten üstündür, yani Ortadoğu'nun üstünlüğü kesintisizdir. Mısır ehramları Babil bahçeleri, Babil kulesi bunun en açık ifadesidir. Mezopotmaya'daki uygarlık hala heyecan verici. İnsanlığın başlangıcından 15. yüzyıla kadar Ortadoğu uygarlığın hem beşiğidir, hem yüzyıllarca süren kat be kat üstünlüğüne eşlik etmektedir. Buradaki halkların hepsi, bu anlamda insanlığın en eski halkları olmaktadır.

İşte, bu noktada Orta Asya'dan bir Türk yayılışı sözkonusu. Burada çok açık belirteyim, bir ırk saf değildir. Orta Asya'da Türk ırkının çok saf olduğunu da sanmıyorum, Çinlilerle, Moğollarla karışmışlığı var. Türklerin de saf bir ırk değil, karışmış bir ırk olduğunu, ama esas özelliklerinin göçebe, at sırtında ve 1000 yıllarına doğru geldiğimizde artık Orta Asya'nın içine sığmayacak kadar, bir de kuraklık ve nüfusun fazlalaşmasının büyük bir göçü zorunlu hale getirdiğini vurgulamak gerekiyor. Milattan az önce ve az sonra buralarda göçebe toplulukları rahatlıkla geçinebiliyorlardı. Ve daha çok Çin sınırlarına, Rusya steplerine, Hindistan'a ve İran'a doğru bazı akınlar olmakla birlikte daha çok da Çin, Hindistan ve İran imparatorlukların etkisi altındadırlar. Tıpkı Arapların çöl toplulukları gibi, Türklerde Orta Asya'nın çöl topluluklarıdır.

Göktürkler zamanına doğru geldiğimizde, birçok halk da görüldüğü gibi bir aşiretler federasyonuna doğru yükseliş halindedirler. Tipik bir aşiret konfederasyonunun kuruluş aşamasına geldiğini rahatlıkla görüyoruz. Yani Türkler miladi 7 ve 8. yüzyıllarda artık ilkel komünal toplumun düzenini aşıyorlar, gelişkin bir aşiret düzenine, federasyonuna ulaşıyolar ve sınıflı topluma geçmek için her bakımdan belirgin bir evrimleşmeyi tamamlıyorlar. İşte, tam bu sırada kuraklık, nüfusun artışı, ama en belirleyici olarak da artık devlet olarak örgütlenmenin gücünü yakalamaları onları buralara sığamaz hale getiriyor, sık sık yaptıkları akınların bir benzerini İran içlerine doğru yapıyorlar.

Şimdi, bu gösteriyi nasıl karakterize edeceğiz? Nasıl ki haçlılar için Ortadoğu çok çekiciyse bu durum aynen Orta Asya Türkleri için de geçerlidir. İran ve giderek Ortadoğu, bütün zenginliklerin, masallar ülkesinin sesi olarak anlaşılmaktadır. Onun için muazzam çekici ve cazibeli yönleri vardır. Bunu bir de kendi coğrafyafi ve demografik zorunluluklarıyla birleştirirsek, bu sefer gerçekleşecek göçlerin müthiş olacağı açıktır ve nitekim dalga dalga bu göçler başlıyor. Miladi 1000 yıllarına doğru geldiğimizde İran ortalarına kadar geliyorlar ve 1040'larda Dandareken'de büyük bir savaş veriliyor. Bu, İran henadanlığının artık erimeye doğru gitmesidir. Nitekim ondan önce de Gaznelier var, Samanlar devleti var; bunlar ara devletlerdir, çoğunda da Türkler etkildir.

Ama asıl Selçuklular İran'ı yeniyor ve Büyük Selçuklu İmparatorluğu adı altında bir devletleşmenin temeli atılıyor.

Çok ilginçtir, tarihte de belgelidir; Büyük Selçuklu sultanı Kürdistan sınırlarına kadar gelip dayanıyor ve orada “*Kürdistan eyaleti*” tabirini ilk defa söylüyor. Kürdistan kelimesini ilk söyleyen Selçuklu sultanıdır ve diyor ki, “*Oradaki beylerle anlaşma yollarını aramalıyız.*” Yani İran'ı yıkıyor, ama Kürt boylarının, Kürt aşiretlerinin kolay yenilemeyeceğini aslında bilen birisi. Kürtlerle ilişkilerini bir çatışmayla halletmek yerine, ittifak ve uzlaşmayla çözmeyi uygun buluyor. Umarım tarihçiler bunu biraz daha detaylı araştırırlar, ama benim küçük bir tesbitimdir. Çünkü Kürtlerle kıyasıya bir çatışmanın Ortadoğu'da durma anlamında geleceğini iyi biliyor. Türklerin İran'dan öteye gidemeyeceklerini, hele Irak'a, Anadolu'ya geçemeyeceklerini çok rahat bir biçimde görüyor ve çok önemli bir politik tesbit yapıyor: “*Kürtlerle uzlaşarak, anlaşarak ilerlemeyi sağlayabiliriz*” diyor. Ve Selçuklu tarihini inceleyin, Kürt ve Türk beylikleri içiçedir.

Daha başka örnekler de verebilirim; Karakoyunlular, Akkoyunlular, Artukoğulları Kürt coğrafyası içerisindedir ve çoğu Kürt, onu kendi beyi sanır ve bazı Kürt beylikleri de Türkmen boylarının beyidir. Bu kadar bir içiçelik vardır ve uzlaşma yönü ağır basıyor, çatışmalar sınırlıdır. Umarım tarihçiler dürüst davranır, Kürt-Türk ilişkilerinin bu zengin biçimini, bugün bile çok ders çıkarabileceğimiz biçimini aydınlığa kavuştururlar. Oğlunun adını bilmem Tuğrul Türkeş koyup da bu gerçeği görmemek, günümüz Türklerinin vahim bir yanılgısıdır. Acı ama vahim bir yanılgı... Tuğrul ne yapmıştır, Selçuk ne yapmıştır, Alparslan ne yapmıştır Kürtlerle, gerçekçi bir biçimde görür ve Kürt-Türk ilişki modelinin o dönemki biçimlerinden günümüz için bazı önemli sonuçlar çıkarırız.

Demek ki, Selçuklular Kürdistan sınırlarına dayandığında Kürtlere ilişkin yaklaşımları böyledir. Şimdi Araplar için de durum buna benzerdir. Biliyorsunuz, Türkler daha çok Bağdat saraylarında siyaset ve askerliği öğrenirler. Abbasilerin hizmetindedirler, daha sonra Abbasileri de çözerler ve imparatorluğu genişletirirler. Ama Kürtler ile Malazgirt'e kadar gelirler. Tarih Alparslan ordusunda yarı yarıya Kürt boylarının varlığından bahseder; aşiret aşiret, -hatta dökümü de yapılıyor. 20 binden aşağı değil oradaki Kürt savaşçıları, savaş bir de Kürt coğrafyasında veriliyor ve savaşın arkasında birçok Kürt beyinin manevi desteğini de sözkonusu. Düşünün, Alparaslan'ın ordusunda Kürtler olmasa ve bu coğrafyada Kürt müslüman beylerinin desteğini almasa Anadolu'da nasıl kalacak?

Mihri Belli: Kürt-Türk ittifakı olmaz.

Abdullah Öcalan: Bir şaka, bir PKK propagandası olarak değil, tarihin bir gerçeğini anlatıyorum. Bilim adamları lütfen incelesinler; Alparslan'ın ordusunda Kürtlerin varlığı ne kadardır? Ve bu coğrafyada Kürt boyları olmasa kalması mümkün müydü? Dikkat edilirse Robert Diyojens'in ordusu 200 bindir, Alpaslan'ınki 50 bindir. Kürtlerin desteğini çek, adım atamazlar, boğulup gideler ve Türkler İran'ın işgalinden öteye bir adım bile atamazlar. Eğer Malazgirt'e kadar gelmişlerse, kesinlikle Kürtlerin sayesinde ve ittifak sonucudur.

Anadolu Selçuklularına Anadolu kapısının Türklere açılmasına geldiğimizde, buna kapıyı ardına kadar açan Kürtlerdir; siyasal açmışlardır, toplumsal açmışlardır, askeri olarak açmışlardır. Kürt desteği olmadan bir adım bile Anadolu'ya geçiş yapamayacaklarını siz Türk aydınları da yeniden ciddi bir biçimde değerlendirmelisiniz. Ben kaba bir tarif verdim size burada.

Peki hiç mi çatışma yok? Var, ama ittifak, birliktelik daha ağır basıyor, dikkat çekilmesi gereken nokta budur. Tekrar vurguluyorum; birçok Türk beyinin Mardin'de, Diyarbakır'da, Ahlat'ta, Erzurum'da kurduğu beylikler var. Hepsinin içinde Kürt-Türk karışmıştır ve işin çok ilginç yanı, birçok Türk boyu Kürtleşmiştir. Örneğin Karakeçililer, bugün Karacadağ eteklerinde yaşıyorlar, hepsi de benden daha fazla Kürt ve hiç Türkçe bilmezler. Karakeçililer, esasında bir Türkmen boyudur, buna benzer birçok boy var. Bu şunu gösteriyor; burada birbirlerinin içinde eriyecek kadar benimsenmiş ilişkiler sözkonusudur. Bugünkü gibi Türkün Kürdü çok hor ve bir nolu tehlike görme durum yok. Eskiden tarih bizim için çok daha iyiymiş, bugün çok şoven ve faşist bir durum var.

Bu noktaya dikkati çektikten sonra, Türkler ne yaptı diyeceksiniz? İslamın ideolojik, politik ve askeri gücünü arkalarına alarak ve Ortadoğu halklarını az çok kendi askeri önderlikleri altında birleştirerek hamle yaptılar. Anadolu'yu bildiğimiz gibi birkaç yüzyıl süren özellikle Haçlı Savaşları temelinde şekillenmiş bir Anadolu Selçukluları vardır. Kılıç Aslan'ın temel özelliği haçlılara karşı Anadolu'da etkili savaşlar vermesindir. Bu Selçuklu devletine yolaçmıştır. Daha sonra Bizanslıların uç beylerini yene yene İstanbul'un kapılara kadar gelmişlerdir, Osmanlı da bunlardan bir uç beyidir. Birkaç yüzyıl süren Selçuklu İmparatorluğu döneminde, Türkler az çok göçebe bir halk olmaktan yerleşik bir halk olmaya doğru ilerler ve Anadolu'nun belirgin bir halkı haline gelir. Yalnız tek halkı değil Ermeniler, Pontuslar, Rumlar ve bir de Türkmenler var.

Burada dikkat çekmek itediğim husus; Selçuklular devlet biçiminde -ki bunlar aristokrasidir, beyliklerin üst tabakasıdır- şekillenirken halk, ezilen kesim, Karadeniz dağlarında ve Toroslarda Türkmenler gibi tamamen hakim tabakadan, hakim sınıftan ayrılarak kendine özgü bir kültür, bir şekillenme altında yaşamlarını sürdürürler. Bana göre asıl Türk halkından kastedilmesi gereken Türkmenlerdir.

Türkmenlerin özelliği şu; sınıflaşma başladığında Türk hakim sınıfları beylikler ve bu arada Selçuklular, Osmanlılar biçiminde devletleştiğinde kopuş çok sert bir baskıyla başlıyor. Dikkat edilirse, Karaman Beyliği'nin bile ezilmesi büyük bir sertlikle olmuştur. Türkmenlere karşı büyük bir savaş yürütülmüştür. Hakim tabaka Sünni'dir, Türkmen ise daha çok Ale-

> **“Dikkat edelim, acaba Kürtler olmasaydı, Yavuz Fırat'ın kenarına ulaşabilir miydi? Yavuz Suriye'nin, Torosların kenarına kadar gelebilir miydi? Gelemezdi. Yavuz'u esasta buraya çeken, nasıl ki Anadolu'ya çeken Kürt kabile, aşiret boylarıysa, onu bir kez daha bu sefer Batı'dan Doğu'ya doğru büyük bir imparatorluk olarak, egemen kılıp getiren yine Kürtlerdir.**

> **“Mustafa Kemal önderlikli ulusal kurtuluş hareketi, kesin bir Türk-Kürt ittifakıdır. Peki, sonradan buna kim ters düşmüştür? Bu ise ayrı bir tartışma konusu. Ama bu savaş, yani Türkiye Cumhuriyeti'nin temelleri Kürtler olmadan atılmazdı. Tıpkı Anadolu'ya giriş nasıl ki Kürtlersiz olamamışsa, yine Osmanlı İmparatorluğu'nun büyük bir güç haline gelmesi Kürtlersiz olamamışsa, Türkiye Cumhuriyeti de Kürtlersiz kurulmamıştır.”**

vi'dir ve müthiş bir sınıf savaşından sonra dağa yerleşmişlerdir. Hatta o zamanlar sultanların Kürtler ile bir savaşı yoktur, ama ezilen Türkler ile, yani Türkmenler ile müthiş bir sınıf savaşları vardır. Tarihin bu dönemdeki en karakteristik özelliği budur. Türkmen, Türk halkının kendisidir. Dikkat edilirse Konya'da yoğunlaşan Selçuklu'nun dili Farsça'dır, Mevlana Mesnevi'yi Farsça yazar, Farsça konuşur.

Mihri Belli: Hazreti Musa'nın eski dili.

Abdullah Öcalan: İstanbul'daki Osmanlı dili de Osmanlıca'dır, Türkçe'yle fazla bir bağlantısı yoktur. Karacaoğlan'la, Yunus Emre'yle bir bağı yoktur. Yunus Emre, Karacaoğlan halk sözcüleridir, halk ozanlarıdır, ama divan şairleri saray şairleridir. Şimdi bunlar belli bir sınıfsal mücadelenin de ürünü olarak anlaşılmalıdır.

Şimdi, bu noktaları da vurguladıktan sonra, daha sonraları Kürt ve Türk ilişkileri ne oldu diyeceksiniz? Nasıl bir ilişki cereyan etti? Birinci kilometre taşı; demek ki, Büyük Selçukluların Kürdistan sınırlarına dayanması, ardından dostça, uzlaşma temelinde Kürdistan'ın içlerine bir giriş durumları var. Uzlaşmalar ve Malazgirt Savaşı'yla Kürtlerin ileri desteği sayesinde Anadolu'ya yerleşme, sınıf ayrışması, Anadolu Selçuklu İmparatorluğu'nun kuruluşu yaklaşık Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşuna kadar geliyor...

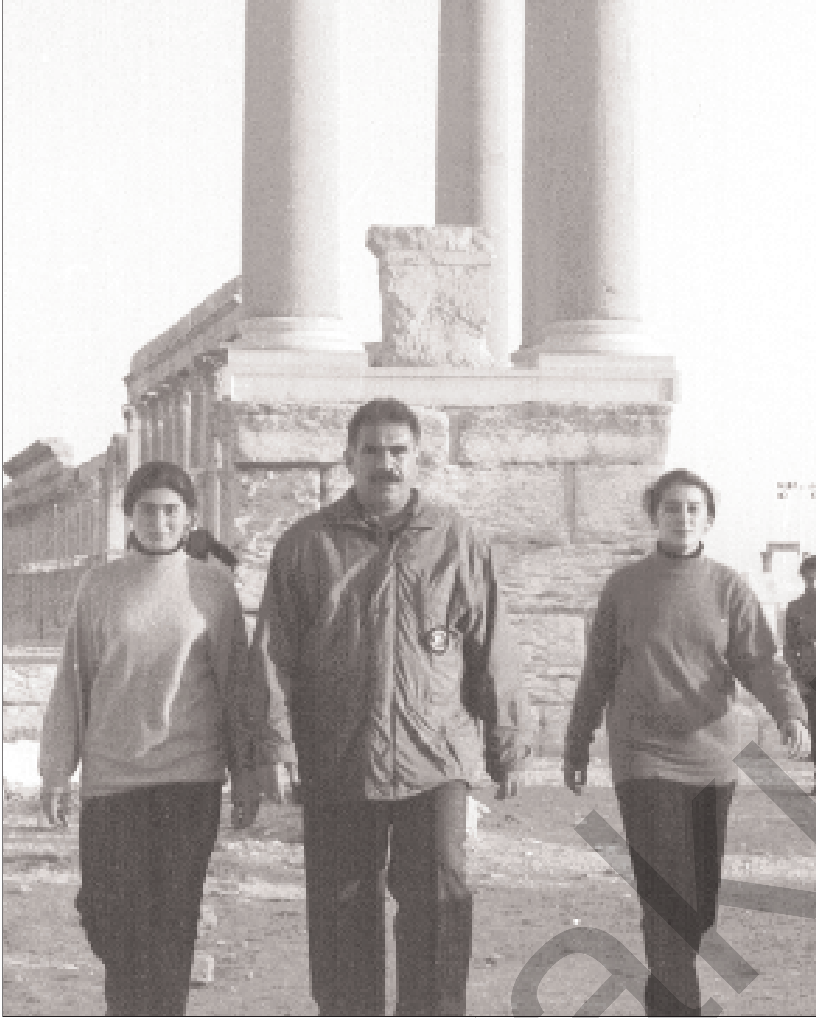
Bir uç beyi olarak Osmanlı'nın bir kısa tarifini yapmaya çalıştığımızda şöyle bir durum ortaya çıkıyor: Selçuklu İmparatorluğu daha çok Anadolu ve İran etkisinin ağır bastığı bir imparatorluktur. Dili Farça'dır. Ve bir yerde bu, Büyük Selçukluların İran'da kuruluşunun nasıl bir asimilasyon temelinde ileri boyut kazandığını gösteriyor. Osmanlı uç beyliği için daha değişik bir durum sözkonusu. Bilindiği üzere Bizans'ın ağır etkisinin olduğu bir yerdir ve daha ilk yıllarda Trakya bölgesine geçiş vardır. Ardından Osmanlı İmparatorluğu İstanbul ve Tarakya etrafında şekillendi. Bursa ilk başkent, daha sonra Edirne olur. Balkanlar'da yayılma gerçekleşir, ardından Anadolu beyliklerinin yenilmesi ortaya çıkar.

Burada Osman Bey'in Anadolu beyliklerini yenmesini bir sınıf mücadelesi olarak değerlendirmeliyiz. Bir yandan Türkmenler dağa sürülürken, ufak beylikler de merkezi Osmanlı beyliği altında eritilir ve bu da çok ciddi bir sınıf mücadelesi temelinde gerçekleşmiştir. Buna Şeyh Bedrettinlerin hareketini de eklemeliyiz. Şeyh Bedrettin, bu muazzam sınıflaşma sürecinin bir başkaldırısıdır. Her ne kadar din, mezhep söylemi altından gerçekleşse de, bu yıllar Osmanlı İmparatorluğu'nda müthiş ayrışma yıllarıdır. Ayrışma, bir yandan halklara karşıdır, yani halkların geriletilmesi -Türkmen halkı da dahildir-, bir yandan daha alt düzeydeki orta beyliklerin tasfiye sürecidir. İşte, Bedrettin bu ezilen kesimleri arkasına alıyor. Hatta Osmanlı içinde şehzadeler var, -mesela Musa Çelebi'yi, arkasına alarak bu anlamda biraz daha Türki, diğeri biraz daha Bizansidir, iyi incelenirse merkezi Bizans imparatorluğunun etkisi altındadır. Bunlar ise Anadolu halkları ve daha çok Türkmen etkisi altındadırlar, başarıya gitmez ve acımasızca ezilir.

Ve bildiğimiz gibi daha sonraları Fatih çıkar. Fatih Batı yanı ağır basan ilk imparatordur. Asıl imparatorluğun başlangıcını teşkil eden Fatih'tir, daha öncekilerini beylikler süreci olarak değerlendirmek gerekiyor. Tıpkı Roma, Bizans, Sasani, hatta Abbasi İmparatorluğu gibi Fatih'le büyük bir Osmanlı, islam imparatorluğu süreci başlar. Fakat talepleri Doğulu olmasından çok Bizans niteliğindedir, hatta hristiyanlar davet çıkarırlar; "*gel sen hristiyanlığı kabul et, Roma'ya kadar en büyük imparator ilan edelim.*" Bunun karşısında Fatih tereddütler geçirir. Fatih değişik bir sultan, dini dogmaların etkisi altında olmayan; şiir yazan, içki içen biri. Yine saraylarındaki yaşam Avrupai'dir. Hatta Fatih, "*Kendimi islam mı sayayım, hristiyan mı sayayım, Batılı mı sayayım, Doğulu mu sayayım?*" biçiminde bir tereddüt geçirir.

Mihri Belli: Metropolite Bizans imparatorluğunun onun vermediği yetkileri veriyor.

Abdullah Öcalan: Sanırım, buna bir de ortadoks imparatoru olma hayalini de eklemeliyiz. Şimdi sonraki süreçler daha çarpıcıdır. Bilindiği gibi Fatih'ten sonra Beyazıt Cem sultan olayı vardır. Cem sultan Atikan'a, Roma'ya kadar gider, tamamen Batı yanlısıdır. Beyazıt ise daha çok Doğu'yu, İran'ı tercih eder ve kendi aralarında şiddetli bir savaşa tutuşurlar. Bu, şu anlama geliyor; "*imparatorluk Batılı karakterde mi olacak, Doğulu karakterde mi?*" Ve nihayetinde Yavuz "*dur*" der ve kesin tercihini yapar.

Mihri Belli: Doğu'ya yönelme.

Abdullah Öcalan: Çünkü Batı'da erime tehlikesi var. Osmanlı'nın bir Bizans veya bir hristiyan imparatorluğu haline gelmesi kaçınılmazdır. Onun sert Sünni karakterini de burada aramak gerekiyor.

Ve Doğulu imparator olmak eğilimi ağır bastıktan sonra, o dönemin çok güçlü iki merkezi devleti vardır. Bunlar Mısır'daki Fatimiler, yani Kölemenler eski bir Türk boyu olmakla birlikte, artık Arap Kölemenler devleti var, bir de Doğu'da Safeviler devleti var. Güçlü iki devlettir ve hudutları, güneyden Torosları kadar uzanır. Mısır sultanlarının egemenlikleri Çukurova'ya, Torosların güneyine kadar uzanıyor. İranlılar da Fırat'a kadar gelip dayanıyor ve İç Anadolu'ya kadar Türkmenler ile ilişkileri var. Alevi kökenli olup, Safeviler bir nevi o dönemin komünistleri gibi Türkmenleri muazzam örgütleme durumları sözkonusu.

Tabii, bu sultanı müthiş rahatsız ediyor, iki güç de eğer yenilmezlerse ta Anadolu üstlerine gelecekler. Osmanlı sultanı da Balkanların ötesinde bir Bizans devamcısı gibi olacak. Demek ki Yavuz'u tanımlamak istersek; hem Osmanlı İmparatorluğu'nu bir Doğu imparatorluğuna dönüştürmek, hem de bir Bizans imparatorluğu haline gelmesini önlemek için büyük bir şiddetle yönelir. Ama çok ilgiçtir, zor yoluyla halletmek isteyen Yavuz, bu iki devlet gücünü, Doğu'da kendisi için iki büyük rakibi haletmek için Kürdistan sınırlarına, yani Fırat'a gelip dayanır.

İşte, burada İdris-i Bitlisi, Bitlis Emirlikleri'nin durumu var. Bitlis emirliklerinin bir özelliği de şudur: İran'ın etkisinden kurtulmaya çalışıyorlar. Çünkü hem mezhep olarak Sünniler, hem de 23 Kürt beyliği tutsak eder Safeviler devleti. Bitlis emiri de o dönemin en güçlü emiridir ve Safevilerden kurtulmak için çare arıyor. İdris-i Bitlisi de onun katibidir, yani bir nevi sekreteri, akıl hocasıdır. Dolayısıyla Safevilerin etkisinden kurtulmak için, çareyi Osmanlı sarayında buluyor, zaten Osmanlılar ile ilişkileri olduğu biliniyor. Böyle uzun bir arayış durum var ve kendiliğinden bu ortaya çıkmış bir durum değil. Sonunda Yavuz ile ilişkiler kurulur. Yavuz da imparatorluğun erimemesi (için hem Safevilerin, hem Kölemenlerin yıkılması veya en azından doğal sınırlarının ötesine atılması gerekiyor), buna şiddetle ihtiyacı var.

İdris-i Bitlisi ile yazışmaları var. Yazışmalarından birinde Yavuz İdris-i Bitlisi'ne beyaz bir defter verir, "*benim adıma, imzala, kim ne istiyorsa 'Yavuz'un mührü ile ferman yaz*" diyor.

Mihri Belli: Ne yetki istiyorsa ver.

Abdullah Öcalan: Ferman yaz ve bir de heybeler dolusu altını hizmetlerine veriyor. Hatta Kürtler için şunu da söyler; "*Kendinize bir beylerbeyi seçin.*" İdris-i Bitlisi ise şöyle diyor; "*Beylikler fazladır, hepsiyle ilişkileri ayarlayamayız, bir tane beylerbeyi olursa daha iyi anlaşabiliriz.*" Dikkat edilirse, burada şiddet diye bir durum yok, tam tersine devlet düzeyinde bir ittifak arayışı var. Şunu söylüyor İdris-i Bitlisi; "*Hayır, biz Kürtler anlaşamayız aramızda. Ki, beylikler anlaşabilseler, zaten bir Kürt krallığı doğar.*" Ehmedê Xanî de bu süreci işler, "*Bizim bir krallığımız olsaydı ne olurdu...*" Biliyorsunuz, beylerin birbirine diş geçirmesi ve merkezi bir beyliğin oluşması zordur. Kürtler bu aşamayı sağlamadıkları için, "*bu boşluğu sen bize bir beylerbeyi göndererek doldur*" diyor. Ve sanırım İskender bey gönderilir, fakat bir Kürt merkezleşmesi var, her şey Kürtlerin elindedir. Gönderilen sadece bir beydir, henüz Osmanlı'nın gücü yoktur. Yine o sıralar Evliya Çelebi de Kürdistan'ı ziyaret eder. Bitlis Beyi'nin sarayı İstanbul sarayından çok ileridir; kütüphanesi, onbinlerce kişilik ordusu var. Sadece bir beylik; Hakkari beylikleri, çok geniş bir beylik sistemi ve Avrupa derebeylerinden daha güçlü bir sistemle bir Kürdistan vardır. Yavuz tabii haklı olarak ittifak arar, yine Kürt beylikleri de böyle bir ittifaka çok muhtaçtırlar. Çünkü Safeviler hem mezhebi, hem de siyasi nedenlerden dolayı yoğun baskı altında tutuyorlar, çoğu tutsak zaten.

"Mustafa Kemal'in '*Kürtlere muhtariyet vereceğiz*' gibi demeçleri bile vardır. Burada önemli olan, bu kritik süreçte Kürt-Türk ilişkilerinin çok ilginç bir sürece girmiş olmasıdır. Daha öncelerini anlattım, yani Kürtlerin inkarı ve tasfiyesine dayalı bir Kürt-Türk ilişkisi yoktur. Egemen sınıflar seviyesinde de olsa askeri, siyasi güçleri olan ve belli bir ittifaka, anlaşmaya dayalı ilişkiler sistemi var."

Birleşmenin ilk ürünü Çaldıran zaferidir ve bildiğiniz üzere bu bir yerde Safevilere karşı Osmanlılar savaşı gibi gözükse de aslında Kürt beylerinin bir zaferidir. Osmanlı sultanı sadece onu organize etmiştir ve biraz da yeniçerilerle takviye güç göndermiştir. Tarih söyler; en çok savaşan gücün Kürt beylikleri olduğunu. Tebriz'e kadar bir açılım olur, Kafkasya'ya dayanılır, hatta Bağdat'a kadar bir inme durumu gerçekleşir. Hemen akabinde 1514, 1517'de güneye doğru inilir, bu da bütünüyle Kürtlerin desteğiyle yürütülen bir savaştır. Mercidabık Savaşı, Halep yakınlarında verilen bir savaştır. Bu savaşla da Suriye'nin kapısı açılır. Ağırlıklı olarak Diyarbakır ve Mardin Kürt beyliklerinin etkin rol oynadıkları bir savaştır. Ardından Ridaniye'deki savaş ile Mısır'daki Kölemen devleti çözülür ve Arabistan, Afrika'nın bütün kuzeyi Osmanlı İmparatorluğu'na açılır. Ve o kudretli Osmanlı imparatorluğu böylece doğar.

Bunları abartmıyorum, hepsi belgelidir. Dikkat edelim, acaba Kürtler olmasaydı, Yavuz Fırat'ın kenarına ulaşabilir miydi? Yavuz Suriye'nin, Torosların kenarına kadar gelebilir miydi? Gelemezdi. Yavuz'u esasta buraya çeken, nasıl ki Anadolu'ya çeken Kürt kabile, aşiret boylarıysa, onu bir kez daha bu sefer Batı'dan Doğu'ya doğru büyük bir imparatorluk olarak, egemen kılıp getiren yine Kürtlerdir. Nitekim beş Kürt hükümeti vardır, bilmem ne kadar bağımsız sancak vardır, bunların hepsi de fermanlıdır. Yani Osmanlı İmparatorluğu'nun Kürtler ile ilişkileri hükümetler düzeyindedir. Resmi hükümetler diye kabul ederler ve bu hükümetler siyasi olarak da, babadan oğula geçer. Burada Kürtlerin siyasetsiz, hükümetsiz olma diye bir durumları yok, kendi siyasetleri, kendi hükümetleri vardır. Tek bir eksiklikleri; bir sultanlarının olmamasıdır. İşte, bu boşluğu da Osmanlı sultanı dolduruyor. Bu statü bilindiği gibi imparatorluktaki tek statüdür. Trakya halkında, Arabistan'da, Anadolu'da böyle bir şey yok. Dolayısıyla Yavuz süreciyle birlikte imparatorluk ağırlıklı olarak, bir Türk-Kürt imparatorluğudur.

Bu durum 19. yüzyıla kadar devam eder. Özellikle sultan Mahmut döneminde farklı bir durum ortaya çıkar. Bilindiği üzere Osmanlı İmparatorluğu Batı kapitalizminin sürekli yükselişi altında büzülür, güç kaybeder. Bir de Mısır'da Kavaralı Mehmet Ali hareketi vardır. Mısır'da güç kazanmasıyla birlikte, Mehmet Ali Toroslara dayanır ve giderek Trakya, 1830'larda ise neredeyse İstabul'u ele geçirir. Zor bela Ruslar, Fransızlar, İngilizler devreye girer ve imparatorluk kurtarılır. Aslında imparatorluk 1830'larda bitmiştir, yerine Mısır hanedanı Mehmet Ali hanedanı geçmiştir.

Aslında Ruslar burada Türklere iki büyük yardım yapmışlardır. Yıkılışı engellemişlerdir. Aslında tarihçiler yazmıyor, ama çarpıcıdır. Eğer Rusların o zamanki yardımı olmazsa Mehmet Ali kesinlikle İstanbul'un yeni imparatorudur.Sultan Mahmut'un çıkardığı sonuçlar var: Tekrar imparatorluğu derleyip toparlama, ekonomiyi ve vergiler sorununu haletmek için askere ihtiyacı vardır. Çünkü artık Batı'da isyanlar başlamıştır, milliyetçilik akımları vardır, Anadolu halkı, Kürtler, Araplar vardır. Daha fazla vergi ve asker demek, eski statünün bozulması demektir. Çünkü vergiler, Kürtlerin kendi kendilerine aldıkları bir sistem mantığıyla oluyor, asker olarak da Kürtler kendi kendilerine askerdir. Bizzat Osmanlılar adına vergi ve asker olmaz. Hediye verilir, belli bir ödemeler vardır, ama direkt Osmanlıya vergi ve asker verme durumu yoktur. İşte, Mahmut bunu başlatmak ister ve bu da büyük isyanlar sürecine yolaçar ve 19. yüzyıl boydan boya bir isyanlar yüzyılı olur. Sebebi de belirttiğim gibi: "*Biz Osmanlı'nın askeri olmayız, vergileri de veremeyiz.*" Yani eski statüde bir ısrar, direnme var. Bu, bir yerde günümüzde Barzanilerin hâlâ peşinde koştukları otonomideki ısrara benziyor.

Aslında en büyük otonomi Osmanlılar döneminde var, hem de çok çaplı bir otonomi. Bu otonomi 19. yüzyılda sultan Mahmut ile aşılmak istenildiğinde büyük isyanlar patlak verir. Sonuç Bedirhan beylerin yenilgisiyle birlikte -ki bu tam yenilgi de sayılmaz- o gider yerine Yezdan Şer gelir, o gider Übeydullah gelir. Bu isyanlarla birlikte sultan Abdülhamit bir politika oluşturur. Bu politika çok ilginç ve gecikmiş eski bir politikadır; Kürtlerle tekrar anlaşma. Fakat bu sefer değişik bir durum ortaya çıkar: Hamidiye Alayları biçiminde. Bunun anlamı nedir? Tekrar Kürt beylikleri her şeyi organize ediliyor, aşiret beyleri general seviyesinde rütbe kazanırlar, özel okullarda eğitim görürler. 36 beylik kuruluyor ve sanırım 36 bin silahlı güç oluşuyor. Bu Kürdistan feodalitesinin yeniden can bulmasıdır. Ve Osmanlılarla uzlaşma eski temelde tekrar vücut buluyor ve bu politika cumhuriyetin kuruluşuna kadar gelip dayanır.

Yalnız bu uzlaşmada Ermenilere ve Kürt ulusal kurtuluş hareketine karşı olma durumu da vardır. Nasıl ki bugün Barzaniler Türkiye Cumhuriyeti'yle birleşerek Kürdistan halk hareketi üzerine geliyorlarsa, o dönemde de olası Kürt ulusal hareketi ve ağırlıklı olarak da Ermeni ulusal hareketine karşı Kürt beyleri -gericileri de diyebiliriz-, Osmanlılarla birleşerek bilinen kanlı süreç başlatılır. Burada yine önemli olan, Kürtler yine belli bir ittifak temelinde Türk devletiyle veya Osmanlı devletiyle birleşmişlerdir. Silahlı güçleri, hatta İstanbul'da okulları var. Yani bugün özerklik tartışılıyor ya, ta o zamanlar bir özerklik vardı. Bugünkü gibi asimilasyon da yok, her şey Kürtçe ile oluyor. Yine İbrahim Viranşehir'de Paşa var: Musul'dan Diyarbakır'a, Urfa'ya kadar bir devlettir. Bedirhan bey de bir devlet gibidir. Mervaniler de Selçuklular zamanında bir Kürt devletidir ve yüzyıl boyunca hüküm sürmüştür.

Belirtmek istediğim, Kürtlerin böyle ileri organizasyonlarının 19. yüzyıla kadar var olmasıdır. "*Kürtlerin devleti yoktur, hep aşiret düzeyinde kalmıştır*" biçiminde değerlendirmeler abartmadan başka bir şey değildir. İttihat Terakki, başlangıçta Kürtler ile son derece dostanedir. Abdullah Cevdet İttihad Terakki'nin bir ideologudur ve kendisi Kürttür. Buna benzer birçok Kürt var, birlikte istibdata karşı hareket geliştirirler. Birinci, ikinci Meşrutiyet hareketleri gerçekleşir. Burada Kürt aydınları Türklerle birlikte meşrutiyete yer alırlar. Ve o ilk dönemlerde Kürtlerin birçok gazeteleri, cemiyetleri kurulur. Bu ilginç bir durumdur; henüz şovenizm ve Kürt düşmanlığı yoktur, -İttihat Terakki'nin ilk dönemlerinde. Şovenizm daha çok Talat Paşa süreciyle birlikte açık bir biçimde gelişir. Bunun tarihine fazla girmek istemiyorum.

Bu yıllarda Türkiye'de burjuvazinin biraz gelişmesi oluyor. İlk burjuva sınıfı azınlıkların (Ermeni ve Rumların), değerlerine el koyar. Talat paşalar ise bunun sadrazamlığını yaparlar.

Bir de I. Dünya Savaşı'nın sonucunda imparatorluğun çözülüşüyle birlikte İngilizlerin, Fransızların, İtalyanların Anadolu'yu işgal etme durumları var, hatta Yunanlıların Anadolu içlerine kadar girmeleri var. Bu durum Türk ve hatta Kürtler için

bir varlık-yokluk sorununa yolaçar.

Mihri Belli: Uzun süre savaşırlar.

Abdullah Öcalan: Kıvılcımlar burada atılmıştır ve Mustafa Kemal'den önce, daha Anadolu'ya geçmemiştir ve ilk gerilla savaşları (ben de Urfa'da bunu dinlemişim), ilk anti-emperyalist işgale karşı savaşlar buralarda verilir. Bu savaşların içinde ağırlıklı olarak Kürtler de bulunmaktadır. Türkler de vardır Maraş'ta, Antep'te, ama Urfa'da tamamen Kürtler savaşmıştır. Ve böyle ilginç bir başlagınç süreci var.

Aslında Mustafa Kemal işi sağlamak için Anadolu'ya geçer, ama bakar ki bu pek mümkün değildir. Çünkü ulusal kurtuluş süreci artık kaçınılmazdır ve padişahlık engel olmaktan başka bir anlam ifade etmiyor. İsabetli bir görüşle tercihini bastırmak için gönderildiği halklara karşı değil, ulusal kurtuluştan yana yapar ve belirgin iki güç de Kürt ve Türklerdir. Amasya Kongresi'nde, "*Biz Kürt ve Türkleri yabancıların tahakkümünden kurtarmak için*" diye başlar. Biliyorsunuz, Amasya manifestosu ilk manifestodur.

Mihri Belli: Daha önce ilk telgrafta Diyarbakır'daki...

"**İlk gerilla savaşları, ilk anti emperyalist işgale karşı savaşlar buralarda verilir. Bu savaşların içinde ağırlıklı olarak Kürtler de bulunmaktadır. Türkler de vardır Maraş'ta, Antep'te, ama Urfa'da tamamen Kürtler savaşmıştır.**"

Abdullah Öcalan: Evet, Diyarbakır'dır. Bu çok önemlidir, yani manifesto bildiğimiz üzere bir şeyi başlatmanın yeminidir, çerçevesidir. Amasya manifestosu, Erzurum ve Sivas bildirgelerinde bu var. Yine Ankara'daki ilk mecliste Kürtlerin varlığı çok nettir; kılık-kıyafetleriyle, Kürtçe konuşmalarına karşı en ufak bir karşı koyma durumları yoktur. Hatta Mustafa Kemal'in 1923'te Kocaeli'de, "*Kürtlere muhtariyet vereceğiz*" gibi demeçleri bile vardır. Burada önemli olan, bu kritik süreçte Kürt-Türk ilişkilerinin çok ilginç bir sürece girmiş olmasıdır. Daha öncelerini anlattım, yani Kürtlerin inkarı ve tasfiyesine dayalı bir Kürt-Türk ilişkisi yoktur. Egemen sınıflar seviyesinde de olsa askeri, siyasi güçleri olan ve belli bir ittifaka, anlaşmaya dayalı ilişkiler sistemi var.

Mihri Belli: Kurtuluş savaşı da öyle, bir ittifakın ürünüdür.

Abdullah Öcalan: Bunu sizler benden daha iyi biliyorsunuz. Mustafa Kemal önderlikli ulusal kurtuluş hareketi, kesin bir Türk-Kürt ittifakıdır. Peki, sonradan buna kim ters düşmüştür? Bu ise ayrı bir tartışma konusu. Ama bu savaş, yani Türkiye Cumhuriyeti'nin temelleri Kürtler olmadan atılmazdı. Tıpkı Anadolu'ya giriş nasıl ki Kürtlersiz olamamışsa, yine Osmanlı İmparatorluğu'nun büyük bir güç haline gelmesi Kürtlersiz olamamışsa, Türkiye Cumhuriyeti de Kürtlersiz kurulmamıştır. Sizlerin yapması gereken; 500 yıl büyük aralıklarla, kilometre taşları halinde Kürt-Türk ilişkilerini doğru değerlendirmenizdir. Tekrar vurguluyorum; eğer bu ittifak olmasaydı bu cumhuriyet kurulamazdı. Haydi, Mustafa Kemal İzmir'e gitseydi ve savaşı orada başlatsaydı! Niye yapamadı? Mümkün müydü, oralarda herhangi bir şey başlatması? İstanbul'da kalsaydı, hatta Ankara'da kalsaydı. Neden Kürtlerin bölgesine giriyor? Neden ilk mektubu Kürtlere yazıyor? Zeki bir adam, çünkü savaş sanatında bir güçtür.

Mihri Belli: Bu ittifakın zorunluluğu kalıyor.

Abdullah Öcalan: Zorunluluğu kalıyor, yani Kürtler olmadan bu savaşın kazanılamayacağını çok iyi biliyor.

Mihri Belli: Bir de Ekim Devrimi var.

Abdullah Öcalan: Ama önce Kürtlerle sonra Bolşeviklerle ittifak yapılıyor. Yani Bolşeviklerle ittifakla Kürtlerin ittifakıdır Türk ulusal hareketinin başarısı ve dolayısıyla cumhuriyetin... Türkiye Cumhuriyeti'nin temeline Kürtler ezilerek, her şeyini yitirerek girmişlerdir.

Mihri Belli: Hayır!

Abdullah Öcalan: Ama dikkat edin, daha sonraki söylem budur. Birdenbire ve Şeyh Sait isyanından sonra Kürt yok oldu, her şey Türk ilan edilir. İdeoloji çok farklı bir gerçekleşme aldı. Nitekim komünistler de ezilir.

Mihri Belli: Şimdi, belli başlı tarihi dönüm noktalarında bir Kürt-Türk ittifak gerçeği var. Ve bunun sonucu olarak da, yani devletleşmeye ve güçlenmeye ve ufukların açılması doğrultusunda ulusal gelişmeler sağlamış oluyor. Kurtuluş savaşında da böyle, Malazgirt'ten başlayarak diğer aşamalarında da böyle. Şimdi bu, o tarihi temel üzerinde bugünkü genel tarihin zorladığı bir Kürt ittifakı durumu var.

Abdullah Öcalan: Onu açacağız, isterseniz bu cumhuriyetin kuruluş sürecini sizlerle değerlendirelim.

Mihri Belli: Şimdiye kadar şunu söyledim; "*Bir yurtsever, bir Türk yurtseveri diğer bir kavmin, diğer bir ulusal toplumun varlığının inkarıyla, yurtseverliğinin inkarıyla işe girişirse kendi yurtseverliğini reddeder.*"

Abdullah Öcalan: Yenilir.

Mihri Belli: Çelişkiye ve tarihe ters düşmüş olur. Bugün adını Öcalan arkadaşın da işaret ettiği gibi, adını Alparslan koyup da Kürtlerin imhasını istemek büyük faciadır, bu görülmemiş bir şeydir.

Abdullah Öcalan: Türklerin imhasını istemektir.

Mihri Belli: Tamamen, Alparslan'ın anısına ihanettir.

Abdullah Öcalan: İhanettir, bravo.

Mihri Belli: Eğer bugün bir Kürt-Türk ittifakı, egemen güçler tarafından utanç verici durumlara düşürülen bir ülkenin onurunun kurtarılması ve önünde açılan yeni ufuklara ulaşması göreviyle karşı karşıyasa mutlaka eşitlik ve özgürlük temeli üzerinde iki halkın gönüllü birliğini sağlamamız lazım. Ve bir ortak vatan içinde eşit ve özgür olarak yaşamanın şartlarını yaratmamız gerekiyor.

Bunun için bütün söylemlerimize (Türk olalım, Kürt olalım), bu hedefe ters düşen herhangi bir söz sarfetmememiz lazım. Yani iki tarafın da kutsal bildiği değerler vardır, o kutsal değerlere ters düşmememiz lazım. Mesela bir Türk, kalkıp da Şeyh Sait isyanından sözederken, "*İngilizlerin kışkırttığı bilmem yobazın, bilmem ayağa kaldırılması gibi bir şey, cumhuriyite karşı*" gibi bir yakıştırmaya düşerse, bu son derece tarihe ters düşen bir davranış olur. Ve iki halk arasında gönüllü birliği baltalayan bir tutuma girmiş olur. Bugün bütünüyle "*Şeyh Sait isyanı, elbette ki bir çağdaş devrimci önderlik altında yürütülen ulusal kurtuluş savaşıdır*" da denilemez. Ama zulme karşı ayaklanan bir halk vardır ve onun önderliği kim olursa olsun içinde mutlaka devrimci anlamda bir ulusal-demokratik işlevi vardır.

Her Türk devrimcisi bunu görmekle yükümlüdür. Yani değerlendirme gerçeklere uygun olmalı ve özellikle muhatabı olan halkı zedelemeyecek şekilde söylemlerini ayarlamak lazım.

Gelelim bizim kurtuluş savaşına: Abdullah arkadaşın da işaret ettiği gibi, kurtuluş Savaşı Türklerin ve Kürtlerin omuz omuza verdikleri bir savaştır ve hem Türk tarihinin hem Kürt tarihinin şanlı bir savunmasıdır. Ve bugün bir Türk devrimcisi Karayılanlar geleneğinin sürdürücüsüdür ve bir Türk devrimcisi şey değil, bilmem malların sayımını yapıp da İngiliz Dışişleri Bakanı Öksun Alis'e veren. Bedirhan beylerinin görüşü değildir, onu iyi anlayalım. Ondan sonra gelişmeler olmuş, hedefe ulaşılmış diyorum, onlar tarihin gerçekleri, ama o anda neydi mevzilenilen? Mevzilenen şuydu; Mustafa Kemal daha İstanbul'dan tabii yürüyüşleri ayarlamış. Yine İstanbul'dan Havza ve Prusya'da toplantıları ayarlamış. Prusya'da kan gövdeyi götürür ve devrimci hareket doruğunda. Şimdi orada buluşuyorlar, Ruslarla Ali Bali Baba Otelinde anlaşıyorlar. Ruslar diyor ki, "*ulusal direnişi olursa da arkanızdayız.*" Bunu sağlıyor. İlk telgrafı daha önceden tanıdığı Diyarbakır'daki aşiret reislerine gönderiyor: "*Burasını büyük Kürdistan yapacak, Ermenistan yapacaklar, Müslüman olarak kalacaklar. Böyle ya istikla, ya ölüm, omuz omuza...*" diyor.

Abdullah Öcalan: Biz Kürt ve Türkler...

Mihri Belli: Sen Türkler ve Kürtler. Sen Türksün, ben de Kürdüm, -o şekilde.

Abdullah Öcalan: Tamam, adını koyuyor.

Mihri Belli: Ve Kürt beyleri "*varız*" diyorlar. Ondan sonra kolordu komutanına da mektubu var. Kolordu komutanlarına ve İstabul'dan bağcı inzibata mektubu var. Şimdi orada diyor ki; "*Devrim Rusyası arkamızda, Kürtler de bizimle savaşmaya hazır, ya istiklal, ya ölüm.*" İşte, Mustafa Kemal'i Mustafa Kemal yapan o andaki durumdur. Ve bugün kemalizm diyoruz, kemalizm işte budur. Ondan sonra bilmem bu tek ulus, tek şey bilmem kalkıp da "*Ein volk, ein reich und ein führer...*" Şimdi, bu zorla asimilasyondur, zorla sömürüdür. Ve bu nerede yapılıyor? Haydi Almanya'da neyse, Hollanda'da neyse, orada bir büyük çoğunluk tabii ki, cephe Alman. Ve bu halklar mozayiği Anadolu'da yapılmakta.

Abdullah Öcalan: Kanlı cinayetler sürecidir, fiyaskodur.

Mihri Belli: Fiyaskodur. Kemalizmi değerlendirirken, kurtuluş savaşı bir Türkün kutsal saydığı bir şeydir. Kemalizmi değerlendirirken, kemalizmin ithal malı olan bir dünya görüşünün zemini olmadığı halde Anadolu'da uygulanmasının sonucu ve fiyaskoyla sonuçlanmış olan -ki bu on-ondör sene sürmekte olan savaş bunun açık ispatıdır. Kemalizme sahip çıkmak, bugün bunun üzerinde ısrar etmek değildir. Kemalizme sahip çıkmak; Türkiye'nin, Türkiye halkının kurtuluş savaşını dünya devrimci sürecine sokabilmiş olması ve Kürt-Türk ittifakıdır. Bu yönüyle kemalizme sahip çıkmaktır. Ve bu anlamda biz kemalizmin olumlu yanlarını tutarız, fiyaskoyla sonuçlanmış olan yanlış görüşlerini eleştiririz. Bu şekilde yaklaşılır, yani karşılıklı sözlerimizde Kürt olalım, Türk olalım. Yani gönüllü birlik hedefini zedelemeyecek şekilde konuşmamız lazım.

Abdullah Öcalan: Tartışmalı döneme ilişkin şüphesiz birçok yanlış görüşleri düzeltmek kadar, yeni ve doğru yapılması gereken görüşleri de ısrarla savunmak gerekiyor. Benim de giderek ağırlık basan kanaatime göre; Türkiye Cumhuriyeti'nin oluşumunda Kürtler yandsınamaz. Diyeceksiniz ki, "*başlangıçta Mustafa Kemal kabul etti de sonradan vazgeçti.*" Bu ayrı iki süreçtir. Şimdi o dönemin Kürtleri ittifakı kabul ettikten sonra neden isyan ettiler? Bunlar da ayrı bir süreçtir. Kabul edilişleri de o kadar kötü değildir, ama sonradan karşı koymaları ve isyan yapmaları kötü bir durum değildir. 1923'ler sürecinde iktidar olmak kardeşçeydi ve iyiydi, ama sonraları, yani 1924-25'lerde bakıyor ki, kendilerinin varlığını bile kabul etmeyen bir cumhuriyet var. İşte, o zaman Şeyh Sait önderlikli başkaldırı ortaya çıkıyor. İdeolojik, politik yaklaşımları çok çağdaş olmayabilir, ama kesinlikle vurguladığınız gibi bu sefer çok tehlikeli ve giderek burjuva içerik kazanan bir devletin şoven saldırıları var. Ve bu anlamda mazlumdur, haklıdır.

Neden böyle oldu denildiğinde ise, nasıl ki Selçukluların devlet oluşumunda Türk üst tabakası bir merkezi feoadalite biçiminde evrim gösterip, yoksul kesim ile Türkmenler halinde ezildiyse ve dağlarda değişik bir ideolojik ve hatta kültürel formasyon altında yüzyıllarca varlığını sürdürüp geldilerse, 1920'lerde de olan biraz budur. Bu sefer Türk egemen sınıfı feodal kabuğu değiştirip yeni bir özle birlikte, cumhuriyeti de bir burjuva kılıf halinde örgüleyerek bir kez daha tarih sahnesine çıkarmak istiyor. Başlangıçta çok zayıf olduğu için Bolşeviklerin ve Kürtlerin desteğine muhtaç olduğu için ittifakı yapıyor. Burjuva sınıf öncüleri burada taktik yapıyorlar. Mustafa Kemal bunun parlak bir örneğidir, iyi bir ittifakçıdır, taktikçidir, fakat işini bitirdikten sonra bildiğiniz üzere komünistlere karşı acımasız bir sefer yöneltilir ve 1927'lere doğru geldiğimizde büyük oranda tasfiye edilirler. Yalnız komünistleri değil, mesela Terakki Perwer Fırkası aslında bir liberal fırkadır ve demokrasinin bir gereğidir. Kabul edilse, cumhuriyet biraz demokrasiye doğru evrimlenecektir. Teksas diktatörlüğü yerine biraz demokrasiye benzer gelişmeler olacaktır. Artık zamanı mıdır, değil midir tartışmasına girmiyorum, fakat Mustafa Kemal'in burada dozu kaçırdığı açık. Ali Fuat Cebesoy, Kazım Karabekir gibi Mustafa Kemal'i Kemal yapan komutanları bile mahkemeye çıkarması, diktatörlük eğiliminden ve anti-demokratik karakterinden dolayıdır.

Mihri Belli: Bağlı insanlar.

Abdullah Öcalan: Bağlı, güç ve katkı sunmuş insanlar.

Mihri Belli: Trabzonlu da öyle.

Abdullah Öcalan: Yine İttihat Terakki kadroları vardır, bunlar Kuvay-i Milliye kuruluşunda etkin rol oynamışlardır.

Mihri Belli: Ve tek örgüt.

Abdullah Öcalan: Onları idam etmiştir, aslında idamlık hiçbir suçları yoktur. Düzmece bir suiksat senaryosuyla tasfiye etmiştir, tabii bu arada Kürtleri de idam etmiştir. Burada çok çarpıcı olan, tek şahıs veya burjuvazi diktatörlüğüne doğru geçişte sadece Kürtler değil, kendisine tehdit veya engel teşkil edebilecek en yakın arkadaşlarını ve bu arada komünistleri de tasfiye etmekten geri kalmıyor. Sultanın kalıntıları olarak islam kökenli isyanlar var, onları da tasfiye ediyor. Bu konuda en çok katkı sunan Çerkez Ethemleri bile zor duruma düşürüyor, kaçırtıyor. Çok ilginç bir süreçtir, ama bu durumların hepsini bence Türk burjuvazisinin karakterine bağlamak gerekiyor. Zordayken az çok ittifak ettiği müttefiklerini biraz yerini sağlamlaştırdıktan sonra tasfiyesi olarak değerlendirmemiz bilimsel bir değerlendirmedir.

Mihri Belli: Doğru.

Abdullah Öcalan: Nasıl ki, birinci dönem Mustafa Kemal ittifakların gereğine inanmış ve doğrusunu yapmışsa, ama daha sonraları en yakın arkadaşlarını, bütün diğer siyasi organizasyonları ezmesi de bir o kadar gerçektir ve burjuva eğilimle izah edilir.

Mihri Belli: Ama sonuçları var, birincisinin sonucu başarıdır.

Abdullah Öcalan: Gayet tabii.

Mihri Belli: İstiklal savaşı kazanılmıştır, ama yaptığı ittifaklar sonuç vermiştir.

Abdullah Öcalan: Zaten ikincisi..

Mihri Belli: Başarısızlıktır, çağdaş uygarlık tarihine varmadı.

Abdullah Öcalan: Bugünkü Türkiye'nin probleminin doğuşudur, onu anlatmaya çalışıyorum. 1925'lerden itibaren gerek komünistleri, gerek yakın çalışma arkadaşlarını tasfiyesi ve bu arada Kürtleri acımasız ezmesi aslında Türkiye bunalımının veya bugünkü kördüğümün özüdür. Türk aydını, hatta Türk subayı bu ayrımı iyi yapmalıdır.

Mihri Belli: Tabii, öyledir ve hakiki kemalizm ise...

Abdullah Öcalan: Bu ayrımı yapmalıyız diyorum. Ben ne bir Kemal düşmanıyım, ne de uyduruk bir kemalistim. Ben oldukça bilimsel değerlendirmekten vazgeçmem ve baştan beri de bunu söylüyorum. Biliyorsunuz birçok kişiliğin yaşamında bu tip şeyler vardır, dönüşümler yaşar.

Mihri Belli: Öz olarak böyle.

Abdullah Öcalan: Biz birinci kısmını olumlu bulur, sahip çıkarız. İkinci kısmını olumsuz bulur ve eleştirilerimizi ve karış değerlendirmelerimizi yaparız. Bunun ne Türk ulusal kurtuluşu hareketini kötümsemekle ilişkisi vardır, ne de şovenizmi desteklemek zorundayız.

Mihri Belli: Napolyon, devrimin muzaffer kumandanıdır, ondan sonra da ilk cumhuriyeti yıkan, imparatorluğu kurandır.

Abdullah Öcalan: Gayet tabii. Tarihte böyle şeyler çoktur. İşte, Türkiye problemi böye ağırlaştı. Sizin de çok önemle üzerinde durduğunuz gibi, komünist hareketi, köylü heraketini bu yıllarda acımasız ezmesiyle anti-demokratizm müthiş gelişti, Kürdün ezilmesiyle şovenizm gelişti, tek parti diktasıyla diktatörlük gelişti ve problem ağırlaştı.

Mihri Belli: Bir de uzlaşmaya gidildi.

Abdullah Öcalan: Buna bir de Hitler, Mussoloni, kısmen Stalin'den örnek alarak alınan yöntemler var. Yine CHP tek parti haline geliyor. Sanırım CHP'nin faşist bir tip parti haline gelmesi de bu yıllarla bağlantılıdır. İlk parlamento grubu demokratiktir aslında, ama daha sonraki CHP döneminin tek partisi hem büyük bir yozlaşmanın adıdır, hem dikkatörlük aracıdır, hem de giderek problemlerin ağırlaşmasının adıdır.

Sürecek

“Kesinlikle teslim olmayacağız

Adı, soyadı: **Taybet Dayan**
Kod adı: **Dilan Dılsoz**
Doğum yeri ve tarihi: **Cizre 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **Mart 1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **Metina, 10 Ekim 1995**

Gerilla her sabah güneşten önce uyanır. 15 dakika içinde herkes içtimada hazır olur ve yaşam hızla akmaya başlar. Güneşi doğurmaz üstüne, o güneşin üstüne doğar, -her gün doğar.

9 Ekim sabahı böyle yaşama doğdu, Metina'daki bölüğümüz. Her zamankinden daha erken kalkmıştık. İçtimada gün içinde yapılacak işler ve işlere göre görevlendirmeler okunmuştu. İçtima dağılır dağılmaz herkes günün programına uygun hareket etmeye başlamıştı. Yakılan ateşlerde çayları pişirip, kahvaltıyı yaptıktan sonra herkes işinin başına gitti. Ekmekçiler mutfağa koştu; bugün çok fazla ekmek yapmaları gerekiyordu. Depoya gidecek arkadaşlar yola çıkmıştı bile; bir sürü cephane getirmeleri gerekiyordu. Komutan arkadaşlar bir araya gelmiş planlamadaki son değişiklikleri ve plana göre uygun düzenlemeyi yapmaya çalışıyorlardı. Diğer arkadaşlar silahlarını temizleyip, iyi olan mermileri ayrıştırırken, bir türkünün mırıltısı kimin ağzından çıkıyor diye anlaşılmadan dinliyorduk. BKC'leri deniyor, şeritleri fırçayla temizliyorduk. Öyle ki güneşin altında parıldarken bir arkadaş abartmayla karışık “*öf be, gözlerim kör oldu, yarında ihanetçilerin kör gözlerini açacak*” gibi şakalar yapınca herkes gülüşmeye başlıyordu.

Bahardan kalma bir hava vardı, takvim olmasa insan kendini baharda sanar. Daha yeni sarıya yüz tutmuştu otlar. Aşağıda gözüken *Gûlka* köyü hâlâ yemyeşildi. Güzel bir su akıyordu *Gûlka*'nın içinden. Küçük bir sudur ama içimine doyum olmaz. Yazın sıcağında buz gibidir. Çeşmesinin başına gittiğinde ayrı bir havası vardır. Köyün hemen üstündedir, etrafını saran ağaçların altında suyun çıkardığı melodiyi dinlerken insan kendinden geçebilir. Bahçeleri mevye doludur, bütün yaz bu köyün meyvesini yedik; elme, dut, incir, ceviz, -ne istersen var. Metina dağlarının koynuna sokulmuş gibidir bu köy. Sığınmış dağlara, dağlarda onu sokmuş yüreğinin ortasına. Uzun zamandır boştur bu köy, zaman zaman köylüler gelir, eski yerlerine bir göz atarlar ama burayı çoktan terketmişler. Sebebi ise; KDP'nin köylülere dayatmaları, baskıları sonucu korkmuşlardır. Köyün aşağısındaki dar vadi ovaya iner. Köy ile bizim bulunduğumuz tepeler arası geniş bir vadidir. Tepelerin üstü daha çok kayalıklı olsa da kayalıkların arasında düz zozanlar vardır. Zozanda yetişen otların kokusu bir başkadır. Gece yürüyüşlerinde ciğerlerimizin içini doldurur.

Hazırlıklarımızı tamamlamaya çalışırken “*inşallah yarın ve öbür günde hava böyle güzel olur, eylemimizde o zaman daha iyi sonuç alabiliriz*” dileğini hepimiz birlikte paylaşıyorduk.

Partimiz “*İkinci 15 Ağustos Atılımı*” başlatmasından bu yana, her alanda birçok mevziyi kazanmış, hakimiyet sağlamıştık. Artık hedeflerin niteliği gittikçe değişiyordu. Atılımın başladığı ilk günler daha basit eylemlilikler yapsak da, eylemlerimiz basitten karmaşığa hedef zenginliğine ulaşmaktı. Bazı yolları denetim altına alma, bazı köylerde silahlı propaganda, bazı kazaları kuşatıp ele geçirme ya da denetim altında tutma, KDP güçlerine darbe vurma vb. eylemlilikleri esas alıyorduk. Bu eylem de Amediye, Enişke ve Kadişe üzerine düzenlenecek, buralardaki önemli KDP güçlerine darbe vurulacaktı.

Akşam üzeri hazırlıklar tamamlanır tamamlanmaz bir takımlık güç Amediye yakınlarına doğru yola çıkmış, bir diğer takımlık güçte Şeladize üzerine pusu atmıştı. Diğer güçlerimiz gündüz harekete geçecekti ki, yeni aldığımız istihbarata göre KDP güçleri büyük bir olasılıkla araziye çıkacaktı. Böylece planı erteleyip geri kalan güçle araziye dağılmıştık.

Güçlerimizin tümü, gece boyunca uyanık, mevzilerimizde pürdikkat etrafı kollamıştık. Başımı yukarı kaldırdım. Ne kadar güzel yıldızlar vardı gökyüzünde. Koyu karanlığın içinde küçük ışıltılar… Ne kadar küçük olsalar da hep birlikte olunca koyu karanlığı hissetmiyordu insan, -bastırmışlardı koyu karanlığı… Zozan havası geceleri bir başka oluyor. Gündüz ne kadar sıcaksa, geceleri de o kadar soğuk olur, insanı iliklerine kadar dondurur. Eğer sen soğuğa karşı direnmek istiyorsan ya sonunda sıcak bir çayı içeceğini hayal edersin, ya da seversin soğuğu sonuna kadar. Gece sessizdi. Bu sessizlikte çıt çıksa duyulurdu. Bir baykuş sesi geldi uzaklardan, ta derinliklerden. İki kez öttü. Bunu duyan yanımdaki arkadaş; “*Biri TC, biri ihanetçiler içindi, duydun mu?*” diyerek gülümsedi. Öbür arkadaş; “*zaten hiçbir zaman tek başlarına saldıramıyorlar. Kaç kez gözlerimle gördüm, peşmerge giysileri içinde Türkçe konuşanlar vardı. KDP ve Türk subayları ortak hareket ediyorlar.*”

Sabah, gün ağardığında hiçbirimiz henüz hareket etmemiştik. Hava iyice aydınlanmadan hareket etmemiz doğru olmazdı. Etrafımızda ne olup bittiğini iyice anlamamız ve öyle hareket etmemiz en uygunuydu. Zaten soğuktan öyle bir hale gelmiştik ki, hareket etmek mümkün değil, her tarafımız uyuşmuş.

Şeladize üzerine pusu atmaya giden arkadaşların durumu da hemen hemen aynıydı. Bu grubumuzun tam üstünde stratejik bir boğaz vardı. Arkadaşlar bu boğazı tutmamıştı. Hava iyice ağardığında bu boğazdan arkadaşların üstlerine adeta yağmur gibi mermi yağmaya başladı. Düşman beklediğimiz yerden çok az bir güçle gelmiş, asıl ağırlığını Şeladize üzerine vermişti. Arkadaşların dört bir tarafından ateş açılmıştı. Etrafları ihanetçiler tarafından sarılmıştı ve çatışma gittikçe şiddetleniyordu. İhanetçilerin sayısı çok fazlaydı ve durmadan ilerliyorlardı. Arkadaşları çok kötü bir şekilde kuşatmışlardı ve diğer arkadaşların yardım etmesi mümkün değildi. Sadece onlardan durumu öğrenmeye çalışıyorlardı. “*Heval Dilan ne var, durum ne, çabuk bize bilgi verin!*” Takım komutanı Dilan arkadaş cevap olarak şunları söyledi; “*Durumumuz fazla iyi değil, kurtulmamız mümkün değil, kesinlikle teslim olmayacağız, ucuz şehadeti de kabul etmeyeceğiz. Son mermimize kadar savaşarak, direnerek şehit düşeceğiz, siz kendinizi iyi savunun, başarılar yoldaşlar!*” Dilan hevalin sakin, huzur dolu, moral veren sesini ve son sözlerini duyunca hepimiz ne yapacağımızı bilemez olmuştuk. Onlara yardım edemeyişimizin acısıyla mevzilerimize daha iyi yerleşmiştik. Sürekli onun sesi kulaklarımda çınlıyordu. Attığım her mermi sanki “*Dilan*” diyerek çığlık atıyordu. O an yoldaşların nasıl çatıştıklarını, şehit düştüğünü, düşünüp de fazla bir şey yapamadan savaşmak ne kadar zor. Yürek atışlarımla düşünce akışımın ne kadar bir olduğunu farkettim ilk kez. Bana ne olduğunu anlamamıştım. Vücuduma müthiş bir itici güç girmişti. İnanılmaz bir kuvvet… Sanırım herkes aynı hissi yaşıyordu.

Bizim tarafımızdaki çatışmalar başarılı geçmişti. Düşmana epey kayıp verdirmiştik. Dilan heval ve takımında bulunan 21 arkadaş son mermilerine kadar savaşmışlardı, ama artık onların bulunduğu yerden silah sesi gelmiyordu. Çatışmalar bugünlük bitmişti, her yer sadece kan ve barut kokuyordu. Artık her gece gökyüzüne baktığımda yıldızları görüyordum, sadece yıldızlar… 22 tane daha eklenmişti onlara ve yeryüzündeki binlerce çiçeğe göz kırparlardı geceleri gizliden. Göz kırpışları bir tek ben ve benim gibileri görür, yani güneşi üzerine doğdurmayanlar.

O gün başlayan çatışmalar bir zincir gibi on gün boyunca sürdü. “*Bu on günlük çatışmalarda bütün gücümüzü 22 yıldızdık. İntikamları alındı*”. Birçok arkadaş böyle diyordu. Ben binlerce şehidi düşününce “*hayır!*” diyordum, “*İntikam bitmedi.*”

Ancak on gün sonra arkadaşlarımızın şehit düştüğü noktaya gidebilmiştik. Oraya döndüğümüzde dehşet verici bir manzarayla karşılaştık. Hepimizin adeta eli kolu bağlanmış, dili tutulmuştu. Her taraf yanmıştı, hâlâ yanık kokuları vardı. Yanık kokusuna karışmış olan kan kokusu dayanılmazdı. Arkadaşların cenazeleri yüzleri birbirine gelecek tarzda üstüste bırakılmıştı. Bu manzara yüreğimizi isyanlamıştı: “*Bu kadar insanlıktan çıkabilir miydi insan, bu kadar hayvanlaşabilir miydi? Hayvanlarda bile bu kadar vahşilik yoktu. O zaman buna ne isim konulmalı? Sadece ihanet demek yetiyor muydu? Alçaklık aşağılık… Yok! Hiçbiri yetmiyordu bu yapılanların tarifine.*” Yirmi iki güzel, nadide, genç canı yakmışlardı. Vücutlarında delmedikleri, yakmadıkları tek bir yer kalmamıştı. Birçok arkadaşın bedeninde mermi yoktu. Mermi yerine kızgın demirin çıkardığı izler vardı. Belli ki bu arkadaşları işkenceyle şehit etmişlerdi. Hiçbir arkadaşın yüzü tanınmıyordu. Birçok şehidimizi elbiseleri ve bazı eşyalarıyla tanıyabiliyorduk.

“*Bak! Bu Rezan hevalin tarağı, bu Rezan arkadaş olmalı.*”

“*Bu da Mizgin hevalin gömleği!*”

Warşin'i saçından kalan bir tutumdan tanıdık. Yanmış, boş gözyuvalarına baktığımda “*ne güzel mavi gözlerin vardı*” dedim kendimi tutamayarak. İşte böyle tanıyorduk arkadaşları. Bir başka arkadaş tanıyamadığımız bir arkadaşın üstüne eğilerek, “*Bu Dilan arkadaş, elbiselerinden tanıdım*” dedi. Elinde Dilan hevalin mendilini tutuyordu. Gözyaşlarını tutmayarak, onun tanınmayan yüzünü okşamaya başladı: “*Sen Sozdarsın ya da Jiyan, Avşin veya Mizgin, Çiçek, Faraşin, Xelat, Warşin… hiç farketmez ki Dilan'ım!m!.. yaktılarsa sizi yoldaşım, ciğerimi yaktılar, yüreğimi yaktılar… Ben de devrimin ateşiyle ihaneti yakacağım Dilan'ım, söz yakacağım!…*”

* * *

Dilan heval, 1977 yılında Cizre'de yurtsever bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Ailesi aslen Eruh Haruna aşiretindendi. Babası karşı aşiretten kız aldığı için aşiret çelişkilerinden kaçarak Cizre'ye yerleşmişti. Ama kaçmakla çelişkiler bitmemiş, aile içinde de devam etmiş, üstüne üstlük babası iki evlilik yaptığından dolayı evde huzursuzluk, kavgalı-tartışmalı ortam durmadan devam etmişti. 12 kardeş içinde büyüyen Dilan heval tüm bunların sonucu daha küçük yaşlarda hep bir boşluk hissetmiş, yeni arayışlar içine girmişti. Onun için bu boşluğu dolduracak en önemli şey okulunda başarılı olmaktı. Dilan heval herkesten çok gelişmek istiyordu. Annesi kızının okumasından taraftardı; kızının da kendisi gibi olmasını istemiyordu. Ama babası, kız kısmının okula gitmesine karşıydı. Zar-zor, bin türlü ısrarla ilkokulu tamamlayabildi. Yaşadığı arayışlar bu sefer onu dine yöneltmişti. Dilan heval, çocukluğunun ona verdiği içine kapanıklık ve durgunluk, babası tarafından ağırbaşlılık olarak nitelendiriliyordu. Çevrede ağırbaşlı kız olmak çabuk olgunlaşmaktı ve artık evlilik çağı geldi demekti. Dilan heval sonunda başına neyin geleceğinin farkına varmıştı. Halbuki o, yakın süreçlerde Cizre'de faaliyetlerde bulunan ve büyük bir direnişle şehit düşen Berivan arkadaştan çok etkilenmiş ve onun gibi bir militan olmayı istemişti.

Dilan heval bir raporunda, partiye katılımını ve büyüdüğü çevrede kendisini etkileyen koşulları şöyle aktarmaktaydı: “*Cizre, derin yurtseverliğin olduğu, aynı zamanda kozmopolitik, karışık bir yapılanmaya sahip bir yerdir. Süreç içinde ulusal kurtuluş mücadelesinin dalga dalga yayılan etkinliğine aile olarak biz de sempati duymaya başlamıştık. Diğer yanda da arkadaşlarımızdan bazılarının yaylalara çıktıklarında gerillaları görüp geldiklerinde, gerillanın yaşam tarzını, kadınların da eşit derecede mücadele yer alıp savaştıklarını anlatmaları, şehit Berivan hevalin direnişi beni çok etkiliyordu. Sanki bir kadın için hayal ettiğim yaşam tarzını buluyordum, arayışlarımın kapısını görür gibi oluyordum. Çünkü ben anneme baktıkça; kadının çok şey yapabileceğini, ama toplumsal kuralların onun kendi rolünü oynaması önünde bir engel olduğunu görebiliyordum. Akrabalarımın parti ile yoğun ilişkisi, çevrede yaşanan şehadetler beni tamamen mücadeleye çekiyordu. Bir yandan da Cizre merkezinden gönüllü katılımların yoğunlaşması ailemi endişelendirmeye başlamıştı. Aile bir yandan yurtseverdi, ama çocuklarının fiilen katılmalarını istemiyorlardı. Bunun için çeşitli engeller oluşturuyorlardı. Yaşım küçük olduğu için evlendiremiyorlardı, bu yüzden yurtdışına çıkartmak istiyorlardı. Bütün bu engellere rağmen katılma kararını almış ve çıkmak için çeşitli kanallara başvurmuştum. Ailenin mevcut konumu, yaşımın daha genç olması itibarıyla hiçbir kanal beni kabul etmiyordu. En sonunda Mart 1992'de bir milis aracılığıyla Cizre'den direkt Çukurca alanına geçtim.*”

Partiye katıldıktan sonra Çukurca, Bestler ve Lewine'de manga komutanlığı ve takım komutanlığı görevlerini aldı. Dilan heval her zaman, bir şeyler yapma istemini göstermişti. Bu isteme görevlerine yaklaşmış, kendisini geliştirmeyi esas almıştı. Parti eğitimini pratiğiyle büyük bir uyumluluk içinde yürütmüş, kendini her göreve hazırlamayı esas almıştı. Bir süre sonra bazı ihtiyaçlardan dolayı Dilan heval Hakkari merkezine faaliyetlere gönderildi. Dilan heval halkla ilgilenme, onlara partiyi aktarma konusunda hiç zorlanmıyordu, yalnız zorlanılan tek nokta düşmanın askeri hedefleriydi. Çünkü Hakkari merkezindeki askeri hedefler güçlü bir korunma altına alınmıştı. Bir süre sonra komite yakalanınca yapılan planlarda boşa gitmişti. Dilan heval yakalanmayan arkadaşlarla birlikte tekrar dağa çekildi. 5. Kongre'ye kadar yine Lewine, Çukurca ve Zap alanlarında değişik görevler üstlendikten sonra, 5. Kongre'ye katılmak üzere Haftanin sahasına geçti.

5. Kongre partileşme açısından çok önemli bir dönüm noktasını oluşturuyordu. Böyle bir kongreye fiilen katılmak Dilan hevali çok etkilemiş ve partinin tanıdığı bu fırsatı en iyi şekilde değerlendirmeye çalışmıştı. Kongre boyunca Dilan heval, yapılan her değerlendirmede ve eleştiride kendi kişiliğini bulmaya çalışmıştı. Bunu bir raporunda şöyle ifade ediyor: “*Kongre de yanlış anlayışların mahkumiyeti bende parti adaletine olan büyük güven, inanç ve kararlılığımı pekiştirdi. Bunu ruhen yaşadım. Bireylerin ve temsil ettikleri çizgilerin değil, parti ideolojisinin ne kadar hakim olduğunu bir kez daha gördüm. Bundan sonra pratiğe nasıl yönelmeliyim noktasında derin bir yoğunlaşmayı yaşadım.*”

Dilan heval, 5. Kongre'de böylesine yoğun bir değişim içine girdiği sırada Parti Önderliği sahasına gönderildi. Onun için değişimin, devrimciliğin en kızgın sınıf savaşımıyla yürütüldüğü bir sahaydı burası ve önderlik sahasına gelirken büyük bir coşkuyu yaşıyordu. Dilan arkadaşın Parti Önderliği sahasına geldikten sonraki duyguları ve yaklaşımlarını yine kendi raporundan aldığımız kısa ve öz cümlelerle daha iyi ifade edebiliriz:

“*Parti Önderliği'ni ilk gördüğümde, önderliğin tarzı, insana kazanımcı yaklaşımını görünce müthiş etkilendim. Kararım ve coşkum daha da yükseldi. Önderliğin sadece çözümlemelerini değil, hareketlerini bile kendim için bir eğitim olarak gördüm.*” Dilan heval bu yaklaşımıyla önderlik sahasında epey değişim sağlamış birçok sonuca ulaşmıştı. Önderliğe olan sevgisini pratiğe dökmek için sabırsızlanmış ve bunun sıcaklığıyla pratik sahaya dönmüştü. Geldiği süreçte İkinci 15 Ağustos Atılımı başlatılmak üzereydi. Parti Önderliği kendisiyle Güney devriminde kadının oynaması gereken rol üzerine epey tartışmıştı. Dilan heval, özellikle bu tartışmaları ülkedeki arkadaşlara aktarmaya çalışıyor ve bunun nasıl gerçekleştirileceğinin pratik, somut hedeflerini ortaya koymaya çalışıyordu. Bu yönlü atılım başlar başlamaz hızla görevlere sarıldı. Komutası altındaki bayan arkadaşlar her yönüyle, en aktif bir şekilde savaşım içinde geliştirmeye çalışıyordu.

Dilan heval, önderliğe verdiği söze layık bir komutan olmak için çabalıyordu. Sürekli verdiği sözü hatırlıyordu:

“*Özellikle kadın özgürlüğünde öze dönüş için köleliğimi, geçmişe olan tüm utanç ve nefretimi büyük emek ve çabaya dönüştüreceğim. Öze dönüş için burada aldıklarım benim için esas olacaktır. Partinin bana verdiği bu büyük şansı, önderliğin dile getiremeyeceğim düzeyde çabasına gerçekten de bundan sonra layık olmak istiyorum. Ve sıcak savaşa yönelirken bunun coşku ve sabırsızlığını yaşıyorum. Ülkeye yönelirken burada gördüklerimi ve öğrendiklerimi en doğru tarz ve yöntemle taşıracağım noktasında kararım kesin ve nettir. Sınıf savaşımını süreklileştireceğim. Ruhta, düşüncede ve pratikte özgürlüğü yaşamayı amaçlayarak, amacına bağlı bir kişilik olarak irademi partiyle birleştirdiğimi bir kez daha vurguluyorum. Bu temelde üzerime düşecek her türlü görevi layıkıyla yerine getirme ve önderliğin insanlığa verdiği değere layık olma noktasında parti çizgisini her zaman önce kendime sonra çevreme dayatacağıma ve daima koruyacağıma dair başta Parti Önderliği'ne ve tüm devrim şehitlerine söz veriyorum. Sözüm pratiğim olacaktır!*”

Dilan heval verdiği sözü büyük direnişiyle, kadının yaşama tutkusunu, savaştaki rolünü, komutanlığının bütün şehitlerimizin gösterdiği yolda, kadının özgürlük mücadelesi verebilmenin en önemli kaynağının kendi özümüz, kimliğimiz olduğunu, bu güçle birleşmemizi çağrıladı.

Dilan heval, tüm şehitlerimize verdiğimiz sözümüzü bir kez daha tekrarlıyor, sözü söylendiği yerden, silahı kaldığı yerden, alıp tamamlamanın görevlisi olduğumuzu bir kez daha vurguluyoruz.

Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Silah arkadaşları

Destanlar ilminin gerçek ışıkları

Adı, soyadı: **Şeyhmus MUSA**
Kod adı: **Rüstem**
Doğum yeri ve tarihi: **Amudê, 1968**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Eylül 1995, Kalendera**

Adı, soyadı: **M. Şirin POLAT**
Kod adı: **M. Şirin, Şeref**
Doğum yeri ve tarihi: **Tirhem köyü, Siirt, 1960**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Eylül 1995, Kalendera**

Adı, soyadı: **Bedran İBRAHİM**
Kod adı: **Memo**
Doğum yeri ve tarihi: **Aliferci, Qamışlo**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Eylül 1995, Kalendera**

Adı, soyadı: **M. Hayri KARTMİN**
Kod adı: **Memo**
Doğum yeri ve tarihi: **Qamışlo, 1971**
Mücadeleye katılış tarihi: **1988**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Eylül 1995, Kalendera**

Adı, soyadı: **Cemal HAMDUŞ**
Kod adı: **Zinar**
Doğum yeri ve tarihi: **Halep, 1970**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Eylül 1995, Kalendera**

Savaş, kavga, ya da mücadele, yaşamın en yoğun anını ifade eder. İnsan kazanmayı, kaybetmeyi ve kendisini ve bilinmeyen insan gerçeğini savaşta öğrenir. En güzel dostluklar savaş içinde yaratılan dostluklardır, en değerli yoldaşlıklar savaş içinde gelişir.

İnsan en iyi savaşımıyla tanınır. En soylu yanları kadar, en çürük yanları savaşla açığa çıkar. Çürük olanı atıp, soylu olanı geliştirdikçe özgürlüğe ve kişiliğin en onurlusuna ulaşılır.

ARTÊŞA RIZGARIYA GELÊ KURDISTAN
A.R.G.K
NASNAMEYA FERMANDARAN Û ŞERVANAN
NO: Rüstem
NAV Û PAŞNAV: Sehmus Musa
MÊJÛYA TEVLÎARTÊŞBÛN: 1992
BEŞA LEŞKERÎ: Garısan
MÊJÛYA DAYINA NASNAMÊ
MÊJÛYA KUTABÛNA NASNAMÊ: Bedawi
PAYA XWEDIYÊ NASNAMÊ: T. Komutanı
MUHRA XWEDIYÊ NASNAMÊ
DAYINDEYÊ NASNAMÊ
MUHRA FERMANDAR

Kürt insanı ulusal kurtuluş mücadelesi içinde yeniden onurlanmaktadır. Bu savaşımda yerini alan binlerce kız, erkek, genç, yaşlı, çocuk yeni yaşamı iğneyle kuyu kazarcasına binbir emek ve çabayla kan ve can pahasına yaratmaktadır. Her Kürt insanı emeğini buna katma savaşımında çabalamakta, akın akın gerilla ile buluşmakta, soylu dağ zirevelerinde yerini almakta, serin esintisinde özgürleşmekte, toprağında hayat bulmakta, doğasında güzelleşerek yaşam bulmaktadır.

Kürt ülkesinin o soylu insanları artık, yaşamı kazanmanın ve gerçekleşmenin ve tarihle ve toprakla, gerçekle buluşmanın tek yolunun savaşım olduğunu biliyorlar. Ve bunun içindir ki, savaşım boyutlanmakta, gelişmekte, tüm Kürdistan'ı alev alev sararak yayılmakta, tüm kötülükleri yakarak yok etmekte, güzellik adına ne varsa yaşama döndürmekte, ayağa dikmektedir.

Kürdistan devrim şehitleri daha şimdiden binleri aştı, daha binlercesi şehitlerin izinde ilerliyor. Her şehadet yeni bir yaşam, gerçekleşmekte olan Kürt ülkesinin insanlarının düşleri oluyor.

Kalendera direnişçileri bu onura emekleriyle, kanlarıyla, canlarıyla ve soylu anılarıyla erişen binlerce Kürt ülkesi insanlarından yalnızca birileri... **Rüstem** heval Amudê'den, **M. Şirin** heval Siirt'ten, **Memo** heval Kamışlı'dan, **Zınar** heval Halep'ten, **Memo** heval yine Kamışlı'dan ve adı bilinmeyen bir bayan heval Siirt'te biraraya gelip Kalendera dağlarında özgürlük ateşini alevlendirmiş, kurtuluş bayrağını yükseltmiş, görkemli direnişleriyle Kürdün yeni tarihine temiz bir sayfa eklemenin onuruna ermişlerdir.

Bu direniş destanında belki de en çok anılması gereken, direnişin bilinmez kahramanıdır.

Siirt'in bir köyünde bir gerilla birimiyle karşılaşır, mücadeleye katılma, düşmandan intikam alma, gerillayla özgürleşme istemini belirtir. Henüz gencecik bir Kürt kızıdır. Israrı sonucu gerillalar beraberlerinde getirerek saflara alırlar. Aradan bir gün geçer, ikinci gün bu gerilla birimi düşmanla savaşıma girer. Gencecik bayan ürkmez, korkmaz, kendini geri çekmez. Daha önce ne dağlara çıkmış, ne de bir savaş görmüştür. Ancak inanç getirmiş, karar kılmış, devrime gönülden bağlanmıştır. Savaşımda yerini ikirciksiz alır. Yiğitçe direnir ve kahramanca şehadete ulaşır. Adı bilinmez, sanı bilinmez, ama tarihe şanla yazılır. Halkın dilinde destanlaşır, yüreğinde çiçeklenir.

Belki bir gün bilinir kim olduğu, adı-sanı öğrenilir, kimliği not edilir apak tarih sayfasının bir köşesine. Ama o çoktan adını almıştır. Yeni Kürt direnişinin bilinmez kahramanı, Kalendera direnişinin adsız yazarı, özgürlük savaşımının solmayan adıdır. Belki tarihin ilerleyen sayfalarında Kürdistan direnişi binlerce adsız kahramana tanık olacaktır, ancak gencecik bayan yine de anılacak, görkemli anısı Kalendera doruklarında her esen yelle dalga dalga tüm Kürt ülkesine yayılacak...

Kalendera direnişi 1995 Garısan direnişlerinin bir doruğu olarak anılırken, bu direnişin kahramanları 1995 Garısan savaşımında zirveleşme onuruna ermişlerdir.

Direnişin komutanı **Rüstem** heval, daha 15 Ağustos Atılımı'nın hemen sonrasında Kürt savaşımına gönül vermiş, PKK'yi aramış ve PKK ile yaşam bulma çabasını yoğunlaştırmıştır.

Daha çocukluğunda yoksul çevresi içinde ezilenden yana, ezene karşıt bir yaşamla yoğrularak büyümüştür. Çevredeki ağa ve zengin çocuklarına karşı, yoksul çocukları peşine takarak kavgaya tutuşması, O'nda mücadeleci özellikleri, devrimci yanları açığa çıkartıp geliştirmiştir.

Üniversiteye dek okuduğu tahsil yıllarında sürekli reformist, ilkel milliyetçi örgütlere karşı radikal tavır koyma, köktenci devrimciliği savunmayla, doğru olanı temsil edebilme ve bunun pratiğini sergileme gibi istikrarlı bir yaşam çizgisinde seyretmiştir. En yüce değerin insana verilmesi gerektiğini, yine insan hakkının en üstte tutulması gereken hak olduğunun bilinciyle hukuk öğrenimini seçmiş ve tartışmalarında yöresine sürekli isyancı bir ruh aşılayarak haklıdan yana, haksıza karşı savaşmayı, mücadele etmeyi esas almıştır.

Bu yaşam çizgisiyle Rüstem heval 1988 yılından itibaren partimizin ileri bir sempatizanı olarak kendisini ulusal kurtuluş savaşımına vermiş ve halk arasına inerek ERNK çalışmalarını yürütmüş, ilerleyen yıllarda Mahsum Korkmaz Akademisi'ne geçerek burada gördüğü siyasi ve askeri eğitimle kişiliğindeki olumlu özelliklerin PKK çizgisinde şekillenmesi olanağına kavuşmuştur.

1992 yılında akademi sahasındaki eğitimle sağladığı büyük dönüşüm, gelişim ve Parti Önderliği'nden aldığı büyük güç ve inançla, yüksek bir azim ve kararlılık düzeyine ulaşır ve sıcak savaşım sahasına yürümekle yaşamına daha bir anlam kazandırmış olur.

Botan Eyaleti'ne gelerek Cudi alanında savaş birlikleri içinde yerini alan Rüstem heval, kısa sürede birçok olumlu özelliğiyle ön plana çıkar ve her adım atışı görevlendirilmesini, her görevlendirilme başarıya yürümesini, her başarı yürüyüşü yeni görevlendirmeleri peşpeşe getirir. Manga komutan yardımcılığından başlayarak adım adım manga, takım ve bölük komutanlığına dek ulaşır…

Coşkulu, yaşama katılan, yoldaşlığa sevgiyi-saygıyı göstermesini bilen, görevlerini zevkle yapan, askerileşmede oldukça gelişebilen ve düşmana öfkesi büyük olan mücadeleci bir arkadaştı.

***

Kalandera direnişinin apak sayfalarını yazanlardan biri de **M. Şirin** hevaldir. M. Şirin hevalin dopdolu yaşamı Kalendera'da doruklaşır. 15 Ağustos Atılımı sonrasında Kürdistan'da yükselen özgürlük alevleri yüreğini sarmalar, halk içinde atılımın propagandasını yapma, coşkusunu kitlelere taşırma çabasına girer. Daha o günlerde gerillalarla ilişki kurarak birçok hizmette bulunur.

Siirt'e bağlı Tirhem köyünde evli ve beş çocuk babası olan M. Şirin heval, ilerleyen yıllarda ERNK çalışmalarına daha bilinçli ve daha aktif katılır. Sürekli mücadelenin gelişimini izler, kendini ileriye hazırlar ve devrim yolunda çabasını esirgemez. Halk içinde olgunluğuyla ve yurtseverliğiyle ön plana çıkar, sevilir, sayılır. 1993 yılında geliştirilen Ulusal Meclis çalışmalarında yerini aktif olarak alır ve halk tarafından Siirt temsilcisi olarak seçilmeyle onurlandırılır.

M. Şirin heval halkının verdiği bu onurlu görevin gereklerini layıkıyla yapabilmek amacıyla ailesinden ayrılarak kendini daha aktif devrimci-yurtsever çalışmalara verir. Güney Kürdistan'a geçerek Zelê alanına gelir. Burada diğer temsilci arkadaşlarıyla birlikte Ulusal Meclis çalışmalarına, bu amaçla geliştirilen eğitim devresine ve yürütülen yoğun tartışmalara katılır. Bu çalışmalar sonucunda alınan kararlar doğrultusunda, Ulusal Meclis çalışmalarının Garzan Eyaleti'nde oturtulması göreviyle yeniden Kuzey Kürdistan'a geçer. Garzan Eyaleti'nde halk içinde Ulusal Meclis çalışmalarını büyük bir coşku ve inançla yürütür.

Bu süreçte çalışmalarının boyutlanmasıyla göze çarpar ve düşman tarafından tutuklanarak yoğun işkencelerden geçirilir. Dervrimci-yurtsever çalışmalardan ayrılması yönünde tehdit edilir ve bir yıla yakın hapiste tutulur.

Düşmanın işkence ve teslimiyet dayatmalarına büyük bir kararlılık ve direnç le karşı duran M. Şirin heval, zindandan çıkar çıkmaz yüksek özgürlük tutkusu ve düşmana olan büyük kin ve öfkesiyle ARGK saflarına koşar.

Bir süre gerilla birimleriyle hareket ettikten sonra, Garısan ERNK faaliyetlerinin sorumluluğuna getirilen M. Şirin heval, bu görevini büyük özveri, bağlılık ve kararlılıkla sürdürür. Alanın cephe çalışmalarının gelişiminde büyük katkıları olur. Bu süreçte zaman zaman gerilla birlikleriyle hareket ederek sıcak savaşımda yerini almanın yanısıra, yoldaşlarla kaynaşma, ilgilenme, askerileşme ve partileşme çabalarında derinleşmeyle ön plana çıkar.

Yoldaşları arasında büyük sevgi ve saygı kaynağı olmasını bilen M. Şirin heval, 1995 yılı başlarında daha aktif olarak gerilla birlikleri içinde yerini alır ve yılların deneyimi, edindiği parti ve mücadele bilincini daha yoğun bir biçimde yoldaşlarına aktarma amacıyla gerilla saflarında bölük eğitimcisi olarak görevlendirilir. Bu eğitim görevine de yüksek coşkuyla katılan, hem kendini, hem yoldaşlarını üstün eğiten, eğitiminde parti öncülüğünü, devrimci coşku, ruh ve moral vermeyi önde tutan özellikleriyle M. Şirin heval, gelişen ve geliştiren bir düzeye ulaşır.

ARTÊŞA RIZGARIYA GELÊ KURDISTAN
A.R.G.K
NASNAMEYA FERMANDARAN Û ŞERVANAN
NO: Şeref
NAV Û PAŞNAV
MÊJÛYA TEVLÎARTÊŞBÛN: 1993
BEŞA LEŞKERÎ
MÊJÛYA DAYINA NASNAMÊ
MÊJÛYA KUTABÛNA NASNAMÊ
PAYA XWEDIYÊ NASNAMÊ
MUHRA XWEDIYÊ NASNAMÊ
DAYINDEYÊ NASNAMÊ
MUHRA FERMANDAR

Kalendera alanında yürütülen tüm gerilla çalışmalarına eğitim faaliyetlerinin yanısıra katılmayı ihmal etmeyen, ağır başlılığı, olgunluğu, yaşama aktif katılımı ile yoldaşlarının saygı ve sevgisini sürekli toplamasını bilen M. Şirin heval, Kalendera direnişinde silahını son mermisine dek düşmana yöneltmiş, yoldaşlığın büyük bağlılık örneğini sergileyerek direniş bayrağını kahramanca yükseltmesini bilmiştir.

***

Kalendera direnişinin diğer iki zirvesi de Memo hevallerdir. Her ikisi de Qamışlo'da doğmuş, büyümüş, parti saflarına katılmış, sıcak savaşım sahasına geçmiş, mücadele içinde çeşitli görevlerde yerlerini almış ve Kalendera'da mücadelelerini doruklandırmışlardır.

Saflara ilk katılan ve daha uzun süre mücadele içinde yerini alan **Memo** heval, Büyük Memo diye yoldaşları arasında anılırdı.

Büyük Memo, parti çizgisinde oldukça derinleşmiş, savaşkan bir kişilikle bütünleşmiş, değerlere ve yoldaşlığa bağlılığıyla ön plana çıkmış ve sürekli coşkulu, moralli olması ve bunu çevresine de taşırmasıyla yoldaşları arasında saygın bir yer edinmişti.

Bulunduğu Qamışlo çevresinde reformist örgütlerlere karşı yoğun tartışmalarla tavır geliştirme sürecini takiben, 1988 yılında PKK'ye sempati duymaya ve ERNK çalışmaları içinde yerini almaya başlayan Büyük Memo heval, aynı yıl Mahsum Korkmaz Akademisi'ne geçerek burada yoğun bir eğitim devresine katılma ve partileşme olanağına kavuşur.

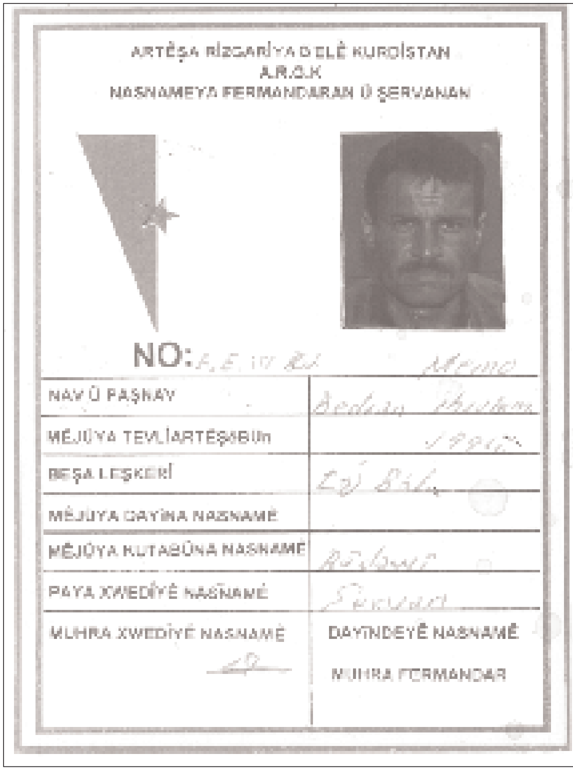
Eğitime kendini verir, okur ve bilinçlenir ve kendini sıcak savaşıma hazır hale getirir. Devre sonunda önerisine rağmen, sıcak savaşım sahasına gönderilmeyerek parti tarafından Qamışlo çevresinde örgütleme çalışmalarına gönderilmesi uygun bulunur.

Halk ve gençlik içinde örgütleme çalışmalarına büyük çalışma azmiyle yürüten Büyük Memo heval, bu süreçte ulusal kurtuluş bilincinde daha da derinlik kazanır. Örgütleme çalışmalarının yanısıra hem kendini, hem çalışma arkadaşlarını, hem de halk kitlelerini eğitme, bilinçlendirme, örgütleme ve mücadeleye kanalize etme gibi yoğun bir faaliyetliliği içiçe yaşar. Halk arasında kısa sürede sevilir. Yoldaşlarının ilgisini ve sempatisini kazanır.

1990 yılına gelindiğinde daha verimli, daha geliştirici çalışmalara hazırlanmış olarak Kuzey Kürdistan'a, sıcak savaşım sahalarımızdan Botan Eyaleti'ne gönderilir. Burada yapılan düzenlemeyle Beytüşşebap hareketli gerilla birliği içinde yerini alan Memo heval, kısa sürede gerilla yaşamına uyum sağlar ve sıcak savaşımda büyük özveri ve katılım gücü göstererek yerini alır. PKK'nin siyasi ve askeri çizgisinin alana oturtulmasında büyük çabalar harcar. Her göreve kar-kış, demeden, küçük-büyük farkı gözetmeden aynı sorumluluk duygusu ve coşkuyla koşar.

Savaşa ve yaşama aktif katılımı O'nu yoldaşları arasında kısa sürede ön plana çıkartır ve kendisine verilen görevlendirmelerle gelişmesinin önü daha da açılır.

Yoğun ve oldukça zorlu geçen 1992 kışında sürekli koşuşturduğu görev gidiş gelişlerinde karda ayak uçları yanan Büyük Memo heval, tedavi amacıyla Güneybatı Kürdistan'a gönderilir. Burada belli bir tedaviden sonra Parti Merkez Okulu'nda partinin döneme uygun politikası, taktikleri ve ulaştığı düzeyi yakalama yönünde kendini yeniden parti siyaseti ve bilinciyle donatma olanağı bulur.

ARTÊŞA RIZGARÎYA GELÊ KURDÎSTAN
A.R.G.K
NASNAMEYA FERMANDARAN Û ŞERVANAN

NO:

NAV Û PAŞNAV	
MÊJÛYA TEVLÎARTÊŞBÛN	
BEŞA LEŞKERÎ	
MÊJÛYA DAYÎNA NASNAMÊ	
MÊJÛYA KUTABÛNA NASNAMÊ	
PAYA XWEDÎYÊ NASNAMÊ	
MUHRA XWEDÎYÊ NASNAMÊ	DAYÎNDEYÊ NASNAMÊ MUHRA FERMANDAR

Pratik savaşım sahasında aldığı savaş deneyimleriyle Parti Merkez Okulu'nda katıldığı eğitimi iyi birleştirmesini bilen Büyük Memo heval, devre boyunca eğitime, tartışmalara ve yaşama yoğun katılarak devrimci gelişiminde militan bir seyir izler. Her yönlü partileşmeyi yaşamayı ve yaşatmayı esas alarak büyük bir güçlenme ve yenilenmeyi başarır.

Devre sonrasında parti tarafından Halep cephe çalışmaları sorumluluğuna atanan Büyük Memo heval, bu görevini devrime ve halka büyük bağlılık ve yüksek değer biçmeyle yerine getirir.

Ancak sıcak savaş ortamının özgür havasını solumuş, gerillanın kutsallığını yüreğine nakşetmiş, Kürdistan dağlarının eşsiz güzelliklerini gözleriyle görmüş, soğuk pınarlarından avuç avuç sussuzluğunu gidermiş, doğasını seyretmenin hazzına bir türlü ulaşamamış, gerilla yaşamının doyum olmaz tadına bir kez tanık olmuştur. Büyük Memo, sürekli sıcak savaşımın coşkusu, gerillanın canlılığı ve dağların özgürleştirici esintisi çekmekte ve şehirler kendisine dar gelmektedir. Yeniden Kuzey Kürdistan'a dönme istemi artan bir yoğunlukta kendini dayatmaktadır.

Sıcak savaşım sahasına yeniden gitme ısrarı üzerine parti tarafından önerisi kabul edilerek 1994 yazının başlarında kutsal vatan topraklarında özgürlük yürüyüşüne yeniden devam eder. Güney Kürdistan'da Haftanin alanına gelerek oradan Botan Eyaleti'ne geçer ve Garısan alanında gerilla birliğinin siyasi komiserliği ile görevlendirilir.

Bu görevinde yoldaşlarının parti çizgisi ve yaşam ilkeleri temelinde eğitilmesi, askeri çizgisinin hayata geçirilmesinde derinleşilmesi için yoğun çaba harcar. Yaşama katılımı, yoldaşlarına sürekli moral kaynağı olması, yılların deneyimiyle geliştirici, güçlendirici rol oynaması, parti öncülüğünün savaşıma oturtulması, değerlerin korunması ve daha birçok olumlu özellikleriyle yaşama oldukça renk ve coşku katan Büyük Memo, Kalendera direnişiyle özgürlük yürüyüşünü tırmandırmış, partileşme çabalarını doruklandırmıştır.

***

1992 yılında Güney Kürdistan'da işbirlikçi ilkel milliyetçi güçlerin TC sömürgeciliğiyle el ele vererek Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelttikleri ihanet savaşımında, ulusal kurtuluş güçlerinin görkemli direnişinden oldukça etkilenir. Ve ilkel milliyetçi örgütler yanlısı aile çevresinden soğuyarak PKK'ye sempati duyar ve saflara katılım göstermeye başlayan Küçük **Memo** heval ise; aile çevresinin ilişkide bulunduğu ilkel milliyetçi çevrelere karşı kesin tavrını koyar. Ve bunlarla yoğun tartışmalar, mücadele temelinde ERNK çalışmaları içinde yerini alır.

Yerel eğitim devrelerine katılarak parti bilinci ve ulusal kurtuluş siyaseti temelinde kendisini bilinçlendirip geliştirirken bir yandan da kitle faaliyetlerinde bulunur. Kısa sürede partileşme ve mücadeleyle kaynaşma sağlayan Küçük Memo, ulusal kurtuluşta gerçek ve doğru yolu yakalamış olmanın fırsatını daha aktif değerlendirme çaba ve istemiyle sıcak savaşım sahasına geçme önerisinde bulunur. Bu önerisi temelinde yeniden yerel eğitim devresine alınarak gelişmesi ve bilinçlenmesi sağlanır.

ARTÊŞA RIZGARÎYA GELÊ KURDÎSTAN
A.R.G.K
NASNAMEYA FERMANDARAN Û ŞERVANAN

NO:

NAV Û PAŞNAV	
MÊJÛYA TEVLÎARTÊŞBÛN	1991
BEŞA LEŞKERÎ	
MÊJÛYA DAYÎNA NASNAMÊ	
MÊJÛYA KUTABÛNA NASNAMÊ	
PAYA XWEDÎYÊ NASNAMÊ	
MUHRA XWEDÎYÊ NASNAMÊ	DAYÎNDEYÊ NASNAMÊ MUHRA FERMANDAR

Bu eğitimden sonra 1994 yılında pratik savaşım sahasına geçen Küçük Memo, Cudi alanında gerilla birliklerine katılır ve burada askeri eğitime tabi tutulur. Gerilla yaşamına ve sıcak savaşıma kısa sürede uyum gösterir. Büyük katılımcılığı, alçak gönüllülüğü, olgun kişiliğiyle tez zamanda gelişme kaydeder, yoldaşlarının ilgisini ve sevgisini toplar. Gelişmesinin önü açılması amacıyla manga komutan yardımcılığına getirilir ve katıldığı birçok eylemde askeri yeteneklerini açığa çıkar.

Küçük Memo, bir yandan partileşmeyi, askerileşmeyi yaşarken, diğer yandan akıcı üslubu, iknacı tarzı ve halkçı özellikleriyle de komutanlarının ilgisini çeker. Bu temelde 1995 yılında Garısan alanına gönderilerek burada cephe çalışmaları ve halkın örgütlendirilmesi, gerilla lojistik ihtiyaçlarının karşılanması gibi çalışmalar için görevlendirilir.

Garısan alanında bu görevlerini yüksek sorumluluk duygusuyla yapan Küçük Memo, halkın örgütlendirilmesi, düşman politikası ve yönelimlerine karşı bilinçlendirilmesi, mücadeleye aktif hizmet temelinde katılım göstermeleri ve gerilla lojistik ihtiyaçlarının temin edilmesi çalışmalarında önemli çaba ve katkılarda bulunur. Halkla olduğu gibi yoldaşlarıyla da kısa sürede kaynaşabilen, görevlerinde başarmayı, sonuç almayı esas alan, özverili katılımı esirgemeyen özellikleriyle yoldaşları arasında saygın bir yer edinir. Küçük Memo, daha sonra alanın hareketli birliği içinde öncü olarak görev alır. Hareketli birliğin alanda faaliyet yürütebilmesinde büyük duyarlılık ve öncülük ile görevini sürdürür.

Yoldaşlarının yükünü sürekli hafifletme, görevlerini büyük sorumluluk bilinciyle yerine getirme, değerlere en üst düzeyde bağlılık göstermesiyle oldukça gelişen ve gelişmeye bir o kadar açık olan Küçük Memo, öncülük görevini Kalendera direnişinde savaşıma kanının son damlasına dek coşkulu, özverili katılımını doruklandırmış ve özgürlük bayrağını doruklarda dalgalandırarak, kısa süreli mücadelesine yoğun bir yaşamı sığdırmasını bilmiştir.

***

Aslen Afrinli, Halep şehrinde zengin aile ortamı içinde büyümüş, Suriye Komünist Partisi etkisi altında bulunan aile çevresine karşıt temelde yoğun mücadele vererek parti saflarına katılım göstermiş olan **Zınar** heval, Kalendera direnişinin bir diğer zirveleşen kişiliğidir.

Ticaret lisesine dek okuyan Zınar heval, küçükburjuva bir ortamda ve oldukça yozlaşan, aşınan Komünist Partisi etkisinde büyümesine rağmen, öğrencilik yıllarında tanıştığı ERNK çalışanlarıyla yoğun tartışmalar temelinde Kürdistan ulusal kurtuluş gerçekliğini görme, tanıma ve kabullenmekte gecikmez. Aile çevresinin kendisini bu yolda geri çekme çabalarına boyun eğmeyerek, ısrarla ilişkilerini daha da geliştirir ve aileden ayrılma temelinde inanç getirdiği bu yolda kararla yürüyüşe koyulur.

1988 yılından itibaren ulusal kurtuluş çalışmalarına kendini verir. Halk içinde ulusal kurtuluş savaşımının propagandasını yapma, içinden geldiği çevrenin teşhir ve tecriti için propaganda çalışmalarında bulunma ve kitlelerin devrime kazandırılması çabalarının yanısıra, partinin yayınlarını okuyarak ulusal bilinçte derinleşme ve parti çizgisini kavrama yönünde kendini geliştirir, eğitir.

1991 yılında önerisi parti tarafından kabul görülerek Mahsum Korkmaz Akademisi'ne alınan Zınar heval, burada daha yoğun bir partileşmeyi yaşama olanağına kavuşur.

Aile çevresi içinde edindiği küçük-burjuva yaşam tarzı ve alışkanlıklarına karşı büyük bir savaşım vererek kendini proleterleşme ve bu temelde militanlaşma çizgisine yatırır. Eğitim devresinde tartışmalara yoğun katılır. Parti Önderliği'nin çözümlemelerini sürekli okuyarak derinliğine bir kavrayışa ulaşmayı esas alır.

Eğitim devresinin ardından kısa bir süre alanda cephe çalışmaları içerisinde yer alan Zınar heval, 1992 yılında bir grup yoldaşıyla birlikte Kuzey Kürdistan'a geçerek sıcak savaşım cephesinde yerini alır. Bu esnada gelişen Güney Savaşı içinde yerini alarak pratikte askeri eğitim görme ve savaşım içinde çelikleşme olanağına kavuşur. Savaşıma kendini yoğun vererek askeri yetenekleri açığa çıkan Zınar hevalin bu yönü gelişiminde umut vaaddettiği için manga komutanlığı görevine getirilir.

Savaşımın ardından Cudi alanına ve daha sonra da Gabar alanına geçerek gerilla birlikleri içerisinde, aktif savaşımda yerini alır ve büyük katılım gösterek en önde yer almasını bilir. Hemen hemen katıldığı her eylemde ön cephede, saldırı birimlerinde büyük ısrarla yer almayı ilke edinen Zınar heval, düşmana büyük kini kadar, yoldaşlarına ve halkına derin sevgisi ve devrime büyük bağlılığıyla yoldaşlarının sempatisini kazanmış ve girdiği her eylemde düşmandan koparıp almayı esas alarak başaran, sonuç alan bir pratik sergilemeyle mücadeleye önemli katkılarda bulunmasını bilmiştir.

1995 yılı bahar hamlesi düzenlemeleriyle Garısan alanında hareketli gerilla birliği içinde yerini alan Zınar heval, savaşımın bu cephesinde de yaşama ve savaşıma yoğun katılım göstermiş, büyük sorumluluk duygusuyla görevlerini yerine getirmiş ve militanlaşma çizgisindeki tırmanışını Kalendera direnişinde gösterdiği kahramansı savaşımıyla doruklandırmıştır.

Anıları ve son sözleri mücadelemize önder olacaktır!

Mücadele arkadaşları

Zafere Yürüyen'in Türküsü

A. Haydar Kaytan

Yıldızlara koştuğu zaman
Uzun soluklu olmalı insan
Düşman güler sonra
dost darılır

Yolcu yolunda gerek
Kurşun hedefi bulmalıdır
Türküler yarım kalmasın.
Sen
Titrek ve yorgun adımlarla
Kendi celladını izleyen dostum
Kınında puslu bakışlarının
Yaşanmamış yılların hüznünü
gizleyen dostum

Golgotha son durağın olmasın.
Düşün bir kere
Çapraz kalaslara gerili bedeninle
Yükselmezsin göklere
Kır tevekkülün görünmez kelepçelerini
Ve bütün kuvvetinle
Zincirlerini koparmaya bak
Çal parçalansın sırtındaki çarmıh yere
Ölü suratlı Yuda'lar
Ve katilleri karşısında umudun
Çaresiz ve suskun
Bir Golgotha yolcusu olmak
Götürmez seni istediğin yere.
Çıplak ayakların
Ağır ağır
Sürüdüğünde seni bıçağın altında yarın
Göreceğin son düştür
Tükenir yaşamın sesi soluğu birden
Sen hasretken zafere
Kesik baş, kanlı gövde
Ve çürümeye başlamış ceset:
Kahkaha atar ölüm
düşler susmuştur.

Artık cennet
Çölde bir serap bile değil
Bulamazsın onu ötesinde mezarın.
Oysa celladın azraillerine hasret
bu memleket

Umarım ellerinde senin...
Sevdasına doyum olmaz
Üstünde nice kardeş günlere
Yürünecek bu topraklar için
Düşenin arkada kalan gözleri
Yaşlı gözleri analarımızın
Yarını bugünden gören gözlerimiz için

– Nasıl da çekerdi bizi
Düşünü kurmak yarının
Göklere değecekti başımız: Anımsa
Kızıl ufuklarda yorulmadan kulaç atmak vardı ya
Mutlaka tutulması gerek
O dönülmez sözlerimiz için–
Sen de bilirsin
Bakışları üstündedir hep
Medya'nın şirin çocukları
Oğullarımız ve kızlarımız için:
Yaşam gerek dostum
yaşamak

Celladın avuntusu olsun varsın
Öğüdünü bir yana bırak
Altı da bir üstü de bir
değildir yerin

Sen üstünde duracaksın
Altına düşmanın girsin Zalimin askerinin
Mermi çekirdeğiyle doldur teskere kağıdını
Senin anan değil
onun anası ağlasın

Onun yavuklusu yaksın
Gidip de dönmeyenin ağıdını
Onun kardeşleri tutsun yasını
Yasak bir sözcüktür kavgada
Ve anlamsız: Acımak
Vurur gibi tam onikiden
Cansız hedef tahtasını
Vur alnının çatından.
Kulak ver milyonların
Tek bir çığlıkta birleşen sesine:
Zafer yolunu gözlüyor senin
Sürüyü kırıp geçiren
kurt olmak varken

Kolay kolay ölmeyeceksin
Geçirmeyeceksin adını kayıplar listesine.
Devrederken sana
Düştüğünde bayrağı tutan
Böyle emretti çünkü
Al kanıyla
Kapkara gecenin ortasında
Aydınlığa yol açanın budur vasiyeti!
Bir tanrı buyruğu gibi
sarılmak gerek şimdi

Narin kabzasına tüfeğin
Bırakmamak
Asla bırakmamak gerek
Zulmün sarayı
Yer ile yeksan oluncaya değin.
Son bulsun artık Acı Çekmiş'in çağı
Yemyeşil bir vatan aşkına
Ve sonsuz barışla
sarmalansın diye dünya

Koca çatısı altında mavi gök kubbenin
Dalgalansın bütün siperlerde
Yeniden Dirilen'in bayrağı
Dostum... Dostum...
Çarmıha çivilensin diye
Verilmedi o eller sana
Haydi yi şidim bas tetiğe
An intikam anıdır
Acıların depreminde gebersin hain
Çevir tarihin son yaprağını
İleri hep ileri
Yıldızlara erişmenin zamanıdır!

Ve halk denizine ateşten bir özlem vardı

Şehit Suna Çiçek yoldaşın günlüğünden...

Nisan 1995

"*Birkaç dakikaya kadar şenlik çıkmazsa işler kötü*" diyerek, derin bir nefes çekti. Gözlerini sağ arka taraflarındaki uzak tepenin sırtlarında ilerleyen askerlere dikmişti. Eline dürbünü tekrar alan Serbılınd "*Tam çembere giriyoruz ha*" diye söylendi, belli belirsiz. "*Umarım şenlik çıkar.*"

Konuşmalarını, üst arka mevzideki BKC'nin "*kafir sesi*" kesti. Gayri ihtiyari arkaya takıldı gözleri. Tam arkalarında taşlarla örülmüş, kamuflesi de artık kalmayan mevzideydi, Sinan ve Piro. Karşı yıkık gomun içinden, askerler de birkaç el ateş ederek cevap verdiler. Akşama doğru koşarak giden zaman, ziyaret tepenin üstüne doğru eğilen, güneşin kızıl renginde kendini gösteriyordu. Karşıdan, biraz gerideki düşman askerlerinin açmış oldukları yağmurluğun altındaki ikinci MG-3 rastgele taradı. Biraz sonra yan mevziye bir taş attı "*Renas, Renas, uyuma artık yeter*" diye seslendi. Renas hafif öne düşen başını kaldırarak etrafına bakındı. "*Su var mı?*" diye sordu. "*Kalmadı uyuma, artık yeter*" dedi, diğeri. Sabah ikide devriyeye gitmişler, silah sesleri üzerine, bulundukları yerde pusu atıp, beklemişlerdi.

Sabah ondan beri bir yıkıntının içinde sığınmak zorunda kalan askerlerin, umutsuzca "*Cemalettin*" çağrıları geldi kulağıma. İlk taramayla düşen üç askerden, MG-3'ü olandı Cemalettin. Düştükleri pusudan bir süre sonra, "*Cemalettin nerede? MG-3'ü getirsin*" çağrıları da cevapsız kalmıştı. Cemalettin artık sadece bir sözcüktü, dayısının oğlunun adı gibi…

O sırada sağdaki tepeden kleş sesleri, ardından BKC sesi yükseldi. Bulundukları taş oyuğun içini sevinç doldurdu. "*Tamam, bu iş bu kadar. Arkadaşlar bindirdi*" diyerek sevincini bildirdi, Serbılınd. Her ikisini de yalnız kalmamanın hissi sardı. Öğleden beri, düşmanın hareket ettiği alanlarda pusuya düşmesini beklemişler, fakat arkadaşları belki de bu anı bekleyerek karışmamışlardı. Gerginliğin yerini sevinç imgeleri aldı. Özenle kavradığı karnası ile bir mermi daha sıktı, karşı ki gomlara. Tamamen kendilerini saklamış oldukları için askerlere etki etmeyeceğini bildiğinden "*durumlarını unutmasınlar diye sıktım*" dedi. Gülümsediler. Güney-battı eyaletine giden Eriş'ten G-3'ünü vererek aldığı bu silahı kullanmak ilk kez nasip olmuştu. Genelde sinirli bir görünüşü olan yüzünde belli bir yumuşama görülüyordu, Serbılınd'ın. Metropollerde büyüdüğü koşullar sinirli adeta küskün bir kişilik oluşturmuştu. Sıktığı her kurşun eskiye ve hoşnutsuzluklarına gidiyordu. Dişlerini sıkarak ağrıttığı çenesini biraz hareket ettirdi. Boynunu da hareketlendirerek tutulmuşluğunu azaltmaya çalıştı. "*Onları*" biraz darbelemek ayrı bir keyif katmıştı ona.

Küçük küçük tepeciklerin dar yollarını kullanarak, arka taraflarından Kawa geldi. Her zamanki gibi burnundan konuşarak durumlarını sordu, sigara uzattı. "*Akşam ki geri çekilme hattımız belli oldu*" diyerek, sağdaki tepeye baktı: "*Arkadaşlar oradadır, bağlantı da kurarız*" dedi. Konuşurken gözlerini kapatır gibi bir tiki vardı. Yapılı uzun vücuduna yapıştırılmış gibi duran başını biraz kaşıdı. Yeni takım komutanı olmuştu. İri vücuduyla gowendlerin başını çekmeyi seviyordu. Önüne görev konulduğunda yapar, ama genelde sessiz ve inisiyatifsiz kalırdı. Duyduğu sorumlulukla, "*şimdiye kadar sorun çıkmadı, dikkat edin bundan sonra da çıkmasın. Akşam olduğunda önce siz çekilirsiniz, bu arka taraftan burayı tutarsınız, sonra Sinan onlar sizin yanınıza gelir. Biz de son keşifleri yaparız. Acele edersiniz. Yolumuz uzun olacak*" deyip, sözünü tamamlayıp aşağı çıkan Kawa, dikkatlice gomlara doğru baktı. "*Ağacın hemen dibinde değil*" diye sordu ve cevap beklemeden G-3'ünü kaldırarak ateş etti. Karşı yamaçta yıkık gomun yanındaki ardıç ağacının dibinden taze toz kalktı. Karnasın dürbünüyle bakan Serbılınd, askerin kendini yere atışını gördü. "*Daha akşama kadar oradan kalkmaz*" dedi. Kawa vuramayışına hayıflanarak "*bunlara aman vermeyin yerlerinden kıpırdamasınlar*" diyerek, diğerlerinin yanına doğru yola koyuldu. Serbılınd dürbünü tekrar karnasa taktı. Doğal mevzinin içinde biraz hareket ederek yerleştiler.

"*Bu fırın da artık yakarlar*" diye aklından geçirdi. Şimdiye kadar ki en iyi fırındı. Bu bahar hemen hemen gittikleri her yerde böyle bir fırın yapmışlar, fakat ilk defa bunun üstünü tamamen taşla kapatmışlardı. Kırmızı dağın arazisinde bilinçsizce dolaştı gözleri. Ziyaret tepesine doğru bakarken, İlk vuruş anını sanki diğerleri hiç görmemiş gibi kısaca anlattılar. Kendilerini hızla açıp bağladılar. Takımın yanına gitmek için yola çıktıklarında emniyetlerini kontrol ettiler. Takım da hazırlanmış onları bekliyordu. Kawa birkaçıyla yol hattını tartıştı. Sonuçta uzun da olsa sağdan bir geniş çember çizerek gidilmesine karar verildi. Yola çıkıldığında "*sessiz-mesafeli*" talimatı geldi. Gidiş yönünde daha önce hiç gitmediğinden arazi çıkarmadaki zayıflığına hayıflandı. Yeni yeni doğmaya başlayan ayın ışığında gölgeleri hafif hafif zozanlık toprağı yalayarak ilerliyordu.

Emine Atmaca Emel Çelebi Suna Çiçek

takım olarak gittikleri görev aklına geldi. Şehit Suat bölüğünde iken Xalil ile birlikte toplantı için gittikleri Hozat'ın köyü ve kendilerine öncülük eden köylü aklına geldi. Köylünün hafif içkili olması ve gerillayla hareket ettiği için duyduğu heyecan. Köyde karşılaştıkları Dev-Solcular, köyü terketmeleri, TİKKO'nun ayrılan kanattan Devrimin kendisini tanıyarak ilettiği not, dönerken ayışığın yararlanmak için acele edişleri, Ziyaret tepesinin altında verdikleri mola, sabah noktaya vardıklarındaki sohbet ve Serkeftin'in daralmasını hatırladı. Gözleri biraz daha sağa kaydığında yaptıkları birinci fırının oralara takıldı. Şimdi oralarda düşman kaynıyordu. Orada yaptıkları manga yerini anımsadı. Kemal ve Celal'in tartışmaları…

Bayan arkadaşların sürekli tuttuğu tepeye doğru baktı. Şimdi orada da düşman vardı. Bir soğukluk hissi kapladı. "*Bir hayli kaldık bu noktada. Geldik çatışma çıktı, gittik. Gene geldik, gene çatışma çıktı, yer değiştirip alan tuttuk gelmedi. Şimdi de üçüncü kez çıktı. Bu sefer çatışma bize de nasip oldu*" diye aklından geçirdi. "*Sanırım buraya uzun bir süre gelmeyiz, ha hevale Serbılınd*" dedi. Kendini yan taraflardaki bir ardıç ağacının dibine koymuş gibi Serbılınd söylenircesine "*Sanmam, gelmeyiz*" dedi. Renkli gözlerinden aklından geçenlerin ipuçlarını almak oldukça zordu. Akşam artık iyice kendisini hissettiriyordu. Dağların gölgesiyle birlikte akşamın serinliği üzerlerine serilmişti.

"*Gidelim*" dedi, yan mevzideki Renas. Hazırlıklarını tamamladılar. Yavaşça sürünerek kendini aşağıya bıraktı. Serbılınd bulunduğu ağaç kökünden arkaya geçerek çantaları aldı. O da silahını uzatarak kendini aşağıya bıraktı. Eskiden köylüler için önemli bir zozan olan arazinin hafif yükseltileri arasından kendilerini geri çektiler. Belirtilen yerden Sinan'gile seslendiler. Biraz sonra onlar da yanlarına geldiler. BKC'si elinde, her zamanki gibi yaylanarak yürüyüşüyle Sinan ulaştığında "*Yav, kafirin sesini duyunca hiç yerlerinden kıpırdamadılar haa*" dedi, sevinçle.

Gerilla için uzun sayılabilecek bir süredir, bu arazide bulunuyorlardı. Yılın bu mevsiminde geceleri bu arazi soğuktu. Kırmızı dağa ilk geldikleri günü hatırladı. Dört saatlik bir yürüyüşle buraya ulaşmış. Fakat en az üç saatte Kırmızı dağın karıştırılması kolay arazi yapısı içine dolaşmışlar, sonun da arkadaşlara ulaşmışlardı. Tepeye giden manganın yerine yerleştiklerinde kendilerini bırakışları aklına geldi. İkinci çatışmada kobraların onları roketlemeleri, aşağı köydeki köylülerle dialogları… katılışlarının ikinci yıldönümünde de bu arazidelerdi.

Arkalarında doğal yapısını yeniden doğurmanın sancısını çeken bir toprak bırakmışlardı, bir de insanlıkları küçültülmüş askerler…

15 Mayıs 1993

Geceyi aşırı damlayan bir sığınakta geçirdik. Dışarıda şiddetli bir yağmur yağdığı için sığınağın damlaması sabaha kadar devam etti. Sobamız iyi yanmıyordu ve arkadaşların tümü ıslaktı. Bu nedenlerden dolayı uykusuz, uzun, yorucu bir gece geçirdik. Fakat bu durum, tüm arkadaşlar için geçerli değil. Nöbetimde diğer sığınağa ve çadıra gittim. Hepsi uyuyordu. Sanırım diğer takımlarda da pek bir sorun yoktu. Ama akşam başka bölüklerden göreve gelen arkadaşlar da olduğu için biraz yer sıkıntısı yaşanıyor. Kısacası biraz sıkıntılı bir geceydi.

Bu sıkıntılı gecenin sabahında hareket vardı. Dün geceden söylenmişti; herkes saat beşte içtima yerinde hareket için hazır olacaktı. Günler önce hayata geçirilmesi planlanan, ama şiddetli yağmur yüzünden hayata geçirilemeyen tatbikat için harekete geçecektik. Tatbikat hakkında fazla bilgim yok. Fakat birçok yönden gücün deneneceği, savaş tecrübelerinin aktarılacağı bir olaydı. Önemli olan ciddi yaklaşmak.

Takımız, saat tam beşte içtima yerinde hazırdı. Fakat diğer arkadaşlar, hâlâ çay içiyor eşyalarını hazırlamaya çalışıyorlardı. Bizim geldiğimizi görünce hızlandılar. Ama ancak saat beşte hazırlanabildiler. Ve hâlâ bölük ve tabur komutanlarımız gelmemişti. Akşam, "*yetiştiremezseniz yemeği de döküp saat beşte hazır olacaksınız*" diyenler, ortada görünmüyorlardı. Bunu fark edenler ve konuşanlar vardı. Geçmişteki plansızlık, zamanında gelmeme, bunun için hazırlıklarını zamanında yapmama hem diğer iki takım, hem de bölük ve tabur komutanlarımız şahsında yaşanmıştı. Halbuki bunun gereklerini yerine getirmek (eğer bilgim dışında ciddi bir durum olmamışsa -ki olmadığını sanıyorum), çok kolaydı. Herkes geldi ve sonuçta tam bir saat gecikmeli olarak harekete geçtik. Grubun sayısı istendi, mesafe açıldı ve grup yürüyüşe geçti.

Plansızlık ve koordinesizlik hâlâ devam ediyordu. Diğer bölükle koordine sağlanmaya çalışıldı. Ve nerede buluşulacağı konusunda muhabere yapıldı. Ama bu eksiklikleri sadece komutan arkadaşların çalışma tarzına bağlamak da doğru değil. Hava koşulları da etkileyen bir olaydı. Fakat bu ne kadar zorladıkları, bunun için ne kadar planlı yaklaştıkları eleştiri konusudur. Bütün bunlar, daha hareketin başından geçmiş çalışma tarzının izlerini taşıyan durumlardı. Yaklaşık üçbuçuk saat yürüdükten sonra Xırbıkê Besta karakoluna çok yakın bir yerden kendimizi Xırbıkê Besta suyunun üstüne bıraktık.

Bu tabur, alandaki en eski düşman karakoluymuş. 1988'de tabur binası yapılarak tabura dönüştürülmüş. Ve bu alanda en geç geri çekilen düşman gücünden yalnızca biri. 1992 sonlarında düşman, bu tabur boşalttı. Geçen sene alandaki hareketimizi en çok sınırlayan Garısa-Besta, Şırnak-Besta, Beytülşebap-Besta geçiş yollarını ve alanın büyük bir bölümünü gözetleyebilen ve Besta'nın orta yerinde stratejik konumda olan bir düşman taburuydu. Boşaltılması güçlerimiz için çok geniş bir hareket sahası yarattığı gibi Besta'yı diğer alanlarla birleştirmiş oldu.

Xırbıkê Besta aynı zamanda büyük bir köy. Etrafında köye bağlı birçok mezra var. Ama hepsi 1990'da düşman baskısı sonucu boşaltılmış. Şu anda bütün köy evleri yıkık ve her yeri otlarsarmış. Köy olduklarını, tarlalardan, meyve ağaçlarından, otların arasından yükselen yıkık köy evlerinden anlamak çok kolay. Köyleri böyle yıkık sessiz görmek derin üzüntü yaratıyor. Besta, insansızlaştırılmış bir alan ve yüzlerce yıkık köy var.

Xırbıkê Besta suyunu geçerken arkadaşlar birbirlerine yardım ediyorlardı. Yağmur yüzünden su bulanık ve kabarık akıyordu. Suya düşen arkadaşlardan başı dönenler oluyordu. Bunlar yoğunlukla bayan arkadaşlar oluyordu. Suyu geçtikten sonra Tuşimiya köyünde mola verdik. Çay ve yemek yedik. Çok güzel bir köydü, ama boş ve yıkıktı. İsmini burada çokça bulunan Tuşim (Kardut) ağacından alıyor. Yaklaşık bir saatlik moladan sonra yola çıktık. Yolda arkadaşlar tarafından pusu atılmıştı. Yorulmuştuk, noktaya az kalmıştı. Bizler gidip dinlenmeyi düşünüyorken, "*bu da ne?*" dedik. Kendimizi yere attık ve mevzilendik. Daha sonra gelen talimatla takımımız, tepeyi tutmak için harekete geçti. Tepeyi tuttuktan sonra geri çekilme yapıp noktaya indik.

Bütün bu olaylar içinde birçok yetmezlik yaşandı. Pusuya girince arkadaşlar, kendilerini yere geç attılar ve ciddi yaklaşmadılar. Pusuda atlarla ilgilenen manga atları bıraktı ve atlar, düşmanın eline geçti. Tepeyi geç ele geçirdik, mevzilenmeye ciddi yaklaşılmadı. Her manga ve takım komutanı, gücü mevzilendirip yetmezliklere müdahale etti.

Beş dakika içinde noktaya geri çekilme yapılacak, içtimaya girilecekti. Noktamız, normalde en az on dakika uzaktı. Son sürat mesafeli koşturarak noktaya indik. Çok süratliydik ancak, yine de geç kaldık.

İçtima yapıldı ve pusu değerlendirildi. Tüm bu eksiklikler dile getirildi. Ciddi yaklaşılmadığı, gereklerinin yerine getirilmediği, talimatlara basit yaklaşıldığı vurgulandı. Bunlar, ceza gerektiren hususlardı. Arkadaşlar, nasıl olsa düşman yok deyip, ciddiyetsizlik ve hantallık yapmışlardı. Gücümüzün askeri eğitime ciddiyetsiz yaklaştığı bu olayda bir kez daha görülmüştü. Genelde bugüne kadar eğlenceli dersler olarak bakılmış, savaş psikolojisi içinde yaklaşılmıştı. "*Olursa olur, olmazsa bir şey olmaz*" mantığı… Bu, aşılması gereken bir yaklaşımdı.

Yine de bu dersler, savaş tecrübesini en kolay ve eğlenceli bir şekilde aldığımız derslerdi. Acemilikler, tecrübesizlikler direkt pratikte ortaya çıkıyor ve aşılıyordu. Görülen pusu eğitimi tüm yetmezliklerine rağmen amacına ulaşmıştı.

16 Mayıs 1993

Dün akşam, tatbikat hakkında yetmezlikler ve yaklaşımın ne olması gerektiği üzerinde tüm komuta kademesiyle bir değerlendirme toplantısı yapıldı. Toplantıyı, tabur komutanımız M. arkadaş yönetiyordu. Toplantıda özellikle komuta kademesinin rolünün büyüklüğü, belirleyiciliği ve buna bağlı olarak yaklaşımının ne olması gerektiği üzerine kısa bir konuşma yaptı. Verdiği, örnekler, kendi pratiğinde çıkardığı sonuçlardı, bu yüzden sık sık tekrarlıyordu. En çok, savaş esnasında emir talimat olgusu üzerine durdu. Yine, bazı pratik bilgilendirmeler yaptı. Gücün biraraya toplanma amacı olan tatbikatın nasıl olacağı konusunda bilgi verdi. Birkaç arkadaş söz alıp konuşmayı tamamlayıcı görüşlerini dile getirdiler. Ara verdikten sonra, B. arkadaş döneme ilişkin olarak bilgilendirmeyi içeren bir konuşma yaparak toplantıyı bitirdi.

Akşam, nöbetçi subaydım. Uyumadan bir gece daha geçirmiş oldum. Ama daha kötüsü, hareketli bir gün beni bekliyordu. Saat sekizde toplandık. Yapılacak eylemin krokisinin tanıtılması, her grubun rolünün kavratılması, düzenlemenin okunması, her grup noktasına ulaştıktan sonra yaklaşımının ne olması gerektiği üzerinde duruldu. Daha sonra harekete geçtik. Ben de birinci mangayla birlikte tepeyi ele geçirecek olan gücün içinde yer aldım. Suyu geçecek, tepeye tırmanacak, arkadan gelip mevzilere saldıracaktık. Toplam, beş mevziydi ve gücümüz yaklaşık otuzbeş arkadaştan oluşuyordu.

Hızlı bir yürüyüşle ve gizliliğe dikkat ederek ulaşmamız gereken yere ulaştık. Yeniden keşif yapıldı. Her gruba rolü kavratıldı. İlkin silahsız olarak eylem yapılacak, değerlendirilecek ve ardından silahlar çalıştırılarak eylem bir kez daha yapılarak

sonuçlandırılacaktı. Uyulması gereken hususlar, bir bir anlatıldı. Silahsız yapılan denemede birçok eksiklik yaşandı. Özellikle saldırı grubunda belirgin eksiklikler görüldü: Birbirinin önüne geçmeler, yoldaşını korumadan hareket etmeler, silaha hakimiyetsizlik vb. eksiklikler. Takviye grubu silah kullanmadığı için yetmezlikleri belirgin değildi. Çünkü, sadece izleyici durumundaydı. Ama çıkabilecek yetmezlikler dile getirildi. Takviye grubu, saldırı başlamadan mevzileri iyice dövmesi gereken gruptu. En azından bu eylemde böyleydi. Çünkü, saldırının savunma görevini de üstlenmişti. Bu grupta silaha hakimiyet çok önemli. Çünkü, saldırı grubu bu grubun yoğun ateşi altında hareket ederek mevzilere yaklaşmakta ve son bir hamleyle imha etmektedir. Zamanında ateş kesilmezse, saldırı grubu tehlikeye girer ve bizim elimizle darbe yiyebilirdi. Yine silaha hakim olmayan biri yanlışlıkla arkadaşları tarayabilirdi. Geçmişte bu yüzden birçok kayıp verilmişti. Yine takviye grubu, saldırı grubuna destek veren, (yaralı-şehidin taşınmasından, destek-güç vermesine, ganimetlerin taşınmasına kadar çok önemli görevleri olan) bir durumdadır.

Bütün bunlar değerlendirildi. Sonuçta yemek ve çay molasından sonra koordineli bir şekilde silah eşliğinde çok daha gerçekçi bir şekilde başarıyla tamamlandı.

Eyem C. arkadaşın bisiving atışıyla başladı. Hiç bisiving kullanmamıştı, ama emindi ve bisivingi çok seviyordu. Ona güveniyordum. Güvenimi sarsmadı ve tam isabetli bir atış yaptı. Belgelemek için fotoğrafını çektim. Bu atış, onun için olduğu kadar biz bayan arkadaşlar için de oldukça anlamlıydı. Çünkü, "*bayan arkadaşlar ağır silah kullanamaz*" tarzındaki anlayış bugüne kadar kendisini yaşatmıştı. Onun şahsında en iyi şekilde gereklerinin yerine getirilebileceği ispatlandı. Eylem sonrasında ne hissediyorsun, diye sorduğumda; bundan sonra hep bisiving kullanmak istediğini söyledi. Ben, BKC kullandım ve istediğim sonuca ulaştım. Herhangi bir eksiklik yaşanmadı ve isabetli atışlar oldu. Daha sonra geri çekilme yaparak buluşma noktasına doğru hareket ettik. Yolda pusu olabilir ve çatışma yaşanabilirdi. Sonuçta tepeye çok tedbirli bir şekilde ulaştık. Tepede yeni saldırı denemeleri yapmak için eski grup gönderildi. Halbuki, normalde başka bir gruba yaptırarak tecrübe kazandırabilirlerdi. Ama, B. arkadaşa ispatlamacı bir yaklaşımla yaklaştıkları için bunu yaptılar. Diğer grupta pusu atmaya gönderildi. Kala kala bayan arkadaşların mangası kaldı ve ağır silahları da bize verdiler.

Nasıl olduysa, yaklaşımlarını farketmiş olacaklar ki bize de tepeyi arkadan kuşatın denildi. Fakat böyle bir eylem içinde gereksiz bir hareketti ve buna kendileri de güldüler. Eski yaklaşımın derin izleri arkadaşların yüz çizgilerinden ve yaklaşımlarından hissetmek çok rahattı. Onlar, kendince bunu kamufle ettiklerini sanıyorlardı. Zira bize de bir görev vermişlerdi. Nasıl olsa savaştan anlamıyorlar, nerede bilecekler, diyorlardı. O anda yaklaşımlarım ve bakışlarım değişti, biliyorum. Bunu onlarda hissetti. Ne yaptıklarını gözlerimle onlara anlatmıştım. Buna engel olamamıştım. Yine de yürüyüp gittim. Tepeyi kuşattıktan sonra Ş. arkadaş, yanımıza geldi, hep gülüyordu. Tepeyi kuşatmamızın amacı hakkında birkaç soru sordum, cevaplamadı. Pusu grubunu geçtik. Aşağıda bir noktada durduk.

Yaklaşım belliydi. Eski feodal-geri yaklaşımlar kendisini açığa vuruyordu. Düşüncemi açıkça ortaya koydum. Geçmişteki yanlış yaklaşımların daha ince tarzda devam ettiğini görünce oldukça üzüldüm. Ama aşılması konusunda hayalci değilim. O yüzden, şaşırdığımı söyleyemem.

17 Mayıs 1993

Telsizdeki ses titrek, boğuk ve üzgündü. B. arkadaş, bunu farketmiş olmalı ki "*sesiniz gelmiyor, yoldan çıkmıyorsunuz ki sesiniz gelsin*" diyerek şakalaştı. Telsizdeki ses ciddiydi. İki arkadaşın suda boğulduğunu söylüyordu. B. arkadaş, gerçek olduğuna inanmak istemezcesine bağırıyordu. "*Kim, hangi suda, nasıl?*" diyordu. Şaşırmıştı. Çok üzgündü.

Bahardan beri suda üç kayıp vermiştik. Bu kayıplar, boş kayıplardı ve çok üzücüydü. Parti Önderliği'nin en çok eleştirdiği ve kimsenin kabullenemediği kayıplardı. Küçük dikkatsizliklerden, basit yaklaşımlardan dolayı verdiğimiz kayıplardı. Böyle kayıplar yaşamamak için onlarca kez üzerinde durulmuş, her uyarılar geliştirilmiş, birçok talimat çıkarılmıştı. Tüm bu yaklaşımlara rağmen yine de bu kayıpların önüne geçilemiyordu. Bunu sadece komutanların yetmezliklerine bağlamak, doğru değil. Arkadaşların, basit ve duyarsız yaklaşımlarından dolayı sonuç olumsuz ve çok üzücü oluyor. Yine bu olayda arkadaşlara "*köprüden geçerek gideceksiniz*" denildiği halde onlar bu talimata uymamış, sonuçta yaşamlarını yitirerek, tüm arkadaşları ve partiyi derin bir üzüntüye boğmuşlardı. Yıllardır savaş içinde olan, onlarca kaybı çok soğukkanlı karşılayan B. arkadaş bile artık üzüntüsünü saklayamıyordu. Bir taşın üstüne oturdu. Taburun yıkık binalarına bakıyordu. Çok üzgün olduğu her halinden belliydi.

Haber, bir anda yayılmış, ortalığı derin bir sessizlik kaplamıştı. Tüm arkadaşlar çok üzgündü. Çok değerli iki arkadaşımız yine kendi yetmezliklerimizden, duyarsızlıklarımızdan, hafif yaklaşımlarımızdan yitirmiştik. Kayıpların ardından gelen çaresizlik, daha bir üzüntü yaratıyordu.

Sessizce toparlandık ve taburdan ayrıldık. Bu sessiz yürüyüş yaklaşık ikibuçuk saat sürdü. Kimse olayı unutamıyordu. Noktaya ulaştığımızda, C. arkadaş ve Gabar'a gitmiş olan bir bölük geri dönmüştü. C. arkadaş, bizlere hitaben bir konuşma yaptı. Olayın derin üzüntüsünü ve nedenini şehit olan arkadaşlar şahsında dile getirdi. C. arkadaş olay yüzünden planını değiştirmiş, cenaze töreni ve PKK 1. Botan Konferansı'nda alınan karar gereğince bir şehitlik yapımı için karargaha doğru hareket etmişti.

18 Mayıs 1993

Bugün sabah saat üçte kalktık. Tepeciydik. Tepemiz noktamızdan kırkbeş dakika uzakta. Tepeye varınca iki devriye çıkardık ve etrafımızı keşfettik.

Günümüz çok yoğun geçecekti. Çünkü tam oniki rapor yazmamız gerekiyordu. Mangamızda Türkçe okuma yazması olan bir ben varım. Parti Önderliği'ne ve karargaha yazacaktım. Bunun yanında nöbet tutacak, telsizle irtibat kuracaktık. Kısacası yoğun bir gün olacaktı. Nitekim öyle de oldu. Bir dakika bile başımı kaldıramadım. Yemek yemeye, sigara bile içmeye fırsat bulamadım.

Kamp yerimize birçok misafir arkadaş gelmişti. Bunlar yeni katılan arkadaşlardı. Yedisi bayan arkadaştı. Yeni gelen arkadaşlara bakınca ne kadar da yabancı olduklarını görüyordum. Tüm halleri, görünümleri ve davranışlarıyla çok yabancıydılar. Uzak duruyorlardı. Hepsi Küçük Güney'den gelmişlerdi. Halleri beni, birden çocukluğuma götürdü. Çocukken, her yaz Almanya'da bulunan amcamların çocukları tatile gelirlerdi. Yaşama yabancılıkları, halleri beni hep düşündürür çoğu zaman da güldürürdü. Hatta küçük görme durumunu yaşardım, arkadaşlar bana bu anıları tekrar hatırlattılar. Yaşama ne kadar da aykırı duruyorlardı. Biraz sohbet ettik ve saat onbirde uyuduk.

19 Mayıs 1993

Gece nöbetçi subaydım. Uykusuz bir gece daha geçirdim. Çok yorgundum. Sabah arkadaşları uyandırdıktan sonra uyudum. Bu durum bir boşluk yaratmış olacak ki birçok şey birden altüst oldu. Duyarsızlığın boyutu öyle bir aşamaya gelmiş ki yemeklerini bile almaya gitmemişler. Bundan yararlanarak herkes ya uyumuş, ya da itirazlar yaşanmış.

Birçok şey yolunda gibi görünürken, bir anlık boşluk ve denetimsizlik herkesin kendisini konuşturmasına yol açabiliyordu. Hep birilerinin yönlendirmesine bağlı hareket eden kendi kişiliklerinde devrimci sorumluluğu geliştiremeyen, hep söylenince yapan bu yapı, bir anlık bir boşlukta her şeyi bir kenara itebiliyordu. Halbuki sonuna kadar fedakar, çalışan, her işe koşan yine bu insanlardı. Emeklerine sahip çıkamıyorlardı. Yönlendirince her şeyin yolunda olduğu, sorun olmadığı açık, ama ya özdeki devrimci sorumluluk nasıl geliştirilecekti? Komutan yapmayınca yapmayan, emir vermeyince sorumlu davranmayan, boşluklardan yararlanarak bireysel keyfiyetini konuşturan bir tutum, bu sabah yaşanmıştı. Halbuki bundan önceki günlere bir kez daha bakıyordum da, her şey ne kadar da yolunda ve gelişme var gibi görünüyor. Öyleydi de. Ama emeğe sahip çıkmanın derin bilincine ulaşmayınca, her şeyi bir anda unutup böyle yaklaşmışlardı.

Yemekten sonra takım düzeyinde bir toplantı yaptık. Durumu ortaya koyduk ve sorumluları açığa çıkardık. Bu yaklaşım kabul edilemezdi. Onlarca kez toplantılar yapılmış, devrimci sorumluluk hakkında tek tek bireylere varıncaya kadar konuşulmuş, yine de istenilen sonuca ulaşılamamıştı. Kısacası yaptırımlara gitmenin zamanıydı. Bazen sadece anlatmak yeterli olmuyordu. Güne böyle başlamamıza birincil dereceden yol açan beş arkadaş eleştirildi. Oy birliğiyle takımın bir günlük tüm odun ihtiyaçlarını karşılamalarına karar verilmiş bölük yönetimi de bunu onaylamıştı. Harcadığımız tüm çabalara rağmen, hâlâ devrimci öz ve biçim arasındaki bu uçurum bir kez daha beni düşündürdü. Devrimci bir altüst ilişkisi ve her şeyden önce yoldaşlık ilişkisi kurmak amacımız. Durum gösteriyordu ki, daha fazla çaba ve emek harcamak gerekiyordu.

Yine bunu sağlamak için birey olarak benim birçok yetmezliğimi aşmam gerekiyordu. Hâlâ yöntemsizlikler yaşıyorum. Destek vermem gereken bazı arkadaşları bazen zor duruma soktuğum oluyor.

Öğleden sonra, geri çekilme ve savunma hakkında Ş. arkadaş bilgi verdi. Daha çok bir eylem içindeki geri çekilme ve savunmayla sınırlı kaldı. Halbuki hareketli savaş içinde geri çekilme ve savunma birbirinden kopmaz iki taktiktir. Bunların derinliğini anlamak ve bu dönemdeki savaş tarzımızda nasıl kullanılabileceğinin bilincine ulaşmak için, çok yönlü ve derin yaklaşmak gerekiyordu. Yoksa sadece bir eylem içindeki geri çekilme ve savunma olayı olarak yaklaşırsak bu taktiklerin anlamını daraltmış oluruz.

21 Mayıs 1993

Günümüzü banyoya ayırdık. Tüm takım banyoya gitmişti. Herkes temizliğini yaptı. İkinci bölük ve keşif istihbarat takımı da yanımızda kalıyordu. Bu nedenden dolayı moral yapılması istendi. Kısa bir hazırlıktan sonra moral yapıldı.

Çok kısa sürelerle, böyle keyfi moral yapılması doğru bir yaklaşım değil. Bu kadar güç bir araya daha önemli şeyler için toplanabilir, savaş sorunlarını tartışabilir. Ama bunun yerine moral tercih ediliyor. Doğrusu bu tür moraller moral bozukluğu yaratmaktan başka bir şey değil. Umarım bu durumu alışkanlık haline getirmezler.

Kesin olmamakla birlikte suda bir arkadaşın daha boğulduğu söylendi. Kayıplar hâlâ devam ediyor. Su kayıpları bizi derin üzüntüye boğuyor. Her geçen grubumuz, büyük tehlikeler atlattarak geçiyor. Kayıpların artmasından korkuyorum. Zira her gün en az iki grup suyu geçiyor. Suyun en coşkun zamanı. Bu sene tüm Nisan ve Mayıs ayı boyunca yağmur yağdı ve yağışlar hâlâ devam ediyor. Bu durum kayıpları daha da arttırabilir. Tüm arkadaşlar aynı kaygıları taşıyor, ama tedbir almaktan başka çare yok. Zira geçişleri durdurmak zor. Çünkü tüm erzağımızı ve halkla ilişkilerimizi bu suları geçerek sağlıyabiliyoruz. Besta'dan hangi alana geçmek istersen işte büyük suları, Hezil'in kollarını geçmek zorundasın. Yapılan köprüler bir gün kalmayıp, hemen yıkılıyor. Besta-Hınce suyu geniş bir vadide akıyor ve köprü yapmak zor. Aynı durum Besta-Meryem suyu içinde geçerli. Bu alandaki tek köprü kışın yaptığımız ve Gusino suyu üzerinde olan köprü, yıkılmaya doğru gidiyor. Üç kez Gusino suyunun değişik noktalarında köprü yapıldı. Ama hepsi yıkıldı. Yine bu köprülerin hiçbirinden katırlar geçirilemiyor. Bu durum da tehlikeyi arttırıyor.

23 Mayıs 1993

Günümüzün büyük bir bölümü, yürüyüş halinde geçti. Yerleşim sorunlarını hallettik. Birçok sığınak damladığı için tamir ettik. Bu alandaki görevimiz eyalet karargahının güvenliğini sağlamaktı. Birçok arkadaş buna üzülüyordu. Çünkü daha çok düşmana yakın aktif savaşan bir konumu istiyorlardı. Bu düşüncelerini kimileri açık açık dile getiriyordu.

Noktamız, Piro'nun eteklerinde, derin bir uçurumun içinde yer alıyor. Mangalar ve sığınaklar bir su yatağının içinde yer alıyor. Mangalar ve sığınaklar bizim diğer noktalarda yaptıklarımıza benzemiyor. Su yatağı kayalıklarla kaplı. Özellikle geceleri yürümek dikkat gerektiriyor. Sığınakların ön duvarları kayalarla örülmüş. Halbuki diğer sığınakların her dört duvarı da toprak kazılarak yapılıyordu. Böylesi daha güvenceli ve daha sağlam. Duvarlar taştan örülünce, kısa sürede su alıyor, toprak kayıyor ve yıkılıyordu. Nitekim bizim şu an içinde olduğumuz sığınağın duvarı bu tarzda yıkılmış durumda.

24 Mayıs 1993

Bugün manga olarak tepeciyiz. Gıre-Xane noktanın sağında, noktaya karşı bir yer. Oldukça yüksek ve alana hakim bir tepe. Çok büyük bir alanı gözetleyebiliyor, fakat noktaya hakimiyeti çok sınırlı. Noktadan birbuçuk saat kadar uzak. Ama alanı görebilecek herhangi bir gücü görüp tedbir geliştirilmesi olanağı var. Tepenin tam karşısında Piro'nun kayalıklı tepesi duruyor. Sağın da Besta-Hınce suyu akıyor. Sol tarafında Herekol, doğusunda tüm Besta alanı ta Kelamemê-Kato'ya kadar uzanıyor. Ben ilk kez Piro tarafına çıkıyorum. Uzaktan hareket sahası dar bir alan gibi görünüyor, ama aslında öyle değil. Derin vadileri, birçok konaklama noktaları ve manevra sahaları var. Bu durum tepeden daha iyi görünüyor.

Günümüz, keşifçilerin yanımıza gelip iki köylüyü yakaladıklarını söylemeleriyle başladı. Köylüler, Mılakeri köyündenmiş. Bu köyün büyük bir bölümü çete. Bir arkadaş onların yanında kalıp denetlerken, bir arkadaş da yanımıza geldi. Bölükle telsiz irtibatı kurup durum hakkında bilgi istedik. Bilgi aldıktan sonra bırakıldılar. F… arkadaş tanıyormuş. Bize zarar vermiyecek, yoksul köylülermiş.

Öğleden sonra Cudi'den gelecek bir grubumuzun geçişini bekliyorduk. Bu esnada noktadan bir katırımızın kaçtığı söylendi. Katırı yakalamaya çalışırken gelecek olan grup da yetişmişti. Katırı arkadaşlara teslim ettik. Bu grup güneyden geliyordu. İçlerinde tanıdığım arkadaşlar vardı. Biraz durumları sorduktan sonra tepeye çıktım. Tam tepey çıkarken karşımızda sola doğru yürüyen yaklaşık yirmi kişiden oluşan kadınlı, çocuklu, erkekli bir köylüler kafilesi göründü. Bu köylülerin grubumuzu görmemesi gerekiyordu. Tamda onlara doğru yürüyorlardı. Grubun kendisini saklaması zordu. Çünkü hem kalabalık hem de yanlarında katırlar vardı. Bu durumu gruba bildirdik. Onlarda iki kişiyi köylüleri oyalamak için gönderdiler. Grup hareket etti ve böylece geçişini yaptı.

Köylülerin çoğu kadın ve çocuklardı. Çayırlık bir alana dağılmış durumdaydılar. Kadınların kırmızı, sarı, beyaz elbiseleri gelincikleri andırıyordu. Bu renklere ne kadar da yabancı olduğumu bir an hissetim. Bizlerin çok dikkat ettiği, kamufle ettiğimiz bu renkler köylüler için çok doğal ve rahat renklerdi. Sivil yaşamda bir çoğumuzun sürekli kullandığı bu renkler şimdi bizlere çok uzak. Diğer arkadaşlarda aynı duygular içindeydiler. Çocuklar bağırıp çağırıyor, her tarafa koşuşuyorlardı. Bir an düşündüm. Piro ne zamandan beri çocuk çığlıklarını duymadı. Belki de çok uzun bir süredir çocuk çığlıklarını duymayan bendim.

Halksızlaştırılmış bu vatan parçasında çocukların geleceği için, onlardan çok uzak yaşamanın, savaşmanın, derin acısını burukluğunu içimden hissettim. Gerçekten bu alanda halktan çok kopuktuk. Ve herkesin halka derin bir özlemi vardı. Bir an arkadaşları zaptedemeyeceğimi düşündüm. Herkes daha iyi görmek için dürbüne kapışıyor yanlarına gidip gidemeyeceklerini soruyordu. Halbuki onların bizi hiç görmemesi gerekiyor. Büyük bir üzüntüyle bunu kabul ettiler.

Köylüler sarmısak toplamaya gelişmişlerdi. Bu ot için onlarca saatlik yolu katledip geliyorlardı. Bu otu haşlıyor ve peynirin içine karıştırıyorlar. Sarmısaklı peyniri buradaki herkes çok sever. Botanlıların temel yiyeceği "*Pexwarın*" anlamına gelen bir isim veriyorlar. Ve hangi yemek olursa olsun bu peyniri yanında getiriyorlar. Kısaca bu peynir Botanlılar için çok kıymetli. Fakat ben bu peynire hiç alışamadım, hiç sevemedim. Bence kötü bir tadı var. Aşırı sarmısak kokuyor. Birçok insan seviyor.

Sürecek

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş ile Mihri Belli'nin yaptıkları söyleşi...

Kürt-Türk ilişkileri çözüm arıyor

"Kürt-Türk ilişkileri, müthiş bir tarihi arka plana dayanıyor. Kördüğüm de, çözüm de bu tarihin az çok anlaşılmasına bağlıdır."

Abdullah Öcalan: Değerli usta, oldukça önem verdiğiniz halkların eşitlik ve özgürlük temelindeki birliği için imkanlar şimdi fazlasıyla doğmuştur. Altmış yıllık komünist mücadele yaşamınızda çok şeyler söylediniz, bizden çok önceleri enternasyonalist temelde bir gerilla savaşımına katıldınız; Yunan iç savaşının etkin bir gerillasıydınız. Yine Amerikan Komünist Partisi içinde de yer aldınız. 1940-50 yıllarında Türkiye Komünist Partisi'nin aktif bir üyesi ve merkezine kadar yükseldiniz. 1950-60 arası büyük tevkifat sürecini yaşadınız. 1960-70 arasındaki solun yükselişinde, halk hareketinin ve devrimci gençliğin mücadelesinde önemli roller oynadınız. Bir kez daha egemenlerin bir nolu boy hedefi haline geldiniz. 1970-80 arası bu mücadele devam etti. 12 Eylül'le birlikte bir kez daha yurtdışı muhacerat ve yine elden geldiğince çözülen reel sosyalizme karşı devrimci sosyalizmin vazgeçilmez bir temsilciliği gibi ilkeli tutumda ısrar ettiniz. Ve Kürdistan ulusal kurtuluş savaşımının 15 Ağustos 1984 Atılımı'nı heyecanla izlediniz. Ve doğru tutumun, ilkeli tutumun örnek değerlendirmelerini hep sizden duyduk ve bunda halkların ilk defa eşitliğine ve özgürlüğüne giden yolda büyük bir devrimci gelişme biçiminde değerlendirdiniz.

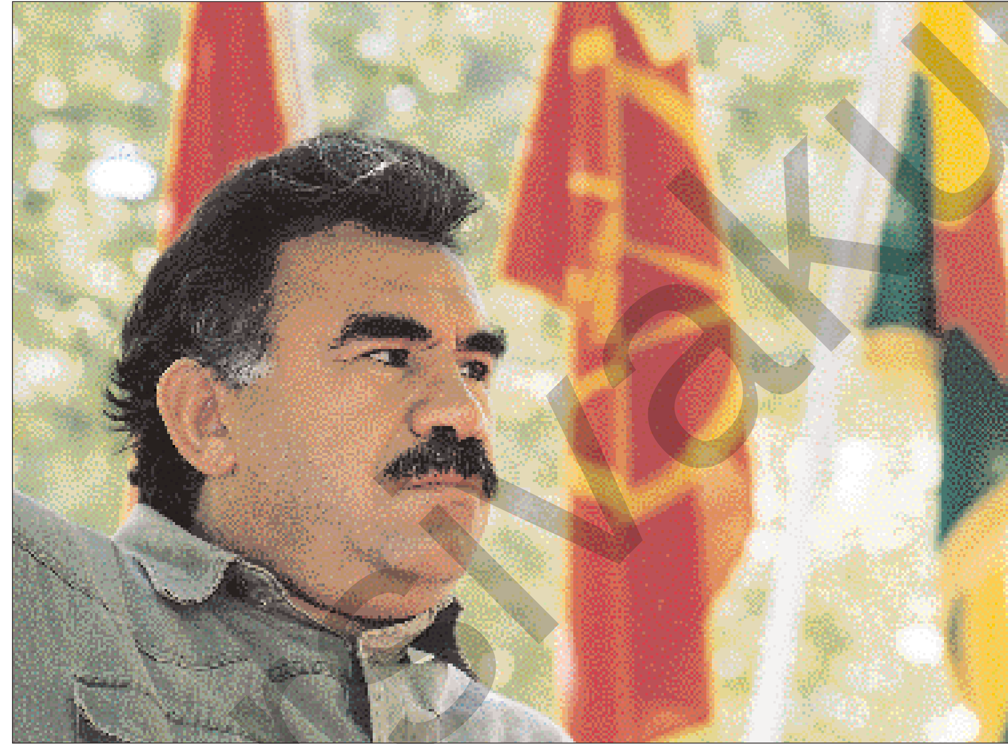
Sizleri eskiden beri tanıyoruz, ama en anlamlı buluşmamızı sanıyorum şimdi 2000'li yıllara doğru giderken gerçekleştiriyoruz. Biz Kürdistan ulusal kurtuluş devrimi diyeceğiz, ama siz bunu Ortadoğu devrimi ve bu arada Türkiye'nin de en güçlü devrimci bir hareketi olarak zaten değerlendiriyor ve onun enternasyonalist dayanışması içindeyiz. Sizler bir kez daha halkınız için, halklar için çok vurguludağınız gibi, anti-emperyalist, demokratik ve giderek sosyalist yoldaki çabalarınızı bu düzeye gelişiminden büyük memnuniyet duymaktasınız. Biz de yılların şahsınızda kapsamlı yürütülen mücadelesinden hem güç aldık, hem de böyle bir katkıda bulunmakla da kendimizi mutlu hissediyoruz.

Çok geç de olsa halklarımızın ilk defa böyle devrimci bir mücadele temelinde ve karşılıklı olarak birbirlerini yükseltme çabalarından eşitliğe ve özgürlüğe yalnız vurgu yapmakla kalmayıp onun pratik çözümüne doğru gittiğimiz bugünlerde sizlerle bu görüşmemiz oldukça anlamlıdır. Ben sevinç duydum ve hatta bu yaşınıza rağmen genç ve delikanlı heyecanında buldum. Gerçek devrimci tutum da budur, sosyalist iyimserlik de budur. Bu temelde sizleri bir kez daha selamlıyor ve sizi dinlemek istiyorum. Sorularınızı, eleştirilerinizi ve bu arada bizden, Kürdistan ulusal kurtuluş savaşımından Türkiye halkı için beklentilerinizi büyük bir memnuniyetle dinleyeceğim ve elimden geldiğince bu diyalogla önemli ve hatta büyük cevapları birlikte vermeye çalışacağız.

Mihri Belli: Bu sözlerden sonra karşılık olarak belirli bir şeyler söylemem lazım, ama söylemeye gerek yok, gerçekler ortada. İşte, ondört sene önce buluştuğumuz dönemlerde Kürt hareketi bölünmüş ve bir etkinliği yoktu. İlkel milliyetçilik birçok yerde egemendi ve biz bunun acısını çok çekmiştik. Daha önceleri, özelikle KDP'nin yönlendirdiği Türkiye'deki kötü çevrelerin bazı davranışları bizi çok yaralamıştı.

İlk kez enternasyonalist bir tutumu biz PKK'de gördük. "*Türk devrimi ile Kürt devrimi etle tırnak gibi içiçedir. Birinin zaferi diğerinin zaferidir, birinin yenilgisi diğerinin yenilgisidir*" tezini birinci yönden geliştiren sizsiniz. Bu çok önemlidir ve bu hareketin başarısının sırrı da işte buradadır. Kürt ulusal demokratik hareketinin başarı kazanması, uluslararası alanda büyük etkinlik sağlaması rastlantı değildir. Bu, izlenen doğru bir çizginin sonucudur. Bunları söyledikten sonra başka şeyler söylemeye lüzum yok. Bugün Türkiye için çok umutlu bir olaydır ki, bir Kürt hareketinin başında ilkel milliyetçiler ve emperyalizmin türlü oyunlarına kanacak veya onlara alet olacak bildiğimiz tipten önderler yok. Kesinlikle enternasyonalizm davasına bağlı, kendi halkına, bütün halklara, özellikle Kürt ve Türk halklarının mutluluğu için savaşan bir önderlik var. Ve bu bizim için sonderece büyük bir mutluluktur. Bu gerçek er veya geç, en geniş kamuoyu çevrelerinde de benimsenecektir, anlaşılacaktır ve süregelen savaşı bir vurgun ve bir çetecilik alanı olarak kullanan faşist çevreler tecrit olacaklar ve yurtsever güçler, barış güçleri egemen olacalardır.

Abdullah Öcalan: Zaten güncellik sıkı sıkıya bir tarihselliktir. Günümüzde Kürt-Türk ilişkileri sadece bir kördüğüm değil, çok kızgın bir savaş temelinde ve neredeyse bütün halkların beynini ve ruhunu paramparça ederek kendisine çözüm aramaktadır, hem de en kızgın bir savaşla. Elbette ki bu kendiliğinden gerçekleşmedi, hiçbir toplumsal olayın tarihsel arka planının olmaması düşünülemez. Bu bir de Kürt-Türk ilişkileri ise, müthiş bir tarihi arka temele dayanıyor. Kördüğüm de, çözüm de bu tarihin az çok anlaşılmasına bağlıdır.

"Zaten güncellik sıkı sıkıya bir tarihselliktir. Bu, bizim felsefi anlayışımızın da bir sonucudur. Tarihsel arka planı aydınlatmadan günümüzü aydınlatmamız pek mümkün değildir."

Bu, bizim felsefi anlayışımızın da bir sonucudur. Tarihsel arka planı aydınlatmadan günümüzü aydınlatmamız pek mümkün değildir. Dolayısıyla çok öz bir biçimde de olsa bugün herkesin bir türlü anlamak istemediği, tarihte Ortadoğu'ya ve Anadolu'ya gelişte Türkler ile Kürtlerin ilişkileri ne anlam ifade eder? Başlangıçtan günümüze kadar hangi temel aşamalardan geçmiştir? Bunun aydınlatılmasını sadece bir tarihi sorunun aydınlatılması olarak değil, günümüzün en canalıcı siyasal sorununun da çözümü için temel bir şart olarak görmekteyim. Onun için bu konuya ilgi duyuyorum ve elimden geldiğince, sınırlı bilgilerimize dayanarak, ama daha çok da mücadelenin ortaya çıkardığı çıplak gerçeklerin dayatmaları olarak bu konuda doğruya yakın bazı değerlendirmeleri sunabilecek güçteyim.

Kürt-Türk ilişkileri, hiç şüphesiz bugünün bir olayı olmadığı gibi, eğer doğru konulamazsa bu Ortadoğu ve tarihin de doğru anlaşılmamasıdır. Ve hatta bunun doğru anlaşılması, Ortadoğu'nun çok karmaşık problemleri için de önemli bir anahtar teşkil edecektir. Türkiye'de bilim çevrelerindeki o muazzam inkarcılığı aşmada da önemli bir rol oynacaktır. Unutmayalım ki, Türkiye'deki toplumsal bilim ve tarih muazzam bir inkara dayanarak yürütülmeye çalışılmakta ve bu da büyük bir yabancılaşmaya, bilinç çarpıtmasına yolaçıyor. Bu nedenle anlatımlarımızın akademik değeri de yüksektir ve ayrıca bölgede şovenizmin kırıp geçirdiği halkların ilişkilerine biraz daha aydınlık getirmek açısından da önemlidir.

Kürt-Türk ilişkileri deyip geçmemek lazım. Ortadoğu'nun temel ilişkisidir. Şuna da çok emin olmalısınız ki, bugün belki zorda olan Kürtlerdir, ama bana göre daha zorda olan Türklerin kendisidir. Eğer Kürtlerle olan ilişkilerini doğru temelde gözden geçirmezler, bu kör şoven ve şiddete dayalı politikada ısrar ederlerse, belki de tasfiye olacak olan Kürtler değil, Anadolu Türkleridir. Ben bunu çeşitli defalar söyledim, ama kimse dikkate almadı. Bugün ise giderek, "*tehdit büyüyor*" demektedirler. Ama bu tehditi doğuran nedir, hangi politikalardır? Bunu bütün çıplaklığıyla, bu ilişkiler bağlamında ele almak önem taşıyor. Dolayısıyla bu anlatımı "*Kürtler ulusal kurtuluş savaşımı veriyorlar, onların arayışıdır, bizi pek ilgilendirmez*" diyen, Türk aydını büyük bir gaflet içindedir. Bugün Türk bilim çevreleri –özellikle sosyal bilim çevreleri– büyük bir aymazlık içindeler ve kendilerini uyarıyorum. Bu inkarcı yaklaşımla Türkiye halkına yardımcı olmuyor, büyük zararlar veriyorlar. Evrensel veya aydınlanmanın bir gereği olarak bu ilişkinin mutlaka aydınlanması gerekiyor.

Kürtler, bilindiği üzere binlerce yıldan beri yaşayan yerleşik bir halktır. Mezopotamya, Zagros ve Toros eksenleri arasındaki alanlara yerleşmişler, -çok eski bir kültürlerin sahipleridirler. Hatta tarihi bilgilere baktığımızda, halkların en içiçe geçtiği, birçok halk kültürünün, klan, kabile, aşiret varlığının en çok karıştığı bir mekandır. Burada saf bir ırk aramak beyhudedir. Denilebilir ki, Ortadoğu'nun o çok karmaşık coğrafyasında ve onun halklar mozayiğinde Kürdistan merkezi bir yer işgal etmekle birlikte, bütün halklar mozağinin içinden bir renk Kürtlerin içine yerleşmiştir. Dolayısıyla bugünkü dünyamızda bile en renkli halklardan birisi hangisidir denilse, (ister adına Kürt diyelim, -ki şimdiden bile herkes ayrı bir ad vermektedir), yani salt bir adla değerlendirememeleri bile Kürtlerin oldukça çok adlı ve orijinli bir halk olduğunu gösteriyor. Ben bunu ne bir zaaf, ne de bir ayrıcalıklı durum olarak görüyorum, ama güzel bir olay. Değerlendirilirse, zengin ve renkli bir kültürün şekillendirdiği bir halklar güzelleşmesidir. Böyle bir halk olmanın ne ayıplı bir yönü vardır, ne de bizi şovenliğe götürecek bir üstünlük durumu vardır. Kürtlerin birçok kültürü burada bağrında taşımaları, halkların hemen her konuda, dinleriyle, inançlarıyla içiçe geçmeleri, dillerini ve kültürlerini korumuş olmaları güzel bir olay. Bundan gurur duymak gerekiyor. Ama şimdi "*Kürtler çok sinmişler, çok baskı altındalar, doğru-dürüst kendilerini ifade edemiyorlar*" diyeceksiniz. Bu ayrı bir konu, yani bir haksızlığa, acımasız bir baskıya karşı içine düştükleri bir durumdur. Ama bir orijinleri sözkonusu olduğu ve gurur duyulacak zengin bir tarihi arka plana dayandıkları da bir o kadar gerçektir.

Kürtleri daha değişik de tamamlamak mümkün ve birçok uygarlığın nasıl etkisi altında kaldıkları, aldıkları ve verdikleri değerlendirilebilir. Bu ta Sümerlerin o ilk kent devletlerinin, giderek Yukarı Mezoptamya'ya doğru Asurların eliyle taşırılma durumu vardır. Yine Doğu'da bir Pers, ondan önce de bir Med organizasyonu mevcuttur. Bu organizasyonlar ağırlıklı olarak Kürt orijinlidir ve bu coğrafyada önemli etkiler bırakırlar. Urartular ve Kuzey'den gelen İskitler vardır, ardından Hititler, Arap yarımadasından birçok çıkış vardır, ta Mısır firavunlarının buralara kadar geldiklerini biliyoruz. İlk yazılı anlaşmaların bu coğrafyada yapıldığını, ilk hukuk normlarının burada şekillendiğini, ilk şehir devletlerinin alt ve üstyapısıyla burada geliştiğini ve hatta ilk imparatorlukların; Babil İmparatorluğu, Asur İmparatorluğu, Med, giderek Pers İmparatorluğu'nun burada geliştiği biliyoruz. Dikkat ederseniz, diğer coğrafyalarda imparatorluklar pek yoktur. Toplumların uygarlığa, sınıflı toplumlara geçişin alt ve üstyapısının ilk orijinal durumlarını burada görmekteyiz. Ve buranın bütün halkların olduğu gibi en temel halklarından biri olan Kürt halkı da böyle bir uygarlıkla şafak vaktinde bir tanışmışlığa sahiptir. Ve bu tanışmışlık bizzat Kürtlerin eliyle gerçekleşmiştir. Buğday, arpa ve buna benzer tahılların burada insan eliyle toplumların ve uygarlığın hizmetine sunulduğunu gösteriyor, böyle birçok ilk'e bu coğrafya beşiklik etmiştir.

Şunu demek istiyorum; orijini son derece temel insanlık tarihiyle özdeş olan, bunun yanında giderek bir toplumun alt ve üstyapısının şekillenmesini yaşamış, ekonomiden hukuka, siyasetten kültüre ve dine kadar birçok gelişmeye beşiklik etmiş bir gerçekle karış karşıyayız.

Ve İsa'ya doğru geldiğimizde, İsa neredeyse dün gibi yeni bir tarih başlangıcıdır, o büyük tarih İsa'dan çok öncedir. İsa'nın günümüze doğru el atışı 2000 yılını dolduruyor. Bu, eski büyük tarihle kıyaslandığında küçük bir aralığı ifade ediyor. Büyüklüğü biraz da böyle görmek gerekiyor. Bizde tarih genellikle takvim tarihi ve İsa'nın doğuşuyla başlatılır. Yunan, Roma, ardından Osmanlı ve cumhuriyet anlatılarak sonuçlandırılmak istenir.

Oysa asıl büyük tarih; İsa öncesi tarihtir.

Bunu görmek büyük değer taşıyor. Eğer ille Ortadoğu halklarının ve Mezopotamya'nın tarihi anlaşılmak isteniliyorsa buna inmek zorundayız. İşte, Kürtler bu dönemin büyük bir halk orijinini ifade ediyorlar, -diğer halklar gibi. Yine burada Asuriler, Ermeniler ve birçok değişik kültüre sahip halklar var.

Yine İsa'nın çıkışına da çok kısaca değinmek istiyorum: Çünkü yaşadığımız coğrafyada Asuriler, Araplar, hatta Yahudiler var. Her şeyden önce İsa bir Ortadoğu gerçeğidir. Büyük Roma köleceğine karşı Ortadoğu kültürünün büyük karşı koymasıdır. Nasıl ki, Roma'nın göbeğinde Spartaküs müthiş kölelik sistemine karşı bir başkaldırıysa, Ortadoğu'nun da büyük başkaldırışı Hazreti İsa'dır. Ama çok bir barışçıl yöntemle, çok etkili ve Roma'yı çökerten bir başkaldırıyla bunu gerçekleşmiştir. Tarihin en büyük toplumsal sınıf egemenliğine, en gaddar kölecilik sistemine karşı Hazreti İsa'nın Ortadoğu halklar temelinde başkaldırısını yeniden değerlendirmekte büyük yararlar vardır. Hazreti İsa'ya Batılılar, hıristiyan halklar, uluslar sahip çıkıyor. Bana göre Hazreti İsa, Ortadoğu halklarının bir başkaldırısıdır. Batılılar İsa'yı çarpıtmış veya doğru yorumlamışlardır.

İsa bizimdir, bizim coğrafyamızın, bizim halklarımızın başkaldırısının büyük olayıdır. İsa Batılılardan çok bizim gerçeğe daha yakındır. Ben bunu is-

● *Devamı 16. sayfada*